

Largo
Barriera
Vecchia 15
tel. 040/636757
Brezplačno
novi katalog

JULIJSKA

PARIZ - POSEBNO ZA OTROKE
EURODISNEYLAND
7./12. julij - 17./22. avgust
cena: odrasli L. 930.000
otroci L. 430.000
Z vlakom iz Trsta

TURA PO NEMCIJI
IN NIZOZEMSKI
od 3. do 11. julija
Polni penzion
cena L. 1.700.000

PONUDBA

BOSNA IN HERCEGOVINA

Srbi in Hrvati kujejo dogovore v Ženevi

Milošević in Tuđman obrazložila načrt, ki predvideva razkosanje Bosne in Hercegovine

Tako naj bi zglédal nov zemljevid Bosne in Hercegovine

ŽENEVA - Tuđman in Milošević sta včeraj v idiličnem okolju ob Zenevskem jezeru mednarodnim pogajalcema Ownu in Stoltenbergu pokazala in pojasnila zemljevide, ki sta jih menda ta teden ob blagoslovu Zagreba in Beograda v Črni gori narisala poglavarja bosanskih Srbov in Hrvatov Karadžić in Boban. Dosedanjo BiH sta se odločila razdeliti tako, da bo srbski del »v enem samem kosu«, hrvaški »v dveh kosih«, povezanih z matično državo Hrvaško, Muslimanom pa so namenili dva »ozemeljska zepa«, enega v središču (Sarajevo), drugega na severozahodu (Bihać).

Kot je v Ženevi velikodusno razlagal Radovan Karadžić, bi v skladu s tem nacrtom Muslimani dobili »30 odstotkov ozemlja s kar 50 odstotki nacionalnega bogastva«. Srbi so jim celo »pripravljene odstopiti 4000 kvadratnih kilometrov«, o

muslimanskih enklavah v Vzhodni Bosni pa »so se pripravljene pogajati«. Za Gorazde, Srebrenico in Zepo bi Muslimanom najraje ponudili druga ozemlja kje drugod.

S Stoltenbergom in Ownom so se srečali tudi člani predsedstva BiH (Musliman, trije Hrvati in trije Srbi), ki so prišli v Ženevo kljub nasprotovanju uradnega predsednika Izetbegovića. Zahtevali so sestanek s predstavniki ES, zunanjimi ministri Britanije, Belgije in Danske, ni pa znano, ali so se morda skrivaj kje srečali tudi s Tuđmanom, Miloševićem ali njunimi sodelavci.

Iz Sarajeva so v Ženevo sporočili Izetbegovićevo izjavo, da »se nima več kaj pogovarjati«. Poročajo tudi, da je Francija sklenila poslati nove vojske za zaščito »varnostnih območij«, Rusi pa so pristali na tezo o »preseljevanju narodov« v Bosni.

Cena dela: sinoči še vse odprto

RIM - Po znamenjih, ki so včeraj do poznega prihajali iz palače Chigi, je možnost, da bi danes podpisali sporazum o ceni dela, zelo majhna. Glavno jabolko spora ostaja problem tako imenovane podjetniške mezde, torej tistega dela plače, za katerega se neposredno pogodijo delodajalc in sindikalni predstavniki delojemalcev. Confindustria vztraja, da mora biti ta meza razbrezljiva, kar pomeni, da ne pride v postev pri izračunavanju pokojnine. Za sindikate je tako stalice seveda nesprejemljivo in minister za delo Giugni ob tem in mnogih drugih sporih vprašanih res nima lahkega dela.

Predsednik Confindustrie Luigi Abete vlado povzroča obtožuje, da je pripravila zmeden, pospolšen in sploh samo nacelelen osnutek sporazuma, ki niti približno ne ustreza pričakovanjem podjetnikov. Manj kritični so do Giugnijevega predloga sindikati, ki pa pikro pripominjajo, da Confindustria spore razume v bistvu nore. Nic čudnega torej, da je Abete tudi sinoči ponovil oceno, po kateri je samo 50 odstotkov tujih tujinca za njegovo dosego. Merjenje moči se bo torej zelo verjetno nadaljevalo.

SLOVENIJA / PREDSEDNIKOVA TISKOVNA KONFERENCA

Milan Kučan: Žaljlive domneve

Odgovor na odprto pismo šesterice

IVNKA MIHELČIČ

LJUBLJANA -Kurir obrambnega ministrstva je predvčerajšnjim prisel v kabinet predsednika države Milana Kučana navadno polivinilasto vrečko s skupno petimi najvišjimi državnimi odlikovanji, zlatimi častnimi znaki svobode. Dejal je, da to pošilja obrambni minister Janez Jansa. Manjkalo je le eno od napovedanih šestih protestno vrnjenih odlicij in sicer Lojzeta Peterleta, ki pa ga tako ali tako ni mogel vrniti, saj v letu dni ni našel casa niti za njegov prevzem. Tudi to je namreč pojasnil Milan Kučan med včerajšnjim pogovorom z novinarji, med katerim se ni mogel izogniti očitkom na lasten račun, ki so jih v spremnem odprtem pismu zapisali Janez Jansa, Lojze Peterle, Igor Bavčar, Dimitrij Rupel, France Bucar in Jelko Kacin, ljudje torej, ki so vrnili najvišja državna odlikovanja.

Glede tega pisma je Milan Kučan med drugim dejal, da je v njem zapisano veliko žaljivih domnev o stvarih, ki niso argumentirane, in tudi nekatere, kot je dejal, za katere avtorji natančno vedo, kako so potekale. Zato je menil, da nanje niti ni vredno odgovarjati. Domneva pa, kot je pojasnil, da je v ozadju tega njihovega dejanja, (ki da ne zmanjšuje njihovega prispevka k osamosvajanju), tihi soocanje s težavami, ki jih niso bili pripravljene predvideti ali priznati in so nad temi sedaj pre-

senečeni. Ob nastevanju težav, ki pestijo Slovenijo, in seveda ob dosežkih, med katere sodi predvsem nenasičen prehod v demokracijo, politična enotnost ob osamosvojitvi, mednarodno priznanje, ipd, je Milan Kučan poudaril predvsem pomanjkanje vizije o prihodnosti, pomanjkanje

zvesti o pomenu pravne države in problem neupoštevanja človekovega dostojanstva in pravic. Po Kučanu je težava tudi v nepriznavanju volilnega izida. Zato se mu zdi, da se v bistvu nadaljuje volilni boj tudi s poskusi destabilizacije državnih institucij.

PARTIZANSKI DNEVNİK 50-letnica ustanovitve

Nedelja 4. julija 1993
Vrb na Doberdobskem Krasu
LJUDSKO SLAVJE

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Poslanci kujejo nova volilna pravila

V poslanski zbornici se nadaljuje razprava o novih volilnih pravilih. Vprašanje zastopstva manjšin bo prišlo na dnevni red verjetno prihodnji teden, perspektive pa niso ugodne. Kaze namreč, da demokrščanski poročevalec Mattarella nasprotuje celo predlogu, ki ga je osvojil senat in po katerem naj bi upoštevati zahteve manjšin vsaj pri oblikovanju volilnih okrožij.

stran 2.....

Pokrajina Trst: predlog za enotnost Slovencev

Nives Košuta, edina Slovenka v tržaškem pokrajinskem svetu, predlaga enotne nastope naše manjšine v odnosu do novega pokrajinskega odbora.

stran 3.....

Posvet o avtomaciji v prevoznih sistemih

Na tržaški Pomorski postaji se je včeraj začel tridnevni posvet o uvajanju avtomatike in informatike v prevozne sisteme, ki ga je že tretjič priredilo italijansko združenje za avtomacijo ANIPLA. Že tokrat so svoja poročila prispevali tudi raziskovalci z ljubljanske univerze, prireditelji pa upajo, da bo prihodnje srečanje dobilo pravo mednarodno razsežnost.

stran 4.....

EVROPSKA SKUPNOST / ISTRA - OBMEJNO OBMOČJE

Predstavniki istrskega živilja obiskali Evropski parlament

BREDA PAHOR

STRASBOURG - »Zelimo vam predstaviti model možnega sožitja, kakršnega danes predstavlja Istra in ki se odraza tudi v Furlaniji - Juljski krajini, med drugim tudi preko doprinosov slovenske manjšine v Italiji; od vas, od Evropskega parlamenta pa si pričakujemo, da podprete ta zanimiv laboratorij medjezikovnega in multikulturnega prepletanja, ki je v nasprotju z današnjimi agresivnimi pojavi nacionalne nestrpnosti.« S temi mislimi je predsednik krožka Istra - Istra Marino Vocci, ki ima sedež v devinsko-nabrežinski občini, uvajal številna srečanja predstavnikov istrskega živilja v Italiji, Sloveniji in Hrvaški s poslanskimi skupinami in nekaterimi pomembnejšimi organizmi Evropskega parlamenta. V ospredju razgovorov je bilo seveda vprašanje italijanske manjšine, ki živi - trenutno pod pov-

sem različnimi pogoji - v Sloveniji in Hrvaški, ob tem pa tudi preprečevanje, da je mogoče reševanje celotne problematike navezati na spremenjene okoliscine, ki Istri nudijo možnost povezovanja z novo Evropo v okviru projektov o medjezikovnem sodelovanju. Do izraza pa je prišla tudi zaskrbljenost zaradi tragičnih dogodkov v Bosni, kar pa daje »modelu Istra« še poseben pomen.

Zato je delegacija, ki so jo poleg pobudnika, predsednika krožka Istra Marina Voccija, med drugim sestavljali se podpredsednica istrske zupanije na Hrvaškem Loredana Bogliun, koprski zupan Aurelio Juri, zupana Rovinja in Cresla Lido Sosic in Nivijo Toich, predsednik izvršnega odbora Italijanske unije Maurizio Tremul,

podzupan devinsko-nabrežinske občine Martin Breclj, ki je sogovornikom orisal položaj slovenske manjšine v Italiji, in nekaj vidnejših strokovnjakov o istrski kulturi, po eni strani prikazovala današnjo stvarnost Istre s posebnim poudarkom na dodatno delitev italijanske manjšine z mejo med Slovenijo in Hrvaško, po drugi pa evropske parlamentarce spraševala za podporo pri uveljavljanju Istre kot »evroregije«. Če je zavzemanje za vsestransko vrednotenje Istre, njene zgodovine in specifičnosti bilo skupno, pa so izzvenili pogledi glede strategije uveljavljanja bolj neopredeljenosti. Tlačni receptov seveda niso mogli ne noteti dati niti včerajšnjim »istrski« sogovorniki - med temi bi omenili vsaj podpredsednika Evropskega

parlamenta Roberta Barzantija, predsednika komisije za zunanje zadeve in varnost Barona Crespa in predsednika komisije za delovne politike Diaza Gutierrez - ki pa so opozarjali na možnosti, ki jih nudijo razni mednarodni dogovori in organizmi; izrecno pa so omenili tudi novi sporazum med ES in Slovenijo, ki ga bo Evropski parlament izglasoval danes. Poročevalec o tem zakonu v parlamentu, tržaški evropski poslanec Rossetti pa je na včerajšnjih razgovorih tudi predlagal ustanovitev stalne »opazovalne« delegacije o Istri. V besedilu o gospodarski kooperaciji med ES in Slovenijo pa je odločen poudarek na čezmejni kooperaciji in s tem v zvezi o vlogi, ki bi jo morala imeti obmejna območja. In bolj obmejnega območja - kot je bilo receno včeraj v Strasbourg - od Istre skorajda ni.

OVČJA VAS / ZAKLJUČILI VZDRŽEVALNA DELA

V soboto bo višarska žičnica začela ponovno obratovati

Žičnica bo delovala vsak dan - Posebne olajšave za romarje z Vzhoda

ZABNICE - V soboto, 26. t.m., bodo ponovno odprli višarsko žičnico. Istega dne bodo odprli tudi svetilnice na gori nad Zabnicami, ki v poletni sezoni vabi veliko stevalnikov in izletnikov. Napovedujejo, da bo Visarje v nedeljo obiskalo veliko vernikov in turistov, ki bodo prišli tudi z onstran meje. Tehniki družbe Promotur so namreč dokončali vsa obnovitvena in vzdrževalna dela na žičnici, poleg tega pa je tudi delovna komisija odobrila datum, ko žičnica lahko začne ponovno obratovati, poleg tega pa je tudi določila cene za posamezne in skupinske vozovnice. Žičnica bo obratovala ob delavnikih, od 9. do 17. ure, ob praznikih pa od 8. do 18. ure v celotni poletni sezoni (od 26. junija do 12. septembra). Cena enosmerne voznice bo znašala 12 tisoč lir, 8 tisoč lir pa za razne starostne pasove, vojaščino in duhovščino. Cena

dvosmerne voznice bo znašala 18.000 tisoč lir, znižana pa 12.000 tisoč lir. Poleg tega pa so predvidene posebne olajšave za večje skupine, to je skupinske karte (15 tisoč lir za odrasle in 10 tisoč lir za otroke ter za turiste, ki prihajajo oz. vzhodnih držav).

Posebna pozornost je bila namreč namenjena vernikom, ki prihajajo iz teh držav, ki v zadnjih casih množično obiskujejo Visarje. Za voznico v obeh smereh bodo morali odšteti 12.000 lir, po znižani ceni (otroci in osebe, ki so presegle 60. leto starosti) pa le 8.000 lir.

Predsednik Promotura dr. Bernes je izrazil veliko zadovoljstvo ob odprtju žičnice, obenem pa je opozoril, da je pred kratkim začela obratovati nova neposredna zelezniska povezava med Trstom in Trbižem; vlak bo odpotoval iz Trsta ob 7., na Trbiž pa bo prišel ob 10. uri.

Danes v Italiji začetek mature

RIM - Danes se bodo začeli v Italiji zrelostni izpiti ali, po domače, matura. V vsej državi znasa stvelilo kandidatov 548.000, med njimi so seveda tudi dijaki in dijakinje slovenskih višjih srednjih šol v Trstu (155) in v Gorici (56), izpitnih komisij je vsega skupaj 7.960, komisarjev pa 32.000.

Te zrelostne izpite so uvedli pred štiriindvajsetimi leti in sicer poizkusno, toda kot vidimo, so presli v vsakoletno prakso kljub množitvi protestov iz vrst študentov, a tudi številnih profesorjev. V zadnjih dvajsetih letih so propadli vsi poskusi za preosnovanje višje sole z matura vred, ustreznih predlogi in nacrti pa ticijo zaprti v arhivih parlamenta.

NOVICE

Neredi v senatu
med razpravo o reformi RAI

RIM - Senat je včeraj izglasoval tudi peti in zadnji člen zakona o reformi upravnega sveta Rai, na katerega je vlada postavila zaupnico. Zakon v celoti bo senat glasoval danes, nato pa se bo lotil vprašanje reforme volilnih pravil. Med dopoldansko razpravo, ko se je začelo glasovanje o 4. členu, so misovci povzročili dokaj hude incidente. Povod za protest je bilo dejstvo, da je predsedujoči Luigi Granelli misovskemu govorniku odvzel besedo, ker je presegel čas, ki so ga nacelniki skupin dodelili Msi. Na to je senator Franco Pontone skupno s kolegom Pinom Specchio reagiral tako, da se je z dvignjenimi pestmi pognal proti predsedujočemu. Usluzbenici so ga ustavili, ko je prišel pod predsedniški oder. Granelli je zaradi tega izključil senatorja iz dvorane, v znak protesta pa jima je sledila vsa misovska skupina.

Med misovska izzivanja pa je treba uvrstiti tudi »salò« postlanca Carla Tassija, ki je znan po tem, da dosledno nosi črno srajco. Včeraj je poslal tajnikom Kd, Dsl, Psi, Psdi, Pri in Pli »darilce«: majhne lisice. V spremnem pismu pa je namignil, da je to »darilce« za vpletenost v podkupninsko afero.

Najbolj zvesti volivci Lige

RIM - Severna liga in Skp imata najbolj zveste volilce, medtem ko je Kd stranka, ki je izgubila največ privrženec v zadnjem letu. Tako trdijo raziskovalci zavoda Censis na osnovi raziskave, ki so jo opravili 6. junija z anketiranjem vzorca 950 volilcev.

Po tej raziskavi je 87 odstotkov volilcev, ki so lani glasovali za Ligo, letos potrdilo zaupanje Bossijevi skupini, medtem ko je Kd potrdilo zaupanje le 52 odstotkov volilcev. Zelo mobilne volilce ima tudi Dsl: Hrast je ohranil le polovico lanskih volilcev, zato pa pridobil na upravnih volitvah veliko novih zlasti med socialisti in socialdemokrati.

Mafija resiklirala
130 tisoč milijard lir

RIM - Organizirani kriminal dandanes investira v zakonite dejavnosti okrog 60 odstotkov dobička, ki ga vnovči s številnimi protizakonitimi dejavnostmi. Promet teh nezakonitih poslov v Italiji naj bi se sukal med 100 in 130 tisoč milijardami letno. Samo v sektorju trgovinskih struktur naj bi mafija in sorodne organizacije v zadnjih dveh letih investirale najmanj pet tisoč milijard lir, torej četrtno izkupička, ki ga prinaša trgovanje z mamili. Podatke je včeraj objavila italijanska federacija javnih lokalov na srečanju, katerega so se udeležili tudi nekatere žrtve »racketta« in izsiljevanja.

RIM / RAZPRAVA V SENATU

Manjšina in
volilni sistem

Mattarella proti priporočilu o
strnjenih okrožjih za manjšine

VOJMR TAVCAR

RIM - Z zavrnitvijo večine popravkov je poslanska zbornica včeraj nadaljevala razpravo o novih volilnih pravilih. Dopoldne so poslanci z večino glasov sprejeli prvi člen zakona, nato pa so do večera osvojili še drugega.

Po sprejetih določilih bo 75 odstotkov poslancev izvoljenih v uninominalnih okrožjih z večinskimi sistemi, 25 odstotkov pa s proporcionalnim sistemom. Volilec bo imel dve glasovnici in dva glasa: enega za izvolitev poslana v uninominalnem okrožju, drugega za proporcionalno kvoto. Zbornica je odpravila blokirane liste za proporcionalno kvoto in se opredelila za to, da ima volilec na razpolago en preferenčni glas. Za ta člen so glasovali Kd, Liga, Msi in Psi, Dsl, Pri in Pli so mu nasprotovali, medtem ko so se Skp in Zeleni vzdržali.

Pri razpravi o drugem členu pa so poslanci zavrnili vse popravke, ki so težili k odpravi mehanizma odstopanja glasov (od glasov proporcionalne kvote do stranki, ki je izvolila svojega predstavnika v uninominalnem okrožju, odsteli del njegovih glasov), sprejeli pa so predlog komisije, da bi zmanjšali število glasov, ki so potrebni za predstavitev list in uninominalnih kandida-

tur.

V naslednjih dneh se bo zbornica spoprijela tudi s problemom zastopstva manjšin. Besedilo komisije priporoča, naj se volilna okrožja oblikujejo tako, da bodo manjšine čim bolj strnjene. Skp je želela, da bi tudi za zbornico osvojili besedilo, ki ga je sprejela senatna ustavna komisija in ki je manj ohlapno, ker poudarja, da je treba manjšinam omogočiti pristop do predstavnitva. Kaže pa, da je v svojem izvolitvi poslana na odpor poročevalca Sergia Mattarella. Dokončno besedo pa bo o tem problemu morala reči zbornica v naslednjih dneh.

Ustavna komisija senata je medtem pripravila dokončni predlog za reformo volilnih pravil »visoke zbornice«. V skladu z referendumom predlog določa, da bo 75 odstotkov senatorjev izvoljenih z večinskimi uninominalnimi sistemi, 25 odstotkov pa s proporcionalnim sistemom. K zakonskemu osnutku je poročevalec Cesare Salvi (Dsl) dodal še pravilnik, ki omejuje stroške za volilne kampanje, določa, da kandidati lahko sprejmejo prispevke fizičnih oseb v višini do 10 milijonov lir in prepoveduje objavo javnomnenjskih raziskav teden pred volitvami. (VT)

50 LET PARTIZANSKEGA
DNEVNKAOd ciklostila
do prave tiskarne

JOZE KOREN

Casa za praznovanje po izidu prve številke Partizanskega dnevnika ni bilo veliko, pa tudi možnosti ne.

Takoj je bilo treba zastaviti delo za drugo številko naslednjega dne, se pravi zbirati radijske vesti, gradivo iz posameznih enot in pisati članke. Res je, da obseg ni bil velik, toda v tistih razmerah je bilo tudi to veliko delo. Zal nimamo pri roki prvih števil, pa vse žal tudi ohranjene niso niti v centralnih knjižnicah in muzejih v Ljubljani, kar sprico pogostih ofenziv ni čudno. Imamo pa zato izčrpen opis nadaljnje razvoja Partizanskega dnevnika, ki ga je oskrbel takratna bibliotekarka v Institutu za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani, Marjeta Campa, in objavila v uvodu h kserografinemu ponatisku vseh tiskanih števil dnevnika (t.j. od 5. septembra 1944 dalje) leta 1975 in iz katerega tudi povzemamo podatke. Se prej pa moramo popraviti napacno zapisano ime pobudnika za izdajanje Partizanskega dnevnika, takratnega komandanta 31. divizije, ki je bil Dušan Svava - Dule in ne Danilo, kot smo po pomoti zapisali.

Da je Partizanski dnevnik že na samem začetku res izhajal vsak dan prica podatek, da je do konca leta izšlo vsega 34 števil. Delo je slonelo v največji meri na urednikih Edvardu Martinu Kokuju in Francetu Vregu-Miletu, saj je Marjan Tepina iz prve trojke kmalu zapustil propagandni oddelek in odšel v propagandni odsek staba takrat se 4. alpske cone. Vzponedno z izhajanjem je bilo treba poskrbeti tudi za raznašanje in razširjanje dnevnika v posameznih enotah in pozneje tudi na terenu. To nalogo so prevzeli kurirji in kurirske linije, ki so z veliko požrtvovalnostjo in tveganjem ljudi za tiste case neverjetno dobro delovale.

Tako se je Partizanski dnevnik v razmerno kratkem času uveljavil kot nepogresljiv informator in spodbujevalec v vojski in na terenu. Njegov pomen je takoj zaznal tudi tedanji komandant IX. korpusa (uradno formiranega konec decembra 1943) gen. Lado Ambrožič - Novljan in ga iz divizijskega spremenil v korpusno glasilo (od 43. številke dalje, razmnoževali pa ga niso več v premični tehniki oz. v propagandnem odseku korpusa, marveč v

in političnim vodstvom je bila za novo glavno urednico imenovana Milena Mohorič, ki je obenem bila tudi urednica za politični del, Stante je bil urednik za vojaške zadeve, Vreg za gradivo iz vojske in s terena. Kokuji je postal pomožni urednik iz staba IX. korpusa, France Stiglic-Tugo pa pomožni urednik za Gorenjsko. Naklada je narasla na 4000 do 5000 izvodov dnevno, list pa je razmnoževalo že šest stalnih tehnik.

Tako je dozoreval čas za prehod od razmnoževanja na ciklostil na pravo tiskanje, saj je v tistem času korpus že razpolagal z lastno majhno tiskarno »Julij 63« v grapi Govec pri Gorenji Trebusi, v načrtu pa je že bila gradnja večje tiskarne, saj so potrebe po tisku narascale iz dneva v dan. Tako je v noči od 4. do 5. septembra izšla v tiskarni »Julij«, ki je malo prej dobila novo ime »Doberdob« prva tiskana številka Partizanskega dnevnika, dobrih deset dni kasneje pa je bila nared tudi že tiskarna »Slovenija« pod Vojskim, ki je 18. septembra oz. s številko 248 prevzela tiskanje dnevnika in ga tiskala do konca vojne v nakladi med 4 in 7 tisoč izvodov, odvisno pa od papiroja in drugih okoliščin. Malo pred tem se je spremenila tudi uredniška sestava. Avgusta je postal glavni urednik kap. Lev Modic. Za njim so se do konca vojne v funkciji glavnih urednikov zvrstili se pisatelj France Bevk, dr. Danilo Milic in kot zadnji Lado Pahor - Damjan, ki je uredil tudi zadnje številke, ki so izšle v osvobojenem Trstu v prvih dneh maja v tiskarni »Il Piccola«, nakar je 13. maja izšel Primorski dnevnik kot njegov neposredni naslednik.

Prihodnjic se nekaj o vsebini in sodelavcih.

stalni vojaški tehniki »Drago«, ki jo je organiziral Drago Kuralt nad Cerknim. Naklada je narasla že na 1000 izvodov dnevno, novi glavni urednik pa je postal Jurij Stante - Jus.

Poslej je bil razvoj Partizanskega dnevnika se hitrejši, povečalo se je število njegovih urednikov in sodelavcev iz vojske in političnega vodstva gibanja, kar je v naslednjih starih mesecih izhajanja do številke 142 oz. do 31. maja 1944 privedlo do nove spremembe in je s 1. junijem postal glasilo Osvobodilne fronte za Primorsko in Gorenjsko. Sporazumno med vojaškim

PANNELLOVA POBUDA »ZA ZAŠČITO PARLAMENTA«

Število nasprotnikov
predčasnih volitev
zelo hitro narašča

RIM - Kljub zgodnji jutranji uri so se vabilu odzvali v 220. Vstali so ob zori, da bi se udeležili srečanja, ki ga je sklical radikalni voditelj Marco Pannella, v obrambo tega parlamenta.

Prišli so posamezniki ali v manjših skupinah - znani in še do včeraj vplivni parlamentarci, pa tudi skoraj neznani »peones« - in po več kot enourni razpravi sklenili, da se prihodnji teden spet srečajo in glasujejo o dokumentu, ki naj bi tisku in javnosti povedal resnico o delu, ki ga je opravil parlament.

Politični doseg dogodka se zaenkrat omejuje na dejstvo, da je na sestanku bila skoraj četrtnina italijanskih parlamentarcev in da se je, v primerjavi s prvim srečanjem prejšnjega tedna, število podvojilo. Vendar tolikšna udeležba (prisotni so bili demokristjani, socialisti, Pannellovi evropski federalisti, nekaj zelenih in neodvisnih) prica o krizi, ki jo doživljajo tradicionalne stranke, zlasti pa Kd in Psi, ki sta bili se do včeraj

nosilni stebri italijanskega političnega sistema.

Pannella je bil hudo kritičen do tistih, ki so ocenili srečanje zgolj kot seštanek »parlamentarcev, ki imajo opravka s pravico ali se bojijo, da ne bodo več izvoljeni«. Cilj je po njegovem povsem drugačen: omogočiti parlamentu, ki ni delegitimiran, da nadaljuje z delom in sprejme vse potrebne reforme preden bi bili Italijani spet poklicani na volišca.

Pannella ni preprical Lige, Dsl, misovcev in Skp in je izzval predvsem porogljive komentarje. Kd in Psi pa sta bili veliko bolj previdni in nista zavzeli stališča. In tudi to ni naključje, saj gre za stranke, ki preživljata najhujšo krizo in ki jo je poraz na nedavnih upravnih volitvah še zaostril.

Zaenkrat je težko predvideti, ali se bodo sredina jutranja srečanja spremenila v kaj bolj organiziranega. Dejstvo pa je vsekakor, da v parlamentu narašča število tistih, ki nočejo predčasnih volitev ne to jesen in niti prihodnjo pomlad. (VT)

TRST / PREDAVANJE

Vzroki balkanske vojne
v oceni prof. Drakulića

Sociolog iz Toronta podal prerez dogajanj na tleh
bivše Jugoslavije od prejšnjega stoletja do danes

DRAGO GASPERLIN

TRST - Etnično-versko sožitje v Bosni je trajalo samo od zaključka druge svetovne vojne pa do konca sedemdesetih let, kajti že takrat je začelo skripati. Sicer pa niso živeli tod nikdar v miru: 400 let jih je dušila islamska teokracija, potem so bili več desetletij pod avstrijsko-katoliško in pozneje se pod srbsko nadvlado, zdaj pa se bosanska življenja iztrosajo v tragicni vojni, o kateri ni ravno najbolj pravilno zatrjevati, da je državljanska.

To je pojasnil sociolog Slobodan Drakulić, ko je včeraj na povabilo izvedenca za vzhodnoevropsko zgodovino, profesorja Marca Doga spregovoril tržaškimi univerzitetnikom o vzrokih in značilnostih balkanskega konflikta oziroma o njegovih vplivih na proces evropske integracije.

Razlogi za krvavo obračunavanje korreninijo že v prejšnjem stoletju, ko je bilo razmerje med močjo latinskih, anglosaških, germanskih in slovanskih narodov in držav čisto drugačno, a med drugim jih gre iskati v utesnitvi nemško-avstrijskega ozemlja, ki je priselja se zlasti do izraza po drugi vojni: na zahodu ga je omejevala močna Francija, na vzhodu imperij, ki je bil prej

rusko-carski in potem sovjetsko-komunističen, na jugu pa nanovo ustvarjena Jugoslavija, s katero so po predavateljevem zatrdilu zgradili profitemski jez. Z razkrojem SZ in SFRJ so se razmerja spet spremenila in nemško govorecim se je ponudila nova možnost prostorskega širjenja, katere verodostojnost pa bo treba seveda sele preveriti.

Prof. Drakulić (na sliki - foto Ferrari - levo), ki poučuje na Univerzi v Torontu (v Kanado je odpotoval iz ekonomskih razlogov pred osmimi leti) je poudaril, da se na Balkanu, ki je nesporno del Evrope, sele sedaj in okrutno urejajo medetnična vprašanja: »Medtem ko so drugod v Evropi že resili problem sovražnosti, ga tod še niso.« Morda pa ni prav tako, saj ne gre pozabiti nacionalističnih pojavov, ki se sirijo po celini kot oljnat madež in katerih žrtev je tudi slovenska narodnostna skupnost od Milj pa do Trbiza.

Sicer pa je predavatelj govoril o emigraciji v Kanadi, ki je dala tamkajšnjim zgodovinsko-raziskovalnim institutom zgledno število zvenecih imen. Med temi skupnostmi so zlasti aktivni Hrvatje, od katerih da je prejel Franjo Tudićman kar cedno vsoto 5 milijonov dolarjev.

PISMO UREDNIŠTVU

Komu koristijo
natolcevanja?

V petek, 4. junija, sta Primorski dnevnik in njegov dvojček Republika objavila poročilo s seje odbora za mednarodne odnose R. Slovenije. V članku z naslovom »Napoved nove afere« smo lahko že spet prebrali vrsto neosnovanih govorov na račun slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Tokrat pa, z razliko od člankov, ki smo jih brali v Delu, je novinar Primorskega dnevnika le posredovalec mnenj nekaterih visokih predstavnikov Republike Slovenije, med katerimi tudi zunanjega ministra Peterleta.

S tem pismom pa se oglašamo neposredno zato, ker je bila naša ustanova, Kulturni dom v Gorici, vpletena kot primer nove afere »privatno-pridobitniških interesov«.

Vse tiste, ki omenjenega članka niso prebrali, naj na kratko obnovimo njegovo vsebino, oziroma vsebino razgovora članov odbora za mednarodne odnose, ki so razpravljali tudi o finančnem položaju slovenske manjšine v Italiji in sicer na osnovi poročila ministrstva za zunanje zadeve. Poročilo, ki je bilo sestavljeno, kot je povedal sam minister Peterle, na »podlagi pripomb stranke Slovenske skupnosti in Sveta slovenskih organizacij«, se zaključuje s pripisom, da »utemeljenosti večine teh očitkov za zdaj ni mogoče zanesljivo preveriti«.

Iz tega poročila in iz

debate, ki mu je sledila, pa so člani odbora zvedeli (iz casopisa pa vsi ostali), da se »znotraj manjšine stopnjujejo očitki, da se nezadržno privatizira premoženje, ki je bilo vselej skupna last narodnostne skupnosti«, »da so nekateri objekti, zgrajeni iz tega denarja (pomoč matic), zdaj zasebna last« in da je, kot je zatrdil predstavnik SDSS Ivo Hvalica »vse jasno in znano« in je v pokrepitev svojih besed navedel primer Kulturnega doma v »italijanski Gorici«.

V tej zvezi bi mi želeli poudariti, da nihče ne skriva, da je bil Kulturni dom v Gorici zgrajen z gmotno pomočjo matične države. A zgrajen je bil tudi s pomočjo »določene« dela zamajskih Slovencev, ki so se množično odzvali široki nabiralni akciji, ki sta jo v letih 1974-1981 (otvoritve doma) sprožila goriska SKGZ oziroma Odbor za gradnjo Kulturnega doma. Poleg posameznikov so se v nabiralno akcijo vključila tudi slovenska podjetja v zamejstvu. Tako, ob vsestranski podpori, smo uspeli uresničiti sen goriskih Slovencev, postaviti nov kulturni hram v središču Gorice, potem, ko nam je leta 1926 fasilzem odvzel Trgovski dom na goriskem Korzu.

Da ne bi bilo dvomov, bi želeli se poudariti, da je bil v vsem tem času goriski Kulturni dom odprt vsem Slovencem, od katoliških do ostalih političnih in

strankarskih skupin: brez nikakršnega sektastva. Kulturni dom je odprto kulturno pristanišče za vse Goricane, slovenskega, italijanskega in furlanskega jezika. Kultura in sožitje sta namreč podlaga za iskreno in temeljito medkulturno spoznanje in razumevanje med jezikovno, pa tudi, in zakaj ne, ideološko različnimi Goricani.

Natolcevanja, ki v zadnjem času prihajajo iz Ljubljane, pa prav gotovo ne koristijo ne sožitju, ne slovenski kulturi v Gorici in ne celoviti slovenski stvarnosti v Italiji.

Za konec naj dodamo še naslednje: Kulturni dom je od svoje otvoritve deloval javno in odkrito po predpisih in zakonih italijanske države, t.j. države, v kateri živimo. O vseh težavah naše Ustanove pa nismo nikdar razpravljali na »pouličnih« pogovorih, ampak smo vedno neposredno seznanjali odgovorne. Z obeh strani državne meje - oziroma tiste, za katere smo smatrali, da nam lahko priskocijo na pomoč. Pred dvema letoma smo uradno povabili na razgovor takratnega slovenskega ministra za kulturo Andreja Capudra, nato se takratnega premiera Lojzeta Peterleta. Nihče od teh ni »nasel casa« za pomenek, čeprav sta se oba večkrat mudila na Goriskem.

S spostovanjem
Upravní odbor Kulturnega doma Gorica
Ravnatelj Igor Komel

CATANZARO / VČERAJ V KALABRIJI

Uspešna akcija policije in karabinjerjev
z aretacijo kar 200 članov 'ndranghete

CATANZARO - Policisti in karabinjerji so aretirali včeraj več kot 200 oseb, ki pripadajo raznim tolpom iz vrst organizirane kriminala, točneje 'ndranghete. Obtoženi so sodelovali pri kopici nezakonitih dejavnosti, od trgovanja z mamili (zlasti kokainom) in orožjem do izsiljevanja, ropanja, odedrustva in ubojev. Operacija varnostnikov, kakršne tod ne pomnijo, saj je se do nedavnega prevladovalo mnenje, da v Catanzaru in okolišu praktično ne poznajo mafijskega pojava, je bila toliko bolj uspešna, ker je

slonela na popolnem sodelovanju med sodstvom, policijo in karabinjerji. To je izrecno poudaril tudi notranji minister Nicola Mancino v cestitkah, ki jih je naslovil državnemu antimafijskemu pravdniku Sicliariju, catanzarskemu področnemu tožilcu Lombardiju, šefu policije Parisiju in vrhovnemu poveljniku orožnikov Federiciju. Sicer pa je tudi res, da so dejavnikom pregona pomagali skesani mafijci, ki so bili člani tolpe, proti katerim je bila vperjena včerajšnja ofenziva. Gre za tolpe, ki so jih vodili - in bili zdaj za-

radi tega aretirani - Girolamo Costanzo (42 let), Vincenzo Catanzariti (38) in Giuseppe Critelli (46).

Med temi tolpmi se je vnel hud boj za prevlado nad umazanimi posli in od tod tudi trije umori ter en poskus uboja. Med žrtvami izsiljevanj so bila zlasti gradbena podjetja, ki so delala na račun javnih uprav, in trgovine avtomobilov, katerih vsaka je morala vsak mesec plačati vodjem 'ndranghete po 30 milijonov lir za to, da so jih »scitili« v nasprotnem primeru so jim metali bombe ali streljali v vhodna vrata.

POGOVOR Z EDINO SLOVENKO V TRŽAŠKEM POKRAJINSKEM SVETU

Košuta: Slovenci moramo skupaj nastopati do pokrajinske uprave

»Manjšina se ne sme zapirati vase in videti v Pokrajini le svojega sovražnika«

SANDOR TENCE

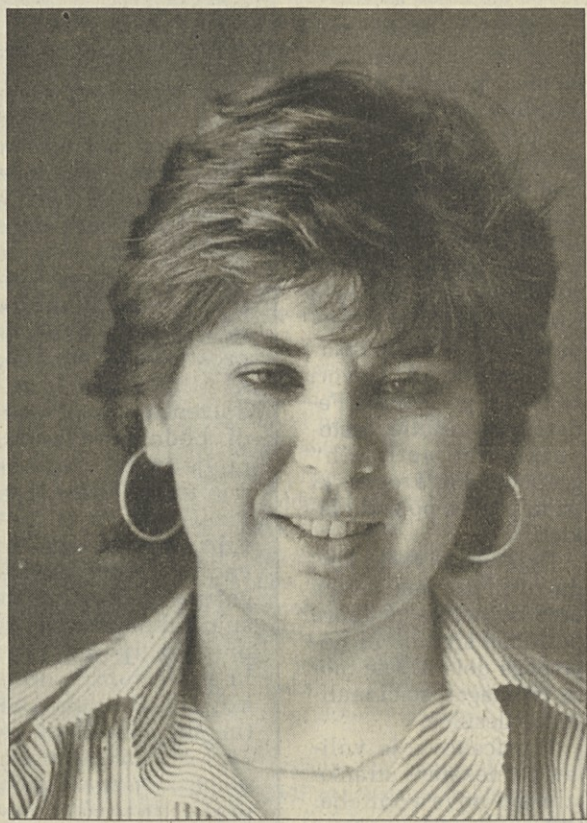
TRST - Nives Košuta (Demokratska stranka levice) bo torej edina Slovenka v novem tržaškem pokrajinskem svetu. Po nekaterih težavah pri porazdelitvi svetovalskih mest, za katere je kriva nejasna volilna zakonodaja, je sodišče končno potrdilo izvolitev Košutove, ki vstopa tako v svoje tretje mandatno dobo kot pokrajinske svetovalka.

Novosti pa bo tokrat kar precej, začeni z dejstvom, da so volilci že zbrali predsednika in politično koalicijo, ki ga bo stiri leta podpirala. Košutovo smo najprej vprašali, s kakšnimi občutki se vrača v pokrajinski svet, katerega večina je vse prej kot naklonjena Slovincem in demokratičnemu Trstu.

Zavedam se, da je situacija zelo težka in da me čakajo zelo zahtevne naloge. Moram pa povedati, da je bila situacija na Pokrajini v zadnjih letih vedno zelo negotova, saj po volitvah nisimo vedeli, če bomo sploh dobili večino in odbor. S tega vidika je sedaj že vse vnaprej jasno in zadržano. Ostaja pa seveda bistvena ugotovitev, da imamo desničarsko in nacionalistično usmerjeno upravo.

Tu spreminja tudi vloga opozicije v pokrajinskem svetu, ki bo morala seveda politično kontestirati izbire Sardosa Albertinija, a hkrati skrbno nadzorovati tudi upravne sklepe novega odbora. Tudi opozicija bo morala torej spremeniti svojo dosedanja miselnost. Kaj mislite o tem?

Mislím, da se bomo morali tudi mi ravnati v

Novoizvoljena svetovalka Nives Košuta (foto KROMA)

duhu nove volilne zakonodaje in pazljivo slediti delu novih upraviteljev, ki bodo morali čez stiri leta polagati volilcem račune in obracune. Zanimivo bo pri tem videti, ali bo odbor svoje delo usmeril le v predvolilna gesla (revizija Osima, vrnitev Istre itd.) ali pa bo skrbel, da bo Pokrajina dobro opravljala svoje upravne dolžnosti, da bo svetovalske komi-

sije redno delovale in podobno. Tudi zato, ker je Sardos Albertini zmagal s piclo razliko glasov.

Mislíte, da bo volilni izid vplival na splošno politično zadržanje nove uprave?

Lista za Trst ima 14 svetovalcev na 24. To je bistveni podatek, na katerega ne smemo nikoli pozabiti. Res pa je tudi, da bo moral imeti Sar-

dos Albertini vedno pred sabo številke in dejstvo, da je Codega dobil 49 odstotkov glasov. To bo po mojem vplivalo na delo odbora, ki bi gotovo imel se večjo moc, če bi npr. desničarska koalicija zmagala z desetimi ali dvajsetimi odstotki razlike.

Slovinci seveda nismo zadovoljni z zmago desnice in Vi boste edina slovenska predstavnička na Pokrajini. Kako s tega vidika ocenjujete nedeljski volilni rezultat?

Slovinci na Trzaskem ne moremo biti zadovoljni z izvolitvijo Sardosa Albertinija, ki bi ga lahko demokratični Trst, če bi bil bolj združen in enoten, verjetno premagal. Porazno pa bi bilo, če bi Slovenci ostali brez svojega pokrajinskega predstavnika.

Kakšna stališča naj torej zavzamemo in kakšen odnos naj vzpostavimo do nove uprave, s katero se bomo morali soočiti prihodnja stiri leta?

Mislím, da se Slovenci, kljub neugodnemu volilnemu izidu, ne smemo zapreti vase in ocenjevati Pokrajino le kot sovražnika in nič drugega. Nasa narodnostna skupnost bi se morala sporazumeti za neke vrste laični odnos do nove uprave.

Kaj mislite s tem?

Mislím npr. na pokrajinski statut, ki nam daje možnost, da se kot Slovenci obracamo na pokrajinske urade v našem jeziku. Dokler ta statut obstaja ga bo moral novi predsednik dosledno upoštevati in aplicirati. Nasa dolžnost je, da nadzorujemo izvajanje statuta in da glasno opozorimo na morebitne kršitve in podobno. Te možnosti se morajo posluževati politične stranke, a kar zadeva Pokrajino predvsem organizacije civilne družbe (združenja, društva, kulturne skupine), ki vzdržujejo z upravo raznovrstne odnose in stike.

Jeseni bodo volitve za obnovo trzaskega občinskega sveta in skoraj gotovo tudi miljskega in devinsko-nabrežinskega. Kaj mislite o tem?

Trzaska volilna preizkusnja bo nedvomno zelo težka in zahtevna. Demokratični del mesta se ne sme predati usodi in se že predhodno sprizgajati s porazom. Marsikaj bo vsekakor odvisno od zadržanja Krščanske demokracije, ki mora enkrat za vselej pojasniti, kaj pravzaprav hoče. Slovenci in vsi demokrati pa se moramo dobro pripraviti tudi na miljske in na devinsko-nabrežinske občinske volitve.

SSk za skupni tekst zakona o zaščiti

TRST - SSK sprejema besedilo skupnega osnutka, zaščitnega zakona, kot ga je z dopolnitvami odobrilo skupno slovensko predstavništvo 24. maja. Takrat so se vse komponente obvezale, da bodo v kratkem roku zavzele dokončno stališče o besedilu.

O njem je v ponedeljek poglobljeno razpravljala delovna pravna komisija SSK pod vodstvom koordinatorko dr. Petra Močnika. Prisotna sta bila tudi delovni tajnik SSK Jevnikar in strankin pokrajinski tajnik Brečelj. Po izčrpnem poročilu dr. Stanislava Sobana, ki je zastopal SSK v strokovni skupini sestavljalci, je komisija oblikovala nekaj pedlogov za manjše tehnične izboljšave nekaterih predlaganih določil, vsekakor pa je ocenila, da je bilo v končno besedilo vnesenih več pomembnih dopolnil in da je dozorelo za predložitev v parlamentu.

Dezelno tajništvo SSK bo stališče o besedilu in predlagane tehnične popravke sporočilo ostalim komponentam z željo, da bi zdaj, ko so volitve mimo, dokončali to pomembno delo.

NOVICE

SKP: Sardos odraz »volilne manjšine«

TRST - Stranka komunistične prenovе opozarja, da je bil predsednik Pokrajine izvoljen le z glasovi 29,9 odst. volilnih upravičencev in da je bilo ogromno belih in neveljavnih glasovnic. Sardos Albertini je torej odraz manjšine, zaradi novega volilnega zakona, ki mu je SKP nasprotovala, pa ima za sabo večino pokrajinske skupščine.

Antifasistični poziv SKP je bil torej povsem upravičen, zato so volilci te stranke množično podprli Codego. Njegove izbire, piše v izjavi SKP, pa gotovo niso spodbudile volilne mobilizacije levicarskih volilcev. Na Codego so negativno vplivali pritiski zmernih krogov, ki so prisotni v javnih občinah in v gospodarskih sektorjih. Balotaza je vsekakor dokazala, da je tudi v Trstu mogoče premagati desnico in nacionaliste. Demokratični del mesta naj se zato zacementa ze sedaj pripravljati na jesenske občinske volitve.

Predzadnje poglavje »Naših stezic«

TRST - Pravkarsne volitve in balotaze so Slovence v Furlaniji-Juljski krajini potisnile v kot. Izginila je edina stranka s slovenskim imenom, mnogi slovenski kandidati v drugih grupacijah pa bodo tudi doma. Pravi potres, ki ga je povzročil nov način volitev, odpira strani, za katere je vprašanje, kako bodo napisane. V tej nespodbudni konstelaciji sta se znašli tudi organizaciji Slovenska kulturno gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij, ki imata v novem ozračju tudi nove odgovornosti in seveda veliko nalogo. Kako biti kos novim izzivom, katere programske osnove navdihujejo SKGZ in SSO, zakaj so Slovenci v Italiji tako razdrobljeni, zakaj se tudi njih drži lotizacijska logika...

O takih in podobnih vprašanjih bo tekla beseda na drevinskem snemanju oddaje TV Koper "Kam vodijo naše stezice". Z voditeljem Marijem Cukom se bosta pogovarjala predsednica Sveta slovenskih organizacij Marija Ferletič in tajnik SKGZ Boris Peric (predsednik Palcic je zadržan v Rimu). To bo prvo tovrstno televizijsko soocanje, ki naj bi sirsemu občinstvu posredovalo informacije o delovanju obeh zvez, pa tudi odgovor na mogoče se ne prevec jasna stališča, zakaj vlečeta take in ne drugačni potez. Snemanje oddaje, ki si cedalje bolj utrjuje prostor med gledalci v zamejstvu in Sloveniji, je kot vedno javno, tako da lahko tudi občinstvo poseže v razpravo. Kot običajno bo snemanje v sejni dvorani na zupanstvu v Dolini, občinstvo pa je naproseno, da svoje prostore zasede ob 19.45, kajti javno snemanje se začne točno ob 20. uri. To bo tudi predzadnje poglavje spomladansko-poletnega ciklusa oddaje "Kam vodijo naše stezice".

PESARO / MEDNARODNI FESTIVAL

V arabskih filmih zanimiv prikaz ženskega sveta

PESARO - Res ni bilo ravno najboljšega vzdušja na 29. Mednarodnem filmskem festivalu v Pesaru (Italija), od petka, 11. do sobote, 19. junija. Poleg oklescenega budzeta naj bi se tudi odpirala preiskava o administrativnih nepravilnostih pri upravi festivala. V taki klimi je predsednik pripravljalnega odbora Lino Micciché otvarjal posvet o Dinu Risiju, zagorelem sivolasem gospodu, ki ga je letos ze Cannes imel v gosteh. Na platnu kina Astra so se v tednu dni zvrstili veliki in tudi bolj komercialni ali celo povprečni Risijevi filmi. Retrospektiva je sicer pokazala, da se njegov opus ne da primerjati s spomeniki italijanskega filma, ki so jih postavili razni Felliniji ali Antoniniji. Interpretacijski ključ Risijevih del tici bolj v nasledici »mostrov-spakov«, ki jih je rodila italijanska družba v povojnih letih. Od prvih se neobjavljenih dokumentarcev (Buio in

sala, Barboni) in ljudskega Poveri ma Belli (1956) do let ekonomskega booma (Il sorpasso, L'ombrellone) se v Risijevem opusu pojavlja sadistično izpostavljanje groteskne vulgarnosti sloja parvenuev, bahacev in zvodnikov, ki so karikature iz predvojnega režima. Vse pa lahko tudi aktualiziramo: protagonisti, ki jih igrajo igralci kot Sordi in Gassman kar zgledajo dvojniki današnjih podkupniških junakov.

Popolnoma drugacen duh je v Pesaru proizvajala dvorana Moderno, v kateri se je vrtila dragocena retrospektiva arabskega filma, in to pretežno s strani ženske. Kljub tezavam kinematografije, ki jo tlacita zahodna trzna logika in verski fundamentalizem, arabske režiserke kot Hayni Surur in Michal Aviad pripovedujejo o kolonializmu, intifadi, o spolnem in političnem zatiranju, o angaziranosti arabske žene proti vsemu temu. In če se zahodnjaki takemu arabskemu feminizmu radi posmihamo, so ženske arabskega filma trmasto odločene nadaljevati po tej (zanje se vedno nujni) poti. Zato pa vsa napovedana krčenja kulturnih izdatkov lahko v arabskih državah imajo veliko širše posledice kot posamično zaprtje kake kinodvorane.

In če smo že pri zaprtju, seveda si vsi udeleženci festivala in njegovih posvetov želijo se 30. Mostre, če bo Bos-sijeve Liga to dovolila... (dral)

Natečaj Moja vas

SPETER - V nedeljo ob 15. uri bo v spet-ski občinski dvorani nagraditev zmagovalcev narečnega natečaja Moja vas, ki ga prireja studijski center Nediza s pokroviteljstvom videmske pokrajinske uprave. Leto-se je natečaj udeležilo več kot 150 mladih s celotnega obsejnega pasu od Cedada do Trbiza.

GRADEŽ / OB ZAKLJUČKU FORUMA

Kako sinovi emigrantov občutijo »dvojno« identiteto

Pogovor z dvema udeležencema beneškega porekla - Zaključni dokument mladinskega foruma

RUDI PAVSIC

Enzo Mattellig se je udeležil gradeskega foruma

CEDAD - »Prvi forum mladih generacij izseljencev, ki se je v nedeljo zaključil v Gradežu, je bil pozitiven zaradi dejstva, da smo sinovi in vnuki beneških, furlanskih in trzaskih emigrantov preziveli skoraj teden dni skupaj in razpravljali o vprašanjih, ki se nas neposredno ticejo. Skoda, da je bilo prevec casa namenjenega uradnemu delu programa.«

Tako sta nam povedala dva izmed udeležencev gradeskega foruma, 26-letni inženir iz Buenos Airesa Sergio Cimbaro (njegovi starši so iz Cenebole oziroma Cente), in 27-letni odvnetnik iz argentinskega Marcos Paza Carlos Lendaro (njegovi sorodniki so iz Barda), ki sta se skupaj z ravnateljem Zveze Slovencev po svetu Renzom Matteligom odzvala nasemu vabilu na razgovor.

Ob zaključku posveta so izdali tudi dokument, v katerem zahtevajo ustanovitev mladinske konzulte, nekakšen stalni forum, v katerem naj bi reševali vprašanja izseljenstva. Takšen organizem je potreben tudi zaradi medsebojne povezanosti in izmenjave izkušenj.

Odnos deželnih ustanov do izseljenstva, so dejali sogovorniki, mora sloneti vse manj na podporni politiki in vse bolj mora izstopati skrb po uveljavljanju identitete. To je predpogo, da nove generacije emigrantov ohranijo stik med seboj

in z domovino staršev.

V vprašanje, kako doživljajo nacionalno pripadnost, sta mlada argentinska sogovornika ugotovila, da gre za nekakšen dvojni občutek lastne identitete: tako v Argentini kot tudi v Beneciji se ne cutita namrec tučja. V južnoameriški državi gotovo ne, kjer sta se tam rodila in zrasla v tamkajšnji družini stvarnosti. Po drugi strani pa se cutita Benecana, ceravno drugace, kot so to cutili njuni sorodniki. Pri tem sta dodala, da s tezavo dojema-ta tukajšnja etnicna trenja, saj se sama nepoznavata v določeni multinarodnosti, ki je osnova

za uspešno dogovarjanje. Iz pogovora izhaja, da je tudi v stvarnosti izseljenstva treba oceniti resnične potrebe mlajših generacij, jim priskociti na pomoč, saj brez njihovega prizadevanja bo emigracija ohranila le folklorno idetiteto, kar pomeni zacetek njenega konca.

Na gradeskem posvetu so se dogovorili za pospeševanje takšnih informativnih srečanj, predvsem pa so si prizadevali, da bi se med seboj boljše informirali. Te zahteve naj bi prisle do izraza tudi na četrti deželni konferenci o izseljenstvu, ki jo pripravljajo za letosnjo jesen.

V JESOLU PRI BENETKAH / FRANTON JAZZ MUSIC FESTIVAL

Res edinstvena priložnost za ljubitelje jazzovske glasbe

V treh večerih se bo predstavilo kar deset skupin

ALES WALTRITSCH

GORICA - V zadnjih letih tudi v Italiji pol-letje beleži celo vrsto glasbenih festivalov. Med vsemi temi je velika večina osredotočena na jazz glasbo, ki je morda edina, ki se dopu-sca poslušanje več dobrih koncertov v treh, starih dnevih v istem kraju.

Zacelo se je pred dvajsetimi leti v Perugii, ko so z velikimi težavami pripravili prvo izvedbo poletnega festivala Umbria Jazz. Umbria Jazz je v vseh teh letih zaslovel in se povzpel v sam vrh evropskih festivalov te vedno bolj priljubljene glasbene zvrsti. Umbria Jazz bo letos posebno privlacen, saj bo na njem od 9. do 18. julija nastopilo preko trideset skupin, in bo, tudi zato ker je jubilejni, popolnoma zastoj. O Umbrii Jazz bomo pisali čez nekaj dni, danes pa bomo predstavili prvi veliki poletni festival, Franton Jazz Music Festival, ki bo potekal nedaleč od nas, v Jesolu, ta konec tedna.

Festival z zelo bogatimi in zanimivimi sporedom se bo odvijal v anfitheatru trga Aurora v Jesolu Lido. V treh večerih se bo predstavilo kar deset skupin, na oder bo stopilo preko petdeset glasbenikov. V petek zvečer ob 21.30 (vsi večeri se bodo pričeli ob tej uri) bosta najprej zaigrali italijanski skupini pianista Carla Magnija in saksofonista Maura Negrija. Letošnji festival nam bo poleg zvezd-

nikov in italijanskih jazz skupin predstavil tudi druge glasbenike, katerih glasba je zmes jazzja in etno glasbe, funkyja, elektronike in fusiona. Prav v petek bomo lahko poslušali trio libanonskega glasbenika Rabiha Abou-Khaila, največjega svetovnega igralca na oud, glasbeni instrument, ki je podlaga glasbenih kultur bliznjega vzhoda. Petkov večer se bo zaključil z nastopom skupine Brecker Brothers, ene izmed najbolj znanih in priljubljenih zasedb elektricnega jazz-a, katere stebra sta seveda brata Brecker in sicer Randy (trobenta) in Michael (sax tenor).

V sobotni, morda najbolj pričakovani večer nas bo uvedla skupina Inno, mladi kvintet, katerega vodja je saksofonist Mauro Manzoni. Za njim bodo nastopili kralji fusiona in sicer skupina Steps Ahead, ki je svoj višek dosegla sredi osemdesetih let, ko se je ta glasba, zahvaljujoč se njim, skupini Spyrogyra in glasbenikom hise GRP, močno uveljavila. Vibrafonist Mike Manieri, ki se vedno vodi Steps Ahead, bo tudi v soboto skušal podati magične ritme elektricnega jazz-a.

Za njimi bomo lahko poslušali pravo poslatico celotnega Franton Jazz Festivala, in sicer nastop seksteta Philipa Glassa. Zelo znani pianist sodi v sam vrh modernih glasbenikov in

je vseskozi iskan za raznovrstne nacрте, od filmskih glasbenih spremljav do zahtevnih sodobnih klasičnih glasbenih projektov.

Tudi nedeljski izbor je na visokem nivoju. Po nastopu pianista Claudia Angelerija bomo lahko poslušali dve skupini, ki smo jih, vsaj delno, lahko poslušali v zadnjih mesecih tudi v naši deželi. Najprej se nam bo predstavil super trio, ki ga sestavljajo norveški saksofonist Jan Garbarek in dva člana razpadle skupine Weather Report in sicer češki kontrabasist Miroslav Vitous in ameriški bobnar Peter

Erskine. Njihov akustični jazz, ki ga označujejo ugleljane melodije in izredno iskana in prefinjena glasba sodi med najlepše novosti jazz scene zadnjih let. Festival bo zaključil drugi član Reportov in sicer Dunajcan Joe Zawinul, ki bo s svojo skupino Syndicate predstavil elektricni jazz, v katerem zasledimo velik vpliv etno glasbe, predvsem afriških ritmov.

Franton Jazz Festival bo torej od petka do nedelje privabil v letoviscarski kraj blizu Benetk lepo stevilo ljubiteljev dobre glasbe, saj so priloznosti, da v istem kraju lahko slišimo toliko zvezdnikov, zelo redke.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-779669 - fax 040-773715

Fotostave: ZIT, Trst
Tisk: VITA, Videm

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakcija: ZIT, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-779660, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958

Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-779660, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI
Slovenija: Studio Vista - Ljubljana
tel. 061-153244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT,
financi in oglasni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; losmrtnice, zahvale in sozolja po formatu, IVA 19%

Cena: 1.200 LIT - 45 SIT
Narocnina za Italijo: letna 315.000 LIT
za Slovenijo: mesečna 1.300 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

NOVICE

Seminar o ruskem tržišču

Zadnji podatki potrjujejo, da se recesija v Rusiji ne bo kmalu končala in da stabilizacijo lahko pričakujemo šele leta 1995. Kljub temu je izvoz dvanajsterece proti vsem bivšim državam SEV v porastu, pri čemer levji delež odpade na Nemčijo. O tem bo govor na seminarju, ki ga bo sta tržaska Trgovinska zbornica in Konzorcij MIB iz Trsta priredila 12. julija. Seminar bo nosil naslov: »Rusija, možnosti in meje tržišča, ki se ustvarja«.

Za informacije se zainteresirani lahko neposredno obrnejo na Konzorcij MIB v Trstu (Ul. Flavia 23/1, tel. 040/8992272-3, telefaks 040/8992274).

»Cabaret« na ekranu

V avditoriju muzeja Revoltella bodo jutri ob 18. uri v okviru videokluba »Operetta e dintorni« predvajali »Cabaret«, film Boba Fosseja (1972) z Lizo Minelli. V odmoru med prvim in drugim polčasom bodo občinstvu predstavili pričakovani »musical«, ki bo v soboto v dvorani Tripocovich.

»Dan volontariata in mednarodnega sodelovanja«

ACCRI, združenje za mednarodno krščansko kooperacijo, je dalo pobudo za »Dan volontariata in mednarodnega sodelovanja«. V okviru 45. tržskega velesojma bo tako danes 18. uri v konferenčni dvorani srečanje-soočanje na temo: »Etika solidarnosti v obrambi pravic narodov«. Na srečanju bodo spregovorili dr. Giampiero Forcisi, dr. Francesco Tosi in prof. Maria Luisa Cortinovis Beretta. Večer bo popestril znani umetnik Francis Bebey iz Kameruna.

Danes na Trgovinski zbornici srečanje s Slovaki

Danes, ob 11.30, bo na sedežu Trgovinske zbornice srečanje z operaterji in novim predsednikom slovaške Trgovinske zbornice inž. Hanusom, ki ga bo spremljal slovaški konzul v Milanu inž. Bobrik. Za srečanje je dal pobudo dr. Valta, ki je predsednik tržaske sekcije slovaške in češke Trgovinske zbornice v Trstu, v sodelovanju s predsednikom TZ Tombesijem. Predvideno je, da bo delegacija tržaske TZ jeseni obiskala Prago in Bratislavo.

Obvestilo Kmečke zveze

Kmečka zveza obvešča svoje člane, ki so vložili davčne prijave (mod. 740) preko njenih uradov, da jim bo v prihodnjih dneh dostavila pismo z ze navedenim zneskom za plačilo občinske davka na nepremičnine (ICI), ki zapade 19. julija.

Ker so številni člani v teh dneh prejeli pošto poloznico na podlagi električnega katastra za plačilo omenjenega davka, se lahko poslužijo tega načina pod pogojem, da so podatki lastnika nepremičnin točni. Če pa tega ne želijo koristiti, lahko plačajo davek v uradih Kmečke zveze, ki jim je na razpolago tudi za morebitna tozadevna pojasnila.

Bartolijev dom onemoglih treba čimprej odpreti

Tržaska federacija DSL in občinski svetovalci Demokratične zveze vabijo jutri, 25. junija, ob 17.30 ob na javno skupščino v kompenzoriju doma onemoglih Casa Bartoli. Dom so začeli graditi že pred petnajstimi leti, a se vedno ni odprt, docim čaka na vstop vanj 120 starostnikov. Gre za neverjetno in sramotno ravnanje, za katerega je odgovorna po zatrevanju Demokratične stranke leve tržaske občinske uprava, ki bi morala dom upravljati, a tega menda ne mara in se skriva za nekimi namisljenimi birokratskimi zapletitvami. O vsem tem bo torej govor na jutrišnji skupščini, na katero prireditelja vabita tako predstavniki Dezele, Občine in KZE kakor sindikaliste in prostovoljce, ki se bavijo z oskrbo priletnih in onemoglih oseb.

Sredozemsko morje ne umira

»Zdravje« Sredozemskega morja je bilo v ospredju včerajšnjega zasedanja, ki ga je v Centru za raziskave pri Padricah priredila organizacija za »Nagradno Philips Morris za znanstveno in tehnološko raziskavo«. Udeleženci so poudarili, da vprašanje zascite tega morja ni običajno sezonsko izredno stanje: zascite se je treba lotiti s sistematičnim zbiranjem podatkov, s kemijskimi, fizičnimi in geološkimi raziskavami. Cilj je torej, da bi prisli do znanstvenih spoznanj in sistemov ocenjevanja, ki bi omogočili preventivno poseganje, za kar bi bila potrebna mednarodna koordinacija. Po velikem simpoziju v oktobru torej Trst znova gosti srečanje-debato o stanju Sredozemskega morja. Srečanja se udeležujejo italijanski in tuji raziskovalci. Antonio Brambati, direktor geološkega instituta na tržaski univerzi, je v otvoritvenem posegu naglasil, da Sredozemsko morje ne umira, čeprav po splošnem mnenju velja nasprotno. Morebitne groznje lahko predstavlja izredno onesnaženo Črno morje, težave pa lahko povzročijo tudi velika naseljenost priobalnih območij. V razpravi so prisle do izraza razni predlogi, po katerih bi na mednarodni ravni na najboljši način uskladjili znanost, tehnologijo in podjetja, za kar se zavzeta Center za raziskave in Philip Morris«.

POLITIKA / V PRIČAKOVANJU VOLITEV

Občina Trst: treba bo premagati desnico

Prva imena o možnih kandidaturah za župana

SANDOR TENCE

Demokracični Trst ne sme ponoviti napak s pokrajinskih volitev, ko je na "zlatem pladnju" izročil Pokrajino Listi za Trst in desnici. Take in podobne izjave beremo v skoraj vseh tiskovnih sporocilih in volilnih analizah strank - od SKP do KD - ki niso zadovoljne z izvolitvijo Sardosa Albertinija. Markido pa se upravičeno sprasuje, ce bodo besedam res sledila dejanja in ce se bo odprtejši del mesta znal enakovredno

zoperstaviti desnici. Franco Codega se je prejšnjo nedeljo zelo dobro izkazal, ce bi imel složno za sabo vso levico in vecji del centra bi gotovo zmagal.

Predcasne obcinske volitve bodo najbrz novembra, stranke pa so se nanje ze zacele potihem pripravljati. Federalni odbor DSL je tako ze povabil Zavezništvo za Trst na skupno razmis-

ljanje o obcinskih volitvah in to vabilo bo v kratkem razsiril se na ostale demokraticne sile. Zaceli so se torej ze prvi razgovori, ki imajo namen preveriti, ce sploh obstajajo možnosti za kako skupno kandidacijo in ce sploh obstaja kandidat, ki bi lahko enakovredno tekmoval s Camberjem ali s Staffierjem. Lista za Trst se ni izbrala svojega kandidata, bodimo pa prepričani, da bo to naredila cimprej, ne da bi seveda kazala na ostale. Tako takticno potezo so melonari ze potegnili s Sardosom Albertinijem, cigar kandidacijo so naznanili, ko se je "drugi Trst" se prepiral o simbolih in podobno.

Volilni sistem za obcine, kot je tržaska, bo najbrz na nek nacin pomagal nasprotnikom Liste in desnice. Volilec bo lahko istocasno glasoval za župana in za svojo stranko, ki ima lahko drugega kandidata za župansko mesto. Na pokrajinskih volitvah pa smo morali nujno prekrizati le simbol stranke. Volilni mehanizmi pa ne zadostujejo, ce ne bo sporazumov o imenu kandidata.

V politicnih krogih se ze dalj casa suslja ime

predsednika raziskovalnega območja Domenica Romea, ki je ze zavrnil kandidacijo za Pokrajino, pokazal pa naj bi zanimanje za Obcino. V tem sklopu kroziyo tudi druga imena možnih kandidatov. Velik ugled v mestu uziva npr. evroposlanec DSL Giorgio Rossetti, ki pa je morda prevec strankarsko obarvan predstavnik. Govori se tudi o podjetniku Federicu Pacoriniju, zastopniku "razsvetljenih" gospodarskih krogov, ki pa ni prevec po godu levici.

Dejstvo je vsekakor, da tudi pri nas levica brez odločilne podpore politične sredine in dobršnega dela KD ne more premagati nacionalistične desnice.

V pričakovanju volitev pa nekatere stranke izbirajo nove voditelje. DSL je po odstopu Perle Luse brez pokrajinskega tajnika, ki ga bodo izvolili v prihodnjih dneh. Med kandidati naj bi bila sindikalist CGIL Bruno Zvech in nacelnik obcinske skupine Roberto Treu. Brez vsakršnega vodstva pa je PSI, ki je na zadnjih volitvah doživela katastrofo. Nekateri njeni predstavniki so vstopili v Zavezništvo za Trst, drugi - kot senator Agnelli - pa so se ze zdavnaj opredelili za desnico.

Kdo bo v prihodnje županoval v občinski palači?

JUS / SREČANJE Z ODBORNIKOM MININOM

Večja razpoložljivost Občine do jesarjev

Se bodo vendarle ustvarili drugačni odnosi?

Na pobudo občinskega odbornika Ladia Minina so se pred dnevi na sedežu občinske uprave srečali predsedniki jurskih odborov iz tržaske pokrajine.

Na srečanju so z odbornikom podrobno razpravljali o upravljanju jurskih zemljišč. Izpostavljena je bila obširna in zapletena problematika, ki zadeva upravljanje nepremičnin, ki so dijo v pristojnosti delovanja jurskih odborov. Srečanje pa je odprlo novo poglavje v okviru dialektičnih in institucionalnih odnosov z občinsko upravo.

Odbornik Ladi Minin je na srečanju vsekakor sprejel na znanje številne objektivne pomanjkljivosti zakonskega značaja, ki

urejujejo administrativno dejavnost jurskih odborov. Poleg tega je predlagal, da bi občinska uprava posvetila večjo pozornost administrativnim ukrepom, ki so sedaj v pripravljalni fazi; poleg tega je predlagal, da bi v kratkem sprejeli izvršilni pravilnik o delovanju jurskih odborov v odnosu s tržasko občinsko upravo.

V okviru novih odnosov do prebivalstva, da bi do podobnih srečanj pršlo pogostejše kot v zadnjih casih, ker bi na njih lahko sprotoma resili marsikateri pereč problem. Poudariti je se treba, da se predstavniki jurskih odborov niso srečali s predstavniki tržaske občinske uprave skoraj pet let.

snem sodelovanju z mestom.

Predstavniki jurskih odborov so srečanje z občinskim odbornikom Mininom ocenili pozitivno. Po njihovem mnenju je odbornikova vizija na to problematiko pozitivna in ni le birokratska. Poleg tega so v odbor-nikovih besedah zasledili večjo voljo po sodelovanju, ki je bilo doslej precej pomanjkljivo. Izražena je bila tudi želja, da bi do podobnih srečanj pršlo pogostejše kot v zadnjih casih, ker bi na njih lahko sprotoma resili marsikateri pereč problem. Poudariti je se treba, da se predstavniki jurskih odborov niso srečali s predstavniki tržaske občinske uprave skoraj pet let.

SEJEM / ZA VEČJE SODELOVANJE

Bavarska poziva tržaske oblasti, naj se podvzajajo

Na tržaskem velesojmu je bil včerajšnji dan posvečen Bavarski, ki je ze pred petnajstimi leti izrecno izbrala Trst in njegovo luko za izvoz svojega blaga v Sredozemlje. Sejamski zastopnik Francesco Sloocovich je ob sprejemu bavarske delegacije potrdil, da namerava to mesto okrepiti svojo emporijsko vlogo trgovskega povezovanja srednje Evrope s cezmorskim svetom, sicer z ojačitvijo učinkovitosti in s povečanjem ekonomičnosti v luskih operacijah, kakor je bilo to zazeleno na 9. sejem-

ski prireditvi Transadria marca letos. Visji svetnik pri bavarskem ministstvu za gospodarstvo in promet Gerhard Constantin Treutlin je v tej zvezi podčrtal pravilnost izbire, s katero so Bavarci svoj cas odprli v Münchnu predstavništvo tržaske luke, ki ga uspešno vodi Guenther A. Granser, a v isti sapi je brez dlak na jeziku dejal, da mora pogoje za pospešitev in pomnožitev dvostranskega sodelovanja izpolniti tukajšnji upravno-politični aparat, ki pa je trenutno paraliziran.

Nobenega usmiljenja za krivce, a niti kriminaliziranja podjetniškega stanu, ki je v veliki vecini primerov vselej ravnal korektno: takole naglasla novi predsednik tržaskega združenja gradbenikov Sergio Venuti v pozivu bodočima krajevnima upravama, naj s prevzemom določenih odgovornosti zagotovita največjo možno razvidnost in učinkovitost za dobrobit te strateško vazne panoge in s tem vse družbene skupnosti. Podkupninska afera je samo bežno prizadela tukajšnje gradbeništvo,

zatrjuje Venuti, in se to izključno kot odraz javnih del, ki so jih vzela v zakup predvsem podjetja iz drugih krajev Italije. Ne samo, pri nas so ostala zamrznjena tudi tista gradbena dela, ki bi se lahko mirno nadaljevala, ker so bile vse birokratske ter administrativne kontrole ze opravljene in so povoljne.

V nasprotnem primeru bo Trst se bolj žrtvovan, saj pomeni gradbena stroka zanj učinkovito sredstvo splosnega gospodarskega razmaha. Tej stroki je treba torej nujno pomagati, tembolj

ZDRAVSTVO / KORISTNI NAPOTKI

Kako je s plačevanjem ticketa na zdravila?

V občinah tržaske pokrajine so se odločili za različne operativne metode

BORIS SIMONETA

Upokojenci z nizjimi dohodki imajo ze nekaj let pravico do oprostitve plačevanja ticketa na zdravila (ta pravica je bila sicer letos omejena le na 16 in v primeru hujših patologij na 24 nalepk). Zadevna oprostitvena potrdila, ki jih izdajajo zadolženi občinski uradi, bodo zapadla 30. junija in zato se morajo upravičenci aktivirati, da jih obnovijo, ce seveda se vedno zadosčajo pogojem, ki jih predpisuje zakon. V postev pridejo upokojenci, ki so dopolnili upokojitveno starost (moški 60 in ženske 55 let), dohodkovna meja, ki je ne smejo preseči, pa ostaja nespremenjena, se pravi 16 milijonov lir v letu 1992, ta prag pa se poveča na 22 milijonov lir, ce ima v breme zakonca, ki nima vec kot 9.940.000 lir dohodka. Kot dokazilo treba priložiti kopijo davčne prijave oziroma obrazca 201 o pokojninskih prejemkih.

Ce upostevamo dejstvo, da so se pokojnine v letu 1992 ob enem samem opredelili za desnico.

vrednotenju nekoliko povečale, dohodkovne meje pa se niso premaknile, se dejansko manjša krog upravičencev, ki so oproščeni ticketa na zdravila.

V občinah tržaske pokrajine so se odločili za različne organizacijske prijeme in operativne metode.

V občini Trst so vsem dosedanjim upravičencem poslali na dom delno izpolnjen obrazec z navedbo dneva, v teku katerega naj se po možnosti zgledajo na teritorialno pristojni izpostavi maticnega urada. Kdor bi iz katerega koli razloga bil določenega dne zadržan lahko opravi to formalnost tudi kasneje brez vsakršne omejitve.

Pravica do podaljšanja ticketa torej ne zapade in datum je le indikativen. Od 1. do 10. julija pa bo na izpostavi v ul. Battisti steklo obnavljanje starih dovolilnic, ce je v primerjavi s prejšnjim stanjem nastala kaka sprememba kraja bivanja ali status osebe

v breme. Od 12. julija daje pa bo mogoče dobiti potrdilo (tudi za nove upravičence) na vseh izpostavah, z izjemo tiste v ul. Battisti, ki bo zaprta.

Občina Devin-Nabrezina: dosedanjim upravičencem bodo poslali na dom nove obrazce, ki jih bo mogoče obnoviti le od 1. julija dalje v občinskem vzgojno-zaposlitvenem središču v Sesljanu.

Občina Dolina: potrdila za oprostitve ticketa ze izdajajo oziroma obnavljajo vsak dan od 8.30 do 12. ure.

Občina Milje: upokojenci lahko obnovijo dovolilnico vsak dan od 8.10 do 11.30.

Občina Repentabor: zainteresirani se lahko obrnejo na občinsko tajništvo vsak dan ob uradnih urah.

Občina Zgonik: potrdila za oprostitve plačevanja ticketa bodo začeli obnavljati v ponedeljek, 28. junija med 9. in 12. uro.

PREVOZI / STROKOVNI POSVET NA POMORSKI POSTAJI

Sodobni prevozni sistemi terjajo uvedbo avtomacije in informatike

Prireditelji upajo, da bo že prihodnje, četrto srečanje mednarodno Tržaski sedež so izbrali zaradi njegove ključne lege, a jih je že razočaral

Zasedanje ene izmed delovnih skupin (Foto Križmančič)

VLASTA BERNARD

V kongresnem centru na Pomorski postaji se je včeraj začel tridnevni posvet z naslovom »Avtomacija in prevozni sistemi«, ki ga v našem mestu ze tretjič prireja italijansko združenje za avtomatizacijo ANIPLA. Prvo tako srečanje je bilo leta 1986, drugo leta 1990, s tokratnim pa so si pobudniki zastavili cilj, da postane tridnevno. Kot nam je povedal predsednik pripravljalnega odbora, inž. Giovanni Mantovani, sicer eden od vodilnih pri rimski družbi Alenia, ga nameravajo prirediti vsake tri leta in vztrajati pri izbiri Trsta kot mesta na enem od evropskih križišč. Od tod tudi njihov cilj, da bi posvet ze s prihodnjo izvedbo postal mednarodno.

Tokratnega posveta se udeležujejo skoraj 150 strokovnjakov, ki se delijo med univerzitetne raziskovalce, predstavnike industrije, storitvenega sektorja in javne upravitelje. Namen pobudnikov tega posvetovanja je bil namreč prav ponuditi priložnost za zblizanje med raziskovalci in proizvajalci oziroma izvajalci, ali z drugimi besedami prispevati k praktični aplikaciji raziskovanja na področju prevoza blaga in oseb. V treh dneh tokratnega posveta se bo po posameznih delovnih skupinah zvrstilo kar 60 referatov, med katerimi sta tudi dva iz Ljubljane. Prispevali so ju strokovnjaki z univerzitetnega Instituta za prometno tehniko in obravnavata integriran sistem

za simulacijo prometa in uporabo zemljepisnih informacij pri analiziranju prometne varnosti.

Po besedah inž. Mantovani, ki je s predsednikom znanstvenega odbora posveta, tržaskim univerzitetnim profesorjem Robertom Čamusom tudi glavni pobudnik te strokovne prireditve, je tokrat v ospredju razprave cestni in mestni transport, ceprav sicer poročila zajemajo tudi letalskega, železniskega in pomorskega. Danes popoldne je v programu zanimiv seminar o uporabi satelitskega informacijskega sistema v prometu, ki ga bodo v kratkem uvedli v Bologni za ugotavljanje, kje se nahajajo mestni avtobusi. Jutrišnji zaključek tridnevnega posveta pa bo namenjen okrogli mizi, na kateri bodo razpravljali o pogojih, pod katerimi lahko transportni sistemi koristijo uporabnikom, saj po besedah inž. Mantovani se tako moderne naprave same po sebi ne zadostujejo.

In za konec se osebna nota: naš prijazen sogovornik, Rimljan po rodu, nam je zaupal, da je bila njegova babica po rodu Slovenka iz Hrusevja. Razumljiva je zato njegova navezanost na naše kraje in toliko večje razočaranje nad mestnimi upravami zadnjih let, ki si jih Trst po njegovih besedah ne zasluži. Dokaz vec je dobil tudi ob včerajšnjem odprtju posveta, ki se ga nobenemu od mestnih mož ni zdelo vredno pozdraviti...

SEJA UPRAVNEGA SVETA

SOS za Glasbeno matico

JOŽE KOREN

Na prvi seji, ki jo je na začetku vodil najstarejši član odbora, je novo izvoljeni upravni odbor Glasbene matice izvolil novo vodstvo, za predsednika je bil soglasno potrjen Adrijan Semen, za novega podpredsednika pa prav tako soglasno izvoljen dr. Drago Stoka. Za tajnika je bila potrjena Dasa Svetina, za blagajnika pa Dorica Krasevic. Predsednika nadzornega odbora bodo člani nadzornega odbora izbrali iz svojih vrst naknadno.

Predsednik Adrijan Semen se je v svojem in v imenu ostalih članov ozgega vodstva GM zahvalil za potrjeno zaupanje in pozval novi upravni odbor k tvornemu sodelovanju za preseganje sedanje izredno zaskrbljujočega finančnega stanja ustanove. Prioritetna naloga novega upravnega odbora, kot je bila sicer tudi prejšnjega, ostaja ohranitev čim bolj neokrnjene dejavnosti Glasbene matice, predvsem pa njene sole, ki bo kmalu dokolala 85-letnico svojega nastanka. Za doseg tega cilja bo potreben vztrajen in naporen boj, saj gre za veliko odgovornost ne le pred ustanovo samo, njenimi namestniki in gojenci, marveč pred vso slovensko javnostjo, ki pa je s svoje strani, to je s svojimi predstavniki, prav tako odgovorna za nadaljnji obstoj GM. Isto velja tudi za italijansko državo in njene organe, pa seveda za matično republiko Slovenijo v njeni ustavni določeni skrbni za slovensko manjšino v Italiji.

Predsednik Semen je tudi izrazil zadovoljstvo za izvolitev dr. Draga Stoke za novega podpredsednika, pri čemer je poudaril dejstvo, da je dr. Stoka kot bivši deželni svetovalec dober poznavalec problematike GM in da bo lahko koristno prispeval kot javni družbeni delavec in kot

pravnik k premagovanju sedanjih težav.

Ves ostali del seje pod vodstvom Adrijana Semena je potekal v znamenju podrobnega prikaza sedanje položaja Glasbene matice (tudi zaradi novih članov odbora) in pa oblikovanju programskega načrta ukrepov in nastopov za realiziranje tako v prejšnjem mandatu sprejetih in se neuresničenih sklepov, kot za nadaljnje korake za premostitev sedanje kritičnega finančnega stanja in za peživetje ustanove v pričakovani ponovni financiranju zakona za obmejno območje, iz katerega je GM v zadnjih treh letih crpala sredstva za svoje delovanje. Po preprčanju politikov - je dejal predsednik Semen - naj bi bil omenjeni zakon prvotno predviden za obdobje treh let, ponovno financiran, vprisan pa je kdaj se bo to zgodilo. Trenutno dejstvo je, da prispevek v višini ene milijarde in dvesto milijonov lir za leto 1993 sploh se ni bil nakazan in da je likvidnih sredstev samo se do konca avgusta, iz vrst deželne administracije pa je povrh prisla se negativna vest, da bo celo znesek ene milijarde in dvesto milijonov lir za letošnje leto zmanjšan za 21 milijonov lir po nekem čudno tolmačenem zakonu o številu tečajev in gojencev. Primanjkljaj zaradi pasivnih obresti na bančna posojila za izplačevanje prejemkov in socialnih dejavov za uslužbenca pa medtem nujno narasča.

Iz izčrpane razprave se je izlučilo več konkretnih pldogov za ukrepanje v tem položaju, ki jih je predsednik Semen prednostno povzel takole: takojšnje kontaktiranje edine-

ga slovenskega deželnega odbornika Milosa Budina, takojšen poseg pri podtajniku finančnega ministrstva v Rimu, trzaskem poslancu Coloniju, poseg pri slovenskem senatorju prof. Bratini in takojšnja intervencija pri predsedniku vlade Republike Slovenije dr. Drnovsku in pri drugih dejavnikih v matični Sloveniji.

Glede na povsem spremenjeno politično situacijo po zadnjih deželnih volitvah je treba takoj navezati stike z novo prevladujočo deželno strukturo, predvsem s Severno ligo in deželnimi funkcionarji.

Upravni odbor je prav tako soglasal, da je treba sedaj sprejeti tudi okrnjeni prispevek iz zakona za obmejno področja za leto 1993, ker bi takojšnja, sicer upravičena pritožba, ponovno za več mesecev zakasnila izplačitev; da je treba vztrajati na liniji poenotenja slovenskega glasbenega solstva v Italiji, na prizadevanjih za publicizacijo sole in se poslužiti nekaterih evidentiranih možnosti za pridobitev dodatnih sredstev.

Za izvajanje »zunanjih« ukrepov kakor tudi za izvajanje »notanjih« ukrepov (v tem primeru gre za iskanje možnosti notranjih rezerv za znižanje proračunskih stroškov) sta bili imenovani dve ozi delovni skupini.

V nadaljevanju je upravni odbor podaljšal dosedanjemu vršilu dolžnosti ravnatelja glasbene sole prof. Bogdanu Kralju mandat do konca leta 1993, sicer pa bo vprašanje ravnatelja v Trstu in vodje sole v Gorici po odhodu v pokoj prof. Silvana Krizmančica, predmet razprave in sklepanja za prihodnji seji, kar oboje je nujno tudi zaradi vpisovanj in programiranje dela v novem solskem letu.

VEČER NA TABRU

Ob 20-letnici trzaskе folklorne skupine STU LEDI

Repentabor, sobota, 26. junija, ob 20. uri.
Vabila na razpolago pri ZSKD - Ul. sv. Franciška 20 - TRST
in pri člani skupine

SKD IGO GRUDEN
priredi
ob 25-letnici moškega zbora
KONCERT
na domaciji "PRI RADOVICU"
jutri, 25. 6. 1993, ob 20.30.

Sodeluje tudi DPZ Igo Gruden

Vabljeni!

Samo s pravočasnim naročilom si boste zagotovili učbenike za prihodnje šolsko leto.

Seznami so na razpolago v

TRŽAŠKI KNJIGARNI

Ul. sv. Franciška 20

URNIK

sprejemanja osmrtnic, sožalji, čestitk, oglasov in raznih brezplačnih obvestil za objavo v Primorskem dnevniku za naslednji dan:

vsak delavnik 8.30 -12.30
PUBLIEST - Tel. 7796611

tudi popoldne 13.30-17.00: samo osmrtnice in sožalja
od ponedeljka do petka PUBLIEST

ob sobotah Redakcija Primorskega dnevnika - tel. 7796600

KINO

ARISTON - Poletno predvajanje filmov - 21.30
»L'armata delle tenebre«, r. Sam Raimi.

EXCELSIOR - 18.00, 20.00, 22.15 »Lezioni di piano«, r. Jane Campion, i. Holly Hunter, Harvey Keitel.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 20.00, 22.00 »Notti selvagge«, prepovedan mladini pod 18. letom.

NAZIONALE 1 - 17.00, 18.40, 20.30, 22.15 »Arte mortale«.

NAZIONALE 2 - 17.00, 18.40, 20.30, 22.15 »Demoniaci«.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.15 »Bella, pazzo e pericolosa«.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Qualcuno da amare«, i. Christian Slater in Marisa Tomei.

GRATTACIELO - 17.45, 19.50, 22.00 »Proposta indecente«, i. Robert Redford, Demi Moore, prepovedan mladini pod 14. letom.

MIGNON - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Blade runner« r. Ridley Scott, r. Harrison Ford.

EDEN - 15.30, 22.10 »Black Anal«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 18.00, 20.00, 22.00 »Un giorno di ordinaria follia«, i. Michael Douglas.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Florilex«, r. Paolo in Vittorio Taviani, i. Claudio Bigacci, Athina Cenci, Lino Capolicchio.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il vizio preferito di mia moglie«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

VČERAJ-DANES

Danes, ČETRTEK,
24. junija 1993
JANEZ

Sonce vziđe ob 5.16 in
zatone ob 20.58 - Dolžina
dneva 15.42 - Luna vziđe
ob 10.20 in zatone ob
23.34.

Jutri, PETEK,
25. junija 1993
DAN DRŽ. R SLOVENIJE

VREME VČERAJ: temperatura zraka 26,7 stopinje, zračni tlak 1009,7 mb rahlo pada, veter jug 14 km na uro, vlaga 54-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 23 stopinj.

POLETNI TEČAJ RISANJA IN BARVNE TEHNIKE
od 1. do 31 julija
po posebno ugodnim pogoji za dijake
višjih srednjih šol.
Informacije: Ul. Rossini 12 - TRST - Tel. 040639273

SLOVENSKA PROSVETA v Trstu priredi v soboto, 17. in v nedeljo, 18. julija v cerkvi na Repentaboru odsko lepljenko o skofu A. M. Slomsku z naslovom »Božji vitez na slovenski zemlji«. Lepljenko je pripravil A. Pregarc, izvedla pa jo bo pod njegovim vodstvom gledališka skupina Beseda. Prireditve, s katero zeli Slovenska prosveta obuditi spomin na znamenite povojne poletne tabor, bo v soboto zvečer in v nedeljo popoldne, tako da je dana možnost za obisk predstave cim sirsemu krogu občinstva.

OBVESTILA

SE NIŠI BIL POKLICAN NA NABOR? KD Redeca zvezda vabi v ponedeljek, 28. t.m. v društvene prostore v Salezu, ob 20.30 na srečanje z odgovornim za civilno službo ARCI iz dežele in z nekaterimi oporečniki, ki bodo nudili informacije o civilni službi. Vabljeni.

23. LIKOVNA KOLONIJA MLADIH bo letos potekala od 23. do 29. avgusta v Porabju in sicer v Monostru (Madzarska). Število udeležencev je zelo omejeno. Iz našega mejstva lahko sodeluje 5 otrok in 1 spremljevalec. Za prijave lahko interese telefonirajo na ZSKD - Tel.: 635626 ob uradnih urah, vsak dan razen ob sobotah. Upoštevali homo prvih pet prijavljenih.

SK BRDINA organizira v sredo 30. t.m. razvedrilni športni popoldan za otroke od 3. do 11. leta. Zbirališče na Opcinah na Brdini ob 17. uri.

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIZNICA v Trstu bo do 10. septembra odprta od 8. do 16. ure vsak dan razen ob sobotah; zaprta pa bo od 26. julija do 13. avgusta.

TV KOPER vabi občinstvo danes, ob 19.45 na županstvo v Dolini, na javno snemanje televizijske oddaje »Kam vodijo naše stezice«. Z voditeljem Marijem Cukom se boste lahko pogovarjali s tajnikom SKGZ Borism Pericem in predsednico SSO Marijo Ferletič.

PRIKRAVLJALNI ODBOR za proslavo 50-letnice nastanka Partizanskega dnevnika sklicuje v četrtek, 24. t.m., ob 20. uri v mali dvorani Kulturnega doma France Preseren v Boljuncu sestanek, na katerega vljudno vabi bive borce, aktiviste, invalide in udeležence NOB. Beseda bo o izvedbi prve od dveh prireditve, ki je programirana za 4. julij na Vrhu na Goriskem.

IZLETI

DRUSTVO NARAVOSLOVCEV IN TEHNIKOV T. PENKO organizira v nedeljo, 4. julija ekskurzijo na Brione, kjer je predviden strokovno voden ogled nacionalnega parka, dinozavrovih sledov in arheoloških ostankov. Prevoz s gliserjem »Marconik«, kosilo iz nahrbtnika. Zaradi obvezne rezervacije, naprosamo zainteresirane člane in prijatelje, da se do 28. t.m. vpisejo pri potovalni agenciji Aurora.

ŠOLSKÉ VESTI

SSS obvešča profesorje srednjih in višjih šol, da je razpisani natečaj po naslednjih za vstop v stalež. Kandidati naj vložijo prošnje na deželni šolski urad do 7. julija. Informacije in obrazec prošnje so na razpolago na sedežu sindikata, Ul. Carducci 8, Trst, tel. 040-370301 ob torkih od 11.30 do 13. ure, ob sredo od 17. do 18.30, ob četrkih od 9.30 do 11. ure in ob petkih od 15.30 do 16.30.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvešča vzgojiteljce, da bo v kratkem razpisani natečaj na podlagi uradnih listin za vstop v stalež. Rok za prijavo zapade 30 dni po razpisu.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE sporoča profesorjem in učiteljem, ki bi se radi udeležili poletnega seminarja v Moravskih toplicah v Prekmurju od 22. do 28. avgusta, da je razpisanih 30 mest. Seminar organizira ministrstvo za solstvo Republike Slovenije. Prošnje sprejema Solško skrbništvo v Trstu do 10. julija.

GLASBENA MATICA TRST - sola M. Kogoj sprejema potrditve vpisov svojih gojencev za šolsko leto 1993/94 od 28.6. do 30.7. vsak dan razen sobote od 9. do 11. ure na sedežu ul. R. Manna 29.

ČESTITKI

Danes praznuje svoj 23. rojstni dan GIANNI PAHOR. Mnogo sreče in zdravja ji želijo mama Vilma in sestra Bojana.

Danes, na dan sv. Ivana praznuje IVO SEDMAK svoj 60. rojstni dan. 3 krat vse najbolje mu voščijo zena Mila, sin Korado z zeno Suzano, Darko z družino in Danilo.

MALI OGLASI

OSMICO ima Branko Slavec v Mackoljah st. 133 (cesta za Prebenge).

OSMICA je v Dolini pri Marju Zerjalu

V SLIVNEM pri Kraljevih so odprli osmico. Vinsko pitje vodita Ivo in Andrej Kralj.

OSMICO imajo pri Miskotu na Opcinah, Ul. delle Peonie st. 3.

OSMICO ima Rebula Ladi v Repnicu st. 2.

OSMICO imajo »Pri zupanih« v Medji vasi st. 1.

KUKUKOVI so v Dobrebodu odprli kmečki turizem: imajo odprto vsak dan in vabijo na obisk.

PRODAJAM domačino malvazija. Tel. št. 943207 v večernih urah.

DIPLOMIRANI inženir nudi lekcije iz matematike in fizike za prve tri razrede višje srednje sole. Tel. št. 040-43007

NUDIM lekcije iz angleščine. Zainteresirani naj telefonirajo na št. 225124.

ABSOLVENTKA trzaskе ekonomske fakultete z večletnimi izkušnjami nudi lekcije iz knjigovodstva, matematike, trgovstva, prava, ekonomije, blagovnanstva, angleščine in slovensčine. Tel. 040-232101

SLOVENSKO dekle z veljavno zdravstveno knjižnico išče katerokoli zaposlitev. Telefon 225039.

DIPLOMIRAN NATAKAR išče zaposlitev. Tel. 232614.

ISCAMO izkušeno natakario. Telefonirati na št. 421481 v torek in sredo od 13. do 14. ure.

SLASCICARNA na Opcinah išče izkušeno prodajalco ter vajenke. Telefonirati na št. 213055 ob urah poslovanja.

MOTOR Aprilia Rally 125, letnik 91, v odličnem stanju prodam po zelo ugodni ceni. Telefon 213282.

DAJEVA instrukcije iz matematike in latinščine. Telefon št. 944072 ali ob uri kosila na št. 948080.

DAJEM instrukcije iz poslovne matematike. Telefon št. 310954 Monika.

PROFESORICA nudi privatne lekcije iz latinščine za dijake klasičnega in znanstvenega liceja. Telefonirati ob večernih urah na št. 728601.

RIBOGONJICA AGROITTICA GLINSICIJA iz Boljuncu nudi kanadske losose vsak petek in soboto od 8.30 do 12.30. Tel. št. 228297.

STUDENTKA nudi instrukcije latinščine, slovensčine in italijansčine. Tel. 225017.

NUDIM lekcije iz slovensčine. Interesenti naj telefonirajo na št. 220726.

PRODAM avtomobil Fiat Panda 750S, letnik 86, rdece barve, v dobrem stanju. tel. 040-281394.

Radijski oder se hvaležno spominja igralca Glauka Turka, ki je v svojem nad 40-letnem sodelovanju z veliko ljubeznijo do slovenske besede in izrazito igralsko sposobnostjo ustvaril celo vrsto nepozabnih likov. Zeni Lidi, hčerki Katji in sinu Alesu ter ocetu Angelu izrekamo najgloblje sozaje.

Mnogo prezgodaj je odšel od nas naš ljubi

Glauko Turk

Od njega se bomo poslovili jutri, 25. junija, ob 14.30 na evangelicanskem pokopališču v Trstu.

Zalostno vest sporočajo zena Lida, hči Katja, sin Ales, oce Angel in tasca Mara

Trst, 24. junija 1993

Dragemu Glauku zadnji pozdrav

Etko, Neva, Vanja, Lara, Matija in Tjasa

Lidi, Katji, Alesu in nonotu Angelu naše najgloblje sozaje

Glauko ostal boš vedno v naših srcih. Z Lido, Katjo, Alešem in ocetom Angelom zalujemo prijatelji Dario in Vida z Markom in Radom, Sergij in Milijana s Tjanjo, Giorgio in Celina s Claudio.

Ob nenadni in boleci izgubi dragega Glauka Turka izrekajo globoko sozaje Lidi, Katji, Alesu in ostalim svojemc

družine Germani, Godnik, Laurencic, Tarussio in Valencic.

Ob prerani smrti Glauka Turka, dolgoletnega sodelavca naše radijske postaje, sositvujemo z Lido in družino

kolegice in kolegi
Radia Trst A

Dragi Glauko, odšel si in pustil za sabo veliko praznino. S tvojimi dragimi zalujemo tudi mi. Devan, Graziella, Pavel, Maja, Miriano, Nora, Mariuca, Cveto, Elda, Lucio, Neva, Sergio, Vilma, Anica, Franko, Zvonka.

Ob izgubi Glauka Turka izreka prizadeti družini občuteno sozaje

družina Kokorovec

Ob težki izgubi dragega oceta izreka Katji in družini globoko sozaje
zbor Jakobus Gallus

Katji, Alesu in mami iskreno sozaje

Tea, Sara, Valentina, Tanja in Dana

PO ZADNJIH RAZISKAVAH

Na Tržaškem je v fobjah umrlo 600 ljudi

Trzaska pokrajina je med drugo svetovno vojno izgubila 7749 ljudi. Do tega podatka je prišel Furlanski institut za zgodovino osvobodilnega gibanja v Vidmu po šestletnih temeljitih in znanstveno neoporečnih raziskavah, ki jih je objavil v dveh knjigah. Ti knjigi bodo danes ob 11.30 predstavili javnosti v Vili Primc (Reber za Greto 38) na pobudo furlanskega in dežestituta za zgodovino osvobodilnega gibanja. Dogodek je nedvomno izrednega pomena za razumevanje in resnično osvetljevanje dejstev pred 50 leti, nedvomno pa bo tudi dregnil v sršenje gnezdo, zlasti na Trzaskem, kjer so de-

snikarski in nacionalistični krogi vselej težili k hotenemu izkrivljanju podatkov, kot zgovorno pričajo nekatere teze o umrlih v fobjah. Po podatkih, ki jih je zbrala videmska ekipa, je na Trzaskem koncala v fobjah 601 oseba (185 civilistov, 118 policajev, 119 financnih straznikov, 9 karabinjerjev, 22 vojakov, 19 partizanov in 113 republikanov ter pripadnikov kolaboracionističnih sil). Zelo zanimiv je tudi podatek, da je v uničevalnih taboriščih koncala svoj življenja več Tržačanov kot je veljalo po dosedanjih prav tako manipuliranih podatkih. Skupno je namreč umrlo 1470 ljudi.

GLASBA

Daniela Četkovič in Giuseppe Bruno na prvem večeru Poletnih koncertov

Gledališče »G. Verdi« je v sodelovanju z Assicurazioni Generali predstavilo v ponedeljek trzaskemu občinstvu prvi večer iz niza Poletnih koncertov. Program je bil posvečen klavirju kot solističnemu instrumentu: na oder sta stopila pianistka Daniela Četkovič in prvem delu in pianist Giuseppe Bruno v drugem.

Šestindvajsetletna pianistka je občinstvu ponudila zahteven program, ki se je pričel s Sonato št. 4 op. 30 ruskega skladatelja Aleksandra Skrjabinina. Ob izredni koncentraciji je iz »Andanteja« presla na zelo prepricljiv »Prestissimo volando«, ki je dokazal neizpodbitno tehnično pripravo solistke. Sledila je Sonata št. 7 op. 83 Sergeja Prokofjeva, v kateri je makedonska pianistka smiselno podala zahtevno konstrukcijo prvega stavka; v drugem

stavku pa, ob tehnično neoporečni izvedbi, Četkovičevi ni uspelo prikazati ekspresivne napetosti skladbe. Tretji stavek je v zelo karakterizirani ritmični pulzaciji verjetno izprical najboljše lastnosti izvajalke.

V drugem delu je na oder stopil Giuseppe Bruno. Občinstvu se je predstavil z Chopinovo Polonoise-Fantasia op. 61, v kateri je s solidnim obvladovanjem tehnike prikazal različne barvne nuances instrumenta. Sicer pa je bila njegova izvedba glede na skladbo premalo sarmantna in instinktivna, kar se je preneslo tudi na naslednjo točko sporeda: ciklus Miroirs Mauriceja Ravela. V različnih stvkih je obdržal iskanje lepe zvočnosti in dinamično razlikovanje, toda občinstvu ni ponudil bistva skladateljevega izraza.

Luisa Antoni

PROSLAVA 20-LETNICE DELOVANJA

Folklorna skupina Stu ledi in Večer na Tabru

Sodelovali bodo še ricmanjska godba, Piščaci in posamezniki

Prav tako kot pred petimi leti, ko je v dvorani Kulturnega doma doživel uprizoritev večer z naslovom Da pa naco', bo ob letošnjem praznovanju dveh desetletij delovanja TFS Stu ledi predstavila občinstvu zaokrožen, raznolik in čim »zgovornejši« spored plesov, pesmi in viz ljudskega izročila naših krajev in sirse okolice. Slavnostni prireditvi je naslov Večer na Tabru, priložnostno uprizoritev pa bo doživela v soboto, 26. t.m., ob 20. uri, v enkratnem naravnem okolju Repentbra.

Večer na Tabru zeli ponuditi vpogled v bogato glasbeno in plesno podobno preteklosti krajev, v katerih živimo pretežno oziroma tudi Slovenci. Ob tem pa so si člani TFS Stu ledi postavili se cilj, da predstavijo plesne običaje bližnjih sosedov, kot so Furlani in Istrani. Ples se seveda prepleta s pesmijo in z instrumentalno glasbo, poleg članov folklorne skupine sodelujejo pri uprizoritvi letosnje »obletnice« se godci Godbe na pihala iz Ricmanj, člani skupine Piščaci, godca na diatoniko harmoniko Zoran Lupinc in Denis Novato, ob le-teh pa se nekateri posamezniki, ki so priložnostno ponudili svoje sodelovanje.

Sobotni Večer na Ta-

DAMIANA OTA

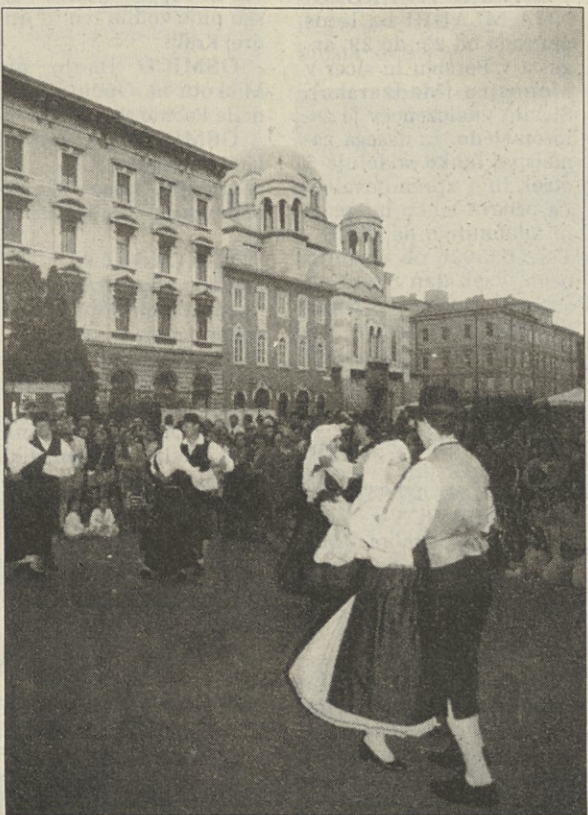
bru je pravzaprav zamisel v nekakšnem krožnem popotovanju, ki se začne s tržaskimi ljudskimi vizami, »preskoci« mejo in seže v sosednjo Istro - najprej v njen severni predel, nato se globlje v hrvaško območje, se vrača v naso deželo na u-gljajene, lahke plesne meščanskega izvora z Go-

riske, prikaže ples zgor- nje Soske doline, ples, pesmi in običaje Be- necije, nato se očarljivi pustni obred Režije, se nato zaustavi med Furla- ni in sklene svojo pot s prikazom tržaske ohceti.

V spored je vpletenih torej veliko značilnosti našega najširšega življenjskega prostora: seganje po

dovolj raznolikih elemen- tih ljudskega izročila tega območja pa ponudi zani- mivo možnost tudi za pri- merjavo. Spet smo torej pred ugotovitvijo, da je ta nasa sirsa okolica res bo- gata in raznolika tudi v svoji dragoceni zapusni- pristni, ljudske kulture.

Za Večer na Tabru si prizadevajo vsi člani TFS Stu ledi, za uresničitev pobude pa so se posebej izdelali postavitev ple- sov, pesmi in glasbe Ta- tjana Blokar, Breda Pa- hor, Stojan Petaros in Pe- ter Suhadolc. Ne moremo seveda mimo bistvene vloge ljudskih nos, ki so eden važnejših prvov de- lovanja folklorne skupi- ne: letos je društvo poskr- belo ne le za redno »os- vezitev« starih, temveč se za nabavo novih nos. Vse pa je potekalo pod stro- kovnim mentorstvom Franke Slavec. Posebej gre omeniti strokovno po- moč, ki so jo ob tej prilo- žnosti nudili slovenski ra- ziskovalci, kot so Bruno Ravnikar, Mirko Ramovs, Julijan Strajnar in Đuro Adamović. Med postavit- vami so tudi nekatere, ki jih je na osnovi raziskav »ustvarila« Nadja Kriscak (njeni so na primer plesi Severne Istre in furlanski plesi), prikaz Benecije v plesu, pesmi in običajih je delo Brede Pahor, tr- zasko očet pa sta izdelala Peter Suhadolc in Ale- ksander Vodopivec.

Z nedavnega nastopa na Trgu sv. Antona v Trstu

LAHKA GLASBA / V LIGNANU

Festivalbar ali sij »zvezd«

V soboto in nedeljo se je zvrstilo več kot 20 glasbenikov

ALES WALTRITSCH

Tudi letos je Festival- bar, najpopularnejša te- levizijska glasbena od- daja, dosegla v Lignanu velik uspeh. V soboto in nedeljo se je na odru arene Alpe Adria pred- stavilo čez dvajset gla- sbenikov, ki so, strogo v playbacku, predstavili lignanski in širši televi- zijski publiki svoje po- letne hite. Oba večera je pisana množica ljubi- teljev zvezdnikov do zadnjega kotička napol- nila areno in vzklakala svojim idolom.

V soboto so se pred- stavili Biagio Antonac- ci, Raf, Luca Barbarossa, Vincenzo Spampinato, skupina Vernice, Char- les & Eddie, Gianni Mo- randi, skupina 883, nor- veška skupina A-ha in disk jockey Fiorello, ki je dejansko povezoval večer skupaj z drugim Dee Jayeem Amadeu- som, ki je zamenjal bol- nega Claudia Cecchetti in Federico Panicucci.

Fiorello, ki je letos zaslovel tudi na televi- zijskih ekranih z oddajo Karaoke, je svojo pesem predstavil tudi v ne- deljo zvečer. Poleg njega so na drugi lignanski oddaji sodelovali drugi vidnejši italijanski gla- sbeniki. Zacela je Lore- dana Berté, kateri so sle- dili Marco Masini, ki bo

konec julija koncertiral v naši deželi, mladi Sa- muele Bersani, disco skupina The Beloved, skupini Matia Bazar in Nikki, kantavtorica Pa- ola Turci, Rudy's blues band, ki je predstavila dobro blues skladbo Vu cumprà, znani kantavtor Enrico Ruggeri s sklad- bo Bianca Balena (Rug- gerija bomo lahko po- slusali 4. avgusta v Gra- dezu) in ponovno duo 883, ki je lani zaslovel prav na Festivalbaru s skladbo Chi ha ucciso l'uomo ragno. Mlad duo bo tudi letos med glav- nimi protagonisti Festi- valbara, saj njihovo sk- ladbo Sei un mito lahko slišimo na vseh radij- skih postajah, v disko- tekah in juke boxih.

DIEGO DE HENRIQUEZ / ZGODBA NEKE ZBIRATELJSKE STRASTI

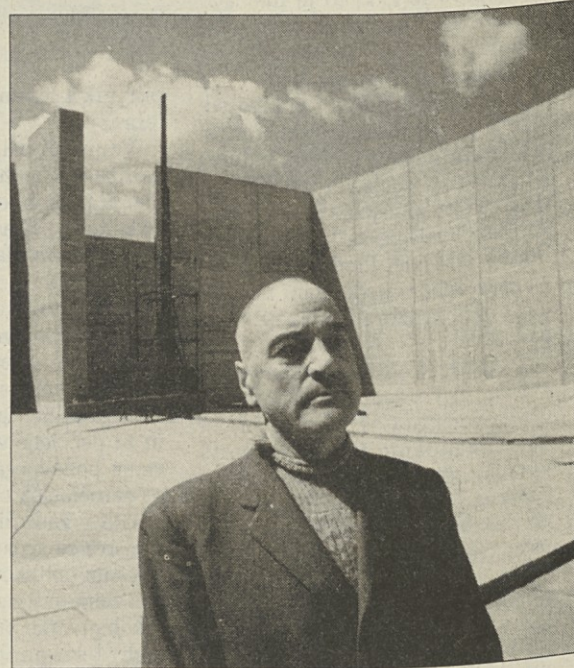
Pokazati orožje da bi ga utišali

Pred kratkim izšel de Henriquezov življenjepis

MARTA VERGINELLA

Diego de Henriquez je ena izmed najbolj ekstra- vagantnih osebnosti tr- zaskega povojnega živ- ljenja. Njegovo življenje in njegova zbirateljska dejavnost sta postala mit. Teško je sicer ugo- tovit, kaj je bilo o njem in njegovem delu pove- dano resničnega in kaj povsem neresničnega. Dejstvo je, da je Diego de Henriquez odrasla v Tr- stu in da se je v mladosti najprej navdusil za ar- heologijo, pozneje pa se za zbiranje vojaškega materiala. Njegov zbira- teljski nagon se je s ca- som se povečal, tako, da je zbirateljstvu posvetil ves svoj čas in vse svoje energije.

Kot ugotavljata Anto- nio Sema in Antonella Furlan, avtorja knjige »Diego de Henriquez. Kronika življenja« (Cro- naca di una vita, Trst - APT 1993), je tržaski ko- lecionist ostal tuje v do- macem mestu. Mesto, ki živi od svoje preteklosti, od mitov in spominov, ni znalo podeliti Henri- quezu primerne priz- nanja. Njegov sen je bil namreč postaviti muzej in ponuditi javnosti ogled tisočih in tisočih eksponatov. Odprte vo- jnega muzeja, ki ga je Henriquez začel snovati že v prvih povojnih le-

Diego de Henriquez v Rižarni (foto Sergio Ferrari)

tih, ostaja se danes zlja pesnice strokovnjakov. Brezbriznost krajevne uprave so medtem izko- ristili tisti, ki so se pola- stili kolekcij.

Antonio Sema in An- tonella Furlan naglasata, da ostaja de Henriquezo- va dediščina na razpola- go bolj ali manj strokov- nim tatovom. Tudi zato, ker ni bila se do danes natančno popisana. Trst je v primeru de Henri- quezeve zapuščine vse- kakor pokazal svojo na- sposobnost pri vredno- tenju in upravljanju zbira- teljeve dediščine.

Clovek, ki je vse svoje

energije posvetil zbira- telstvu, ohranja mesto v tržaskem kolektivnem spominu bolj zaradi svoje zagonetne smrti kot pa zaradi zbiratelj- stva. Avtorja menita, da je bil de Henriquez vsaka- kor izjemen zbiratelj, ki pa ni docakal, da bi nje- gove kolekcije dobile prostor v muzeju in bile tako zgovoren opomin mlajšim generacijam. De Henriquezovo zbiratelj- stvo ni zasledovalo po- velicevanja vojne. Težilo je za tem, da bi čim bolj zvesto prikazalo vojno tehnologijo smrti in vse vojne grozote.

UMETNOST / MUZEJSKA DEJAVNOST

Zmagoviti pohod Marie Masau Dan iz goriških muzejev v tržaški Revoltella

Pokazala je zanimanje za slovensko umetnost in navezala stike z muzealci iz Slovenije

MARKO WALTRITSCH

»Goriški pokrajinski muzeji so med so med najbolj odprtimi v Ita- liji«. Tako je pisalo v rimskem tedniku L'Es- presso, ki je pred nekaj tedni v zvezi s pobudo ministra Roncheya za cimdalsi urnik odprtja muzejev izvedel v vsej državi pomembno in zanimivo anketo. Izka- zalo se je, da so v Gori- ci s primerno razpore- ditvijo malostevilne de- lovne sile omogočili ne- prekinjen urnik odprtja muzeja. To se ne dogaja povsod, se zlasti ne v tistih pomembnih mu- zejih, ki so, kakor lahko beremo v časopisih, ob praznikih, ko je naval obiskovalcev največji, čisto preprosto zaprti.

Za dosedanja ravnateljico pokrajinskih mu- zejev dr. Mario Masau Dan je to najlepše priz- nanje. Se zlasti v tre- nutku, ko odhaja iz Go- rice v sicer ne toliko oddaljeni Trst. Tam je sicer bila že nekaj let v polovnični službi, po- spesila je odprtje mu- zeja likovne umetnosti Revoltella. Ze od za- četka letosnjega leta je tam ostala polnomočna ravnateljica, v Gorico pa je prihajala nekajkrat tedensko, da je pripra- vila razstavo o goriški industriji svile in tek- stila, ki je sedaj odprta v pokrajinskem muzeju na grajskem griču. Ze lani je tržaski muzej Revoltella odprla javnosti z znamenito razstavo likovnih stvaritev tr- zaskih umetnikov ozi- roma del, ki jih hrani

v tržaskih zbirkah. V muzeju so od casa do casa koncerti in preda- vanja. Ima pa težave, ker ima v tem muzeju premalo uslužbencev. Ni jih niti za prste dveh rok. Zaradi tega ji mar- sikateri birokrat na zu- panstvu oporeka, da odpira muzej javnosti s tako malostevilnim o- sebjem. Nihče pa ne po- skrbi, da bi lahko muzej razpolagal z več usluž- benci.

Doma je iz Gradišca ob Soci. V goriškem ita- lijanskem klasičnem li- ceju je svojčas poučevala zgodovino umetno- sti. Zaljubljena v likov- no umetnost se je an- gazirala, najprej kot so- delavka, potem kot vodja galerije likovne umetnosti Luis Spazza- pan v Gradišču. Tam so v sedemdesetih in pr- vih osemdesetih letih pridirili več razstav, ki so v furlansko mestece privabile ljubitelje u- metnosti od vsepovsod. V tej galeriji so bila raz- stavljena dela Pasoli- nija, Altieria, Celeber- tija, itd.

Ko je leta 1984 prišla za ravnateljico v go- riske pokrajinske mu- zeje, se je takoj lotila zahtevnega dela ovred- notenja vsega, kar je v teh muzejih ohranjene- ga. V prvi vrsti so jo za- nimale likovne stvarit- ve. V palači Attems hranijo dela domala vseh goriških likov- nikov. Le majhen del je bil dotlej razstavljen. Stvari so se poslabšale po povodnji, ko je bilo

Maria Masau Dan

treba muzejski prostor v palači drugače preu- rediti. Leta 1985 je Pok- rajina kupila palači Dornberg-Tasso na grajs- kem griču, ki stojita poleg že obstoječe mu- zejske zgradbe. Vec kot tri leta so trajala obno- vitvena dela. Končno so v teh stavbah lahko prejšnjim muzejskim zbirkam dodali se dru- ge. Tja gor so prenesli tudi muzej 1. svetovne vojne, ki je prej bil v pritličnih prostorih At- temsove palače. Obno- vitev te osrednje mest- ne palače pa zal kasni. Tako ni bilo mogoče v njej urediti likovne zbirke.

Najbrž je profesorico Masau prav to navdih- nilo, da je odšla v Trst. Likovne zbirke v Trstu so zelo bogate, lahko jih primerjamo s tistimi najbolj znanih pinako- tek sodobne umetnosti sirom po Italiji. Nic- cudnega ni v tem, saj so

slike naročali oziroma nabavljali bogati tržaski trgovci ter ladjarji. Tezava je le v tem, da je večina teh zbirk zapra- javnosti. Najbrž tudi za- radi tega, ker so vsi mu- zeji, ki sodijo v pristoi- nost tržaske občine, za- nemarjeni in pozabljeni.

Ko je po poklicni dolžnosti pisec teh vr- stic pred dvema letoma obiskal vse pomembne muzeje v naši deželi, je lahko ugotovil, da dru- go kažejo za muzeje veliko zanimanje, v Tr- stu pa so v glavnem o- stali tam, kjer so bili, ko so muzeje odpirali, v glavnem pred 1. svetov- no vojno.

V desetih letih vo- denja goriških muzejev je Masauova naredila zares veliko. Ne le na likovnem področju, pa- ceprav je k temu čisto naravno veliko težila. Ob njenem prihodu v Gorico smo lahko obcu- dovali v palači Attems

lepo razstavo futuriz- ma, na njej pa tudi dela tukajšnjih slovenskih avantgardističnih sli- karjev. Videli smo ka- sneje razstave o knjigi, o goriških zgodovinskih dogodkih, o zlatem bo- gastvu, o zemljevidih Jadrana, itd. Zadovoljna je se zlasti ker so na začetku 90. let od nje pripravljeno razstavo v Luisu Spazzapanu pre- nesli v Turin in v Rim. V Rimu je bila name- scena v najpomemb- nejšem italijanskem muzeju sodobne umet- nosti, kar je seveda ve- lik uspeh. Kar precej je bilo razstav, z najrazli- čnejšo tematiko. Ob vsaki je izšel tudi kato- log. Vsak je bil tako urejen, da ni govoril le o razstavi, temveč je skusal s prispevki več avtorjev podati širok pregled razstavljenih umetnin in njihovih av- torjev.

Njena zasluga je tudi, da je pokrajinska upra- va razpisala nagrade, ki nosijo imena Morassija, Marina in Pocarja. Prav tako je dala pobudo za letni zbornik »Annali di storia isontina«, v katerem najdemo, kot smo že zapisali v dne- vniku, marsikaj, kar po- blizze zanima tudi nas tu zivece Slovence.

Dialog z nami je bil vedno odkrit, prav tako tisti z muzealci v Slove- niji, s katerimi je Maria Masau Dan navezala prijateljske stike. Gori- ca je sedaj zanjo za- ključeno poglavje. Se- veda si želimo, da bi lahko tudi v Trstu raz- vila svoje misli in svojo energijo.

GLASBENO ŠOLSTVO / OB KONCU SEZONE

Dejavnost in uspehi šole Glasbene matice v številkah

V preteklem šolskem letu obiskovalo glasbeno šolo 612 gojencev

JOZE KOREN

Na nedavnem obcnem zboru Glasbene matice je bil temeljni poudarek na težkem finančnem stanju ustanove in na resni nevar- nosti za sam obstoj ustanove in zla- sti njene glasbene šole »Marij Kogoj«, ce v okviru zakona za obme- ja območja ali kako drugače, predvsem s publicizacijo šole, ne bodo zagotovljena se naprej sred- sta za njeno delovanje. Kakšna ogromna škoda ne le za neposred- no prizadete, marveč za vso nase- manjšinsko narodnostno skupnost bi to bila, je najzgovorneje razvi- dno prav iz dejavnosti GM in njene šole, ki je bila prikazana v taji- niskem in drugih poročilih na sa- mem obcnem zboru.

Tako je v tajniškem poročilu, ki ga je podala Dasa Svetina, rečeno, da je v šolskem letu 1992/93 obi- skovalo pouk na solah GM v vsej deželi od Milj do Zabnic 612 gojencev: 28 v Zabnicah, 94 v Spe- tru in drugih krajih Beneske Slove- nije, 72 v Gorici, Sovodnjah in Do- berdobu, kar 417 pa v Trstu in na podružničnih solah na Trzaskem. Za pouk je skrbelo 29 redno na- stavljenih in 30 honorarnih peda- govov. Gojenci so obiskovali pouk klavirja, harmonike, godal, kitare, pihal, trobil, kljunaste flavte, solo- petja in komornega muziciranja, povrh pa se iz obveznih stranskih predmetov. Prvic je bil v šolskem letu 1992/93 uveden tudi predšol- ski pouk.

Zaradi privatnega značaja šole GM morajo njeni gojenci polagati izpite na državnem konservatoriju. Letos sta bila za te izpite prijavlje- na dva diplomanta, 6 čez 8. razred oz. »ottavo corso« in 21 čez 5. raz- red oz. »quinto corso«. Iz stranskih predmetov je bilo 8 gojencev prijavljenih za zgodovino glasbe, 7 za harmonijo, 11 za teorijo solfeg- gia in 6 za klavir kot stranski pred- met.

Zelo bogato in uspešno je bilo nastopanje gojencev šole GM na raznih državnih in mednarodnih

tekmovanjih, na katerih so pravilo- ma zasedali prva in druga visoka mesta: na tekmovanju pianistov v Novi Gorici Goran Obad (r. prof. Klavdije Sedmak) 3.mesto in Alek- sander Pavlovič (r. prof. Ksenija Bras) 2. mesto; na tekmovanju har- monikarjev v Borgo Val di Taro Kristjan Vizintin in Mikel Simac 1. mesto, David Zerjal 3. mesto (vsi r. prof. Elijane Zajec), na tekmo- vanju pianistov v Pescari Jana Ra- dovič (r. prof. Aleksander Rojc) 3. mesto; na tekmovanju violonceli- stov v Genovi Aleksander Sluga (r. prof. Peter Filipcić) 1. mesto; na tekmovanju harmonikarjev v Stre- si: Robert Rebec 1. mesto, Mikela Simac 2. mesto, Kristjan Vizintin 2. mesto in David Zerjal 1. mesto; na tekmovanju v Vidmu pa David Zerjal prav tako prvo mesto (vsi r. prof. Elijane Zajec); na državnem tekmovanju Slovenije na Vrhniki so vrsto najvišjih mest zasedli har- monikarji iz r. prof. Loredane Co- ceani in Klavdija Furlana, na tek- movanju komornih skupin v Ve- lenju gojenci prof. Petra Filipcića, na tekmovanju kitaristov v Idriji pa kitaristi iz r. prof. Marka Ferija.

Pedagogi šole »Marij Kogoj«: Marko Feri, Aleksander Rojc, Elija- na Zajec, Corrado Rojac in Mojca Sisković so bili člani raznih komi- sij. Prav tako lepe uspehe so dose- gali gojenci šole GM v Gorici: Si- mon Bais (r. prof. Silvan Kriz- mancic) na tekmovanju mladih violinistov in Martina Gereon (r. prof. Kalcina) na tekmovanju mla- dih kitaristov na 22. tekmovanju mladih glasbenikov Slovenije.

Gojenci šol GM so poleg tega so- delovali na raznih srečanjih glasbe- nih sol iz matice in zamejstva v naši deželi, v Sloveniji in na Ko- roskem, predolgo pa bi bilo naste- vanje številnih sodelovanj gojen- cev šole GM na prireditvah drugih kulturnih društev in organizacij.

Ob koncu šolskega leta 1992/93 so se zvrstili zaključni interni na- stopi gojencev in zaključne akade-

mije. Teh je bilo letos 5 in so po- tekale v Avditoriju muzeja Revol- tella.

V sklopu GM so tudi skozi vse solsko leto delovale se razne skupi- ne. Neposredno kot del šole solski godalni orkester, ki ga vodi prof. Aleksandra Pertot, mali godalni orkester in druge komorne zased- be, ki jih vodi prof. Peter Filipcić, pihalne skupine in trobilne skupi- ne, ki jih vodita prof. Erika Slama in prof. Zoran Lupinc, na Go- riskem pa prof. Rijavec in Ristov- ski. Kot povsem avtonomne skupi- ne pa so, vedno pod okriljem GM, delovali mešani pevski zbor Gal- lus, ki ga vodi prof. Stojan Kuret, Godalni kvartet, Tržaski oktet, ki ga vodi prof. Aleksandra Pertot in harmonikarski ansambel »Synthe- sis 4« pod vodstvom prof. Klavdija Furlana.

Koncertna sezona GM, ki jo je za sezono 1992/92 kot umetniški vodja oblikoval prof. Janko Ban, je obsegala 9 abonmajskih koncertov v Trstu in 2 v Gorici (tudi v sodelo- vanju s Centrom »Emil Komel«). Izven abonmaja je bil se nastop violinista Stefana Milenkovića. Z izjemo dveh koncertov se je sezona odvijala v gledališču Miela. Letos je koncertna sezona potekala v zna- menjit 100-letnici rojstva tržaskega skladatelja Maria Kogojja, po kate- rem nosi tržaska šola GM ime.

Iz pisnega poročila Salvatoraja Venosija o delovanju šole GM v Zabnicah v Kanalski dolini naj povzamemo, da je šola začela delo- vati decembra 1978 v Ukvah, od koder se je preselila v Zabnice in da je pouk na njej letos obiskovalo 28 gojencev, ki so imeli v šolskem letu 7 nastopov na Koroskem, v Sloveniji, v Beneciji, na Trzaskem in Goriškem, v kulturnem centru v Trbizu pa je šola gostila srečanje vseh glasbenih sol Gorenjske. Pou- dariti gre, da je šola GM v Zabni- cah edina nasa uradna ustanova za slovensko mladino, kar ji daje se- večji pomen.

NOVICE

Drevi film "Prihaja nevihta"

Danes zvečer (ob 20.45) bodo v kinu Vittoria vrteli film Prihaja nevihta, režiserja Danieleja Luchettija. V naslovni vlogah igrata Diego Abbatantuono in Margherita Buy. Luchetti se je v filmu osredotočil na fenomen splosne korupcije, ki ga spoznamo preko zgodbe sodnika, ki je v neki zapostavljeni vasi na jugu Italije raziskoval dogodke v zvezi z odlagaliscami smeti.

Sodelavci Kinoateljaja sporočajo tudi, da bo letošnje zadnje filmsko srečanje v kinu Vittoria v četrtek, 1. julija, ko bodo predstavili težko pričakovani film Klavir. Isti večer bodo pripravili tudi pogovor na temo "1895-1995 Gorica Kinema - proti stolietnici". Vabijo vse prijatelje filma.

Matur - danes pisna preizkušnja

Mature so tu in tudi na solah s slovenskim učnim jezikom že potekajo pisne naloge. Tako bodo maturantje danes na liceju Trubar pisali naloge iz slovensčine jutri pa grško nalogo, na poklicnem industrijskem zavodu ITI pišejo danes naloge iz slovensčine in jutri naloge iz informatike, na trgovskem zavodu Ivan Cankar bodo pisali danes slovenscino in jutri naloge iz srbohrvščine (eksperimentalni razred iz tehnike upravljanja podjetij), na bivši soli Ziga Zois pa bodo maturantje danes pisali slovenscino in jutri trgovinstvo. Preizkušnja caka tudi učiteljske pisne naloge.

SIULP - konzulta za upokojece

Sindikat italijanske policije SIULP sklicuje danes ob 17. uri v sejni dvorani Trgovinske zbornice v ulici Crispi v Gorici ustanovni zbor za konzulto policijskih upokoencev. Konzulta naj bi branila pravice upokojenih policistov, orožnikov, finančnih stražnikov in gozdnih čuvajev.

Rajonska sveta nocoj v Stražicah in pri Madonnini

Drevi ob 20.30 je sklicana seja rajonskega sveta pri Madonnini. Poleg drugih zadev bodo razpravljali o poskusnem načrtu nameščenja posod za odvajanje smeti na prostoru v zasebni lasti. Prav tako drevi, ob 20.30 bo seja rajonskega sveta v Stražicah. Razpravljali bodo o manjših posegih za čiščenje in vzdrževanje javnega prostora na območju rajona ter o zamenjavi v sestavi sveta.

Zgorel je avtomobil v hali

Goriški gasilci so včeraj popoldne pohiteli v Viles, kjer je izbruhnil požar v hali podjetja Ceramiche Marino, ki je že dalj časa opuščena, ker je firma zaslala v stecaj. Ob prihodu so gasilci ugotovili, da ne gori poslopje, pač pa avtomobil, ki je bil spravljen v hali. Ogenj je avtomobil povsem unčil, nastalo pa je nekaj škode tudi na stropni in strešni strukturi.

Slovenski center za glasbeno vzgojo »Emil Komel«

vljudno vabi na zaključni nastop

POD CERKVENIM OBOKOM

zbor, orgle, violina, komorne skupine

cerkev sv. Ivana v Gorici, danes, ob 19.30

OBVESTILA

SPD GORICA sprejema, do 30. t.m. prijave za udeležbo na pohodu Gorica-Triglav, ki bo od 14. do 18. julija. Ob prijavi je treba plačati prispevek za stroške prenočevanja. Informacije in prijave pri predsedniku tel. 882079 v večernih urah. Podrobnosti o pohodu poročamo danes v planinskih rubrikah.

SPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE obvesca, da bo občni zbor v ponedeljek 28. junija, ob 20.30 v prvem in ob 21. uri v drugem sklicu.

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO »EMIL KOMEL« obvesca, da do konca junija vpisujejo gojence za solsko leto 1993/94 in naprosila letošnje gojence, da potrdijo na tajništvo obiskovanje pouka v prihodnjem solskem letu. Tajništvo je odprto od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure.

AKCIJA TABORNIKOV RMV ob 40-letnici ustanovitve: Nazaj v taborniški raj. Prijave do konca junija. Prijavnice so na razpolago v ulici Malta, v knjižnici D. Feigela ter pri članih.

LJUDSKA KNJIZNICA »DAMIR FEIGEL« v Gorici obvesca, da bo 23. julija poslovala po poletnem urniku in sicer od ponedeljka do petka ob 8. do 13. ure.

OBČINSKA KNJIZNICA v DOBERDOBU je v poletnem času odprta v ponedeljek in sredo od 15. do 18. ure in v torek in petek od 10. do 13. ure.

RAZSTAVE

Na goriškem gradu je razstava likovnih del Roberta Joosa »Ljubezenska pisma mojemu mestu« odprta vsak dan razen ponedeljka od 9.30 do 13. ure in od 15. do 19.30, v nedeljo pa od 9.30 do 13. in od 15.30 do 19.30.

V Pokrajinskem muzeju na goriškem gradu pa je vsak dan na ogled razstava o proizvodnji in uporabi svile med leti 1725 in 1915 »Svetleca nit« ter stalna muzejska zbirka o prvi svetovni vojni in goriški pinakoteka od 10. do 13. ure ter od 15. do 20. ure.

V Katoliški knjižnici v Gorici je vsak dan do 26. junija odprta razstava fotomaterijev Skupine 75.

KINO

GORICA VITTORIA 20.45 Gorica Kinema»Arriva la bufera«. Režija D. Luchetti.

CORSO Danes zaprto. Jutri 18.00-20.00-22.00»Bagliori nel buio«(Filmski zapis o stvareh, ki so se zares dogodile).

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI

OBČINSKA 1, Ul. S. Michele, tel. 21074.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU

AL REDENTORE, Ul. F.LII Rosselli 23, tel. 410340.

POGREBI

Ob 11.10 Luigi Cattai iz splosne bolnišnice v Trzicu.

PAOLO ZANFAGNIN MED 14 NAGRAJENCI

Vrtec iz Sovodenj je sodeloval na likovnem natečaju

Otroski vrtec iz Ajdovščine je v sodelovanju z revijo za najmlajše, Ciciiban, organiziral prvi likovni natečaj "Cici umetnije", ki je bil namenjen predšolskim otrokom. Na natečaj se je odzval en otroški atelje, nekaj posameznikov in 80 vrtecev, med katerimi tudi otroški vrtec iz Sovodenj kot edini predstavnik iz zamejstva. Vsega skupaj so nabrali 439 likovnih del malčkov. Otroške risbe je pregledala in ocenila strokovna komisija, ki so jo sestavljali predstavnica Zavoda RS za solstvo dr. Helena Berce Golob, je predstavnik pedagoške fakultete-katedre za

likovno vzgojo prof. Ivo Mšnik, za revijo Ciciiban pa akademski slikar Matjaz Schmidt. Komisija je zbrala okrog 120 risb, ki so razstavljene v Pilonovi galeriji v Ajdovščini. Razstavljena dela so izbrana iz vseh obdobij otroškega razvoja, ki se v likovnem izražanju stopnjuje od čezkanja do shem in simbolov ter oblik in pojavov. Nagradila je stiri najstari otroci, ki so se svojim likovnim ustvarjalnim delom se posebno izkazali. Med njimi je tudi Paolo Zanfagnin iz Sovodenjskega otroškega vrtca, ki je prejel nagrado za delo "Na spredu s psom".

Odprtje razstave in nagrajevanje je bilo v petek, 18. junija, v Pilonovi galeriji v Ajdovščini. Lepe slovesnosti se je seveda udeležil tudi mali Paolo v spremstvu staršev in vzgojiteljice. Nagrada ni razveselila samo nagrajenca, ampak tudi njegove vrstnike v vrtcu, vzgojiteljici Vero Česut in Ano Gravnar ter seveda tudi starše. Slovesnost ob podelitvi priznanj je bila tudi lepa priložnost za izmenjavo mnenj med vzgojitelji in mentorji, za otroke pa priložnost, ko so lahko sklenili nova prijateljstva.

(Na sliki: trenutek ob nagrajevanju).

GORICA / JUTRI IN V SOBOTO

Pomagati Bosni zdaj Solidarnostna pobuda

Po velikem odzivu na nedavno srečanje o Bosni, kjer sta govorila don Ruggero Dipiazza in senator Bratina, bo jutri in v soboto v Gorici protestno srečanje - zborovanje, katerega cilj je ustanovitev vojne v Bosni in zbiranje pomoči za trpeče prebivalstvo. Srečanju so dali pomenljiv naslov, ki je tudi zelo znani grafit na nekem mestnem sarajevskem zidu: "Help Bosnia Now". "Pomagajmo Bosni sedaj".

Organizatorji večera so AGESCI, Amnesty International, skofijska dobrodelna organizacija Caritas, združenje Gorizgiovane, Graffio, furlansko združenje Int di Päs, zadruga La Tempesta in zadruga Yeleen. Jutri, v petek, 25. junija, se bodo zbrali v sejni dvorani zavoda "Lenassi" na trgu sv. Franciska st. 6 ob 20.30, ko se bo začelo zborovanje o vojni v Bosni. Govorili bodo duhovnik izkupice don Ruggero Dipiazza, ki je vodja goriske Caritas, Daniele Ungaro, raziskovalec Evropskega univerzitetnega inštituta, koordinatorka skupine "Dialogando" iz Cerviniana Gabriella Burba ter predstavnik italijanskega Konzorcija solidarnosti Gianfranco Schiavone. Med posameznimi nastopi, bodo glasbeni

vložki, v izvedbi dua Altran - Vitali. V soboto, 26. t.m. pa bo večer veliko bolj pester in tudi daljši, saj se bo dogajanje začelo v Ljudskem vrtu na Korzu Verdi že ob 18. uri, ko bodo nastopile glasbene skupine Sigma Five, Rasta and Peace Corporation in slovenska skupina Damir Gambit. Ob 21. uri pa bo velika baklada okrog Ljudskega vrtu v znamenju solidarnosti s trepetnimi v Bosni. Ves dan pa se bodo vrstile se druge dejavnosti: razstava obrtniških izdelkov, zbiranje potrebščin za osebno toaletno za vsega potrebne ljudi v Bosni in za begunce v begunskih centrih, prodaja tort, fotografska razstava in razstava risb bosanskih otrok iz begunskih zbirnih centrov, zbiranje denarja in drugih stvari za begunce, vsakdo pa bo lahko prinesel in oddal rabljene stvari (npr. knjige, plošče), ki jih bodo potem prodali in izkupice namenili beguncem.

Prireditelji velike solidarnostne manifestacije "Pomagajmo Bosni zdaj", računajo na množičen odziv Gorican in tudi prebivalcev drugih krajev Goriške. Toliko bolj, ker mednarodna "uradna" pomoč izmučenemu prebivalstvu BiH peša, potrebe pa zal naraščajo.

DREVI V TELOVADNICI

Slovesnost ob praznovanju Občine Sovodnje

Leta 1981 so v Sovodnjah prvič slovesno obeležili 40-letnico obnove upravnih avtonomij občin. Ob tej priložnosti so tudi dolocili 24. junij za občinski praznik. V obdobju fasizma je bila namreč samostojna občina Sovodnje ukinjena, njeno ozemlje pa priključeno občini Miren. Po razmejitvi, septembra leta 1947, je bilo območje nekdanje občine, ki je pripadlo Italiji, časovno priključeno občini Zagraj, posle pa je opravljal zupnikov poverjenik. Sovodnenjci so si dolgo prizadevali, da bi spet pridobili upravno avtonomijo in to se je zgodilo v začetku leta 1951, razpisane so bile zatem volit-

ve, junija pa se je na prvi seji sestel občinski svet, ki je za zupana izvolil Jozefa Čescuta, ki je nato opravljal mandat do leta 1980. Del nekdanjega območja občine je ostal v Sloveniji, oziroma tedanji Jugoslaviji, občin-skemu teritoriju pa so priključili Vrh (prej je sodil v občino Opatje selo) in del teritorija nekdanje občine Miren. 42. obletnico tega dogodka bodo obeležili drevi, ob 20. uri s slovesnostjo v občinski sejni dvorani, z govorom zupana, podelitvijo priznanj in kulturnim spredom. Ob tej priložnosti se bodo spomnili tudi 15-letnice sklenitve pobračenja z občino Skofja Loka.

SEV. LIGA

Odbor naj rešuje le tekoče zadeve

Pri Severni ligi so te dni zaposleni s sestavo skupine odbornikov, ki bodo predsednici Marcolinjevi pomagali pri vodenju Pokrajine. Za sestavo odbora ima predsednica na voljo rok enega meseca od balotaze. Torej je časa za premislek in preverjanje dovolj. Vsekakor pa bodo, kot kaže, imena odbornikov, predvidoma sporočili v prihodnjem tednu.

"Ne zelimo, da bi v tem prehodnem obdobju pokrajinski odbor sprejemal odločitve, ki ne sodijo v ožek krog tekočih zadev", sta včeraj ob obisku v redakciji dejala Marcolinjeva in Grossi. Ni znano, če se kaj takega že zgodilo, ali če gre samo za opozorilo.

KONEC MESECA ZAPADE ROK

Patronat INCA : obnoviti je treba potrdilo o ticketu

Patronat INCA-CGIL obvesca, da bo v kratkem zapadel rok veljavnosti izjav za oprostitev plačevanja samopriskpevka (ticketa). Patronat obvesca, da so na podlagi razsodbe Ustavnega sodišča oproščeni plačevanja ticketa tudi imetniki invalidske pokojnine (ki jo prejemaajo od zavoda INPS) in ki se niso dopolnili 55 let, oziroma 60-letniki, ki imajo letne dohodke med 16 in 22 milijoni lir. Patronat INCA je na razpolago upokojencem tudi za izpopolnjevanje prošenj za poracun izplačila od-

pravnine za nekdanje državne uslužbence. Glede urejevanja (ne) plačila ticketa, naj zainteresirani prinesejo s sabo izjavo o oprostitvi, (če jo že imajo), zdravstveno knjižico, davčni kodeks in dokazilo o dohodkih v letu 1992. Invalidski upokojenci: zdravstveno knjižico, davčni kodeks in prejeti pokojnini v letu 1992, davčni kodeks. Za poracun odpravnine bivših državnih uslužbencev: prospekt o prejeti pokojnini, prospekt o izplačani odpravnini. Sedež patronata INCA je v drevoredu 24. maja 1.

VČERAJ V MESTNEM SREDIŠČU

Trk med motorjem in avtom

Dve osebi, doma iz Slovenije, sta bili ranjeni

Dve osebi sta se ranili v prometni nesreči, v krizišču Korza Italia z četrtek, 15. avgusta. Nekaj minut po 13. uri sta silovito trčila kavasaki 750, ki ga je upravljal 27-letni Bruno Gerbec iz Rocinja in avtomobil peugeot, ki ga je upravljal Carlo Zidari iz Gorice. Gerbec, ki je imel na zadnjem sedzu tudi 21-letno Nataso Saksida, je pripeljal po Korzu v smeri železnice postaje. Iz ulice 9. avgusta pa je v krizišču zapeljal Zidari. Gerbec se bo zdravil trideset dni, petnajst dni pa sopotnica. Foto S.R.

OBČINA / SEJA V PONEDELJEK

Zadnja pred odstopom? Župan Tuzzi še ni obupal DSL bo zahtevala odstop

VLADO KLEMSE

Ponedeljkova seja občinskega sveta v Gorici, druga seja je napovedana za torek, 29. t.m. bo predvidoma zadnja v tej mandatni dobi, čeprav si župan Tuzzi da vse nacine prizadeva, da bi ohranil pri življenju to kar ostaja od nekdanjega odbora in vecine. Skusali smo zvedeti, kaksno bo stališče predstavnikov raznih strank v občinskem svetu in dobili dokaj drugačno sliko od tiste, ki jo ima dr. Tuzzi, ki se zmeraj zagotavlja, da ima pripravljeno rešitev, nekakšnega asa v rokavu, ki bi občinski upravi pomagala preživeti vsaj do konca leta, po možnosti pa celo do konca mandata. Čudno je že samo dejstvo, da se zanasa na asa sele zdaj, po sedmih mesecih, odkar se je začela poglobljati ireverzibilna kriza občinske uprave.

Ne glede na asa ali ne, Demokratska stranka leve bo v ponedeljek, ob koncu seje, zahtevala zupnikov odstop. Socialisti so že pred dnevi povedali, kaksno je njihovo stališče: odbornik Alberti je že odstopil, odbornika in podzupana Del Bena pa so izključili iz stranke in v odboru predstavlja samega sebe.

Vsaj tri različna stališča so se oblikovala v vrstah krščanske demokracije. Sinoci so se svetovalci, ki pripadajo tej skupini, zbrali na posvetovanju in odločali o zadržanju na ponedeljkovi seji. Pomisleke o smotnosti vztrajanja pri sedanjem brezvladju je izrekla SSK, predstavnik PRI v odboru se je odpovedal stranki, ni pa znano koga zastopa v odboru.

Sprico tako zmedene in zapletene situacije je iskanje alternativnih rešitev povsem nestvarna. Edina rešitev ostaja razpust občinskega sveta in razpis predcasnih volitev, čeprav se vsi zavedajo, da bo na zelo verjetno zmagala Liga.

"Se prej bi morda odobrili tistih nekaj nujnih - zato da skupnosti ne bi povzročili dodatne škode - sklepov. Pripravljeni smo delati do sredine julija in tudi do konca julija. Vendar potem mora župan odstopiti", pravi inž. Nicolo Fornasir vodja skupine Per Gorizia.

Tako ali drugače, bo ponedeljkova seja zanimiva. Morda pa bomo le zvedeli, za kakšnim asom se skriva Tuzzi. To, da bi sprejel podporo mislovcev težko verjamemo, prav tako tudi v možnost, da bi ga podprla kaksna druga skupina disidentov.

tevanju geoloskih in geomorfoloških značilnosti, izrabe tal v kmetijski in druge namene, razvojne nacrtne posameznih občin in vecjih krajev. Tak dokument bi bil tudi osnova, je v svojem poročilu v občinskem svetu dejal župan Ivan Humar, za kasnejše urbanistične posege posameznih občin in bi bila njegova uporabnost precej širša od osnovnih potreb. Potreba po okvirnem nacrtu izrabe tal v Brdih se je pokazala ob vse pogostejših pritiskih vinarov in gradnikov za sirjenje obdelovalnih površin, oziroma za urejanje novih vinogradov. Najboljše lege za vinograde so bile v celoti uporabljene, za nove vinograde pa naj bi

zdej, seveda v kolikor bo za to doseženo potrebno soglasje, namenili manj primerne lege, zato pa toliko bolj problematične z vidika odvodnjavanja, geološke stabilnosti itd. Skratka, potrebna je zaokrožena in z različnih vidikov popolna studija. Izdelavo ni mogoče prepušiti samo eni ali nekaterim občinam, ampak je prav, da za to poskrbi Goriška skupnost, ki ima pristojnosti nad celotnim območjem Brd.

Mogoče bo bralce zanimalo kakaj naj bi studija zajela tudi del občine Fara. Preprosto zato, ker sodi flisnati grč nad Faro (monte Fortin oz. Brdo, kakor je staro slov. ime) v takoimenovani brski vinorodni okoliš.

ŠTEVERJAN / ZASEDANJE OBČINSKEGA SVETA

Občina poverila BGS izdelavo splošnega načrta izrabe tal

Obračun poslovanja v lanskem letu izkazuje pribitek

Občinski upravitelji v Steverjanu so financno poslovanje v letu 1992 zaključili s pribitkom 5.004.126 lir. Tako izhaja iz obračuna, ki je bil predmet razprave na torkovi seji občinskega sveta in ki so ga svetovalci odobrili z večino glasov, ob vzdržanju predstavnikov Slovenske skupnosti. Kako bodo uporabili pribitek, se ni določeno. Zaenkrat je na razpolago občinski upravi, pokažati pa je treba tudi na izid pregleda nadzornega organa.

Sicer pa je bilo kar nekaj vprašanj torkove seje povezane s financnim poslovanjem občine, oziroma poslovanjem občinskih uradov in služb. Tako so bile

vnešene spremembe k proračunu za tekoče leto, opravljen je bil pregled aktivnih in pasivnih preostankov za leto 1992, odobren pravilnik za poslovanje knjigovodske službe, pravilnik o sklepanju pogodb. Kar tri sklepi pa zadevajo na grajevanje uslužbencev.

Občinski svet je tudi razpravljal in odobril sklep s katerim pooblašča Brisko gorsko skupnost, da predloži na Deželi nacrt o izdelavi studije o stanju in izrabi tal v Brdih. Studija naj bi zajela celotno območje gorske skupnosti in del območja občine Fara, financirala pa naj bi jo Dežela.

Skratka, izdelali naj bi izčrpen dokument o obstoječem stanju, ob upos-

NA SPOREDU ŠTIRI KONCERTI

Od 1. do 22. julija ciklus prireditve jazz na gradu

Po pozitivni izkušnji v lanskem in prejšnjih letih, se tudi letos v Gorici obeta ciklus glasbenih večerov, posvečenih dobri jazz glasbi. Zadruga Multithema in Ljudski radio (Radio popolare) prirejata na gradu ciklus starih glasbenih večerov. Koncerti se bodo začeli 1. julija, sklenili pa 22. julija. Dogajanje: goriški grad - sektor za poletne prireditve, oziroma prireditveni prostor "Bastione fiorito". V četrtek, 1. julija, bo nastopil pod sotorom M.G.P. Trio Enrico Rava, v četrtek, 8. julija, bo na

gradu v prostorih "Bastione fiorito" nastopil Marco Castelli Quartet, v četrtek, 15. julija pa bo nastopil jazz trio spet v prostorih istega lokala v zasedbi: Zlatko Kavcic, Mauro Negri in Ares Tavolazzi.

"Poletje Jazz'93" bo zaključil v četrtek, 22. julija, Roberto Magris D.I. Project, ki bo predstavil ljubiteljem jazzja iz Gorice nov glasbeni projekt, ki ga je poimenoval "Across the borders". Med gledaliscem in jazzom lahko torej pričakujemo manj monotono poletje.

NOVICE

Česka uvedla vizume za državljane Hrvaške in BiH

PRAGA - Češki premier Klaus je v sredo napovedal, da bo njegova država za državljane Hrvaške, BiH ter Azerbajdzana, Armenije, Gruzije in Tadžikistana uvedla vizume. S tem naj bi preprečili množično priseljevanje, saj velja Češka za državo, prek katere se zlahka pride v Nemčijo. (Reuter)

Slovaška zavrača nadzor na meji

BRATISLAVA - Slovaška vlada je v sredo zavrnila pozive Češke, naj na meji s svojo nekdanjo federalno republiko poostri nadzor. V Pragi se namreč bojuje vse večje število tujcev, ki prek česko-slovaške meje skušajo se pred 1. julijem priti v Nemčijo, kjer bo začel veljati nov, ostrejši zakon o političnem zatočišču. V Bratislavi trdijo, da bi ostrejši nadzor na meji škodoval trgovini med državama. (Reuter)

Ševardnadze za poseg Nata v nekdanji SZ

BRUSELJ - Gruzinski voditelj Edvard Ševardnadze je pozval zvezo Nato, naj skusa pomagati, da bi končali oborožene konflikte na ozemlju nekdanje Sovjetske zveze. Ševardnadze, ki se je sestal tudi z generalnim sekretarjem Nata Woernerjem, je dejal, da so razmere vse slabše in da mora Nato posredovati, preden bo prepozno. (Reuter)

Srečanje Mandela - Butelezi

JOHANNESBURG - Voditelj zulujske stranke Inkhata Butelezi je v sredo ostro napadel voditelja Afriskega narodnega kongresa Mandela in ga obtožil, da poskuša njegovo stranko izriniti s pogajanj o demokratični ureditvi Jugoafriške republike. Voditelj sta se srečala v Johannesburgu, da bi zaustavila val nasilja med crnci, ki je samo minuli teden terjalo 45 žrtev. (Reuter)

JAPONSKA PRED JULIJSKIM VRHOM SEDMERICE NAJBOLJ RAZVITIH DRŽAV SVETA

Vpliv sprememb v deželi vzhajajočega sonca na svetovno gospodarstvo

Izteka se zadnji čas za sklenitev urugvajskega kroga pogajanj o liberalizaciji svetovne trgovine

BARBARA KRAMZAR

Načelo svobodne trgovine, ki je vsemu svetu po drugi svetovni vojni prineslo tolikšno korist, leži na smrtni postelji, opozarjajo strokovnjaki. In ker je znano, da lahko voditelji najmočnejših držav sveta, ki se bodo od sedmega do devetega julija sestali v japonski prestolnici, podpisajo samo ze prej dogovorjeno, naj bi bilo sredino srečanje japonskega zunanjega ministra Kabuna Muta, Yoshira Morija iz vplivnega Ministrstva za zunanjo trgovino (MITI), ameriškega trgovskega predstavnika Mickeya Kantorja, zastopnika ES Leona Britana in kanadskega trgovskega ministra Michaela Wilsona v Tokiu zadnja možnost za rešitev sveta, kakršnega je vsaj območje zahodno od zelezne zavese poznalo skoraj pet desetletij. In kakršnega naj bi - če bodo svetovni voditelji pametni - po padcu berlinskega zidu užival ves svet.

Kako preprosta je vsaj teoretična pot do resnične nove svetovne ureditve! Bogati bi žrtvovali svoje preveč zaščitene kmetijske in tekstilne izdelke, ki v prvem primeru obsegajo samo desetino vsega svetovnega izvoza, v drugem pa celo samo dvajsetino. V zameno bi dobili odprte trge držav v razvoju za svoje usluge, ki stejejo že petino svetovnega izvoza in se naraščajo, v prihodnosti pa tudi zaščito za svoje najve-

čje in v obdobju visoke tehnologije tudi najdražje bogastvo, intelektualno lastnino. Če se veliki ne bodo dogovorili, se bo svet razdelil v tri sovražna gospodarska območja, napovedujejo gospodarski strokovnjaki, politični analitiki pa tej tematici podobi prihodnosti dodajajo še manjšo gospodarsko rast, obubožanje tretjega sveta in s tem povezane množične migracije k razvitem, politične pretrese in druge nevarnosti.

Ključ za zaključek urugvajskega kroga pogajanj o liberalizaciji svetovne trgovine in carin in za nujni začetek novih pogajanj - saj je sedanj, sedem let stari krog Gatta pravzaprav že zastarel - naj bi se tokrat skrival v Tokiu. Zaradi julijskega srečanja voditeljev najmočnejših držav sveta in zaradi najnovejših notranjepolitčnih pretresov v japonski prestolnici. Po petkovi nezaupnici vladi Kiichija Mijazawa in za 18. julij napovedanih predcasnih parlamentarnih volitev na Japonskem je namreč 44 poslancev izstopilo iz vladajočice Liberalno-demokratske stranke in ustanovilo Stranko novega rojstva. Shinseito, kot se imenuje nova politična skupina pod vodstvom nekdanjega finančnega ministra Tsutomu Hata, naj bi poskrbela za politične reforme v državi,

ki jo po skoraj starih desetletjih enostrankarske vladavine pretresajo korupcijske afele in povezave najvišjih politikov s podzemljem. Tudi potrpežljivi Japonci imajo očitno vsega dovolj in nova stranka ima velike možnosti na bližnjih volitvah. Kljub temu pa ni nujno, da bodo na japonskem, kjer so z enkratno povezavo političnih in gospodarskih krogov, izvozu naklonjeno politiko sibkega jena, spodbujanjem domačega varčevanja in z zaprtim trgov za tuje izdelke gospodarsko prizadeli Združene države Amerike in Evropo, z novimi strankami spremenili tudi svojo zunanjetrgovinsko politiko. Tsutomu Hata, vzhajajočo zvezdo japonske politike, sicer opisujejo kot skromnega in odkritega človeka, toda tudi Hata se je vzpenjal pod okriljem z gangsterji in z milijardnimi podkupninami povezanih nekdanjih vsemogočnega voditelja Takehitom in Kanemaruja. Se skrivnostnejši je položaj sedanjega zaščitnika morebitnega novega japonskega premiera Ichira Ozawa, za katerega namigujejo, da je tesno povezan s podzemljem in z drugimi resničnimi gospodarji Japonske - od močnikov zdaj ranjene Liberalno-demokratske stranke in ministrov do se

vplivnejših bankirjev in poslovnih. Navidežno tektonske spremembe v japonski politični podobi so zato pod drobnogledom bolj podobne staremu vinu v novi steklenici, s katerim bodo skušali pomiriti zaradi skandalov razjarjene volilce. Toda najnovejša tokijska pogajanja velikih klubov temu napovedujejo novosti v mednarodnih gospodarskih odnosih. Japonska je v sredo ponudila vsaj omejen dostop tujemu kapitalu v svoje doslej zaprte in 820 milijard dolarjev vredne pokojninske sklade, v zameno pa pričakuje ameriško popuščanje pri prekooceanskem transportu in evropsko pri avdio-vizualni industriji.

Za zaključek urugvajskega kroga, ki se je ustavil pri japonskem rizu in evropskih kmetijskih subvencijah, to se ne bo dovolj. Niti ne bo dovolj za liberalizacijo celotnega svetovnega gospodarstva, saj skušajo ZDA se naprej z vsemi sredstvi prikriti ranljivost svojega zadolževanja, Evropa svoj predragi sistem socialnega in kmetijskega varstva, Japonska pa svojo tradicionalno zaprtost. Sedanja pogajanja v Tokiu pa so seveda samo uvertura za julijski vrh. Sele po njem bo jasno, ali se veliki zavedajo nevarnosti novih trgovinskih vojn - ali pa so se vedno prepričani, da lahko več pridobijo z mešobojnim izigravanjem.

Japonski pogled na svet

ŽIVLJENJE BEGUNCEV

»Mali Haiti« v Miamiju

ZDA poskušajo prisiliti generale s Haitija, da bi oblast izročili izvoljenemu predsedniku - Medtem pa Haitčani, ki so pred diktaturo pobegnili v Združene države, živijo po svoje

PORT-AU-PRINCE - V sredo zjutraj je Organizacija Združenih narodov uvedla stroge sankcije proti režimu na Haitiju, ki je septembra 1991 z vojaškim udarom spravil z oblasti predsednika Jeana-Bertranda Aristida. Državo je izmučil ze gospodarski in politični kaos v enaindvajsetih mesecih vojske vladavine, odslej pa ne bo smela upazati nafte in orožja, medtem ko bosta državni denar in premoženje vojaških in političnih voditeljev v tujini zamrznjena. Poveljnik oboroženih sil general Raoul Cedras se je v strahu pred kaznijo Združenih držav Amerike in Združenih narodov odločil, da se bo v naslednjih dneh sestal z odstranjenim predsednikom Aristidom. Ne glede na to, ali mislijo haitski generali res prepustiti oblast izvoljenim predstavnikom ljudstva ali skušajo samo preslepiti velikega severnoameriškega brata, pa krize na karibskem otoku najbrž se ne bo konec. Zaradi revščine in neurejenih političnih razmer bodo iz države se naprej bežali desetstotice - kam drugam kot v Združene države Amerike, pa čeprav jih Clintonova administracija brez milosti vrača v domovino. Toda ljudi, ki se odločijo za beg na življenje in smrt, je težko ustaviti. Del ameriškega Miamija je že postal »mali Haiti«. V današnji reportazi opisuje življenje beguncev novinar francoske agencije AFP.

MIAMI - Med 42. in 83. ulico se Miami spremeni v »mali Haiti« - mesto v mestu, kjer živi ih dela 50.000 beguncev s Haitija, ki upajo, da se bodo kmalu vrnili domov. Od tam so jih pregale prevratne politične spremembe ali preprosto revščina, tako da so si številne družine s Haitija poiskale svoje prebivališče na tem jugu Floride, kjer je na kupu veliko ras, da bi ostale v svoji skupnosti, ne predač od svojega rojstnega otoka. Četr, ki se razteza vzdolž Biskajskega zaliva, seveda ni elegantna kot kakšno turistično obmorsko mesto, vseeno pa v njej vlada velik vrvež. Restavracije, kavarne, specerije in druge trgovine se tajejo druga ob dru-

gi. »Turisti sicer redko zaidemo sem, a tu se počutimo nekako doma,« pojasnjuje Monpremier Devallon, 38-letni profesor, rojen na otoku La Gonave, ki zdaj vozi taksi za svoje številne rojake. Srce malega Haitija je 54. ulica. Tam je namreč sprejemni center za begunce s Haitija, neprofitna organizacija, ki so jo ustanovili pred trinajstimi leti za pomoč beguncem v vseh primerih, ko imajo opravka z uradnimi oblastmi. Središče, ki ga vodi pravnik Rolande Dorancy, ima sedež v stari dvonadstropni hiši, ki je postala zbirališče celotne skupnosti. Prav v tej ulici, na križišču z Miami Avenue, se zbira na stotine izgnancev s Haitija in protestira proti

vojaškemu režimu v Port-au-Princeu, in to vsak večer za od državnega udara septembra 1991, ki je vrgele z oblasti izvoljenega predsednika Jeana-Bertranda Aristida. »Nenehno moramo biti pripravljeni za zahtevo, da ti zločinci odidejo, in na vrnitev očeta Aristida,« pravi Samedi Florvil, ki je Haiti zapustil leta 1984, ko so pripadniki Duvalierovega režima umorili njegovega očeta. Na drugi strani ulice, nasproti trga, kjer se običajno srečujejo demonstranti, je lokal Veyeyo (nadzor nad sovražnikom), shajališče opozicijskega gibanja, katerega ena od gonilnih sil je Samedi Florvil. V izlozbi je v rdeči barvi izpisana parola: »Prezinite morilce s Haitija.« Kljub vsakdanjim težavam se Haitčani pripravljajo na skorajšnjo vrnitev, pri čemer si zelo prizadevajo za pravilno vzgojo, zagotavlja Devalon, ekonomist, ki je pred izgnanstvom poučeval matematiko na gimnaziji v prestolnici. V letošnjem letu so študentje, ki živijo v prenatrpanosti, po njegovem dosegli sijajne učne uspehe na srednjih solah in na univerzi na celotnem območju Miamija, kjer živi približno 150.000 Haitčanov. Odrasli delajo predvsem v storitvenih dejavnostih, zlasti v restavracijah in hotelih, kjer se posebej cenijo njihovo znanje francosčine. Veliko je soferjev taksijev; poklic, pri katerem imajo skoraj monopol in ga delijo skupaj s kubanskimi pregnanci iz »male Havane«.

SOUK CHANTHALANGSY / AFP

Kljub »občasnim trenjem« s kubansko skupnostjo in »nekaterim drobnim razlikam« s crnsko skupnostjo iz Liberty Cityja se zdi, da so Haitčani kar uspešni v tem večnacionalnem okolju, katerega prebivalstvo sestavlja več kot 50 odstotkov tistih, ki so spanskega porekla, in 20 odstotkov temnopoltih. »Kubanci se imajo za bel-

ce in se do nas vedejo kot do crncev, čeprav prihajajo iz istega območja,« se pritožuje eden od prebivalcev »malega Haitija« James Dieudonné. Med vsemi skrbmi, ki jih tajejo, je prav gotovo tudi politični položaj v Haitiju, ki ni prav nič obetaven. »Prav smešno je slišati, da je bil Dante Caputo (posrednik ZN in Organizacije ameriških

držav), spet neuspešen v pogajanjih s to peščico banditov,« ogorčeno ugovarja več beguncev, ki so se srečali, da bi sprejeli 27 beguncev, okuženih z aidsom, iz oporišča Guantanamo Bay. Po vseh pogovorih se zdi, da je ves čas slišati pravzaprav eno samo misel, ki je hkrati poziv: »Vse je odvisno od Združenih držav Amerike. Edinole one lahko, če hočejo, vzpostavijo demokracijo na Haitiju.«

Protest privržencev odstavljenega predsednika Aristida v New Yorku (Telefoto: AP)

ESTONIJA / SPORNI ZAKON O DRŽAVLJANSTVU

Rusi odgovarjajo z ekonomskimi ukrepi

Čurkin: »Estonci ustvarjajo svoje Kosovo«

MOSKVA - Rusija bo zaradi zakona o državljanstvu, ki ga je v ponedeljek sprejel estonski parlament in po katerem bo več kot pol milijona estonskih Rusov moralo prositi za dovoljenje za bivanje v tej državi, proti Estoniji uvedla politične, gospodarske in »druge« sankcije, je v sredo sporočil namestnik ruskega zunanjega ministra Vitalij Curkin.

Odnosi med Talinom in Moskvo ze doslej niso bili ravno vzorni, saj estonski nacionalisti močno nasprotujejo moskovskim zahtevam po enakopravnem statusu v Estoniji živcih Rusov, ki pa jih domaćini doživljajo le kot okupatorje. Omenjeni zakon namreč določa, da bodo za državljanstvo ozi-

roma za dovoljenje za bivanje morali zaposliti vsi, ki so se v državo priselili po ruski okupaciji Estonije 1941. leta in celo njihovi potomci. Država si je prav tako pridržala pravico, da vsem priselencem ne bo izdala dovoljenj za bivanje. Najverjetneje žrtve take odločitve bodo ruski vojniki in člani njihovih družin. Tudi po razpadu nekdanje Sovjetske zveze in osamosvojitve ter mednarodnega priznanja Estonije in njenih sosed Litve in Latvije so v teh baltških državah se vedno vojaki nekdanje ruske vojske, saj matična država zaradi lastnih velikih gospodarskih težav nima dovolj denarja, da bi se lahko vrnili v domovino.

Ruski diplomat je pojasnil, da se bo Moskva od

gospodarskih ukrepov najverjetneje odločila za crtanje Estonije s spiska držav z največjimi trgovinskimi ugodnostmi.

Namestnik ruskega zunanjega ministra se je vprašal, zakaj Rusi ne morejo biti voljeni v organe lokalnih oblasti, ko pa je jasno, da na severovzhodu države obstajajo področja, kjer je rusko govoreča prebivalstvo v večini. »Torej bodo Estonci ustvarili svojo verzijo Kosova,« je bil slikovit Vitalij Curkin.

Novinarjem je Curkin se povedal, da bo v Talinu kmalu odpotoval Aleksej Gluhkov, ki bo estonskim oblastem posredoval noto ruskega zunanjega ministra Kozirjeva v zvezi z omenjenim spornim zakonom.

(T. S. B. in agencije)

MADŽARSKA / OBRAČUN NA VRHU

Skrajnega desničarja Istvana Csurka so izgnali iz madžarske vladajoče stranke

BUDIMPESTA - Po dolgih in zolčnih spopadih, ki so ze hromili vladajočo stranko Madžarski demokracijski forum, se je premier Jozsef Antall končno odločil - iz stranke je izključil svojega prejšnjega podpredsednika Istvana Csurka, ki je ze nekaj časa vzporedno vodil skrajno desničarsko organizacijo, imenovano Madžarska stranka pravice. Tako je tudi na Madžarskem praktično razpadel konglomerat nekdanjih oporečnikov, ki so zmagali na prvih demokracijskih volitvah in ohranili vsaj navidežno enotnost veliko dlje kot podobne ali

LASZLO MOLNAR

anse v drugih vzhodnoevropskih državah. Istvan Csurka, ki je veljal za priznanega pisatelja in enega izmed pobudnikov prve organizirane opozicije staremu režimu Istvana Kadarja, je pred dobrim letom začel usmerjati del Demokracijskega foruma proti skrajni desnici z gesli, ki so pozivala k nacionalni neustrpnosti in »ohranjanju krščanskih idealov«. Zadnje case so se njegovi somisljeniki povezali s skrajneži z družbenega obrobja, Csurkova bližnja sodelavka Iza-

bella Kiraly, ki so jo včeraj tudi izgnali iz vodstva MDF in strankarskega članstva, pa je celo nastopala na zborovanjih madžarskih »gologlavcev«.

Csurka se je posebej glasno uprl premieru Antallu to pomlad po podpisu madžarsko-ukrajinskega sporazuma o sodelovanju, čes da ni mogoce priznati ukrajinskih meja, ker na drugi strani živijo Madžari. Zdi pa se, da je pisatelj vseeno vplival na premiera, ko je slo za odnose s severno sosedo Slovaško. Madžarska, ki ji ni po volji meja na Donavi, se vedno zavira sprejem Bratislave v Svet Evrope.

BALKAN / ŽENEVSKA POGAJANJA SPODBUJAJO K NOVIM BOJEM ZA ZEMLJO

Preseljevanje narodov

Delitev v skladu z najnovejšimi zemljevidi, predstavljenimi v Ženevi, bi zahtevala množično selitev ljudi v kraje, kjer bi vladali »njihovi« - Negotova usoda muslimanskih enklav na vzhodu

SARAJEVO, MOSTAR - Če bo obveljal zemljevid, o katerem so se v sredo pogajali v Ženevi (novinarji ga pravzaprav niso videli, ampak so o njem samo slišali), Bosno in Hercegovino čaka veliko »preseljevanje narodov«. Nobeno od območij, ki naj bi bila v prihodnje »etnično čista«, namreč tudi po dobrem letu vojne ni poseljeno samo s prebivalci ene narodnosti. Umikati se bodo morali tudi bosanski Srbi in Hrvati, vendar se bodo morali od starih ognjišč za vekomaj poslavljati predvsem Muslimani. Čeprav se o zemljevidu se niso do konca pogodili niti Srbi in Hrvati, muslimanski voditelj Izetbegović pa ga kategorično zavrača, se je na bojnem polju še eno preseljevanje že začelo. Najhuje se spopadajo Hrvati in Muslimani. V Mostarju in okolici skusajo pripadniki hrvaške vojske kar se le da hitro izgnati 30.000 Muslimanov, ki so preživeli prejšnje hrvaške ofenzive; zadnje tedne so jih že izgnali dobrih šest tisoč. V Srednji Bosni pa se za vsak pedenji zemlje borijo Muslimani. Tako rekoč do konca ostaja odprto tudi vprašanje vzhodnega dela Bosne, kjer so muslimanske enklave Gorazde, Srebrenica in Zepa na novih zemljevidih narisane kot del srbskega ozemlja, ce-

prav so jim v OZN pred komaj nekaj tedni namenili usodo »varnostnih območij«. Srbi izjavljajo, da so se o tem pripravljali pogajati, kar naj bi pomenilo, da so sicer pripravljene priznati enklave, se raje pa bi njihove prebivalce preselili na ozemlja, dodeljena Muslimanom. Prav tako zelo sporno bo na prihodnjih pogajanjih tudi vprašanje Sarajeva. Srbi, zdi pa se, da tudi Hrvati, se zavzemajo za to, da bi vsaj del Sarajeva razglasili za mednarodno cono, nikogaršnje ozemlje sredi muslimanske države.

Nacrtu delitve in federalizacije ali konfederalizacije Bosne in Hercegovine se vedno odločno nasprotuje uradni predsednik predsedstva Alija Izetbegović, o katerem trdijo, da obvladuje politične razmere med Muslimani na sarajevskem območju, medtem ko menda nima nobenega vpliva v drugem delu prihodnje muslimanske države okrog Bihaca, kjer je ne-sporni voditelj nekdanji direktor (zaradi spopadov v kratkem političnem vodstvu BiH propadlega) giganta Agrokomerca Fikret Abdić.

Kljub sporom v muslimanskih vrstah in razkolu v se vedno uradnem predsedstvu BiH imajo Izetbegovića v tujini (morda samo kot del igre, v ka-

teri dodeljujejo bistvena dela nekdanje države Srbom in Hrvatom) se vedno za državnika.

Izetbegoviću je v sredo prisel predat akreditivna pisma prvi ameriški veleposlanik Victor Jackovich, diplomat hrvaškega porekla, ki je poudaril, da so ZDA priznale BiH za suvereno in neodvisno državo, zato se zavzemajo za demokratično in v enacionalno Bosno, torej za trajne in pravične rešitve sedanje krize in za ozemeljsko celovitost.

Za ozemeljsko celovitost (pojem, ki očitno ni v nasprotju z delitvijo na tri federalne ali konfederalne države) se, sodeč po včerajšnjem novem nacrtu za ureditev razmer na Balkanu, zavzema tudi Rusija. Jelcinov posebni odposlanec Vitalij Curkin predlaga sporazumno reševanje sporov, zahteva brezpogojno premirje, nasprotuje etničnemu čiščenju, soglasja pa s preseljevanjem prebivalstva, če se o tem vse tri strani dogovorijo.

Proti vsakršni delitvi BiH so se v sredo se enkrat izrekle islamske države, kar pa verjetno ne bo vplivalo na prihodnje dogajanje, saj mednarodna muslimanska skupnost od začetka vojne nikoli ni uspela toliko strniti svojih vrst, da bi lahko pomagala bosanskim Muslimanom. (R. S.)

Hrvaški vojaki, ki so zbežali iz Travnika in se zatekli k Srbom, čakajo v Manjači na izmenjavo ujetnikov (Telefoto: AP)

MAKEDONIJA / AMERIŠKA NAVZOČNOST NA BALKANU

Namestitev ameriških vojakov je politična odločitev

Oprema makedonske vojske je pomanjkljiva in zastarela

NICHOLAS MILETICH / AFP

SKOPJE - Z napotitvijo 300 vojakov v Makedonijo želijo ZDA simbolično potrditi svojo pripravljenost za zaščito te države, ki si ne more sama zagotoviti obrambe in hkrati takšne navzočnosti ZN, s katero bi preprečili razširitev vojne tudi v to nekdanjo jugoslovansko republiko. Z omejenim številom vojakov bodo Američani okrepili skandinavski bataljon Unproforja, ki s približno 700 Svedih, Finci in Norvežani že šest mesecev nadzoruje makedonsko mejo v okviru diplomatske operacije, ki je po svojem preventivnem pomenu enkratna v zgodovini ZN. »ZDA s tem potrjujejo svojo voljo do omejevanja vojne v nekdanji Jugoslaviji, kar je vsekakor dejavnik, ki bo prispeval k umiritvi položaja na Balka-

mu,« je izjavil makedonski minister za obrambo Vlado Popovski. Popovski tudi meni, da se Makedonija ni sposobna braniti sama, zaradi česar bo Skopje v kratkem zaposlilo ZN, naj odpravi embargo na uvoz orožja v nekdanjo Jugoslavijo. Trenutno makedonsko obrambo predstavlja 11 do 12.000 vojakov in 8.000 policistov, število rezervistov pa ocenjuje na 120.000 moč. Imamo 65 pilotov, 700 voznikov tankov in specialistov za vodene izstrelke, nimamo pa nobene- ga letala, nobenih raket in oklepnikov, prav tako pa tudi ne težkega topništva,« je poudaril Popovski. Pri zračni obrambi ima Makedonija na voljo samo dva heliko-

pterja, ki sta sicer namenjena nadzoru cestnega prometa. Njeni stitje tanki T-34 pa izvirajo se iz druge svetovne vojne in imajo samo zgodovinsko vrednost. Obo-rožitev Makedonije je tako omejena na lahke topove, minometalce in na protitankovsko in protiletalsko orožje kratkega dometa. V Makedoniji obstaja tudi manjši obrat oborožitvene industrije. Morebitna krizna zariša, ki jih nadzoruje Unprofor, so severna meja s Srbijo, kjer živi srbska manjšina v nenehnem strahu pred manipulacijami srbskih skrajnežev, ki prihajajo iz Srbije, kot navaja Skopje, ter severno-zahodna meja s Kosovom in Albanijo.

Makedonske oblasti se z

Unproforjem danes strinja- jo, da so potencialne groz- nje možne, da pa hkrati Makedonija danes ni nepo- sredno ogrožena. Ameriški vojak »niso nujno potre- bni, saj je položaj na meji miren«, je izjavil general Saemark Thomsen, povelj- nik oboroženih sil ZN v Makedoniji. Ob tem, ko je general izjavil, da je napo- titev ameriškega kontingenta posledica »politične odloč- itve«, pa je general hkrati obrat oborožitvene indus- trije. Morebitna krizna zariša, ki jih nadzoruje Unprofor, so severna meja s Srbijo, kjer živi srbska manjšina v nenehnem strahu pred ma- nipulacijami srbskih skraj- nežev, ki prihajajo iz Srbije, kot navaja Skopje, ter sever- nozahodna meja s Koso- vom in Albanijo.

Makedonske oblasti se z

HRVAŠKA / TEŽAVE LJUDI, KI JIH JE PREGNALA VOJNA

Begunci in »begunci«

Muslimani morajo zapustiti dalmatinske hotele - Hrvaška kljub vojni pričakuje turiste - Mate Boban vabi Pregnane Hrvate v »svoj« del Hercegovine

BRUNO FRANCESCHI / AFP

SPLIT - Begunci, ki so nastanjeni po hotelih in kampingih ob dalmatinski obali, bodo morali svoj prostor prepustiti turistom, ki jih skusa hrvaška vlada privabiti kljub vojni. Ukrepe, ki zadevajo vse bosanske begunce muslimanskega porekla, kar pomeni 90 odstotkov od 260.000 beguncev, ko- likor jih ima na seznamu Visoki komisariat ZN za begunce (Unchr), so že začeli izvajati, je izjavila predstavnica Visokega komisariata v Splitu Bayisa Wak-Woya. Te ukrepe so pospešili zlasti po poslab-

sanju položaja v osrednji Bosni, od koder so hrvaške sile (HVO) pregnali Muslimani iz Travnika, kar je povzročilo eksodus nekaj tisoč hrvaških beguncev. Zanje so predvi- deli več rešitev: da bi zbrali vse muslimanske begunce na severu Hrva- ske, pri Osijeku in na dal- matinski obali, na doslej neobljudenem otoku Obonija, pri vходу v pristani- sce Srebrenik in na polo- tku Peljesac blizu Du- brovnika. Za hrvaške be- gunce iz Bosne pa je hrva- ska vlada predvidela, da jih bo napotila v Hercego-

vino na jug Bosne v okoli- co Grude, na območje, ki je pod nadzorom Mateja Bobana, vodje bosanskih Hrvatov, ki si zeli okrepiti svojo etnično skupino. Bosansko veleposlanstvo v Zagrebu pa se je dogo- vorilo tudi za odhod 7000 muslimanskih beguncev iz Bosne in Hercegovine, ki bodo odpotovali v Pakistan, nekaj sto pa v Jordanijo in Italijo. Minuli vikend jih je 400 odpoto- valo v Islamabad, 320 v Aman, v torek zvečer pa

naj bi iz Splita odplovo v Ancono se 120 beguncev. Bosanski muslimanski begunci so na Hrvaškem slabo organizirani in pre- cej nizko ovrednoteni, kar seveda ne velja za hrva- ske begunce iz Bosne. Ta- ko prvi begunci iz Travni- ka, ki so pripotovali v Split po dolgih zapletih prebojev skozi položaje bosanskih Srbov in presli del poti tudi po Hrvaski, niso hoteli zapustiti dal- matinskega pristanišča in se napotiti v Hercegovino. Več krajevnih karitativnih organizacij je zanje prev- zelo skrb v upanju, da jim

bodo lahko pridobili tudi hrvaško državljanstvo. V Hercegovino so napotili sele naslednji val hrva- skih beguncev iz Bosne.

V začetku vojne so na- stanili večino beguncev v priobalnih hotelih in kampingih, katerih pri- hodki so izhlapeli, ko ni bilo več turistov. Ta rešit- ev je hotelirjem omogo- čila, da so delu zaposle- nih izplačali plače iz dr- zavskih subvencij, ki se napajajo iz skladov Viso- kega komisariata Združe- nih narodov za begunce in različnih karitativnih organizacij.

Begunci se pred pekleno vročino zatekajo tudi pod zapuščene vagone (Foto Srdan Živulović / TRIO)

SRBIJA / »PRIMER« DRAŠKOVIĆ

Opozicija je pozabila na svojo vlogo

Ravnanje oblasti do zakoncev Drašković obsojajo samo manjše stranke in redki razumniki

NADEZDA GAČE / BEOGRAD

V obdobju ostre medna- rodne izolacije Srbije, vse večje prevlade primitivi- zma na političnem prizori- scu Srbije je nastal splošen vihar, ki so ga povzročili zamenjava predsednika ZRJ, skandali v vojskem vrhu in pretep v zveznem parlamentu. Poskus, da bi ustvarjeni naboj in upor dr- zavljanov izrabili za organi- ziranje učinkovitega odpo- ra režimu Slobodana Milo- sevića, je Vuk Drašković plačal s svobodo in z zdra- vjem.

Milosevičev režim je po- kazal, da med vsemi opozi- cijskimi prvaki najbolj ceni Draškovića, saj je na skodo

številnih negativnih, zlasti mednarodnih točk pohitel in s njim dokončno obra- cunal. Obtožnica je brez pravnega in logičnega tem- elja.

V drugih casih bi bil za- por za tako osebnost zelo tvegan za režim. A v Srbiji je imela opozicija, ki bi zmagala na zadnjih voli- tavah, če bi se uspela združi- ti in pridobiti na svojo stran nekdanjega predse- dnika Čosića, priložnost povedati tisto, kar govori danes. Milosević se je lotil obračuna z Draškovićem in

njegovo stranko v prepriča- nju, da sta necimrnost in medsebojna ljubosumnost opozicijskih prvakov tolik- šna, kot sta bila v času voli- tev. V odločno akcijo za re- ševanje Vuka Draškovića, hkrati pa tudi gibanja opo- zicije v Srbiji so se dvignile samo majhne stranke, mi- rovna združenja in organi- zacije in del intelektualne elite. Velike opozicijske stranke v glavnem kalkuli- rajo v prizadevanju, da bi iz celotnega dogajanja prid-obile kakšno drobnarijo za- se. Poleg Mićunovićeve De-

mokratske stranke in De- mokratske stranke Srbije Voje- ta Kostumice se podo- bno obnaša tudi tisti del vodstva Draškovićevega Sr- bskega gibanja obnove, ki ni v zaporu. Tovrstna logi- ka in obnašanje sicer lahko prinese rast ene opozicijske stranke na račun druge, a zanesljivo pomeni tudi pa- dec opozicijskega gibanja v Srbiji.

Cas se vse bolj izteka in ce opozicija ne bo nasla skupnega jezika v najkraj- sem času, ne bo samo izgi- nila kot resen politični de- javnik, ampak uničila tudi možnosti novim silam za njihov razvoj.

KOMENTAR

Odpitemu pismu na rob

MIRAN J. LESIAK

Skrb zbujajoče po eni strani in smešno po drugi se je skozi vračanje državnih odlikovanj razkrilo dojemanje države ad personam, ki je sicer značilno za nedemokratske družbene ureditve. Če se odlikovanci ne strinjajo s stališči in odločitvami predsednika države, mu ne morejo vrniti državnih odlikovanj, ker jim jih ni podelil on, ampak jim jih je podelila država. Vrniti odlikovanje pomeni zavrniti državo, če pa je njen predsednik neustrezen državni uslužbenec, ga je mogoče zamenjati. Država, v kateri bi bilo mogoče postaviti enajst med njo in Milanom Kučanom ali Lojzeto Debelak, pa Janezom Janso ali Janezom Drnovskom, pa na plebiscitu ni bila potrjena in ni zazelenela. Iz takšne države se je bolje izseliti, kot v njej živeti.

Glede na to da so se pri pisanju spremnega odprega pisma najvišjemu državnemu funkcionarju združili politiki, prejšnji in zdajšnji najvišji državni funkcionarji, ki jih sicer locujejo očitne politične in ideološke razlike, celo osebne antipatije, lahko utemeljeno podvomimo v iskrenost njihovega ravnanja in v stopnjo njihove osebne prizadevanosti. Če bi jih namreč zares bolelo, da sta enaki državnimi odlikovanji prejeli po njihovem mnenju tudi politično in moralno sporni osebi, če bi bili zares zaskrbljeni nad »jugoslovenarskimi« stališči Kissingerja in De Michelisa, če bi bili v resnici prepričani, da predsednik države izvaja politiko, katere skrajni cilj bi lahko bila izguba slovenske samostojnosti, potem bi od teh ljudi pričakovali, da se bodo takšni politiki in takšnim dejavnostim takoj uprli z vsemi političnimi sredstvi (saj vendar vodijo vplivne politične stranke, mar ne?) in da bodo najvišja državna odlikovanja tudi takoj vrnili. V njihovem pismu opisani alarmantni procesi se namreč niso zgodili sele včeraj, kakor se tudi politiki ne rusijo med sabo sele od včeraj.

Vsi ti elementi pa po eni strani zmanjšujejo kredibilnost navedb iz odprega pisma, po drugi strani pa se ob njih postavljajo vprašanja, zakaj je bilo zares potrebno vrniti državna odlikovanja. Ljudje, navedeni takole drug ob drugem, podpisani s svojimi prejšnjimi in sedanjimi oblastnimi funkcijami, zaznamovani s svojimi bolj ali manj jasnimi ter znanimi političnimi stališči in podpisani pod svarilne, dramatične tone, dajejo vtis drščine, ki ji je predsednik republike v napoto. Zato ga je treba zamenjati. Tezije po zamenjavi predsednika (države, vlade ali parlamenta) z volitvami, izglasovanimi nezaupnicami in podobnimi demokratičnimi(!) instrumenti, so politično povsem legitime. Moteče je le to, da si jih nihče od avtorjev pisma ne upa ali ne zna jasno artikulirati.

Namesto tega se politiki (tisti v opoziciji in tisti na oblasti) zatekajo k simbolnim dejanjem. Nekaj dni pred najbolj svetim državnim praznikom vračajo državna odlikovanja in se pritožujejo, ker naj ne bi bilo - spet simbolne - praznične slovesnosti. Pravi problem pa je v tem, da je celotna poosamosvojitvena slovenska politika, tista od A do Z, indolendentna. Tako kakor njena osvojevalna predhodnica se igra s slabo preoblečenimi rituali, ene ideološke obrazce nadomesa s drugimi, ki niso nič manj okoreli in abotni, kot so bili prejšnji, ustvarja prvoborbevske elite, z otroško nečimrnostjo goji kulne zaslužnih in isce Homerje. Politiki, ki se znajo dokazovati samo z govornico simbolov in ki znajo kot dejanski ljudje z vsemi svojimi človeškimi lastnostmi nastopati samo pred okrašenimi kulisami, so ničvedni politiki.

Zaradi vsega tega pa ima celoten cirkus z vrnjenimi državnimi odlikovanji tudi svojo pozitivno plat. Razkriva namreč pritehna in retrogradna duhovna obzorja v tej državi in sili k temu, da se namesto dolgocasenja na državnih proslavah ukvarjamo s pravo podobo nasega dve leti starega proizvoda.

POPRAVEK

LJUBLJANA - V članku, ki smo ga objavili na prvi strani Republike z dne 22. junija, pod naslovom »Slo je za dovoljene posle prodaje orožja Hrvatim in Bosancem«, nam je hudo zagodel tiskarski skrat. Državni sekretar Bogo Brvar je na tiskovni konferenci navedel nekatere podrobnosti o prodaji orožja Hrvatim in Bosancem. Slo je za odločitev takratnega notranje ministra na podlagi mnenja strokovnjakov in ne, kot se nam je zapisalo, »da je to opravil slovenski notranji minister«. Skrat se je »poigral« tudi s fotografijami sesterice politikov na prvi strani časopisa, tako da je slika obrambnega ministra Janeza Janše edina na crno-belo. Vsem prizadetim se opravičujemo.

TISKOVNA KONFERENCA

Očitki in pojasnjevanja

Kriza politične kreativnosti - Miren prehod v demokracijo

LJUBLJANA - »Svojevrsna kriza kreativnosti slovenske politike in dejstvo, da ni prepričljivega odgovora, kakšna je vsebina življenja v slovenski državi oziroma, pomanjkanje vizije njene prihodnosti, so ena od težav, s katero se soočamo ob drugi obletnici slovenske državnosti. Zato se ne strinjam s tistimi, ki pravijo, da je konec velikih projektov. Osebo namreč stejem za velik projekt tudi projekt vsakdanjega življenja in tudi reševanje stiske ljudi. Tudi to se je treba postaviti ob bok projektu političnega in vojaškega osamosvajanja.«

To je med drugim dejal predsednik države Milan Kučan na včerajšnji tiskovni konferenci, ki so jo sklicali predvsem zaradi pojasnjevanja aktualnih dogodkov, ki so se nakopili ob blizajočem se dnevu slovenske državnosti. Milan Kučan je odgovoril tudi na številna vprašanja novinarjev, ki so predvsem izhajala iz očitkov zapisanih v pojasnilu slovenske politične sesterice ob njihovi protestni vrnitvi zlatih častnih znakov svobode kot najvišjih državnih odlikovanj. Kučan je tako zavrnil vsa namigovanja o razvrednotenju zanj pomembnega osamosvojitvenega prispevka Franceta Bu-

carja, Igorja Bavcarja, Jelka Kacina, Lojzeta Peterleta, Janeza Janše in Dimitrija Rupla, prav tako pa je zavrnil tudi očitek, da so najvišja državna odličja podeljena neprijetnim osebam. Navsezadnje, kot je dejal, jih je podeljevalo in utemeljevalo predsedstvo države, predvsem na predlog zlasti pristojnih institucij. Tudi ni res, je dejal Kučan, da so ob tem bili zanemarjeni pripadniki TO in policije, saj je predsedstvo doslej bilo skupno podeljeno 161 odličij, od tega največ, kar 65, na predlog obrambnega ministrstva in 55 na predlog notranjega ministrstva.

Kučan je zavrnil tudi očitke o težnjah slovenskih politikov po oživljanju bivše Jugoslavije. Opozoril pa je, da je treba misliti tudi na prihodnost, ko se bo kriza na Balkanu umirila, in ob tem graditi dobrososedske odnose z vsemi. Ze uvodoma pa je poudaril prednost slovenske osamosvojitve, dosežene po mirni, nenasilni poti, zaradi katere smo plačali precej manjšo ceno kot drugi. Izrazil pa je nestrinjanje z vsemi, ki ta mehak prehod v demokracijo postavljajo pod vprašaj in ob tem dejal, da so pravzaprav volitve potrdile večinsko soglasje s takšno rešitvijo. (I.M.)

PODELITEV DRŽAVNIH ODLIČIJ

V izogib skušnjavam in nepravnim bližnjicam

Odličja delavcem notranjega ministrstva - Zasluge za obrambo in suverenost

LJUBLJANA - Ob Dnevu slovenske policije je predsednik republike Slovenije Milan Kučan včeraj pripravil sprejem, na katerem je delavcem organov za notranje zadeve podelil državna odlikovanja. Srebrni častni znak svobode so tako prejeli Vincencij Breznik, Bogomil Brvar, Pavle Celik, Slavko Debelak, Milan Domadenik, Darko Maver in Boris Znidarič. Častni znak svobode pa so prejeli Jože Kolenc, Franc Kosi in Alojzij Kural. Nagradjenci so prejeli

državna odličja za izjemne zasluge pri obrambi svobode in uveljavljanja suverenosti Slovenije. Milan Kučan pa je ob zahvali in čestitkah med drugim omenil tudi sedanjega aktualni trenutek, v katerem je se posebej izpostavil nujnost spostovanja načela ustavnosti in zakonitosti, ter spostovanja dostojanstva človeka in njegovih pravic tudi takrat, kot je dejal, kadar to ne ustreza potrebam in interesom dnevnih politik ali celo osebnim interesom. »Bližnjica mimo

pravne države, ker to morada velevala pragmatični interes, je namreč pot v nedemokracijo. To so trde besede, a morajo skuziti kot prisila, da ne zapademo skušnjavi, da bi policijo in druge represivne mehanizme države potiskali v nejasen in neustaven položaj,« je se dejal Kučan.

Včerajšnjega sprejema so se udeležili tudi najvišji policijski funkcionarji, navzgoče pa je posebej pozdravil tudi notranji minister Ivo Bizjak. (I.M.)

Podelitev odlikovanj zaslužnim policistom (Foto: Jože Suhadolnik /TRIO)

PRESEDNIK REPUBLIKE

Čestitka ob dnevu državnosti

Spustovane sodržavljanke, spustovani sodržavljani, slovenski rojaki v zamejstvu in po svetu!

Praznujemo drugo obletnico rojstva samostojne slovenske države, ki je v tem kratkem času odločno stopila na pot notranje prenovitve in mednarodne uveljavitve. Danes sprejemamo takratno odločitev kot nekaj povsem samoumevnega. Da nam je tedaj nasprotovala skoraj vsa svetovna politika, pa tesnoba, nevarnost vojnih dni, pogum in odločnost, potrebna za zmago in mednarodno priznanje, vse to je postajala zgodovinski spomin. V naši vsakdanji zavesti bi moralo za vselej ostati spoznanje, da smo pred dvema letoma zmogli, kar se je zdelo skoraj nemogoče, tudi zato ker smo bili enotni in slozni pri uporabi proti osvajaški vojski in politiki, slozni kot morda nikoli do zdaj v narodni zgodovini.

Republika Slovenija, njene državljanke in državljani se zato ob prazniku samostojnosti in dostojanstva spominjamo dogodkov pred dvema letoma, ko nam je uspelo prepoznati zgodovinsko priložnost in se izogniti okrutni vojni, ki se vedno divja v naši sosesčini. S hvaležnostjo in spostovanjem se spominjamo slovenskih teritorialcev, policistov in drugih, ki so

dali svojo življenja za svobodo in samostojno Slovenijo. Tudi na letošnji praznični večer lahko tako kot pred dvema letoma svobodno sanjamo o prihodnosti, kakršno želimo zase in za vse nas. Toda že jutri in se dolgo poslej so pred nami novi dnevi trdega dela, ki ga bodo morali opraviti tisti, ki jim je zaupana naloga, da upravljajo državo modro in odgovorno, in tudi tisti, ki trudoma preživljajo sebe in svojo družino. Tudi zato kaže spomniti slovensko politiko, da je ne glede na strankarske in nazorske različnosti dolžna svojo energijo nameniti predvsem gospodarskemu in socialnemu življenju v naši mladi državi in njeni prihodnosti, ki bo temeljila na dostojanstvu človeka in varovanju njegovih pravic. Tako bo sproti dokazovala in potrjevala upravičenost in razvojne možnosti za osamosvojitvena dejanja.

Ob dnevu državnosti čestitam državljanke in državljane Republike Slovenije, vojakom in castnikom slovenske teritorialne obrambe, slovenskim policistom, vsem rojakom in našim prijateljem po svetu, vsem, ki so prispevali k osamosvojitvi Slovenije in jim je pri srcu tudi njena lepša prihodnost.

Predsednik Republike Slovenije, Milan Kučan

SLOVENIJA IN RUSKA FEDERACIJA

Slovenija je zanesljiv srednjeevropski partner

Ruska federacija ugodno ocenjuje odnose s Slovenijo - Lojze Peterle danes v Ukrajini

LJUBLJANA - Ruska federacija ugodno ocenjuje dosedanje sodelovanje s Slovenijo, saj je bilo v zadnjem času storjenih mnogo stvari, je skupno sporočilo srečanja zunanjih ministrov Kozireva in Peterleta, ki se v Moskvi mudi na uradnem obisku. Kot sporočajo s slovenskega zunanjega ministrstva, sta državni odprli veleposlanštvi, sklenjeni so vsi potrebni sporazumi za nadaljnje sodelovanje, jeseni, ko je predviden obisk na najvišji ravni, pa naj bi podpisali tudi krovni sporazum med državama.

Rusi stejejo Slovenijo za zanesljivega srednjeevropskega partnerja, ki je hkrati dober poznavalec in opazovalec razmer v Bosni in Hercegovini. Mi-

nister Andrej Kozirev se je zanimal za slovenska stališča do vojne v BiH, ocenil pa je, da je nacr Vance-Owen propadel, čeprav je bil dobro zamišljen. Kozirev meni, da bi bil nacr težko izvedljiv, zato se je zavzel za novo rešitev, ki bo sprejemljiva za vse strani in ne bo na škodo muslimanov. Kozirev je poudaril, da je tudi slaba delitev boljša kot vojna, Ruska federacija pa si, po njegovih besedah, prizadeva za praktične kriterije pri razdelitvi Bosne.

Lojze Peterle in Andrej Kozirev sta se zavzela, da ne bi prišlo do razširitev konflikta na Kosovo in Makedonijo, pri čemer si Ruska federacija prizadeva, da bi vzpostavila dialog med Beogradom in

kosovskimi Albanci, hkrati pa skušajo prepričati Tirano in kosovske Albance, da njihove zahteve niso realne.

Kozirev se je zanimal za slovensko mnenje o gospodarski zvezi na ozemlju bivše Jugoslavije, češ, da se o tem v svetu vse več razmišlja. Lojze Peterle je pojasnil, da Slovenija zeli sodelovanje s tem prostorom kot suverena država, formalnih povezav pa ne zeli imeti.

Ob koncu pogovorov je Kozirev ocenil, da je Slovenija dokaz, da se da tudi na tleh nekdanje Jugoslavije živeti v miru, imeti dobre odnose s sosedi in se gospodarsko razvijati.

Slovenski zunanji minister je iz Moskve odpotoval na uradni obisk v Ukrajino. (B.L.)

PARLAMENT / NADALJEVANJE ZASEDANJA

Neslovinci, zmaga nad Turki in kmečki štrajk

Največ vprašanj so zastavili poslanci nacionalne stranke

Preštevavanje glasov

LJUBLJANA - Razprava o udbovski preteklosti Mihe Kozinca je samo obnovila casopisne polemike o aferi Vis in o tem, kako enkrat za vselej rešiti vprašanje udbovskih dosjejev. Stališca opozicije, posebej Demokratske stranke, so bila torej jasna, prav tako ni bilo nobenih dvomov o tem, da se bodo liberalni demokrati in Združena lista zoperstavili »ruse-nju Kozinca z udbovskimi metodami«.

Tisti, ki so pričakovali uspeh interpellacije, so računali tudi na glasove krščanskih demokratov. Ignac Polajnar je včeraj sicer precej jasno označil stališče stranke, da »smo bili vsi del sistema«, da Miha Kozinc najbrž ni edini »sodelavec« SDV, da so tisti, ki so danes za razčistevanje preteklosti nekoč nasprotovali sprejemanju udbovskega amandmaja...Da bo skratka vsaj del poslancev druge najmočnejše vladne stranke glasoval zoper interpellacijo. Čeprav je bil drugi del poslancev SKD precej slabe volje zaradi Polajnarjevega nastopa in je tudi dal vedeti, da bo na (tajnem) glasovanju odločal »po svoji vesti«, vladne koalicije izid glasovanja

najbrž pretirano ne skrbi. Predlagatelj interpellacije (demokrati, ljudska stranka in SPS) skupaj s socialdemokrati, delom SKD in tremi člani SNS praktično ne morejo zbrati potrebnih šestindeset glasov, da bi »odstavili« Kozinca. Seveda pa sledi vprašanje, ali bo po tem glasovanju lahko pravosodni minister mirno ostal na svojem mestu, ali pa bo upošteval »nasvete« koalicijski partnerjev, da »bi bil odstop najboljša rešitev«.

Spekulacije o tem, kdo stoji za »aktualnimi« političnimi zastritvami pa se nadaljujejo. Poleg scenarija, da bodo po »naravi stvari« krščanski demokrati skupaj z opozicijo skusali sestaviti desno - srednjo vladno, obstajajo tudi ocene, da imajo niti v rokah »stare strukture« oziroma tisti, ki delujejo po »metodah stare udbe« (kot pravi France Bucar). Po tej različici naj bi se politika delila po liniji »stare in nove politike«, v očitni prednosti pa naj bi bila prva. Zato nekateri člani SKD razmišljajo o spremembi koalicije, slišati pa je bilo tudi že predloge, da je skrajni čas za novi Demos.(T.S.)

Miha Kozinc je poslušal razpravo o interpellaciji na hodniku parlamenta (Foto: S. Z./TRIO)

PRED DNEVOM DRŽAVNOSTI / DRUGA OBLETNICA

Nevarnosti »zatajitvenega scenosleda«

Uradna odločitev za proslavo šele »tik pred zdajci« - Proslava kot politično vprašanje

BOŠTJAN LAJOVIC

LJUBLJANA - Potem, ko ni veliko manjkalo, da bi priprave na praznovanje druge obletnice slovenske državnosti povzročile resno krizo v državnem vrhu, so protagonisti vendarle zakopali kopja in se dogovorili: po slavnosti seji državnega zbora bo proslava na Trgu revolucije, slavnostni govornik pa bo predsednik republike Milan Kučan. Ugibanj, sporov in očitkov v zvezi s proslavo je bilo toliko, da je dokončna (uradna) odločitev padla sele tik pred zdajci, ko so v Ljubljano ze priptovali tuji novinarji, ki naj bi na svoje oči videli dveletno »zgodbo o uspehu«. Za-

drega gostiteljev je bila razumljiva, saj je približno trideset tujih novinarjev kljub nabitemu programu, pogovorom z ministri in predsedniki, hitro zaznalo, da nekaj skripa. Kuloarji so kot možne slavnostne govorice omenjali ministra Peterleta, Janso in nadškofa Dr. Susta-rja, medtem ko naj bi predsednik Kučan »imel druge obveznosti«. Ozadje »zgodbe o proslavi« je ravno zaradi govorice o domnevnem rivalstvu med politiki prvih demokratičnih volitev in novimi, ki so na vrh prisli z

lanskimi volitvami, ponujalo številne fantastične scenarije, olje na ogenj pa je priložilo se pismo »sesterice odlikovancev«, ki je zadevo pripeljalo do vrhunca.

Kronologija zatajitvenega scenosleda se je zacela s sklepom vlade, ki je 13. maja naložila uradu za informiranje, da poskrbi za primer-no proslavitev obletnice državnosti, potem pa so se na sestankih odbora za obeležitve obletnice državnosti, ki ga je vlada imenovala, merile moči ali naj bo proslavljaj-ne skromno ali razkošno.

Proslava je tako postala imanteno politično vprašanje, ki bi lahko komu močno zagrenila politično kariero. Tu kaže omeniti tudi zahtevo po odstopu vodstva državnega sveta, ki, sodeč po javni izjavi svetnika Andreja Hrstelja, »ni cutilo potrebe in državljske dolžnosti, da sklicke svecano sejo«. Po Hrsteljevem mnenju državni svet ne sme biti »vzor razvrednotenja slovenske samostojnosti«. Z dogovorom o proslavi in Kučanovim slavnostnim govorom je tako spor za trenutek zgla-jen, zagotovo pa ne bomo zapisali prevec, če napove-mo kmalu novo »proslavo«.

ALPE-JADRAN / SOŽITJE

Pobuda za interetnično organizacijo

Iskanje novih oblik sožitja

IVAN LUKAN

CELOVEC - Nacionalistični ekscesi na Vzhodu in Zahodu, najbolj dramatični primer je brez dvoma krvava vojna na ozemlju nekdanje Jugoslavije, so bili povod za to, da na Koroškem nastaja nova interkulturalna in interetnična organizacija, katere člani želijo izoblikovati nov način sožitja med manjšinami in večinami. Ta nova, formalno-pravno se ne ustanovljena organizacija, se zaenkrat imenuje Vinzenz-Rizzijevo društvo Koroska/Vinzenz Rizzi-Gesellschaft Kärnten (po nemško govorečemu koroškemu duhovniku Vinzenz Rizzi, ki je živel v 19. stoletju in kot prvi na Koroškem razvijal interkulturalne ideje).

Furlaniji-Juljski kraji in ter na južnem Tirolskem, na konferenci jeseni letos v Celovcu pa naj bi bili sklenjeni prvi konkretni projekti v smer interkulturalnega in interetničnega sodelovanja. Sedež za koordinacijo vseh pobud naj bi bil zaenkrat Celovec, društvo pa računa tudi s podporo vseevropskih organizacij - od Evropske skupnosti preko Sveta Evrope do državnih institucij. Po besedah Marjana Sturma, enega glavnih pobudnikov novega interkulturalnega in interetničnega projekta naj bi bili dolgoročni cilji društva naslednji:

- * sodelovanje na lokalni, regionalni in državni ravni,
- * skupna državnost več nacionalnosti, nacij in manjšin ob istocasnem izoblikovanju demokratičnih federalnih in konfederalnih naddržavnih struktur,
- * kulturni in jezikovni pluralizem ter upoštevanje človekovih pravic.

Društvo pa naj bi bilo nadstrankarsko in nadregionalno, po možnosti pa se tudi naj ne bi vključilo v vsakdanjo politiko.

DUNAJ / SVETOVNA KONFERENCA OZN O ČLOVEKOVIH PRAVICAH

Glavna pričakovanja ne bodo izpolnjena...

Predsednik Alois Mock: Napredovanje samo v majhnih korakih

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - Izgledi na ustanovitev tako mednarodnega sodišča o človekovih pravicah kot tudi tozadevnega Visokega komisarja OZN so zelo slabi, je včerajšnji tiskovni konferenci dva dni pred zaključkom Svetovne konference OZN o človekovih pravicah dejal avstrijski zunanji minister in predsednik mednarodne konference Alois Mock. Velika Britanija, Mehika in Iran so za formulacijo sklepnega dokumenta posredovali kompromisni predlog o mednarodnega sodišča kot bodoci prioriteti, kar pomeni, da dunajski forum očitno ne bo sklepal o tem vprašanju. Glede Visokega komisarja pa je najbolj sporno vprašanje njegovih pristojnosti na primer vprašanje, ali bo neposredno lahko poročal Varnostnemu svetu OZN.

soglasni sprejem sklepnega dokumenta konferen-

Za 18 strani tega dokumenta so se medtem provizorično že domenili. Kot je povedal Mock, gre v celoti za napredke, ceprav včasih tudi le korakoma. Tako je poročal o soglasju pri naslednjih točkah: priznavanju univerzalnosti človekovih pravic, soglasje v zvezi s pravico do razvoja, okrepitev pravic žena, manjšin in otrok. Mock je v zvezi z dodelavo dokumenta zagotovil podporo indigenim narodom pri njihovi zahtevi po formalnem priznanju kot narodni z vsemi pravnimi posledicami. Prav tu se upira vrsta držav, ki izvirnim prebivalcem hočejo priznati zgolj status skupin.

Sklepni dokument naj bi bil gotov danes ob 24. uri je sporočila govornica konference Theresia Gastaut. Jutri pa naj bi se delegacije (za pritiimi vrati) ponovno sešale z generalnim sekretarjem OZN Butrosom Galijem. Alois Mock je včeraj se napovedal, da bo Avstrija vložila predlog, naj se naslednje desetletje razglasi za »dekado človekovih pravic«.

Svetovna konferenca OZN o človekovih pra-

vicah pa se je na dunajskem zasedanju bavila tudi z drugimi problemi. Na primer z dejstvom, da so ukrepi državnih vlad za preprečevanje naravnih in ekoloških katastrof oziroma tozadevni ukrepi za omilitve njihovih negativnih posledic dandanes neprimerljivo manjši, kot pa ukrepi vlad v prid uresničevanju in zaščiti splošnih človekovih pravic. Ekološke človekove pravice postajajo sprico stopnjujočega se uniče-

vanja narave, okolja in zdravih življenjskih možnosti cedalje bolj pomembne - za vodilne ekološke organizacije zavzemajo vsaj tako vazo vlogo kot splošne človekove pravice in mešanske svobode ali na primer pravica do razvoja.

To so pri svojem nastopu v okviru Svetovne konference Organizacije združenih narodov o človekovih pravicah izpostavili predstavniki verjetno najbolj popular-

ne in aktivistične ekološke organizacije - Greenpeace.

Na zasedanju je bila na sporedu obravnava povezave med ekologijo in človekovimi pravicami. Zasidranje ekoloških pravic v okviru človekovih pravic, tako se glasi osrednja izpoved Greenpeace, naj bi olajšalo prizadevanja za ohranitev zdravega okolja, boj za uresničitev tega cilja pa naj bi s tem bil postavljen na formalno nesporno raven.

Greenpeace je včeraj poleg dokumentacije o omejevanju pravice do preživetja in zdravega okolja kot posledici uničevanja ekološkega ravnotežja predstavljal stiri osrednje zahteve, ki naj bi postale istovetne s človekovimi pravicami. To so: pravica do čistega zraka in do čiste vode, pravica do genetske integritete za posameznika in njegove potomce ter pravica do domovine in s tem povezana zaščita osnove in izhodišč za preživetje bodoče generacije.

Greenpeace v jasno zartanih pravicah po ekološki zaščiti vidi predpogoj za preživetje človeka v zdravem okolju in preventivno zaščito njegovih človekovih pravic, je bilo poudarjeno v okviru dunajske konference.

Predsednik dunajske konference Alois Mock govori o napredovanju v majhnih korakih. Slika: Fritz

KOROŠKA / TOPOGRAFIJA

Interpelacija v zvezi z dvojezičnimi napisi na Koroškem

Nova pubuda poslanke Stojšičeve

DUNAJ - Parlamentarna poslanka in manjšinska referentka Zelenih Terezija Stojšič je v okviru parlamentarne interpelacije zveznega kanclerja Vranitzkega ter ministra za gospodarstvo in državno gospodarstvo Schüssela in Klimo pozvala k realizaciji dvojezičnih topografskih napisov na južnem Koroškem, kot to predvidevata državna pogodba in Zakon o narodnostnih skupnostih.

Poslanka kritizira, da so pristojni organi do zdaj tozadevne zakone izvajali dokaj restriktivno, topografsko dvojezičnost pa so omejili zgolj na krajevna imena, oziroma konkretno na krajevne tabele. Nemski zakonski tekst izhaja iz pojma »Örtlichkeit«, kar v nevtralnem

smislu pomeni »kranj mesto«, in torej ne utemeljuje interpretacijo samo v smilu krajev in naselij (Ort, Ortschaft).

Prav to pa republika pri uresničevanju zakona počenja, saj v praksi ostajajo neupoštevana imena jezer, rek, gor, cest, dolin, opd. V smislu enakopravnosti obeh narodov na Koroškem naj bi Avstrija dosledno izvajala določila o dvojezičnosti.

Stojšičeva je s tem v zvezi opozorila tudi na nepravilno uporabo nekaterih slovenskih krajevnih imen v zakonskem tekstu, kot na primer na oznako »Sele-Frajbah« namesto »Sele-Borovnica« ali »Sele-Fara« namesto »Sele-Cerkev«. (I.S.)

50-LETNICA SMRTI KUGYJA

Nova knjiga o čudovitem svetu Julijskih alp

Prezentacija knjige H. Heindla

CELOVEC - Tочно ob 50. obletnici smrti velikega pesnika, botanika, glasbenika in planinca Juliusa Kugyja (na sliki zgoraj njegov spomenik v Trenti) je na (avstrijskem) Koroškem izšla knjiga o čudovitem svetu Julijskih alp.

Avtor knjige, ki je izšla v beljaški založbi Krainer, je Hanns Heindl, izredno dober poznavalec Julijcev, napisal pa je tudi vrsto drugih planinskih knjig (Karavanke, Kamniške Alpe, Dolomiti itd.).

Njegova najnovejša knjiga z naslovom »Im Banne der Julier« ni samo vodič na skoraj vse najvišje in najbolj čudovite vrhove Julijcev, marvec je tudi

dokumentacija povezanosti v Trstu rojenega in živečega Juliusa Kugyja, katerega oče je izviral iz majhne vasice Lipa pri Podklostru ob tromeji Avstrija - Slovenija - Italija.

V knjigi najdemo tudi več do danes neobjavljenih dokumentov in slik, obseg knjige pa je 246 strani.

Predstavitve knjige v nabito polni dvorani kulturnega doma v Podklostru je potrdila velik interes ljudi nad čudovitim gorskim svetom Julijskih alp ter osebnosti Juliusa Kugyja. Spored je bil trojezičen, predstavitelj zanimive knjige pa so prisostovali tudi delegaciji iz Trsta in Slovenske planinske zveze.(I.L.)

AVSTRIJA / PO USPEHU V NIZJI AVSTRIJI

Liberalni forum se organizira na Koroškem

Nastop tudi na spomladanskih volitvah?

IVAN LUKAN

CELOVEC - Stranka bivše Haiderjeve namestnice Heide Schmidt, Liberalni forum, bo tudi na Koroškem ustanovila svoje lastne organizacijske strukture in verjetno nastopila tudi na spomladanskih deželnozborskih volitvah. To je predsednica Liberalnega foruma napovedala na zborovanju na Predarlškem, kjer Liberalna stranka prav tako načrtuje ustanovitev deželne organizacije ter vključitev v politično delo v najmanjši avstrijski zvezni deželi.

Kot je Schmidtova napovedala, naj bi bile deželne organizacijske strukture na Predarlškem kot tudi na Koroškem

ustanovljene v mesecu dni, kar pomeni, da bi Liberalni forum imel svoje deželne organizacije v vseh devetih avstrijskih zveznih dezelah. Na Predarlškem se je medtem že ustanovil komite proponentov, vodi ga pa »disidentka« Klara Motta, nekdanja ugledna poslanka avstrijskih svobodnjakov.

Predsednica Liberalnega foruma Heide Schmidt je na zborovanju v Lauterbachu pred približno 250 simpatizanti nove stranke poudarila potrebo po liberalni stranki v Avstriji in s tem v zvezi dejala, da je veliki uspeh na deželnozborskih volitvah v Nizji Avstriji naj-

boljši dokaz za tako trditev.

Kot znano, je Liberalni forum pri svojem prvem volilnem nastopu v Nizji Avstriji osvojil pet odstotkov glasov in stiri mandate v novo izvoljenem deželnem zboru.

Na Koroškem je takojšnji vstop Liberalnega foruma v deželni zbor zaradi manjšim strankam nenaklonjene volilne zakonodaje maloverjeten, ni pa izključen, da bi kandidatura te nove liberalne stranke prav Haiderju odtegnila tiste glasove, ki so mu v na zadnjih volitvah omogočili postati druga najmočnejša stranka v deželi.

Direktor avstrijske Karitas zavrača trditve Löschnaka

DUNAJ - Helmut Schüller, direktor avstrijske dobrotelne organizacije Karitas, je včeraj odločno zavrnil trditve zveznih ministrov Löschnaka in Hesouna, čes da predvsem občine ter tudi caritative organizacije v Avstriji ne bi v zadostni meri nudili delo beguncem iz Bosne in Hercegovine. Schüller je s tem v zvezi poudaril, da sta oba ministra problem zaposlitve bosanskih beguncev v javnosti obravnavala na način, ki ne odgovarja dejanskim razmeram na tem področju. Problem zaposlitve beguncev je problem upravnih institucij za delovni trg, ne pa karitativnih organizacij in komunalnih enot, je dejal Schüller. Možnosti zaposlitve beguncev v okviru avstrijske Karitas so omenjene, kar velja tudi za občine.

Ženske v avstrijski vojski?

DUNAJ - Izjava predstavnika oficirske družbe avstrijske zvezne vojske, po kateri se naj bi v Avstriji uvedlo obvezno služenje vojskega roka za fante kot tudi za dekleta, je v javnosti in predvsem pri socialdemokratski stranke naletela na odločen odpor. Zvezni poslovodja SPÖ Kurt Marizzi je razmišljanje o vključitvi žena v zvezno vojsko jasno odklonil in dejal, da bi bilo veliko bolj pomembno, če bi se končno rešili vprašanji dnevnik ter 13. in 14. mesečne plače za vojake. Predsednica nižjeavstrijske ženske organizacije SPÖ Votruba pa je menila, da je predlog oficirske družbe popolnoma nesprejemljiv. Zavrnila je tudi argumentacijo oficirske družbe, namreč da bi taka ureditev odgovarjala enakopravnosti spolov v avstrijski družbi. »To je argumentacija, katere se poslužujejo samo militaristi«, je ogorčeno izjavila predsednica ženske organizacije.

Krenn zdaj tudi proti koncilu

DUNAJ - Sporni nižjeavstrijski škof Kurt Krenn, ki je v zadnjih tednih in dneh konfrontiran z demonstracijami proti njegovi osebi ter celo z zahtevo po njegovem odstopu, se naprej skrbi za vroče razprave. V intervjuju za nek nemški dnevnik je Krenn odkrito kritiziral zadržanje nemško govorečih škofov in teologov v okviru drugega Vatikanskega koncila ter le-tem očital »agitatorično postopanje proti rimski teologiji«. V intervjuju Krenn nadalje kritizira tudi takratnega papeža Janeza XXIII. Po mnenju skrajno konzervativnega in avtoritarnega nižjeavstrijskega škofa ni bil Janez XXIII. »papež koncila«, marvec njegov naslednik Pavel VI. V zvezi z zdaj objavljenim intervjujem je Krenn včeraj poudaril, da gre za pogovor, ki ga je s časopisom imel pred devetimi meseci in dodal, da »stoji k izjavam II. Vatikanskega koncila«. V razpravo o škofu Krennu se je včeraj prvič vključil tudi avstrijski kardinal in dunajski nadškof Groer. Pozval je vse katolice v Avstriji k molitvi ter hkrati poudaril, da v tem sporu »noče biti ne sodnik in tudi ne razsodnik«.

Zematto še naprej zagovarja 10. oktober

DUNAJ/CELOVEC - Koroški deželni glavar Christof Zematto se je včeraj v okviru obiska avstrijskega parlamenta ponovno zavzel za razglasitev 10. oktobra za dela prost deželni praznik na Koroškem. Obenem je izrazil pričakovanje, da bo pristojni parlamentarni pododbor pozitivno in cimprej obhvalnaval tozadevni predlog koroškega deželnega zbora. Po zadnjih informacijah bo pododbor o zadevi »10. oktober«sklepal najkasneje 2. julija letos, izid glasovanja pa je poponoma odprt, ker se je zvezna ljudska stranka - iz gospodarskih razlogov - odločno izrekla proti uvedbi dodatnega praznika. Kot znano, so se koroške stranke pod pritiskom dveh dnevnikov po več kot 70 letih »spomnili«na to, da bi bilo treba dan plebsicizma leta 1920 praznovati v obliki dela prostega deželnega praznika.

Hudo neurje na Predarlškem

BREGENZ - V noči od torika na sredo je zvezno deželo Predarlško prizadelo hudo neurje s točo in poplavami. Center neurja so bila mesta Dornbirn, Hohenems, Lustenau in Hörbranz, škoda pa je bila veličanska. Poskodovanih je bilo več hiš, izruvana drevesa so blokirali ceste, za skoraj uro pa je v omenjenih krajih zmanjkala tudi elektrika.

Sprejemni izpiti

SENTJAKOB - Zavod solskih sester v Sentpetru sporoča, da so sprejemni izpiti za Višjo šolo za gospodarske poklice v sredo, 7. julija 1993, ob 8. uri. Pred izpitom je treba predložiti zaključno spričevalo v originalu ali pa od sedanjega ravnateljstva izstavljeno potrdilo o uspešnem zaključku osmega šolskega leta. V utemeljenih primerih je vpis možen tudi še zdaj.

CELOVEC / JUTRI NA DVORIŠČU MOHORJEVE

»Rock ob meji«

CELOVEC - Koroška dijska zveza in Mohorjeva založba prirejata jutri, 25. junija 1993, ob 17. uri na dvorišču Mohorjeve v Celovcu koncert »99. Rock ob meji«.

Gre za mladinski rock-festival, ki naj bi nudil glasbeno nadarjenim dijakom oziroma mladim skupinam možnost, da se predstavijo širši javnosti, omogočil pa naj bi tudi sodelovanje in primerjavo, torej zdravo konkurenco z glasbeniki iz drugih kulturnih krogov oziroma držav.

S tem, da prireja

open-air, kjer sodelujejo skupine iz različnih kulturnih krogov, naj bi se nasle vzporednosti, drugačnosti, skratka koncert naj bi med drugim doprinesel tudi k temu, da mladina spoznava, da je iz se toliko različnih nazorov nastala le ena mladina, ki ima skupne interese.

Igrale bodo sledeče skupine: 4 Problem (Celovec), G.A.S. (Ljubljana), Trib (Celovec), Heavy les wanted (Ljubljana) in že etablirani slovenski kantavtor Tomaž Domicelj plus projekt Triglav.

Ze od nekdaj je opravljala Koroška dijska zveza nalogo neke odskočne deske, od katere naj bi mladostniki imeli možnost najti svoje individualne nadarjenosti. Z odrom, posebej pa s političnim delovanjem je oblikovala slovensko mladino, iz katere je zrased marsikateri danes dobro poznani obraz iz današnje koroške slovenske politične plasti. Poleg tega pa KDZ obenem spet isče nove povezave z raznimi solami, dijskimi organizacijami itd.

Rock-open-air
polet '93

SOKOLI
Refuse Collection

sobota / Sestag
26. 6. '93. 19.30

BILČOVŠ/LUDMANNSDORF
travniki pred šolo / Schulwiese

PRIREDTIVTE

Cetrtrek, 24.6.1993
SELE
Farni dom, 19.30 - Zaključni koncert ob 15-letnici obstoja Glasbene sole na Koroškem, nastopajo učenci iz vseh oddelkov Glasbene sole ter bivši učenci;

Petek, 25.6.1993
CELOVEC
Na dvorišču Mohorjeve, 17.00 - 99. Rock ob meji, nastopajo skupine 4 Problems (Celovec), Trip (Celovec), G.A.S. (Ljubljana), Heavy les wanted (Ljubljana), Tomaž Domicelj + projekt Triglav Ljubljana;

RADIŠE
Pri Kuncniku v Zgornjih Rutah (na prostem), 20.30 - Premiera igre: »Munde« (Felix Mitterer), nastopa igralska skupina

SPD »Radiše«, režija: Nuzi Wieser;
SELE
Farni dom, 19.30 - Predstavitve knjige Hansa M. Tuscha »Zell/Sele - Herz der Karawanken/-Srce Karavank«;

Sobota, 26.6.1993
VELIKOVEC
Strokovna kmetijska gospodinska šola, Sentrupert 14.00 - Zaključna prireditel z ogledom razstave, petjem, plesom in igro »Priloznosti zdravnik« (Moliere-Vildrac) v režiji dekana Petra Stickra;

BILČOVŠ
Na travniku pred šolo, 19.30 - Rock-open air; nastopajo: Sokoli iz Ljubljane in Refuse collection iz Bistrice v Rožu; Ob vsakem vremenu!

IZ TUJINE

Rusi še vedno nori na zahodno glasbo

SANKT PETERBURG - V četrtek se je v Sant Peterburgu začel mednarodni festival Belih noči, ki se ga udeležujejo približno 20 zahodno-evropskih skupin. Festival si zeli prerasti v mednarodni dogodek sodobnega rocka. Udeležujejo se ga ugledni predstavniki rocka, rapa, hip-hopa, kot so ameriski Blood, Sweat and Tears, Salt and Pepper, Vanillia Ice, Snap, avstrijski Falco in italijanski kitarist Jose Feliciano, ki so že drugi prišli na to prireditve, ki jo je organizirala Zveza Belih noči skupaj z amerisko družbo Comspan Inc, družbo Nevski Prostor in zupanstvom Sankt Peterburga: Poglavitni cilj festivala je glasbeno tekmovanje, ki se ga lahko udeležijo pevci vseh starosti in narodnosti. Vsak večer se v veliki dvorani Oktjabrski predstavi sedem skupin pred žirijo, sestavljeno iz strokovnjakov, med katerimi je tudi podpredsednik za nagrade Gramy. Poleg tekmovanja je predvidena tudi modna revija in posebna koncertna izvedba predstave Gledališča Marinski (nekdanjega Kirova). Enaindvajsetega junija, ki je najdaljši dan v letu, se je festival končal s slovesnim koncertom na prostem v Petropavlovski trdnjavi pred več kot 40.000-glavim občinstvom. Organizacijo festivala so omogočili številni ruski in tuji sponzorji. Zupanstvo drugega največjega ruskega mesta je prispevalo 80 milijonov rubljev, saj si njegov zupan Anatolij Sobčak želi mestu Petra Velikega povrniti nekdanji ugled kulturne in umetniške prestolnice. Někakšno razstavo na prostem, bi rekli. Organizator stridnevnih kolonij (ene izmed mnogih, ki potekajo ali bodo potekale tudi letosnje poletje) je bila Galerija Bazato iz Sempetra. V Zakojci so prišli vsi povabljeni: iz Avstrije zakonca Rosvitha in Hugo Wulc, iz Italije Gianni Borta, iz Kitajske Wang Uuiqin in iz Slovenije Zvest Apollonio, Lucijan Bratuz, Joze Ciuha ter Boris Zaplatil. Tu sta bila tudi likovna kriticarka Nives Marvin (ki nam je prijazno odstopila fotografije za objavo) in seveda organizator ter umetnostni fotograf Marjan Bazato. Kako je potekala letosnja kolonija? Odgovore smo poiskali kar v izjavah nekaterih (so) udeležencev. Slikar Joze Ciuha: »Ja, lepo je bilo vse te stiri dneve. Malo preveč smo jedli. Ostrika Mira si je prizadevala, da bi nas kar najbolje postregla. Druženje s kolegi je bilo zelo prijazno, mirno. Mislim, da so tudi rezultati tega našega druženja dobri.« Slikarka Wang Huiqin: »Imela sem zelo dobre pogoje za delo, skoraj tako kot v ateljeju. Precej sem naredila skic in risb. Dokončala sem tudi stiri platna. Tu

Umetnost v korist živali

NEW BRUNSWICK - The Rutgers Animal Rights Law Clinic in Culture in Animals Foundation bosta med 29. julijem in 1. avgustom organizirala prvo konferenco o pravicah živali na univerzi Rutgers v New Brunswicku v New Jersey. Na konferenci bo sodelovalo 25 govorcev, med njimi studentje, aktivisti za pravice živali in umetniki. Priredili bodo več kot trideset delavnic in pogovorov, na katerih se bodo posvečali temam, kot so: pravice živali, ekofeminizem, feministična filozofija o pravicah živali, umetnost kot politični pojav, studentske pravice in podobno. Konferenca, prva te vrste, si je zadala cilj spodbuditi gibanje za zaščito pravic živali, hkrati pa si bo ptizadevala gibanje za pravice živali povezati z drugimi gibanji za socialne pravice. Zalozba Micah Publication, ki ima sedež v Marbeleheadu v ZDA, je izdala nekaj knjig, ki zadevajo pravice živali, med drugim studijo o izrabljanju živali v znanosti, prozne pesmi, ki govorijo o poskusih na živalih, knjigo o zidovstvu in vegetarijanstvu in podobno. (V. S.)

Na sodišču zaradi Manetove impresije

PERTH - Bankrotirani avstralski veleposestnik Alan Bond se je v četrtek znel na sodišču zaradi domnevnih goljufij pri kupovanju slike francoskega impresionista Edouarda Maneta. Avstralska varnostna služba (ASC) ga je obtožila, da leta 1988 in 1989 upravnega odbora Bond Corporation Holdings Ltd (BCHL) ni opozoril na možnost nakupa Manetove slike »La Promenade« po ceni, ki je bila znatno nižja od tržne. Kot pravi ASC, je Bond organizaciji BCHL dal tudi napačne informacije o sliki, zato ga obtožujejo namerne goljufije. Kot navajajo poročila, je sliko »La Promenade« leta 1983 kupilo Bondovo zasebno podjetje Dallhod za manj kot 5 milijonov avstralskih dolarjev (3, 4 milijona ameriških dolarjev). Dallhod je nato sliko prodal nekemu drugemu podjetju, to pa jo je nato dalo v zakup BCHL. Vendar pa znamenita slika ni nikoli visela v BCHL, saj je ostala na stenah podjetja Dallhod. Proti koncu zakupnega obdobja so jo zopet prodali podjetjem, ki so povezana z Bondom, za picla 2 milijona avstralskih dolarjev (1, 4 milijona ameriških dolarjev). Ta pa so jo leta 1989 v New Yorku za šestkratno ceno prodala japonskim investitorjem. Bondov odvetnik je sporočil, da se bo njegov klient boril proti obtožbam in dokazal, da je nedolžen. Do sredine avgusta so zanj položili varščino dvesto tisoč avstralskih dolarjev. Bond je lani tri mesece preživel v ječi zaradi goljufije, vendar so ga po ponovni sodbi novembra oprostili. (Reuter)

LIKOVNA UMETNOST / KOLONIJA V ZAKOJCI

Umetnost na obisku

VOJKO CUDER, FOTO: NIVES MARVIN

ZAKOJCA - Bila je nedelja, 20. junija. Prej vroča kot topla. Tudi v hribih, v Bevkovi Zakojci. Nasla se je kopica kulturnikov, politikov, novinarjev na enem od zaključnih slavi, na katero so vse skupaj povabili Zakojčani in v njihovem imenu Marjan Bazato. In kot se za likof spodobi, so se tam dogajale običajne reci: peklo se je, jedlo in pilo.

Ta dan se je zaključevala tretja slikarska kolonija Zakojca '93. Lepo vreme je dopustilo, da je osem slikarjev, udeležencev razpostavilo svojega v koloniji nastala dela kar v naravni ambient. Nekakšna razstava na prostem, bi rekli. Organizator stridnevnih kolonij (ene izmed mnogih, ki potekajo ali bodo potekale tudi letosnje poletje) je bila Galerija Bazato iz Sempetra. V Zakojci so prišli vsi povabljeni: iz Avstrije zakonca Rosvitha in Hugo Wulc, iz Italije Gianni Borta, iz Kitajske Wang Uuiqin in iz Slovenije Zvest Apollonio, Lucijan Bratuz, Joze Ciuha ter Boris Zaplatil. Tu sta bila tudi likovna kriticarka Nives Marvin (ki nam je prijazno odstopila fotografije za objavo) in seveda organizator ter umetnostni fotograf Marjan Bazato.

Kako je potekala letosnja kolonija? Odgovore smo poiskali kar v izjavah nekaterih (so) udeležencev.

Slikar Joze Ciuha: »Ja, lepo je bilo vse te stiri dneve. Malo preveč smo jedli. Ostrika Mira si je prizadevala, da bi nas kar najbolje postregla. Druženje s kolegi je bilo zelo prijazno, mirno. Mislim, da so tudi rezultati tega našega druženja dobri.«

Slikarka Wang Huiqin: »Imela sem zelo dobre pogoje za delo, skoraj tako kot v ateljeju. Precej sem naredila skic in risb. Dokončala sem tudi stiri platna. Tu

je zelo prijetno, zato sem lahko delala več. Veliko mi je pomagala tudi družba, posebno Joze Ciuha in moj profesor Apollonio. Kar dobro smo se dopolnjevali Slovenci, Italijani, Avstrijci: »Najlepše pri tem je, da se na takšnih slikarskih kolonijah srečujemo slikarji različnih generacij, slogov, dojemov. Tu smo takšni, ki smo se rodili se pred drugo vojno in slikarji z veliko manj leti. Ujeli smo se cudovito. Imamo isto solo, enake poglede na umetnost, enako pričanje o umetnosti - vsak od nas pa je različen. Sam sem naslikal stiri velika platna. Bil sem presenečen, ker sem prišel sem gor zato, da bi skiciral, pa mi je Marjan Bazato dal stiri velika platna in mi rekel, naj jih poslikam. Kaj sem hotel drugega!«

Nives Marvin, likovna kriticarka: »Likovne kolonije je treba steti za zelo koristne pojav. So tudi velika izkušnja za umetnostne zgodovinarje oziroma likovne kritike, ker se na enem mestu lahko srečujemo z avtorji in od njih zvemo obilo podatkov, ki so pomembni za naše delo. Likovni ustvarjalci so pri svojem delu neke vrste samotarji, v takšnih kolonijah pa se srečujejo in se čisto drugače odzivajo kot sicer. Vsak umetnik ima izdelano svojo likovno govorico, ki je v koloniji ne spreminja, jo pa obogati z novimi motivi. Likovna kolonija v Zakojci je tudi za domacine praznik leta. Toliko ljudi pride k njim, sama znana imena, o katerih se govori in piše. Zanje je vedno znova odkritje, da so tudi umetniki čisto navadni ljudje iz mesa in krvi, s svojimi veselji in tegobami. Skratka takšni, kot so oni sami.

Dr. Janez Podobnik, idrijski zupan: »Slikarska kolonija v Zakojci je

nedvomno eno takih jeder, ki v Sloveniji in v širšem okolju povečujejo zanimanje za idrijsko občino, predvsem za cudovito Zakojco. Pomeni izredno prilžnost, da se kraj promovira, kjer se posrečeno združujeta umetnost in naraven način življenja. Lani sem se po dogovoru z gospodom Bazatom zelo angažiral in se s posebno prošnjo obrnil na vsa mocna primorska podjetja, naj bi odkupila v Zakojci nastala dela. Imeli smo namen (in se zmeraj ga imamo), da bi s temi sredstvi odkupili Brovecevo domacijo (v tej opuščeni domaciji so slikarji delali vse dni kolonije - op. p.) in v njej uredili prijetno bivanje za umetnike. Pri tem naj bi tudi občina Idrija prispevala svoj delez.«

Mira Celik, gostilnicarka iz bližnjega Bukovega: »Zelo sem pocasna, da sem lahko pod svojo streho gostila vse te umetnike. To so zelo preprosti ljudje z veliko duhovnega bogastva.

Wang Huiqin (Kitajska) med delom

Ljudjem tu na kmetih nam je vsec, da umetniki pridejo in prinesejo malo drugačnega življenja, da vsaj za nekaj casa naše življenje tod zazivi bolj polno.«

Marija Bazato, organizator in galerist iz Sempetra pri Gorici: »Rezultati kolonije so iz leta v leto bolj spodbudni. Vedno imamo dobre avtorje, krog udeležencev se siri. Za razstavo se zanimata tudi Dolenjski muzej iz Novega mesta in Obalne galerije (Meduza). Opozarjam tudi na

podobno akcijo, ki jo prirejamo v Hisi miru, kakor smo poimenovali nekdanjo vojaško straznico v Humu v Goriških Brdih, kjer je ze letos ena kolonija - kiparska forma viva.«

Bevkova domacija je v nedeljo precej samevala. Sicer pa domacini povedo, jo v teh dneh obisce zelo veliko solarjev, ki jim je Zakojca cilj solskega izleta. Ministra Pelhana, ki je bil napovedan in so ga Zakojčani tako zavzeto cakali, tokrat ni bilo. Skoda.

Joze Ciuha pred enim od svojih stirih platen, ki so nastala v Zakojci

GLASBA

Triindvajseta sezona

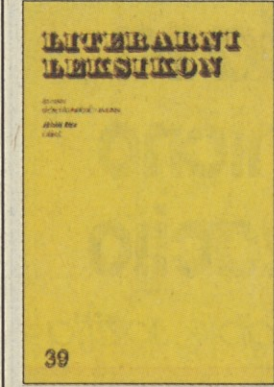
GROBLJE - Osmega junija se je s koncertom Tria Lorenz, jubilejnim koncertom ob 35. letnici njihovega delovanja, v grobeljski cerkvi začela 23. sezona komornih koncertov. Festival »Koncerti Groblje 93« ze tretje leto organizira podjetje za trženje umetnosti Gallus Corniolus d. o. o. iz Lukovice pri Domžalah. Od 8. junija do 5. oktobra se bo zvrstilo 10. koncertov, devet instrumentalnih in en vokalni. V torek, 22. junija, smo lahko poslušali drugi koncert grobeljskega festivala. Nastopil je komorni orkester Domžale-Kamnik pod vodstvom novega dirigenta Aleksandra Spasiča, ki je po 22. letih prevzel vodstvo orkestra iz rok dirigenta Tomaza Habeta. Orkester se je predstavil z deli Haydna, Mozarta, Webera in Skerla. Kot solista sta nastopila klarinetist Darko Brlek in fagotist Zoran Mitev. Simfonični orkester Domžale-Kamnik nastopa na festivalu Koncerti Groblje ze od samega

zacetka. V okviru orkestra deluje tudi komorna zasedba s pihali ter druge manjše zasedbe, ki nastopajo ob različnih kulturnih priložnostih. V triindvajsetih letih so z orkestrom igrali številni priznani slovenski solisti, postavili pa so tudi nekaj krstnih izvedb. Generalni sponzor grobeljskih koncertov je Gospodarski vestnik. Gallus Corniolus d. o. o., ki ga vodi Tomaz Bole, pa je k sodelovanju pritegnil se druge sponzorje, saj se festival finančno pokriva v veliki meri s sponzorskimi denarjem, deset odstotkov denarja je prispevala občina Domžale, nekaj pa prinese vstopina. Kljub finančnim težavam je letosnji festivalski program bogat inakovosten, slisali bomo kvalitetne domače in tuje izvajalce. (Na fotografiji Trio Lorenz v grobeljski cerkvi, foto: Bozidar Dolenc.)

Mednarodna klavirska šola Valvasor

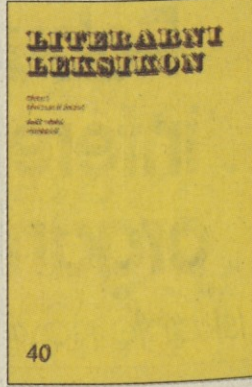
IZLAKE, MEDIJSKE TOPLICE - Od 24. junija do

IZŠLO JE... / KNJIGE

Janko Kos: **Lirika** (Literarni leksikon, devetindeseti zvezek, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1993, mehka vezava, 124 strani, cena 1197 tolarjev)

Literarnoteoretska razprava Janka Kosa govori o eni izmed treh temeljnih literarnih zvrsti - liriki. Janko Kos se je ze v nekaterih prejšnjih razpravah ukvarjal s problematiko lirike, sedaj pa je sistematično zbral svoja dognanja. Prvi problem, ki ga nakazuje studija, je pogosto prekrivanje pojmov lirika in poezija v literarnoteoretskih tekstih. Zato je avtor skušal konstituirati čist pojem literarne vrste, ki zajema poleg poezije morda tudi lirsko prozo. Prvi del studije predstavlja zgodovino pojma, predvsem spremembe v njegovem razumevanju od antike do romantike. Slovenci so pojem spoznali sele leta 1850 prek Macuna, torej njegovo romantično razumevanje lirike kot izpovedne, ponotranjene poezije. V osrednjem delu razprave se avtor ukvarja s problemom, kaj velja za moderno pojmovanje lirike, konca pa se s splošnimi formulacijami o tem, kaj je za liriko kot literarno zvrst bistveno. Sledi se del, v katerem se Janko Kos ukvarja predvsem s tipologijo in klasifikacijo lirike. Posebno izpostavlja problem nedoslednosti in dvoumnosti nekaterih oznak lirike. Zato skuša jasneje določiti meje med različnimi pesniškimi oblikami, hkrati pa opozoriti na zadržke in probleme pri razločevanju. V zadnjem delu razprave skuša avtor razločiti pojma lirске zvrsti in lirске oblike, kjer se seveda kot osrednje vprašanje postavlja problematika vsebine in forme. (V. S.)

Vera Troha: **Futurizem** (Literarni leksikon, stirideseti zvezek, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1993, mehka vezava, 132 strani, cena 1197 tolarjev)

Vera Troha, diplomirana komparativistka, ki dela kot bibliotekarka na oddelku za primerjalno književnost na Filozofski fakulteti v Ljubljani, je nova avtorica med pisici literarnoteoretskih razprav, ki izhajajo v knjižicah Literarni leksikon. S svojim delom o futurizmu se pridružuje vrsti studij, ki so se ze ukvarjale s posameznimi obdobji in področji literarne avantgarde in z njenim delom je pogled na 20. stoletje dopolnjen. V prvem delu se avtorica ukvarja predvsem z geografsko lokacijo futurizma, literarnega obdobja, ki ima svoje korenine, pa tudi največje dosežke v Italiji. Največ pozornosti je posvečene futuristični poetiki, predvsem destrukciji besede, svobodnim besedam in posebnim dramskim oblikam, ki so nastajale v začetku stoletja v Marinettijevem umetniškem krogu. Zanimiv problem predstavlja futuristična proza, ki izhaja iz tradicije trivialnih zanrov, v nji pa ni več pravih literarnih junakov, fabula je razpršena in alogična. Avtorica poudarja, da je bil futurizem sicer znan po vsej Evropi, saj je njegov glavni poet in ustvarjalec Marinetti svoje manifeste in pesmi pošiljal v vse pomembnejše časopisne redakcije, vendar pa ni imel pričakovanega vpliva na druge literature. Slovenci so poznali njegove manifeste in deloma tudi poezijo, vendar v naši poetiki ni prišlo do tako radikalne destrukcije besede. (V. S.)

Koncerti Erika Šulerja

KOČEVJE, MENGES, IZLAKE - Erik Šuler se med počitnicami vrača s studija na moskovskem konservatoriju Cajkovski. Studira pri prof. Sijavusi I. Gadziyevem v razredu za nadarjeno mladino. Erik je mlad obetaven slovenski pianist, ki ga podpira Gallusov sklad. Letosnja posebna akcija Gallusovega sklada je namensko zbiranje sponzorskih sredstev za nakup klavirja za Erika. V ta namen družba Gallus Corniolus organizira promocijske klavirske koncerte Erika Šulerja. Predstavil se bo na treh koncertih: 26. junija v Kočevju, 28. junija v Mengsu in 1. julija v Grajski kapeli Valvasorjevega gradu v Izlakeh.

Mojca Zoran

SESTAVLJENI MEDIJI / FESTIVAL ARS ELECTRONICA '93

Genetika »dneva potem«

V letošnjem programu festivala so se med 13. in 18. junijem zvrstili koncerti elektronske glasbe, simpozij o »umetnem življenju« in razstava »genetična umetnost«

LINZ - Obiskovalcu, ki se napoti v to mesto brez določene orientacije po tipkah od nekdaj problematične korespondence med znanstvenimi in humanističnimi diskurzi, se lahko pripeti, da bo zapustil vsakoletni festival Ars Electronica razočaran, nepotešen ali celo iritiran. Predstavljena dela, večino katerih bi le s težavo označili kot dokončno artikularne umetnine (kar pa se niti ne trudijo biti) in odprti problemi (simpozij) od obiskovalca zahtevajo določen intelektualni angažma.

Dogodki festivala so med seboj implicitno povezani skozi dano temo, ki je letos poskušala zaobseči problematiko »genetične umetnosti - umetnega življenja« (Genetische Kunst - kunstliches Leben). »Po sedmih dnevih ustvarjanja zgodovine se začne osmi dan, dan potem,« pravi eden od vodilnih organizatorjev festivala Karl Gerbel v uvodu v obsežen katalog, v katerem je predstavljeno tudi celotno gradivo tridnevni simpozijev, na katerih so umetniki in znanstveniki iz večine držav, ki sodelujejo v tehnološki tekmi, razpravljali o različnih aspektih umetnega življenja. Poleg simpozija, filmskega programa, koncertov in nekaterih večjih instalacij v Brucknerhausu je bila v

dezelnem muzeju predstavljena tematska razstava, ki tokrat zanesljivo ni bila med bolj zanimivimi manifestacijami festivala.

Ars Electronica je razen redkih izjem vsakega festivala umetnosti na terenu tehnologije, pri čemer ni mogoče spregledati, da so tu predstavljena dela tehnološke umetnosti svojevrsten analitični diskurz formalnih problemov umetnosti 20. stoletja. Če se omejimo na predstavitev nekaterih interaktivnih instalacij, ugotovimo, da je v njih tematiziran, celo tavtologiziran osnovni imperativ abstraktnih in konceptualne umetnosti, ki ima svoj filozofski in teoretski kontekst v odkritih relativnostnih teorijah in kvantne mehanike iz 20. in 30. let. Heisenbergovo odkritje nacela »nedoločljivosti« je spreminilo recepcijske oblike umetnosti. Zunanji opazovalec ne obstaja več. Objekt je, v modelu univerzuma, ki ga predlaga kvantna mehanika, determiniran z opazovalcem.

Augen avtorja Leopolda Larcherja, Virtuelle emotionen avtorja Stefana Schemata in Terrain 01 avtorice Ulrike Gabrieli so tri interaktivne instalacije, katerih kinetična avdio-vizualna podoba je

EDA ČUFER, FOTO: MIHA FRAS

odvisna od elektricnih impulzov, ki jih sproža delovanje opazovalcevih mozganov. Opazovalec vstopi v instalacijo, ko ga priklopijo na senzorje, ki v prvih dveh primerih zaznavajo dinamiko njegovih emocij, ta pa se potem oddaja na ekranu v različnih gibljivih generiranih geometričnih likih v prvem primeru in fraktalnih podobah v drugem. V Terrainu 01 opazovalec z močjo svojih mentalnih slik na podoben način (spreminja se moc svetlobe nad poligonom) vpliva na obasanje mehanskih avtonomnih organizmov - robotov, ki se po tem poligonu gibljejo s pomočjo svetlobnih celic. Kompleksnejši sistem predstavlja instalacija KR «cF ali Knowbotic Research, ki je bila tudi med nagradenci festivala. Postavljena je v garažo Brucknerhausu in ima ločen prostor gledanja in delovanja. V sobi delovanja je z neonskimi lucmi označen pravokotnik - prostor, ki ga kontrolira računalnik in je hkrati virtualni prostor instalacije. Nad pravokotnikom so postavljeni zvočniki. Akter vstopi v prostor z jopcem, polnim senzorske opreme, posebnim senzorjem na roki in »za sebnim ocesom« (maj-

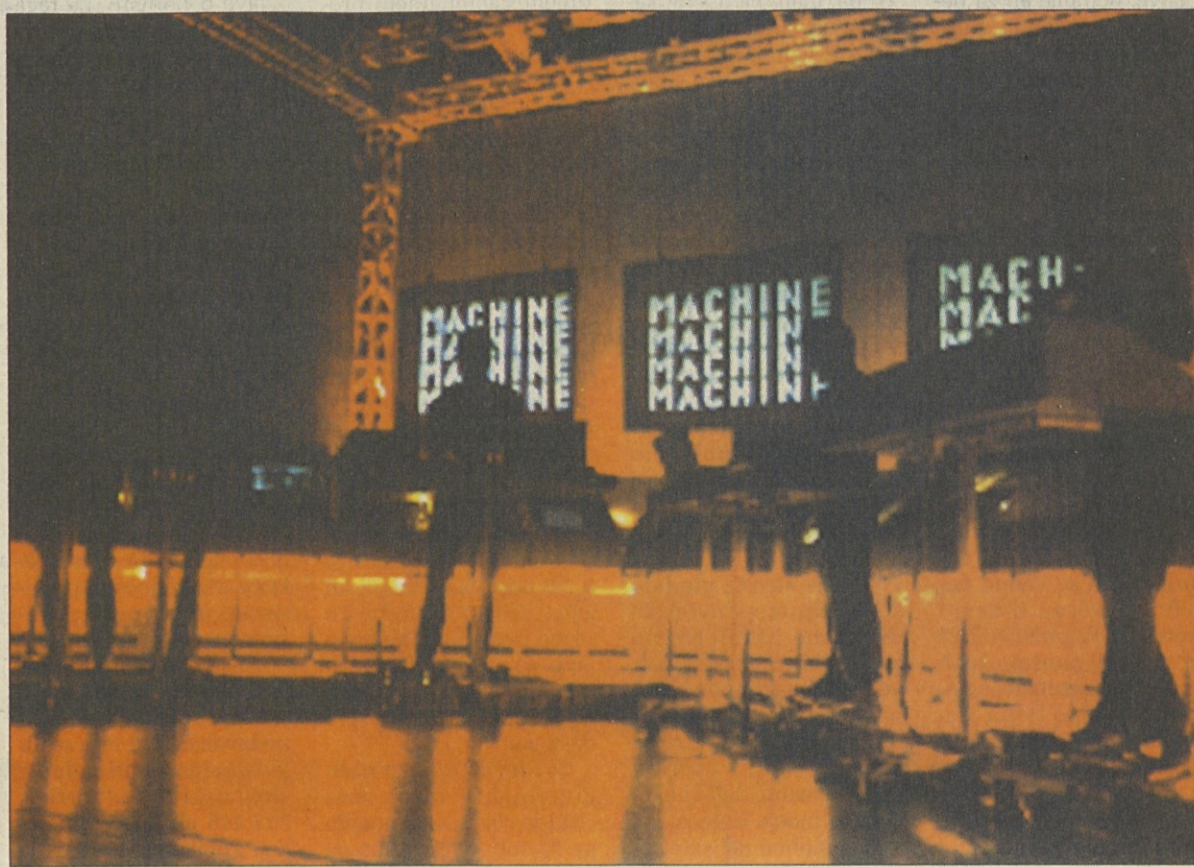
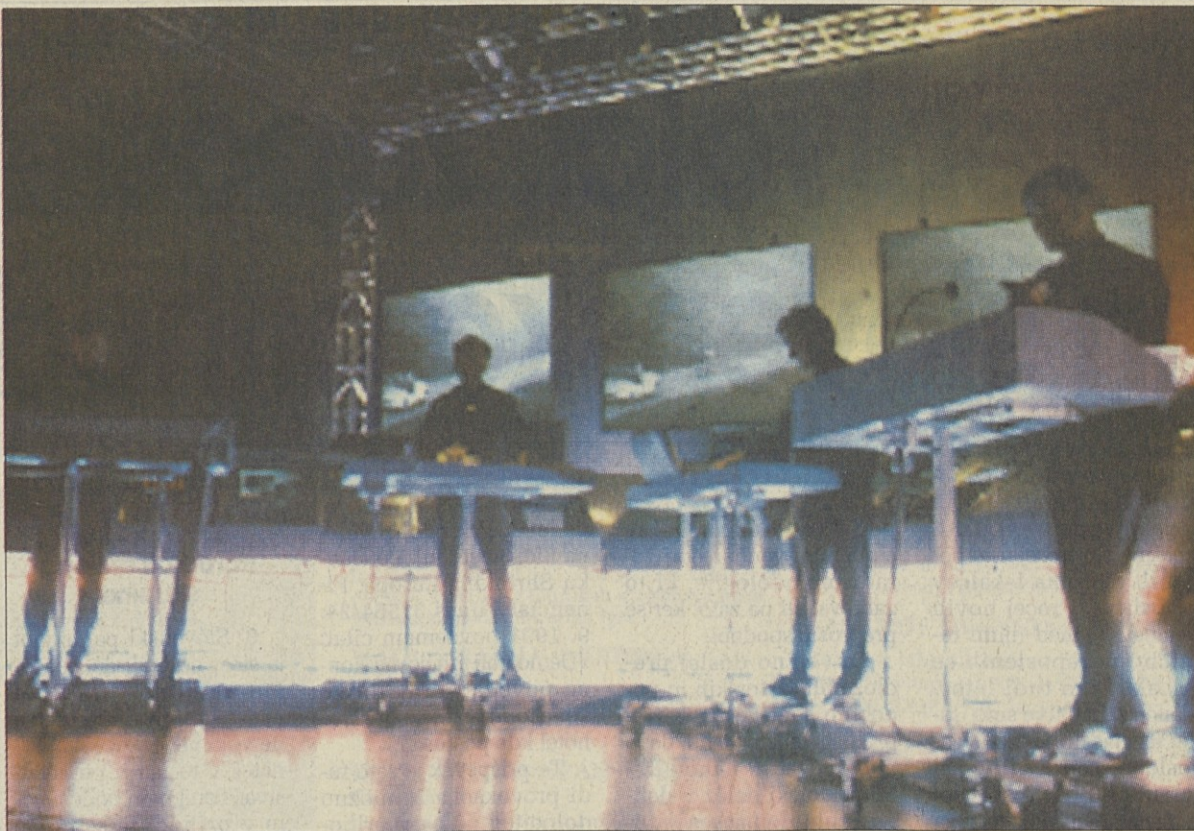
hnim monitorjem pred desnim ocesom). S to opemo je akter povezan z računalniško banko podatkov (glasba, govor), ki jo aktivira z vstopom v prostor in spreminja z gibanjem po prostoru. V prostoru za opazovanje je platno, na katerem se zvoki, glasba ali govor, na katerega naleti akter, uprizorjeni kot tridimenzionalni objekti, akter pa kot točka, ki se giblje med njimi. Ucinnek te avdio-vizualne grafike je na nivoju solidne likovne abstrakcije ali glasbene kakofonije tradicionalnejšega tipa, ki jo s pomočjo stroja ustvarja akter (obiskovalec).

Ce zgoraj nastete projekte lahko razumemo kot dela procesualnega, analitičnega značaja, kjer je avtorska domisljija stvar invencije tehnološkega postopka, pa takšni kriteriji ne veljajo za multimedialni projekt Klonirani zvok (Der Geklonte Klang), kjer sta avtorja (glasbe in spektakla) K. Obermaier in R. Spour povabila k sodelovanju Kronos Quartet iz San Francisca. Projektu, ki naj bi bil nekaksen interaktivni »gesamtkunstwerk«, bi lahko očitali naivno fascinacijo s tehnologijo, nizko stopnjo domisljije in vizualne kulture ter popolno nepoznavanje temeljnih prin-

cipov spektakelske dramaturgije. Ključni izum dogodka, dve laserski površini, usmerjeni nad glasbenike in publiko, ki s prekinitivjo (lok pri glasbenikih in roka pri publiku) aktivira zvok (igranje na svetlobo...), so mojstri spektakla popolnoma neprimerno navrgli sele tik pred koncem dogodka, po eni uri kvalitativne glasbene izvedbe Kronos Quarteta in duhomerne vizualne spremljave na petih platnih, obesenih s stropa.

Ob redki udeležbi vzhodnoevropskih avtorjev (zastopane so bile le Madzarska, Češka, Poljska in Rusija, pa še te le na razstavi Prix Ars Electronica) lahko recemo, da je Ars Electronica predvsem festival zahodne kulture in civilizacije, kar je ob stalnih lokalnih pozivih na pot v Evropo pač dejstvo, ki komentira samo sebe. Če ne že med avtorji, pa je bila Slovenija dobro zastopana v vrstah obiskovalcev, saj se je v četrtek na koncert skupine Kraftwerk v organizaciji Skuca pripeljal v Linz poln avtobus poslušalcev.

Z nastopom skupine Kraftwerk predzadnji dan festivala se je zgodil težko pričakovani preobrat, ko so se za dobri dve uri zamenjale vloge in je tehnologija spregovorila s terena umetnosti.

IZŠLO JE... / REVIEJE

Maska, (Zveza kulturnih organizacij Slovenije, 81 strani, cena 420 tolarjev).

Ce je bila prejšnja številka dvomesečnika, revije za gledališče, ples in opero tematsko posvečena igralcu, je njeno logično nadaljevanje tematski sklop te številke, ki je posvečen režiserju, točneje slovenskim gledališkim režiserjem mlajše generacije, ki so s svojimi predstavami zaznamo-

vali slovenski gledališki prostor, predvsem pa njihovim zadnjim predstavam: Eduardu Milerju, Vitu Tauferju, Janezu Pipanu, Damirju Z. Freyu, Draganu Zivadinovu, Bojano Jablanovcu, Emilu Hrvatinu, Vladu Repniku in Marku Peljhanu. Revija, tokrat je izšla njena dvojna številka, prinaša tudi dva intervjuja; z urednikom ameriškega časopisa High Performance Stevanom Durlandom, ki razmišlja o multikulturalizmu Los Angelesa, stanju po nemirih in odtujenosti etničnih in razrednih grupacij in ruskim umetnikom, scenografom predstave Molitveni stroj Vadimom Fiskinom. Osrednje strani nas seznanjajo s tremi prevodnimi besedili - Josette Feral razmišlja o performansu in njegovi teatral-

nosti, Michael Kirby o plesu in ne-plesu, opredeljevanju plesa znotraj gledališke predstave, Gerald Rabkin pa o ameriški gledališki kritiki in teoretskih gledaliških studijah. Izmed ostalih zapisov ne gre prezreti eseja E. Hrvatina o predstavah Atol, Marka Peljhana in Walter Wolf v izvedbi Gledališča Vdor Realnega ter reportaze Tanje Petrovič z beograjskih gledaliških odrov, ki so ponovno postali rave-drilo in "duhovna hrana" številnih beograjčanov v času kulturnega embarga. Med ostalimi krajsimi zapisi in clanki zasledimo že uveljavljene rubrike: recenzije knjig in ocene nekaterih predstav, revija pa nas seznani tudi z festivalom novih medijev Mediale v Hamburgu in zapisom o Oscarju Schlemmerju.(E. E.)

M'ZIN, Revija za kulturo (st. 16-17, izdaja društvo SKUC, 76 str., format razširjeni A4, cena revije 400 tolarjev).

Uvodna tema nove številke je tokrat zenska, njeni problemi in inferiornost v primerjavi z moškim svetom. Revija je to problematiko skušala približati z intervjujema z avstrijsko ministrico za zenska vpraša-

nja Johanno Dohnal in Vero Kozmik, direktorico urada republike Slovenije za zensko politiko pri nas. Se posebej pa se številka posveča ršenju zenskih pravic na obleganih ozemljih nekdanje Jugoslavije. Tokrat je zelo zastopano tudi glasbeno dogajanje. Poleg Marjane Lipovsek, svetovno znane operne in koncertne pevke, Borisa Kovaca in Händla se predstavljajo še Demolition Group, Druga godba in skupina Hair. Enakovredno so zastopane tudi ostale umetniške zvrsti: Sašo Lambeovski piše o dveh velikih razstavah sodobne umetnosti v Sydneyju, fotografijo zastopata dva prispevka, prvi s fotografijami Božidarja Dolenc in drugi z zapisom o kontroverznem ameriškem fotografu Robertu Mapplethorpu, zapisi s področja likovne umetnosti pa so posvečeni dogajanju na Beneškem bienalu

in Antwerpnu, kulturni prestolnici 1993. Revija prvič izhaja s povzetki v angleščini. Zaradi svoje vizualnosti ter povzetkov vsebin v svetovnem jeziku bo M'ZIN dostopen tudi bralstvu po Evropi oziroma svetu. Revijo bodo od naslednjega leta distribuirali na skoraj 200 izbranih naslovov: kulturnih centrov, knjižnic, agencij in festivalov v Evropi in svetu. Da bi nemoteno financirali in dvigali naklado revije, je bilo na novo formirano oglasno trženje revije M'ZIN. Gre za promocijo revije kot edinstvenega medija za kulturo. Cilj je približati revijo čim večjemu številu potencialnih bralcev. Asociacije in firme bodo lahko nastopale kot direktni oglasevalci z oglasi ali kot sponzor posameznih stalnih redakcijskih rubrik. (M.P.)

KULTURNA DEDIŠČINA

Razstava kapiteljskih dragotin

NOVO MESTO - V dolenskem muzeju poteka razstava Dragotne kapiteljske cerkve v Novem mestu. Avtorja razstave, ki je prispevek k 500-letnici kolegialnega kapitlja, sta višji kustos Jozef Matijević in kustosinja Majda Pungercar, postavitev pa je delo arhitekta Marjana Loboda. Na razstavi so prvič prikazane umetnine, ki jih hrani kapiteljska cerkev. Pecat razstavi dajejo portreti (nekateri so se v fazi restavriranja) iz galerije prostov, ki so predstavljeni z umetnostnozgodovinskega vidika, hkrati pa so portretiranci tudi zgodovinsko ovrednoteni. Izbrani arhivski dokumenti pa osvetljujejo delovanje posameznih prostov in skupaj s portreti vodijo časovno nit razstave. Na razstavi so prikazana liturgična posodja in oblačila od konca 18. stoletja naprej. Starejših primerkov ni, ker so bili pokradeni, oziroma jih je uničil požar v letu 1576. Glede na nastanek posodje sledi kronološkemu teku razstave, bogoslužna oblačila pa so razstavljena po barvnih skupinah. Blizina muzeja in kapiteljske cerkve s prostijo omogoča tudi ogled neprenosljivih umetnin. Cerkev, ki je postavljena v lomljeni osi, je arhitekturni spomenik. V njej je največja znamenitost oltarna slika sv. Miklavža, delo beneskega slikarja Tintoretta iz 16. stoletja, in Metzingerjeve slike na stranskih oltarjih iz 18. stoletja. Razstavo, ki je letosnja osrednja kulturna prireditev v Novem mestu, si je doslej ogledalo že blizu 4000 obiskovalcev, med njimi veliko tujcev. K tako številnemu obisku je pripisovalo dobro reklamiranje, saj so panjo za razstavo na vsakem vidnejšem mestu v dolenski metropoli. Povečan obisk pa pričakujejo v času izseljenškega pi-

knika, ki bo v začetku julija v Dolenjskih toplicah. Razstava je na ogled vsak dan, razen ponedeljka, in bo odprta do 15. septembra letos. (Portret prosta Jozeta Lapa. Tekst in foto: Joze Zura.)

Varovanje kulturne dediščine

LJUBLJANA - Spremenjene družbene razmere v Srednji in Vzhodni Evropi povzročajo izjemno povečanje trgovine s predmeti kulturne dediščine v tem delu Evrope in s tem v zvezi ilegalni prenos teh predmetov čez državne meje v Zahodno Evropo. Ker ta problem seveda zadeva tudi Slovenijo, sta slovenska nacionalna komisija za Unesco in ministrstvo za kulturo - Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine v ponedeljek, 21. junija pripravila okroglo mizo o problemih izvajanja konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice do njih. 28. oktobra lani je Slovenija postala polnopravna članica te konvencije in je tako že 76. država, ki je pristopila h konvenciji.

V zadnjih 30 letih je vse več kraj po cerkvah, muzejih in tudi zasebnih zbirkah. In namen članic Unesca je, da se medsebojno organizirajo in tako preprečijo odtujevanje kulturne dediščine. Zanimivo pa je vedeti, kaj vse sodi v kulturno dediščino. To so redke zbirke fave in flore, rokopisov, glasbenih instrumentov, arheoloških najdb, umetniški in zgodovinski spomeniki, etnološko gradivo in predmeti, starejši od sto let. Obveznost držav v konvenciji je, da se med seboj obvesčajo in opozorijo svoje službe na izginotje posameznih predmetov. Glede na uvoz in izvoz se mora država ustrezno organizirati s carinskimi službami in preprečiti pridobitve dobrin iz tuje države, ce so bile pridobljene na nezakonit način. Slovenija ima neustrezna izvozna dovoljenja. Vsaka občina izdaja svoja, ker pa so napisana v slovensčini, so mednarodno neuporabna. Vlada namreč določa, da mora imeti blago, ki gre v izvoz, dovoljenje ministrstva za kulturo. V muzejih imamo kar 80 odstotkov nedokumentiranega in s tem nezavarovanega gradiva. V ta namen bo od 10. do 16. septembra v Ljubljani potekala mednarodna konferenca za varovanje muzejskega gradiva pred krajo. (I. S.)

Bitka pri Sisku v Narodnem muzeju

LJUBLJANA - V torek, 22. junija je minilo natanko 400 let od legendarne bitke pri Sisku, keir sta se spopadli kršćanska in mnogo številnejša, vendar slabše bojno pripravljena turška vojska na čelu s Hasanom, znana prvih pa je za Stajersko, Korosko in Kranjsko pomenila dokončno penehanje neposredne turške nevarnosti in nenehnih turskih vodorov na slovensko ozemlje. V spomin na enourno bitko, v kateri je padlo ali pa v narasli Kolpi utonilo preko 8000 Turkov, med njimi tudi Hasan paša, je kulturnozgodovinski oddelek ljubljanskega Narodnega muzeja pripravil pregledno razstavo sedemdesetih eksponatov in osmih velikih fotografskih povečav, ki naj bi obiskovalcem vsaj deloma predstavili dogajanje na dan sv. Ahaca pred stiri stoletja. Razstava sodi v sklop predstavitev zgodovine slovenskega naroda, po besedah organizatorjev, ki so resno in vestno pristopili k aktu tega izseka prav tako slovenske zgodovine, pa naj ne bi postala predmet političnih peripetij. Eksponati so razstavljeni v atriju Narodnega muzeja, v katerem so prav za to priložnost rekonstrui-

rali bojisce, na katerem si lahko ogledamo oba nasproti si stoječa tabora pred obzidjem sisaske utrdbe, pred njima pa na konjih oba poveljnika (izmed treh kršćanskih vojskovodij je predstavljen Andrej Auersperg) s pripadajočo vojsko. Obiskovalci si lahko razstavo, odprta bo do konca oktobra, ogledajo tudi iz prvega nadstropja, od koder je razvidna povečava upodobitve bitke na podiju razstavnega prostora. Med najzanimivejšimi razstavnimi eksponati velja omeniti kazulo, sešito iz Hasanovega plašča, in bojno zastavo kranjske plemiske konjenice iz 1621. leta. (M. T.)

Cidoc jeseni v Ljubljani

LJUBLJANA - Letosnji jesen bo Ljubljana gostila konferenco Cidoc - a, enega izmed 25 odborov pri Mednarodnem muzejskem svetu (Icom), ki predstavlja mednarodno povezavo na področju dokumentacije in računalniške obdelave podatkov naravne in kulturne dediščine vseh članov, ki so v Unescu. Konferenca Cidoc bo prva s področja muzejske dejavnosti v naši državi, odvijala pa se bo od 10. do 16. septembra 1993 v Cankarjevem domu. V Slovenskem etnografskem muzeju, kjer deluje nacionalni organizacijski odbor, že več mesecev potekajo priprave, do sedaj se je prijavilo več kot 80 predavateljev iz Evrope, Amerike in Kanade. Organizatorji srečanja pričakujejo, da bo število udeležencev na letosnji konferenci največje doslej. Med drugim se bo srečanja udeležil tudi gospod Saroj Ghose, predsednik Icoma, kar je za slovenske muzealce velika cast. Konferenca bo vsakega pomemben dogodek za slovenske muzealce in priložnost za predstavitev njihovega dela javnosti. (V. S.)

PRED DNEVOM SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

Prebivalci, zaposlenost in slovenska prihodnost

Slovenija živi - kot večina razvitih držav - v demografskem in zaposlitvenem protislovju. Imamo precej nezaposlenih oziroma iskalcev zaposlitve. Precej novih iskalcev in med njimi rešnično nezaposlenih se pričakujemo tudi letos. Iskalce zaposlitve smo doslej razglasali kar za nezaposlene, čeprav jih vsaj kakšnih 40 odstotkov dela. Ni pa najti delavcev za trgatve, obiranje ali za delo v gradbeništvu in druge podobne naloge.

Opravi imamo tudi s sorazmerno visokim deležem upokojencev in vzdrževanega prebivalstva v primerjavi s številom delovalcev, vseh zaposlenih ali vseh aktivnih prebivalcev.

Demografski položaj pa se je tudi v naši mladi državi drastično poslabšal in njegova perspektiva tudi za naprej ni rožnata.

Sporazumevanje o novih kolektivnih pogodbah je ponovno pred nami in ob tem je malo pred praznikom določen nov integralni, precej varčen, a v parlamentu se vedno dodatno povečan državni proračun. Pripravljenih je že precej nacionalnih strategij za razne dejavnosti, in to se po starih klasi- fikacijah dejavnosti (enotna klasifikacija dejavnosti) in tudi za nekatere narodnogospodarske vidike zunaj klasifikacij. Strategije, ki so v pripravi ali tudi že parcialno in interno na voljo, večinoma nimajo skoraj nobene številke, napovedi ali dejstva o skupnem slovenskem problemu - o razvoju prebivalstva in njegove zaposlenosti.

Poznamo sicer podatke o prebivalstvu v posamični regiji, demografsko ogroženi kraji pa so samo še bolj ogroženi kot država. Včasih celo vključijo

podatke v raziskovalne elaborate, vendar bolj zaradi metodologije, ki to zahteva, ali pa zato, ker se preprosto spodobi.

Za večino doslej predloženih sektorskih in podobnih strategij pa je vsaj predlagatelj jasno, da je treba povečati njihov lastni sektorski delež v delitvi bruto domačega proizvoda, manj pa o tem, kako ga ustvariti ali soustvariti z drugimi. Se manj je podatkov o tem, kaj s prebivalci.

Prebivalci pa so vseeno najpomembnejša gospodarska, in ne samo socialna kategorija; nastopajo v imenovalcu ulomka zna- gnega izračuna bruto družbenega proizvoda na glavo. Z zmanjševanjem stvila prebivalstva nam torej ta podatek na osebo lahko veselo zraste. Ob takem dnevu je zato primer- no pogledati nekatere izbrane podatke, bolj vsaj površno kot sploh ne, in nekaj napisati o tem problemu.

Razne stroke gledajo sicer skupne slovenske družbene probleme po svoje, danes mogoče pre- več makroekonomsko in manj univerzalno ali se z drugimi očali. Stroka, ki ima trenutno oblast v raziskovalni dejavnosti, s svojo močjo doloca, kaj je pomembno raziskovati. Običajno tisto, kar sama razume in kar predvsem sama doloci kot problem, postavi diagnozo, poveže raziskovanja in razlaga rezultate.

Kritiko takega početja pozna tudi Evropa. (ZRSS, Statistična informacije 18, statistika prebivalstva, 6. 2. 1992, str. 30; Popis prebivalstva, gospodinjstev, stanovanj in kmečkih gospodarstev v Republiki Sloveniji 1991 - časasni

TOMAZ BANOVEC

podatki. Pripravi- la Mile- na Ilic, 30 strani). Po član- ku Shrinking Europe, Fi- nancial Times 31564/24. 9. 1991 povzemam citat: »Demografi imajo na kon- cu povedati prav toliko kot ekonomisti, ce bi jih le hotel kdo poslušati.«

Ta prispevek je zato tu- di provokacija za možno določitev nalog v priho- dnjem nacionalnem pro- gramu raziskovanj, ki ga pišejo na novo.

Slovenci kot državljani Slovenije

V novejšem času v novi državi že poteka tudi živa- lna izmenjava naših stati- stičnih podatkov z me- dnarodnim okoljem. Oglejmo si nekaj dejstev, ki jih za Slovenijo pozna tudi tujina, bližnji sosedje in Evropa. Vse je objavljeno in natisnjeno.

1. V zadnjem popisnem obdobju (1981-1991) je bil v Sloveniji skupen pri- rastek stalnih prebivalcev za 3, 76 odstotka v celoti ali letno za 0, 37 odstotka. To se zdi razmeroma zadov- ljlivo, ce ne bi bil letni pri- rastek 82/81 se 0, 4 in pri- rastek 91/90 samo se 0, 1 odstotka.

2. Stevilo 29.220 vseh zivorojenih otrok leta 1981 je v letu 1990 upadlo na 22.368, v letu 1991 na 21.583, v letu 1992 pa na samo se nekaj nad 20.000. Kmalu, verjetno že letos, bomo imeli manj kot 20.000 rojstev letno.

3. Naravni prirastek Slovenije je bil leta 1981 se 10.487 prebivalcev; le- ta 1990 se je znižal na 3.813; v letu pa 1991 pa na 2.259 ali na petino gle- da na leto 1981. Vsako le- to smo ga zmanjšali za povprečno 14 odstotkov. Zadnje leto 91/90 popi- snega obdobja pa bo pa- dec samo večji. Problem smo reševali s priselitva- mi, ki pa jih bo vse manj in manj.

4. Kot so izračunali in objavili slovenski statisti- ki v letu 1990, pričakuje- mo leta 2001 negativni prebivalstveni saldo, pri- cemer bo naše prebival- stvo tudi bistveno posta- rano. (ZRSS Statistični le- topis republike Slovenije 1991). Po letu 1991 v Slo- veniji iz znanih razlogov ugotavljamo predvsem negativni migracijski sal- do (mesečni statistični pregled septembra 1992, str. 11), ki v kombinaciji z izredno slabim naravnim prirastkom pomeni, da smo tak saldo skoraj že dosegli v letu 1992 ali pa ga bomo letos.

5. Vitalni in selitveni koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6. Izredno bogastvo že v objavljenih rezul- tati- koe koeficienti skupaj kažejo, glede na izhodišče leta 1971, ko je bil indeks prebivalstva 100, v letu 1987 se 115, 2, v letu 1991 (ju- lij) zadnji in največ se 115, 9, nato pa padanje, v marcu 1992 samo se 115,6.

GLEDALIŠČA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM (061/222-815)

OB LETU OSOREJ (danes, 24. 6. ob 21. uri, Stihova dvorana, 700 SIT). Zadnja predstava v sezoni. Režija: Boris Kobal, igrata: Polona Vetrlih in Ivo Ban.

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI (061/448-922)

Zaključna predstava Plesnega studia Intakt CE NEKE NOČI (petek, 25. 6. ob 20.30). Program: Talk to Me, Tlalok, Imeti rad zemljo, Est - Eti- ca za tri, Ladies in the Mood. Sodelujejo: Ta- dej Brdnik, Nika Buda, Damjan Gorjup, Ne- bojša Ivanović, Julijana Jovanic, Nasta Kamsek, Tadeja Novak in drugi. VSAK Z VSAKIM IN POTEM OBRATNO (30. 6. ob 20.30. uri). V dveh večerih predsta- vitev dela tečajnikov in pedagogov plesnega studia v pretekli sezoni.

CELJE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠCE (063/25-332)

Anton Novacan: HERMAN CELJSKI (petek, 25.6. - za izven; sobota, 26. 6. - za abonma SOBOTA VECERNI - RAZPRODANO; nede- lja, 27.6. - za izven, predstave bodo se 29.6., 30.6. in 3.7.) Predstave so vedno ob 21. uri! V avtentičnem prostoru pod Friderikovim stolpom bo rodbina Celjskih snela svoje po- smrtne maske in ponovno odigrala začetek svojega kosa.... Režija: Franci Krizaj, Igrajo: Janez Bermez (Herman II. Celjski), Bogomir Veras (Friderik), Renato Jenček (Herman mlajši), Milada Kalezić (Barbara, ogrska kraljica), Darja Reichman (Veronika Dese- niska, Friderikova žena) in drugi.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

DVORANA TRIPCOVICH Festival Operete

V soboto, 26. t. m., ob 20.30 premiera musi- cala »Cabaret« Joëa Masteroffa in Freda El- ba. Režija Saverio Marconi. Dirigent Peter Howard. Glasba Johna Kanderja.

Ponovitve bodo na sporedu 29. in 30. junija ter 1. in 3. julija ob 20.30, 27. junija ter 4. ju- lija ob 18. uri.

V soboto, 10. julija, ob 21. uri koncert pevke UTE LEMPER. Pri blagajni dvorane Tripčovich je v teku pred- prodaja vstopnic. Urnik: 9-12, 16-19 (zaprto ob ponedeljkih), ob predstavah: 9-12, 18-21.

GLEDALIŠCE CRISTALLO

LA CONTRADA

V juliju, in sicer 2., 8. ob 20.30 in 9. ob 17.00, bo v okviru Festivala operete, v sode- lovanju z občinskim gledališčem G. Verdi na sporedu predstava »L'amore è un treno« z

KOROŠKA

CELOVEC

Jutri, 25. t. m., ob 17. uri na dvorišču Mohorjeve »99. - Rock ob meji«. Nastopajo skupine 4 Problems Celovec, Trip Celovec, G.A.S. Ljubljana, Heavy les wanted Ljublja- na, Tomaz Domicelj in projekt Triglav Lju- bljana.

SELE

Danes, 24. t. m., ob 19.30 zaključni koncert ob 15-letnici Glasbene sole.

ZA NAJMLAJŠE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

LUTKOVNO GLEDALIŠCE LJUBLJAN- SKO, Krekov trg 2

Premiera Mladinskega lutkovnega studia bo danes, 24.6. ob 21. uri v Lutkoteki: DE- IRDRE (Igra je nastala po motivih keltske legende W. B. Y.eatsa.) Produkcijo so pri- pravili slusatelji prvega letnika Studia.

CELJE

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE

Mihela Jezernik: LIKOVNA DELAVNICA

MARIBOR

OPERA

Pietro Mascagni: CAVALLERIA RUSTICA- NA - KMEČKA CAST in Ruggiero Leonca- vallo: I PAGLIACCI - GLUMACI (danes, 24. 6. ob 19.30, ZADNJA PREMIERA LETOSNJE SEZONE). Za izven. Dirigent: Boris Svara, re- ziser in scenograf: Franjo Potocnik. Impulzivni drami nam bodo v slovenskem jeziku predstavili: Emil Baronik, Božidar Brajković, Svetlana Cursina, Olja Gracelj, Ja- ka Jerasa, Karel Jerić, Dragica Kladnik, Joze Kores, Dragica Kovacic, Josip Lesaja, Janez Lotric, Hrid Matic, Sonja Milenkovic, Erwin Ogner, Branka Papak, Vjera Skrgatic in Maj- da Svaga ter ucenci OS Prezhivov Voranc iz Maribora, Akademski pevski zbor Maribor ter Zbor in orkester Opere in baleta SNG Ma- ribor.

Cavalleria Rusticana je zgodba mladega Tu- rriduja, ki ga je prevarala zaročenka Lola in se tolaži za naklonjenostjo Santuzze...

Opera I Pagliacci razbini iluzijo med kome- dijantstvom odra in krutostjo življenja. So- vrstvo, mascevanje in ljubosumlje pripelje do tragicnega konca...

G. Verdi: LA TRAVIATA. Dirigent: Stane Jurgenc, režiser: Wazlaw Orlikowsky. Za iz- ven. (nedelja, 27. junij pb 19. uri). »Zalju- bljencem se zoperstavlja ves svet...«, bi dejal Shakespeare in to velja za Traviato se pose- bej. To je čas Violette - Dumasove Dame s ka- melijami, francoske konverzacijske drame, po kateri je bil napisan libreto. Osebe tega casa, meščani in malomeščani - delujejo pod človeško jasnimi, otipljivimi moralnimi ko- rektivni, kakor so strah pred skandalom, druž- benim prezirom in podobno. In vse to bo- tuje liricni drami Violette in Alfreda, z ja- sno zaprisojo zaljubljenec v nepozabni na- pitnici. »Uživaj življenje v cvetu mladosti...«

MALI ODER

Kabaret XX. stoletja: AS TIME GOES BY (da- nes, 24.6. ob 21.00). Nastopata Darja Svajger, vokal in Peter Wegele, klavir. Za abonente in izven.

Drama SNG Maribor vas vljudno vabi na ve- liko javno TISKOVNO KONFERENCO ob zaključku gledališke sezone 1992/93 in na prijateljsko srečanje z igralskim ansamblom in umetniškim vodstvom, ki bo v sredo 30. junija ob 18. uri pred Gledališko kavarno.

LOGATEC

Dramska skupina Logatec bo na dan drzav- nosti Republike Slovenije uprizorila Aristof- anovo komedijo: LIZISTRATA. (petek, 25. 6. ob 21. uri na ostankih obzidja rimske utr- dbe na Lanišcu nad Kalcami.

NOVA GORICA

Primorsko Dramsko Gledališce vas vabi na ogled predstave TICO-TICO BAR, v režiji Vi- ta Tauferja (v soboto, 26. 6. za red Sobota in za izven, torek, 29.6., sredo, 30.6., 1.7., 2.7., 3.7., predstave bodo ob 21.30 v parku pred gradom Kromberk). Strupena komedija o lo- vu za denarjem in ljubeznijo...

V primeru dežja, bodo predstave preložene na kasnejši termin.

Danielo Mazzucato in Max Reneè. Cosot- tjem. Režija Francesco Macedonio.

Predprodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripčovich in gledališča Cristallo.

GRAD SV. JUSTA

Straordinario Estivo

V soboto, 26. t. m., otvoritev manifestacije s koncertom ameriške skupine Defunkt. Vstop prost.

GORICA

TEATRO TENDA

V soboto, 26. t. m. ob 21. uri začetek III. fe- stivala »Goriški grad«, ki ga organizira g- ledališka skupina Terzo Teatro pod pokrovi- teljstvom goriske občine in pokrajine. Nasto- pila bo gledališka skupina Giocoteatro iz Ri- ma z delom Giuseppeja Manfridijsa »Anima bianca«.

V sredo, 30. t. m., ob 21. uri nastop gleda- liške skupine Teatronovo iz Chioggie z Gol- donijevimi »Le baruffe chiozzotte«.

RADIŠE

Jutri, 25. t. m., ob 20.30 pri Kuncniku v Zgornjih Rutah premiera igre Munde v iz- vedbi gledališke skupine SPD Radiše.

ŠENTRUPERT PRI VELIKOVCU

V soboto, 26. t. m., ob 14. uri bo v Strokovni kmetijsko-gospodinjski soli zaključna prireditvev in ogled solskih izdelkov. Na sporedu petje, ples in igra »Priložnostni zdravnik« v režiji g. dekana Petra Stickra.

(danes, 24.6. ob 9.30).

TOMSICEV TRG

Otroški živ zav: POZDRAV POLETJU (danes, 23.6. ob 14.30. uri). Lutkovna delavnica in Zveza prijateljev mladine Celje.

V Galeriji Božidar Jakac Kostanjevica na Krki, je ob 60-letnici umetnika Toneta Lapajne otvoritev razstave slik Zemlje na Juti 1992-1993.

Novejše Lapajnetove slike na novo pripovedujejo aitiološko pripovedko o umet- nikovem »nastanku« in bivanju. Umetnikova identifikacija z Barjem ustvarja mit o enotnosti človeka in narave. On sam Barjanec, zrasel iz zemlje nad Ljubljano in Vrhniko je metonimija Sveta, kontinuuma Narave in Človeka. Tone Lapajne je ta mit zastavil kot nekakšen raziskovalni projekt, ki je imel izid že v naprej določen. Z njim utemeljuje naravnost svoje eksistence, dejanska pa je s svojo raziskovalno metodo samo priklri estetsko motiviran proces. Neogibni pred- met na vsaki njegovi razstavi slik z barjansko brstijo je kolač z zemljevidoma Slove- nije in Barja. Čeznju so položeni v skatlicah zbrani vzorci zemelj, s čimer na zunaj posnema sistematičnost in metodičnost raziskovalnega procesa. Zbrani vzorci so naključne umetnikove najdbe, vse enako zmlete v droben prah in urejene v barv- no lestvico. Omenjeni kolač je uvodna podoba in nepogrešljiv del scenografije vsake postavitve Lapajnovih platen. Gledalcu vnaprej zariše umetnikov geografski prostor, opiše in določi najdišča raznobarnih zemelj, kakor tudi priložnost najdbe. Umetnik je ustvaril identiteto palete - paleta je Barje v malem in hkrati »rodna gru- da«, iz katere avtor zajema materijo in vsebino svojih slik.

RAZNE PRIREDITVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

SLOVENCI IN PRIHODNOST (danes, 24.6. ob 11. uri, sejna E3). Predstavitve posebne publikacije Nove revije, v kateri sodeluje 32 slovenskih intelektualcev. Urednik zbornika: Niko Grafenauer.

V KLUBU CD bo danes, 24.6. ob 21. uri VE- CER Z ZORANOM KRZISNIKOM, direkto- rjem MGLC. Pogovor bo povezoval Joze Hu- deček. Vstop je prost.

KUD FRANCE PRESEREN, Trnovo (061/210-338)

KUD IDIOTI in HEADBANGER (danes, 24. 6. ob 20. uri). Na koncertu pričakujemo hiter, furiozen nastop (v hard core maniri) starih zatrganih metalcev.

V petek, 25.6. ob 21. uri vas vabimo na lite- rarni večer PESNIKI ZA MIR na katerem bo- do sodelovali: Ivo Frbezar, Tugo Zaletel, Zlatko Zajc, Josip Osti, Goran Jankovic, Ar- tur Stern, Andrej Morovic, Jurij Hudolin. Pri- moz Repar in Boris Kandane.

GRAND HOTEL UNION, Miklošičeva 1

V ponedeljek, 28.6. ob 20. uri bo v Hotelu Union predstavljena knjiga ZAVEZA SLO- VENSTVU avtorja PETRA KOVACICA- PERSINA. Ob avtorju bodo svoje poglede na prihodnost slovenstva razgnili dr. Lev Kreft, dr. Janko Prunk in dr. Bostjan M. Zupancic.

SAZU, Novi trg 3

Slovenska akademija znanosti in umetnosti

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA

Jutri, 25. t. m., ob 18. uri bodo, v sklopu Fe- stivala operete, predvajali film »Cabaret« Bo- ba Fosseja z Lizo Minelli. Med odmorom,

GLASBA

SLOVENIJA

KAMNIK

VRT KAVARNE VERONIKA

PRAZNICNI KONCERT ob Dnevu slovenske državnosti (danes, 24.6. ob 20.uri) Mestne godbe Kamnik, dirigent: Franci Lipičnik.

PTUJ

Vabljeni ste na celodnevni OPEN AIR NO BORDER JAM festival, ki bo v petek 25.6. ob 10. uri dopoldne.

VURBEK/PRI MARIBORU

2. FESTIVAL VOKALNO INSTRUMENTAL-

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

STOLNICA SV. JUSTA

Jutri, 25. t. m., ob 20.30 nastop orkestra »I Cameristi triestini« in zbora »I Madrigalisti di Trieste« pod vodstvom Fabia Nossala. Na programu Tartinijeve, Vivaldijeve, Mozarto- ve in Bachove skladbe. Vstop prost.

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA

prireja predavanje prof. dr. GERHARDA GIE- SEMANNA, pod naslovom: Koga zanima slovenska literatura? (danes, 24.6. ob 11. uri v veliki dvorani SAZU).

CELJE

PLESNI FORUM

V soboto 26.6. ob 22. uri, bo v dvorani Ple- snega foruma večer z igralcem in kantavto- rjem Iztokom Mlakarjem.

KOČEVJE

Ob dnevu državnosti bo danes, 24.6. ob 21. uri v gostišču Dallas nastopala Tamburaska skupi- na PRIFARSKI MUZIKANTI, program bo po- vezovala Saša Einsiedler, po končani priredit- vi pa vas bo zabavala skupina OBZORJE.

SLOVENSKE KONJICE

KULTURNI DOM

Ob Dnevu državnosti - JUBILEJNI KONCERT OB 40-LETNICI DELOVANJA PIHALNEGA ORKESTRA SLOVENSKE KONJICE (danes, 24.6. ob 19. uri). Dirigent: Ivan Kacbek.

ROGAŠKA SLATINA

ZDRAVILISCE

Mini mednarodni folklorni festival: nastop folklorne skupine iz Peruja (ponedeljek, 28.6. ob 20.30 v Kristalni dvorani); nastop folklorne skupine iz Južne Osetije (torek, 29.6. ob 20.30 v Kristalni dvorani); nastop folkorne skupine iz Albanije (sreda, 30.6. ob 20.30 v Kristalni dvorani)

približno ob 19. uri, bodo predstavili skupi- no, ki bo v dvorani Tripčovich nastopila v musicalu Cabaret. Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Trip- covich in v Muzeju Revoltella eno uro d pričetkom programa.

NIH SKUPIN SLOVENSKE DOMACE GLAS- BE z diatonično harmoniko in večglasnim petjem (petek, 25.6. ob 20. uri).

LAŠKO

Grajske poletne prireditve v Laskem: Spored Tria, ki ga sestavljajo oboist Božo Rogelj, vio- list Mile Kosi in harfistka Rada Ravnik-Kosi, sega od baročnih mojstrov do sodobnih gla- sbenih stvaritev (petek, 25.6. ob 21. uri).

Poletni koncerti - Festival operete

V ponedeljek, 28. t. m., ob 20.30 bo v okviru Festivala operete klavirski recital Fabia in Sandra Gemmitja.

Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Trip- covich in v Avditoriju Muzeja Revoltella.

RAZSTAVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

Razstava SLOVENSKI MITI IN LEGENDE je ciklus skulptur in risb, ki jih je STOJAN BA- TIC ustvaril v preteklem letu. Zamisli za tri- indvajset predstavljenih junakov je črpal iz zakladnice slovenskih mitov in legend. Raz- stava bo na ogled do 18. julija. Dokumentarna razstava 40 LET GRAFICNE- GA BIENALA LJUBLJANA (Mala galerija, do 18. julija).

Slovesna otvoritev 20. MEDNARODNEGA GRAFICNEGA BIENALA bo v petek, 25. ju- nija ob 20. uri v Galusovi dvorani.

GALERIJA ZDSLU, Komenskega 8

Razstava grafik BOGE DIMOVSKI. Ciklus iz obdobja 1991-92 v tehnikah globokega tiska - jedkanica, akvatinta, suha igra.

MALA GALERIJA / MODERNA GALERIJA

Otvoritev razstave EMERIKA BERNARDA (danes, 24. 6. ob 19. uri).

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI, Zaloska 61

Razstava kiparja IVA GOISNIKERJA - OBLI- KOVANJE ŠOLNIC. Avtor se predstavlja s 50 posodicami za sol iz lipovega lesa. Razstava 1. EXTEMPORE - ZAJCJA DOBRA- VA v Jelovskem likovnem salonu. Razstavlja- li bodo: Irena Spedl, Dare Birska, Lucijan Brat- us, Crtomir Freljh, Gustav Gnamus, Marjan Gumilar, Ignanc Kofol in Tdej Pogacar.

GALERIJA KOMPAS, Slovenska

Do septembra prodajna razstava slik TRI PO- DOBE SLOVENSKE DEZELE, slikarjev Zvest Apollonija, Crta Freliha in Jozeta Marinca.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Otvoritev razstave slik Franceta Grudna, ki bo danes, 24. junija, ob 20 uri. Razstavo bo odprl slikar in umetnostni zgodovinar Sergej Kapus.

GALERIJA LALA, Zidovska 5

Razstava slik tržaškega slikarja in grafika ALDA FAMAJA

GALERIJA LEK

Do 18. julija je na ogled razstava POLDRAGI KAMNI Duske in Andreja HOVNIKA.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

Otvoritev razstave bosanske akademske slikar- ke JASMINE KODZAGA (danes, 24. 6. ob 12. uri). V kulturnem programu bosta nastopila pi- satelj JOSIP OSTI in kitarist SASA LOSIČ.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

V galeriji si lahko ogledate skupinsko razsta- vo de-figure. Na njej bodo zbrana dela deseti- htorjev različnih generacij, ki jim je sku- pno razmišljanje o prisotnosti/odsotnosti fi- gure v polju umetniškega diskurza.

GALERIJA GEMA, Gornji trg 24

Razstava ARHITEKTURNE RISBE - DEKO- RATIVNI ELEMENTI iz arhiva Studia Janno- ne, Milano, do 8. julija.

KUD FRANCE PRESEREN

Razstava keserokopiranja fotoelektrografije 1979-1993, ki pregledno prikazuje ukvarjanje različnih umetnikov s fotokopirnim tiskanjem

SLOVENSKI GLEDALISKI IN FILMSKI MUZEJ, Mestni trg 17

SNG Drama in Slovenski gledaliski in filmski mu-

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK GALERIJA

Na ogled je razstava lesorezov umetnikov, ki so bila realizirana na Mednarodni soli za grafi- ko v Benetkah v letu 1992-93 in na se- minarjih, ki jih je vodil Franco Vecchiet.

GALERIJA CARTESIUS

Na ogled je razstava slikarke Marie Terese De Zorzi.

ART GALLERY

Na ogled je razstava ArtEstate '93 - 1. Dezelna razstava slikarstva, skulpture in grafike. Raz- stavljali bodo Franca Batičh, Luciana Costa, Bo- gomila Doljak, Mina Gernek, Flavio Girolomi- ni, Barbara Ius, Adriano Janezic, Flavio Riz, Rossdear, Lusa Sguazzi, Diego Valentinuzzi.

GALERIJA BASSANESE

Na ogled razstava Michaela Goldberga. Ur- nik: vsak delavnik ob 17.00 do 20.00.

ART LIGHT HALL -Trg S. Giovanni 3/I.nadstr.

Se danes in jutri je na ogled skupinska raz- stava posvečena mladim z naslovom »Spa- zio giovanni«.

MUZEJ ZIDOVSE SKUPNOSTI CARLO IN VERA WAGNER

Na ogled je razstava Srebrnine in sakralne opreme zidovske liturgije. Urnik: ob ne- deljah od 17. do 20. ure, ob torkih od 16. do 18. ure, ob četrtkih od 10. do 13. ure.

GALERIJA MALCANTON

Na ogled je razstava slikarke Olivie Siauss.

MUZEJ REVOLTELLA

Na ogled je stalna razstava »Da Canova a Bur- rik«. V organizaciji Tržaške letovišcarske usta- nove se vsako soboto ob 10.30 vršijo vodeni brezplačni ogledi Muzeja Revoltella.

BANI (OPCINE)

OVČARJEVA HISA

KOROŠKA

CELOVEC

KOROSKA DEZELNA GALERIJA

Do 4. julija razstavlja svoje grafike Giuseppe Zigaina.

GALERIJA CARINTHIA Alter Pl. 30

Do 30. avgusta 1993 je na ogled razstava Hansa Staudacherja.

RITTER UMETNA HALA (H.-Gmeiner Str.)

Do 1. oktobra je na ogled razstava »Misere- re« G. Herolda in W. Büttnerja.

GALERIJA VIA NOVA

Do 30. junija razstavlja slikar Giorgio Linda.

ARS TEMPORIS (Herreng. 14)

Na ogled je razstava Stuhlobjekte.

GALERIJA MOHORJEVE KNJIGARNE

Do 29. t.m. so na ogled kipi in akvareli Sta-

zej vas vljudno vabita na otvoritev razstave slik igralk Met Vranic, ki bo dne 28. junija ob 20. uri.

ZEMLJEPISNI MUZEJ SLOVENI

MENJALNIŠKI TEČAJI

23. junij 1993

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A Banka	70,20	71,30	9,82	10,03	7,73	7,85
Avtohisla*	70,20	71,10	9,90	10,15	7,60	7,90
Azur Grosuplje	70,50	70,95	9,90	10,10	7,60	7,95
Banka Vipra	70,20	71,10	9,93	10,04	7,76	7,81
Bela vrtnica	70,40	71,00	9,90	10,10	7,60	7,90
Bobr Fužine in Trzin	70,60	70,90	10,00	10,10	7,60	7,90
Brod Ljubljana	70,50	70,70	9,90	10,05	7,60	7,90
BTC d.d. Ljubljana	69,90	71,30	9,80	10,10	7,40	7,90
BTC Sezana	70,40	71,35	9,94	10,10	7,72	7,82
Brdar Koper	70,55	71,10	9,82	10,08	7,72	7,83
Come 2 us*	70,40	71,00	9,95	10,10	7,65	7,85
Dom Kaffe*	70,40	70,80	9,95	10,10	7,75	7,95
Emona Globtour	70,20	71,00	9,90	10,15	7,64	7,94
Eros Ljubljana*	70,60	70,90	9,95	10,10	7,70	7,90
Eros Kranj*	70,50	—	9,97	10,10	7,70	7,90
Eurotours Ljubljana*	70,20	71,40	9,90	10,15	7,60	7,90
Firadas Idrja	70,00	71,60	9,90	10,15	7,50	7,85
Fima Ljubljana*	70,70	70,90	9,97	10,10	7,75	7,85
Feniks Koper	70,10	71,10	9,75	10,05	7,70	7,90
Galileo Kozina	70,50	71,05	9,80	10,20	7,72	7,82
Hida	70,85	70,96	10,01	10,06	7,75	7,81
Hram Rožice Mengeš	70,55	70,75	9,95	10,05	7,79	7,89
Hipotekarna Banka Koper*	70,20	70,90	9,75	10,15	7,68	7,85
Idila Sečovlje*	70,40	71,50	9,90	10,10	7,72	7,85
Ilirika, Ilirska Bistrica	70,62	71,19	9,96	10,10	7,76	7,84
Ilirika, Slovenj Gradec	70,20	71,10	9,91	10,03	7,73	7,83
Ilirika, Postojna	70,61	71,10	9,99	10,10	7,71	7,84
Ilirika, Sezana	70,55	71,10	9,95	10,03	7,76	7,84
Ilirika, Podgrad	70,00	71,25	9,70	10,10	7,65	7,83
Inves	70,40	71,40	9,95	10,15	7,70	7,99
Komercialna banka Triglav	70,30	71,35	9,93	10,12	7,67	7,86
Klub Slovenijales	70,30	71,00	9,80	10,15	7,75	7,95
Kompas Fintrade	70,30	71,29	9,90	10,10	7,70	7,89
Kompas Hertz Celje*	70,50	70,90	9,95	10,10	7,65	7,80
Kompas Hertz Velenje*	70,20	79,00	9,90	10,10	7,60	7,75
Kompas Hertz Idrija*	70,50	71,00	9,95	10,10	7,65	7,80
Kompas Hertz Tolmin*	70,50	71,00	9,95	10,10	7,65	7,80
Kompas Hertz Novo Mesto*	70,50	71,00	9,95	10,10	7,65	7,80
Kompas Hertz Krško*	70,50	71,00	9,95	10,10	7,65	7,80
Kompas Hertz Bled*	70,50	71,00	9,95	10,10	7,65	7,80
Kompas Hertz Nova Gorica*	70,50	71,00	9,95	10,10	7,65	7,80
Kompas Hertz Maribor*	70,50	71,00	9,95	10,10	7,65	7,80
Kompas Holidays	70,65	70,85	9,95	10,10	7,65	7,85
LB d.d. Ljubljana	70,00	72,40	9,89	10,28	7,63	7,88
LB Komercialna banka GO	70,00	71,50	9,87	10,26	7,30	7,90
LB Banka Zasavje d.d. Trbovlje	69,95	71,60	9,90	10,17	7,40	7,93
LB Kreditna banka MB d.d.*	69,60	71,10	9,85	10,04	7,60	7,95
LB Splosna banka Celje	69,90	70,70	9,92	10,04	7,70	7,82
LB Splosna banka Koper*	69,87	71,27	9,69	10,02	7,55	7,81
LB Dolenjska Banka	70,00	71,60	9,90	10,20	7,68	7,90
Libertas*	70,30	71,00	9,90	10,02	7,74	7,89
Ma Vir	70,40	70,90	9,92	10,10	7,70	7,95
Madai N. Gorica*, Sempeter*	70,30	70,80	9,92	10,03	7,77	7,83
Moneta Invest	70,60	70,70	10,00	10,03	7,76	7,80
Niprom I, Niprom II	70,60	70,90	10,00	10,10	7,75	7,85
Otok Bled	70,17	70,89	9,92	10,04	7,68	7,91
Optimizem Idrija	70,40	71,35	9,95	10,20	7,73	7,85
Optimizem Lož*	70,70	71,40	9,95	10,25	7,65	7,95
Optimizem, Postojna*	70,60	71,23	9,90	10,35	7,70	7,85
Petrol Ljubljana*	70,50	70,90	9,95	10,10	7,70	7,85
Pigal Solkan*	70,30	71,00	9,91	10,10	7,77	7,85
Pigal Kobarid*	70,30	71,00	9,91	10,10	7,77	7,85
Pigal Obutek*	70,30	71,00	9,91	10,10	7,77	7,85
Pigal Diskont*	70,30	71,00	9,91	10,10	7,77	7,85
Pigal Ilirska Bistrica*	70,40	71,00	9,91	10,10	7,76	7,86
Poštna banka Slovenije*	69,90	70,99	9,71	9,99	7,25	7,79
Probanka Maribor	69,70	71,15	9,85	10,05	7,65	7,90
Publikum Ljubljana	70,57	70,75	10,00	10,07	7,78	7,94
Publikum Celje	70,50	70,75	9,90	10,00	7,73	7,84
Publikum Krško	70,40	71,20	9,90	10,18	7,41	7,49
Publikum Maribor	70,45	70,82	9,94	10,14	7,73	7,84
Publikum Mellila	70,60	71,30	9,90	10,10	7,60	7,80
Publikum Mozirje	70,35	71,08	9,90	10,10	7,73	7,88
Publikum Novo Mesto	70,60	71,30	9,90	10,10	7,60	7,80
Publikum Tolmin	70,40	70,99	9,80	10,02	7,75	7,80
Publikum Sevnica	70,70	71,20	10,00	10,15	7,60	7,90
Publikum Sentilj	70,30	70,99	9,94	10,14	7,73	7,84
Publikum Sentjur pri Celju	70,50	70,99	9,80	10,06	7,65	7,79
Publikum Trebnje	70,40	71,50	9,92	10,19	7,60	7,90
Publikum Zalec	70,50	70,76	9,92	10,10	7,68	7,79
Roja	70,50	70,90	9,90	10,06	7,67	7,85
Shalaby	70,00	71,00	9,85	10,08	7,70	7,82
Sit - on	70,60	71,20	9,90	10,10	7,60	7,90
SKB d.d. Ljubljana***	70,40	70,50	10,00	10,01	7,81	7,86
Slovenijaturist Ljubljana	70,60	71,00	9,90	10,06	7,70	7,80
Slovenijaturist zel. p. Ljubljana*	70,70	71,08	9,90	10,05	7,62	7,78
Slovenijaturist zel. p. Maribor*	70,20	71,50	9,90	10,04	7,10	7,60
Slovenska investicijska banka*	70,40	70,95	9,95	10,10	7,60	7,85
Slovenska hran. in pos. Kranj	70,70	70,95	9,95	10,04	7,70	7,85
SZKB d.d.	70,45	70,99	9,90	10,07	7,70	7,92
Sonce Ljubljana	70,70	70,90	9,90	10,08	7,60	7,85
Tartarus Postojna	70,38	70,90	9,83	10,15	7,67	7,85
Tori, Ljubljana	70,50	71,00	9,93	10,20	7,60	7,95
Upimo Ljubljana	70,70	70,75	10,00	10,05	7,78	7,83

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 121 z dne 23. junija 1993 — Tečaji veljajo od 24.6.1993 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	80,1729	80,4141	80,6553
Avstrija	040	šiling	100	989,0395	992,0155	994,9915
Belgija	056	frank	100	338,8447	339,8643	340,8839
Kanada	124	dolar	1	92,6115	92,8902	93,1689
Danska	208	krona	100	1819,1671	1824,6410	1830,1149
Finska	246	marka	100	2092,3728	2098,6688	2104,9648
Francija	250	frank	100	2071,1428	2077,3749	2083,6070
Nemčija	280	marka	100	6960,6546	6981,5994	7002,5442
Grčija	300	drahma	100	—	51,3078	51,4617
Irska	372	funt	1	—	170,5605	171,0722
Italija	380	lira	100	7,72646	7,7496	7,7728
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	4,1000	—
Japonska	392	jen	100	107,6465	107,9704	108,2943
Nizozemska	528	gulden	100	6207,1638	6225,8413	6244,5188
Norveška	578	krona	100	1650,3712	1655,3372	1660,3032
Portugalska	620	escudo	100	73,5045	73,7257	73,9469
Švedska	752	krona	100	1551,5299	1556,1985	1560,8671
Švica	756	frank	100	7832,1285	7855,6956	7879,2627
Velika Britanija	826	funt sterling	1	174,3644	174,8891	175,4138
ZDA	840	dolar	1	117,3584	117,7115	118,0646
Evropska Skupnost	955	ECU	1	136,4637	136,8743	137,2849
Španija	995	peseta	100	91,3934	91,6684	91,9434

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 24. JUNIJA 1993

Banka slovenskega denarja - 1.1.1993								
št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolaški del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolaški del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. OKTOBRA 1993:					1.300.000	653.927	684.957	1.338.883
103		100,6041%	105,3779%	102,9910%	130.000	65,393	68,496	133.888

MENJALNI TEČAJ ZA HRD

23. JUNIJ 1993	v SIT za 100 HRD	
menjalnica	nakupni	prodajni
A Banka Ljubljana	3,50	4,85
Kompas Holidays	3,00	5,00
Idila Sečovlje	3,80	4,80
Hipotekarna Banka Koper	2,00	4,00
Libertas Koper	4,00	4,80
LB Dolenjska Banka	3,70	5,20
Upimo Ljubljana	3,60	4,40
Slovenijaturist zel.p. Lj	3,50	5,50
LB Banka Zasavje	3,50	5,50
Ilirika Sezana	3,60	4,50

Tečaj velja danes:*

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

23. JUNIJ 1993	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1515,00	1562,00
nemška marka	895,00	915,00
francoski frank	265,00	273,00
holandski gulden	794,00	818,00
belgijski frank	43,30	44,70
funt sterling	2235,00	2292,00
irski šterling	2180,00	2235,00
danska krona	232,00	240,00
grška dramma	6,30	7,00
kanadski dolar	1184,00	1221,00
japonski jen	13,70	14,30
švicarski frank	1005,00	1026,00
avstrijski šiling	126,50	130,40
norveška krona	211,00	218,00
švedska krona	198,00	204,00
portugalski escudo	9,20	9,90
španska peseta	11,50	12,20
avstralski dolar	1025,00	1058,00
madžarski forint	10,00	15,00
slovenski tolar	12,50	13,00
hrvaški dinar	0,30	0,55

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

23. JUNIJ 1993	v LIRAH	
država	banka	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	12,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	10,00
Avstrija	Posojilnica Borovlje	10,30
Avstrija	Posojilnica Sentjakob	10,30
Avstrija	Posojilnica Ločilo	10,00
Italija	Kmečka banka Gorica	12,30
Italija	Tržaska kreditna banka	12,50

DEVIZNI TRG BEOGRAD

22. JUNIJ 1993			ZA DEVIZE		
država	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	12532400	12570100	12607800
Francija	frank	100	26254400	26333400	26412400
Nemčija	marka	100	88202400	88467800	88733200
Italija	lira	100	97568	97862	98156
Švica	frank	100	99287800	99586600	99885400
ZDA	dolar	1	1492299	1496789	1501279
V.Britanija	funt	1	2215313	2221979	2228645

VELIKA BRITANIJA / PRETRESI NA TRGU MLEKA IN MLEČNIH IZDELKOV

Britanski mlekarji bodo odrešeni strogega režima obveznega odkupa

Po novem bodo lahko sklepali neposredne posle s proizvajalci mlečnih izdelkov

LONDON - Arhaicni režim obveznega odkupa mleka v Veliki Britaniji bo s tržisca mleka dokončno izginil konec letošnjega leta. Razprava o tem, kaj bo zapolnilo nastali vakum, pa je sprožila zolčno razpravo in precej zamajala ceno mlečnih delnic vodilnih mlekarjev. Sedanji režim, ki ga določa Milk Marketing Board (MMB), je nastal pod konservativno vlado; ta je prosto tržišče preoblikovala v industrijo, ki so jo 60 let urejali zelo strogi predpisi. V novem režimu prostega tržisca za mleko bo britanskih 31.500 mlekarjev odreseno svoje obveznosti o obvezni oddaji mleka MMB, pri čemer bodo lahko sklepali neposredne posle s proizvajalci mlečnih izdelkov oziroma z nadomestkom MMB - prostovoljno za drugo Milk Marque.

Strahovi, da bo to pomenilo ostrejšo konkurenco med posameznimi dobavitelji mleka v tem čudovitem novem svetu odprtega tržisca ter poglano navzgor odkupne cene mleka, so precej vznemirile perspektive mlekarjskih družb. Eden od industrijskih analitikov primerja ta zlom zapletene in visoko regulirane britanske oddaje mleka na mlečnem tržišču z razpadom državno planskega gospodarstva v

Ni dobro, če mleko teče v potokih - potem je cena prenižka (Foto: T. Lombard/TRIO)

DAVID JONES / REUTER

izvira predvsem iz visoke marže, ki bremeni dostavo mleka na dom, v primerjavi z veliko cenejšim mlekom, ki je naprodaj na policah supermarketov. Analitiki delnic poudarjajo, da je Britanija čisti uvoznik mleka in mlečnih izdelkov, ki se bo po vsej verjetnosti srečala s številnimi zmanjševanji kvot s strani Evropske skupnosti, kar utegne se bolj dvigniti cene nek-

danih mlečnih dobaviteljev na prostem tržišču. Mlečne družbe po vsej verjetnosti ne bodo sposobne takoj preiti na polno ceno v primerjavi z mogočno britansko mrežo supermarketov, kot so Northern, Unigate in druge, ki jih utegnejo pritisniti ob zid.

Milk Marketing Board so vzpostavili leta 1930, da bi britanske kmete zavarovali pred brezobzir-

nimi mlečnimi družbami in jih prisilili, da bi vse mleko prodali MMB. Zdaj bodo britanski kmetje, ki se ukvarjajo s prodajo mleka, lahko izbirali, ali bodo mleko prodali mlekarjem, ki jih snubi-jo že zdaj.

Pričakujejo namreč, da bodo večji mlekarji, ki so bolj usmerjeni v posle, mleko dostavljali neposredno mlekarjem, medtem ko bo Milk Marque se naprej zbirala mleko iz razpršenih in včasih zelo osamljenih kmetij po vsej državi. V tem smislu je sel najdlje Northern, saj je sklenil ze vrsto pogodb s posameznimi kmeti, pri katerih bo neposredno odkupoval mleko, ter tako zadostil svoji letni potrebi dveh milijard litrov, kar je približno 17 odstotkov britanske količine mleka. Christopher Haskins, predsednik pri Northernu, zagotavlja, da bodo plačevali višje odkupne cene za mleko svojim dobaviteljem kot njihova konkurenca in da bodo nasploh bolj operativni, kot je bil nekdanji birokratski sistem MMB, s tem ko bodo poskušali ujeti pravo razmerje med maržami in se sprejemljivo ceno v supermarketih.

Omenil je, da mleko, ki ga Northern dostavlja na dom, ni toliko dražje od mleka, ki ga je mogoče kupiti v samopostrežbah, ter da njihova družba se naprej zmanjšuje stroške tako, da vlaga v največjo in najbolj avtomatizirano evropsko mlekarjo v zahodnem Londonu. Pomanjkanje prostega tržišča je zdaj pospešilo tudi racionalizacijo v mlečni industriji, zlasti pri samem mleku v zadnjih 18 mesecih. Britanci popijejo namreč precej mleka, skoraj polovico celotne količine, kar je zelo veliko v primerjavi s Francozi, ki mleka popijejo samo 10 odstotkov, preostali delež pa zajema druge mlečne proizvode. Northern je skoraj podvojil svoj delež na tržišču z nakupom Ekspres Dairies pri Grand Metropolitanu, medtem ko je Unigate v svojo mrežo vključil manjše mlekarne in povečal svoj tržni delež na 16 odstotkov.

Delež Danish MD Foods, imenom, ki stoji za Lurpakovim surovim maslom, pa ima trenutno 12-odstotni delež. Haskins je zelo kritičen do nacrtja, ki naj bi zapolnil dosedanj monopol, ki ga je imel MMB, prav zato so zaceli sklepati pogodbe neposredno. A vseeno utegne veliko število britanskih mlekarjev, ki so ze po svoji tradiciji konservativni, ostati v okviru MMB oziroma njegove nove preobleke Milk Marque, saj ne zaupajo velikim mlečnim proizvajalcem.

GATT

Spor zaradi uvoznih taks

PARIZ, ZENEVA - Francija je včeraj obsodila odločitev ZDA, da bodo uvedle izredno visoke uvozne davke za jeklo. Predstavnica zunanjega ministrstva Catherine Colonna je za tisk dejala, da Francija ostro nasprotuje takšni odločitvi, ki je po pravih Gatta neupravičena. Tudi minister za industrijo Gerard Longuet je obsodil uvedbo davkov. »So prekleto nadležne, to je najmanj, kar lahko rečem, saj prizadenejo praktično milijardo frankov (dvesto milijonov dolarjev) vredni izvoz,« je dejal novinarjem po teden-skem sestanku kabineta.

Prav tako včeraj je neki visoki trgovinski diplomat iz ZDA dejal, da bodo naslednji mesec v Zenevi potekala pogajanja, ki naj bi pomagala priti do globalnega sporazuma o jeklarski industriji. ZDA, ki bodo predsedovale pogovorom v Zenevi od 6. do 9. julija, želijo z multilateralnim sporazumom o jeklu preseci sedanji položaj carin, odpraviti necarinske ovire in tudi neposredne državne subvencije. (Reuter)

SRBIJA / GOSPODARSKI POLOŽAJ

Bonov še ne potrebujejo

Večina industrije ne dela - Letos ne bi smelo biti lakote

RADMILA LALIĆ

BEOGRAD - »Ce ne bodo sankcij Združenih narodov in mednarodne skupnosti proti ZR Jugoslaviji v kratkem ukinili, se bo gospodarstvo popolnoma sesulo, industrijska proizvodnja se bo ustavila, prebivalstvo bo popolnoma osirotelo, država pa na ravni najrevnejših afriških držav. Trenutno je socialni in gospodarski položaj v Jugoslaviji dramatičen in kaže težnjo nadaljnjega poslabševanja. In ce se v mednarodnih razmerah ne bo nič spremenilo, bodo nastala zelo resna socialna trena.« To je dejal na včerajšnji tiskovni konferenci jugoslovanski premier Vladoje Kotic. Poudaril je, da so posledice sankcij v gospodarstvu katastrofalne. Po njegovih besedah se je narodni dohodek s tri tisoč ameriških dolarjev na prebivalca, kolikor je znal v letu 1990, spustil na tisoč dolarjev. Večina industrije sploh ne dela, stvelo zaposlenih pa se je z 2,300.000 zmanjšalo na 1,200.000. Povprečni mesečni zaslužek, ki je leta 1990 znašal tristo dolarjev, dosegla danes komaj petdeset dolarjev. Poleg 750.000 brezposlenih je v državi se 600.000 beguncev in 1,300.000 upoko-jencev, kar vse kaže, da je Jugoslavija na ekonomskem in socialnem dnu, je

ocenil Kotic sedanje stanje in dodal, da so poglaviti razlogi za takšen položaj v državi razpad nekdanjega jugoslovanskega trga, nato pa vojna in sankcije.

Po njegovem mnenju so sankcije prekinile gospodarsko reformo in procese demokratizacije v državi. Po Koticem mnenju »ima Jugoslavija na vesti mednarodna skupnost«, ker se je ta vedno trudila, da bi vsilila nekakšne nove pogoje, ki naj bi jih izpolnili, da bi se sprostila blokada države. Vsa finančna sredstva v tujini so blokirana, država pa mora namesto surovin kupovati denimo pripravljena zdravila in jih plačevati z deviznimi rezervami, ki so ze sicer skromne. Kotic je prepričan, da je ravnanje mednarodne skupnosti do Jugoslavije v bistvu hinavsko.

Kotic je se dejal, da skuša zvezna vlada v razmerah hermetične izolacije zmanjšati mesečno inflacijo z 200 do 300 na raven 50 do 60 odstotkov, uspehov teh prizadevanj pa se lahko nadejajo v zadnjem četrtletju letos. Hud položaj blazi edinole kmetijstvo in po Koticem besedah v tem letu ne bi smelo biti lakote, tudi bonov za hrano ne bodo uvedli.

LITVA / VSE HUIŠE GOSPODARKE TEŽAVE

Morda bodo liti trdnejši od začasnega denarja

Državljan si pomagajo s sivo ekonomijo

JANETT GUTSMAN / REUTER

VILNA - Obetavno litvansko tržno gospodarstvo se hitro pogreza, kot kažejo uradni podatki. A kljub temu na obrobju slehernega mesta in vasi rastejo nove zasebne hiše. Nova valuta postaja stopostoma zakonito plačilno sredstvo in v juniju je bilo ze moc opaziti nekaj znamenaj, ki kažejo, da je najhujše obdobje gospodarskega prehoda ze mino. »Prezgodaj je, da bi govorili o izboljšanju, gotovo je samo to, da stvari ne gredo vec na slabše«, je izjavil zahodni svetovalec pri litvanski vladi. Uradni podatki se vedno kažejo, da se je industrijska proizvodnja v primerjavi z letom prej zmanjšala za vec kot polovico. Samo v maju so se drobnoprodajne cene povečale za 20 odstotkov in tudi zacasni denarni boni so v prvi polovici letošnjega leta pokazali svojo ranljivost. Nekateri zahodnoevropski diplomati so vseeno prepričani, da so vsi ti uradni podatki nepomembni. »Gre namreč za velikansko sivo ekonomijo, o kateri ni podatkov«, pravijo. Litva, ki meji na Poljsko, Latvijo, Belorusijo in rusko enklavo Kaliningrad, si prizadeva, da bi od svoje neodvisnosti, od septembra 1991, stopostoma obnovila tržni gospodarski sistem, ki so ga iznicila desetletja vladavine Sovjetske zveze.

Reforme so z uvedbo svobodnih cen, odpradajo podjetij v državni lasti in opustitvijo rublja kot plačilnega sredstva uspe-

le zagotoviti Litvi mednarodno pomoc, v okvir katere spada stand-by posojilo mednarodnega denarnega sklada, ki naj bi olajšalo prehod v kapitalizem.

Vlada nekdanjega komunista Algirdasa Brazauskasa se v svoji kombinaciji tržnih reform in socialne zaštite zavzema za najbolj ranljive dele prebivalstva. Vendar pa se je država, tako kot druge nekdanje sovjetske republike, po razpadu Sovjetske zveze soočila s težkimi gospodarskimi problemi, ki so jih se dodatno zaostrovala prizadevanja za neodvisnost. Dobave ruske nafte so se od leta 1991 zmanjšale za vec kot polovico, stanovanja in uradi pa so ostali mrzli vec kot leto dni. Prebivalci prestolnice Vilna vsak mesec po nekaj dni nimajo vode. Minister za energiko Algimantas Stasiukynas je ze napovedal, da bodo bivalni prostori ostali mrzli tudi naslednje zimo. »Nas cilj je, da z obcasnimi dobavami tople vode v bivalnih prostorih ohranimo temperaturo med trinajst in petnajst stopinjami celzija«, je izjavil v nekem pogovoru. »Domacih cen ne moremo toliko zvisati, da bi pokrile ceno energije. Ce bi to storili, bi stroški presegleli družinski prihodek.« Gospodarstveniki se pritožujejo, da so gospodarske reforme v glavnem krpanje ter da niso učinkovite - takšen naj bi bil npr. tudi zakon, ki pravi, da bi morali obdelovalno zemljo vrniti na-

zaj vsem tistim, katerih last je bila, preden je Litva med drugo svetovno vojno padla v sovjetske roke. »Reforme kot je ta niso bile domisljene, ceprav opozicija skrbno preži na vladne napovedi kakršnih koli sprememb«, je izjavil eden od diplomatov. Povedal je tudi, da bi morala Litva spremeniti nekaj elementov v programu gospodarske reforme in se osredotočiti predvsem na nadaljnje reforme v kmetijstvu ter hkrati postaviti bolj stvarne cene za podjetja, tudi za tista, ki so namenjena privatizaciji. Gospodarske reforme je doslej spremljala tudi omejena denarna reforma, vključno z lanskeletno uvedbo prehodne valute, ki v resnici ni nikoli doživela široke podpore. Denarni boni so v primerjavi z dolarjem do maja zelo hitro izgubljali vrednost.

Denarna politika ni bila prevec dosledna in stopnja inflacije se je hitro povečevala. Ta politika pa se je delno spremenila, odkar je aprila prišel na celo litvanske centralne banke Romualdas Višokavicius. Majska inflacija je bila 20-odstotna, pričakujejo pa, da bo junija padla pod deset odstotkov. Bančniki si obetajo večji nadzor nad inflacijo, zlasti po uvedbi litov, nove litvanske valute, ki ima svoje ime po nekdanji predvojni valuti. Lite bodo dali v obtok 25. junija, denarne bone pa nameravajo v celoti zamenjati do 20. julija.

ROMUNIJA

Že julija davek na dodano vrednost

BUKARESTA - Romunski finančni minister Florin Georgescu je povedal, da bo uvedba davka na dodano vrednost naslednji mesec verjetno dvignila cene v Romuniji za deset odstotkov. Vlada bo vztrajala pri nactu o uvedbi davka na dodano vrednost, ki se bo začel obračunavati 1. julija in se ne bo več držala politike distribucije blaga iz komunističnega obdobja, je dejal minister na tiskovni konferenci.

Po ocenah vlade bodo pod vplivom nove davka cene v juliju narasle od osem do deset odstotkov. Davek na dodano vrednost se bo zaračunaval po enotni stopnji 18 odstotkov, ne bo pa veljal za blago, namenjeno izvozu. Izjema bo veljala tudi za zdravstvene potrebščine, kulturne dejavnosti, tisk in najem zemljišč. Mesečni porast v drobnih cenah, ki je ključni pokazatelj za domaco inflacijo, je znašal aprila 9,9 odstotka, to pa daje na letni ravni 180-odstotno inflacijo.

Finančno ministstvo ocenjuje, da bodo po splošni ceni 1. maja le-te verjetno narasle do trideset odstotkov. V drugi polovici leta naj bi cene narasle za 92 odstotkov pod vplivom davka na dodano vrednost, upadanja menjalnega tečaja leva in rasti plac. (Reuter)

FRANCIJA / MEDNARODNI SEJEM VINA

Vinogradnike čakajo suha leta, saj je svetovno tržišče vina zasičeno

Povprečni Francoz popije le še 70 litrov vina na leto, nekdanj ga je 120 litrov

NELSON GRAVES / REUTER

BORDEAUX - Svetovno tržišče vina, ki se je v minulem desetletju kopalo v izobilju, zdaj čakajo suha leta, ker je tržišče zasíceno in ker so pivci ocitno svoje popili. »Ne verjamem, da bo prišlo do splošnega okrevanja pred koncem stoletja,« je izjavila Dominique Heriaud-Dubreuil, predsednica francoske skupine pijac Remy-Martin, ko je spregovorila na mednarodnem sejmu vina in alkoholnih pijac Vinexpo v Bordeauxu. V tem mestu na jugozahodu Francije se vsako leto zdruzi na tisoce vinarjev, posrednikov in kupcev. Vinexpo bodo zaprli jutri, po petih dneh velikanskega sejma, kjer v

velikih predmestnih dvoranah 42 držav ponuja v pokusino 2.050 različnih vrst pijac. Spretni ocenjevalci vina obeh spolov poznavalsko skrajo pozirke vina, ga vonjajo, okusajo in pljuvajo v cebre. Kljub vrvežu je letošnje srečanje turbotno, vsaj za velike proizvajalce, ki so prej jahali na valovih velikega povpraševanja 80. let. »Precej zalostno,« je izjavil Michel Brun, vodja marketinga pri burgundskem vinarskem gigantu Georgesu Duboeuf. Njihova prodaja restavracijam se je zmanjšala za 15 odstotkov samo v letošnjem

letu. Znanim proizvajalcem vina in alkoholnih pijac pa so se letos pridružili tudi novi, in to z velikanskimi upi: Bolivija, Japonska, Moldova, Romunija in vsi tisti, ki so tu prvič v zelji, da pridobijo svoj delež na svetovnem tržišču. Za vse uveljavljene igralce na tem tržišču so novi prišlike sestavni del njihovih problemov. Njihova proizvodnja je dobesedno zalila svetovno tržišče, saj so samo vzhodnoevropski vinogradi 20-krat večji od tistih v Bordeauxu, potisnila cene navzdol in okrepila konkurenčne pri-

tiske. Prodaja sampanjca se je lani zmanjšala skoraj za deset odstotkov, naročila za konjak pa za petinajst odstotkov v zadnjih dveh letih. A prevelika proizvodnja je samo del te zalostne enache. Povpraševanje na uveljavljenih evropskih tržiščih, kot so francosko, italijansko in špansko, se je zmanjšalo, zares veliko razocarjanje pa je prišlo iz ZDA. Francija, ki se ponasa z največjim deležem na svetovnem tržišču vina, je kar najlepši primer o vse manjši porabi vina. Povprečni Francoz je se leta 1965 popil na leto 120 li-

trov vina; zdaj je ta potrošnja padla na 70 litrov. Leta 1980 je eden od treh Francozov pil vino vsak dan, zdaj to počne le se vsak peti in leta 2000, tako napovedujejo, bo vsak dan zvrnil kozarec le se vsak dvajseti Francoz.

Položaj v ZDA je nekoliko drugačen. »Ne verjamem, da karkoli prica o povečanju potrošnje vina v ZDA,« je izjavil Wade Stevenson iz Vinarskega instituta v Kaliforniji. Se bolj je zapletla probleme ameriških vinarjev rastlinska us, ki je unicila kar 60 odstotkov kalifornijskih vinogradov, pri čemer je za obnovu dobrih 40 arov potrebno odsteti kar 25.000 potrebnih

Svetovno tržišče vina je zasičeno

Prizadevanja Trgovinske zbornice na področju mednarodnega sodelovanja

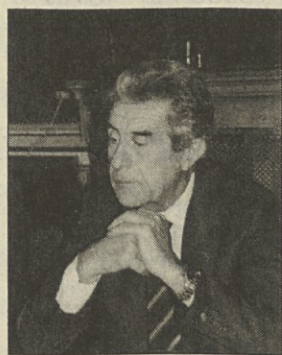
Na zadnjem zasedanju pokrajinske gospodarske konzulte je predsednik Trgovinske zbornice **Giorgio Tombesi** (na sliki) spregovoril tudi o intenzivni aktivnosti te ustanove ob boku tržaskih operaterjev, ki so že po tradiciji usmerjeni v mednarodno trgovino.

Ta aktivnost zadeva predvsem celotno strukturo z nudenjem informacij, banko podatkov, publikacijami, sem pa lahko pristajemo tudi promocijske pobude z gospodarskimi obiski, sodelovanje na sejmih in sporazume o sodelovanju.

Pri tem je bila Trgovinska zbornica vedno prisotna tudi v sosednjih republikah Sloveniji in Hrvaški, s katerima ima tesno trgovinsko menjavo, ki jo favorizira tudi poslovanje po avtonomnih računih. Po razpadu nekdanje Jugoslavije so bili vzpostavljeni tesni stiki s posameznimi republikami. Prišlo je do obiskov delegacij in sodelovanja na sejmih v Zagrebu in Ljubljani (z Gospodarsko zbornico Slovenije je bil na nivoju deželne zbornice ustanovljen tudi stalni tehnični odbor, ki ima za nalogo obravnavo najrazlič-

nejših problemov v trgovinskem sektorju), v Trstu pa sta bili lani ustanovljeni italijansko-hrvaška in italijansko-slovenska mešana zbornica.

Tržaska trgovinska zbornica je od nekdanj prisotna tudi v Avstriji, kjer si prizadeva predvsem za

pridobitev blagovnih tokov za tržasko pristanišče. Od leta 1985 pa ima Trgovinska zbornica stike tudi z drugimi državami. Tako je prišlo do obiska na Madžarskem, kjer je leta 1986 prišlo do podpisa sporazuma o ustanovitvi posebnega »kontaktnega komiteja«. Na podlagi tega je prišlo tudi do odprtja letalske zveze med Rimom in Budimpešto z vmesnim postankom na Ronkah in v zadnjem času se linija Milan - Budimpešta. Leta 1988 je prišlo tudi do podpisa italijansko-madžarskega dogovora o uporabi

tržskega pristanišča za prekomorske madžarske tovore.

Do podobnih stikov je takrat prišlo tudi s tedanjo Češkoslovasko.

Druge pomembne etape v intenzivni mednarodni dejavnosti predstavljajo obiski v Bukaresti leta 1989 in aprila 1991, ko se je začela preobrazba romunskega gospodarstva v smeri svobodnega trga.

Po seriji stikov, ki so se začeli že leta 1985, je leta 1990 Trgovinska zbornica obiskala tudi Albanijo, ki je za tržasko gospodarsko operaterje zanimiva zaradi trajektne povezave. Takrat so tudi podpisali dogovor o sodelovanju med trgovinskima zbornicama. Tržaska trgovinska zbornica je dala tudi odločilen doprinos na italijansko-albanskih srečanjih leta 1991 v Tirani in lani v Trstu, kjer so bile prisotne številne znane politične in gospodarske osebnosti iz obeh držav.

Zelo tesni stiki obstajajo z Grčijo, s Trgovinsko zbornico iz Soluna pa je Tržaska trgovinska zbornica celo pobratena, od leta 1986, ko je prišlo do prvega obiska v Solunu, pa je uvedena tudi trajektna linija za blagovni in potniški promet. Ta

povezava je delovala do leta 1988, julija lani pa so jo ponovno obnovili.

Aprila 1990 je Consorzio Nautico Nord Adriatico, pri katerem je Tržaska trgovinska zbornica podporni član, organiziral obisk v Turčiji, ki je zahvaljujoč enemu od tržaskih pomorskih agentov s Trstom povezana s trajekti. Do obiska delegacije zbornice pa je prišlo ob istambulskem navtičnem salonu.

Pozornost Trgovinske zbornice pa je usmerjena tudi proti drugim prekomorskim državam. V duhu sodelovanja med Italijo in Avstralijo je Tržaska trgovinska zbornica novembra 1986 začela z akcijo za pripravo stalnega skladišča v tržaskem pristanišču za avstralsko volno.

Projekt je pred urenitvijo in bo edini te vrste v Evropi. Trgovinska zbornica pa ima stike tudi z ZDA, Mongolijo in Kitajsko, dobro pa napredujejo tudi prizadevanja za tesnejše sodelovanje z Republiko Korejo. Poleg tega pa igra Tržaska trgovinska zbornica aktivno vlogo v nekaterih mednarodnih organizacijah, kot sta na primer Alpe Adria in Transadria

Crescendo

Od leta 1909

uspešno delamo za vašo rast.

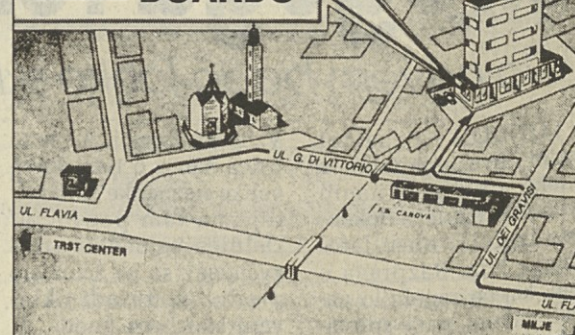
V osemdesetih letih smo z vami zrasli tudi mi.

POSOJILNICA OPČINE

Ul. Ricreatorio 2 - Opčine
Trg della Libertà 5 - Trst
Tel. (040) 21491

E MOBILI DOARDO
Ul. G. di Vittorio 12-12/1
TRST, tel. 813301

Prisotni smo na velesejmu v paviljonu »MOBILITA'«

»CORIUM«
import-export

Ul. Cellini 2
34132 TRST

Tel. (040) 660160
Telex 461102 CORIUM I
Fax (040) 660059

infodata

MANAGER
APLIKATIVNI PROGRAMI ZA VODENJE PODJETIJ

ASEM
PERSONAL COMPUTER

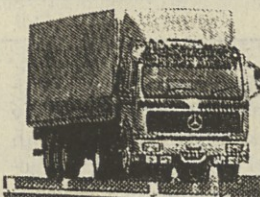
FUJITSU

Ul. Muggia 15 - Tržaska industrijska cona - Trst
Tel. (040) 381616 - Fax (040) 381110

La Goriziana s.r.l.
SPEDICIJA IN MEDNARODNI PREVOZI

Sedež in uprava:
Ul. Duca d'Aosta 180 - 340170 GORICA
Tel. (0481) 520660 - 520655

Poslujemo v mednarodni blagovni menjavi
industrijskih proizvodov,
repmaterialov in opreme

EUROSAVA s.r.l.

34133 TRST
Ul. Cicerone 8
Tel. (040) 361177
Fax: (040) 361839
Telex: 460561

distributer
pnevmatik

Sava Kranj

**ZASTOPSTVA
UVOZ
IZVOZ**

Resim s.r.l.
Predstavništva - izvoz - uvoz
34133 Trst - Ul. Cicerone 8 - p. p. 101
Tel. (040) 362676
Telex 460561 Resim I
Telefax (040) 361839

Filiala v Gorici: via degli Orzoni 16
Tel. (0481) 52051

Poslujemo v mednarodni blagovni menjavi
industrijskih proizvodov, repromaterialov in opreme

Krka & Helvetius group

helvetius s.r.l.

TRST
Trg Libertà 3
Tel. (040) 366633
Fax (040) 368919
Telex 461109 HELTS - I

KRKA p.o.
NOVO MESTO
SLOVENIJA

Lima implants

TRST - TRG LIBERTÀ 3
TEL. (040) 369677
FAX (040) 367477
TELEX 461109 HELTS - I

TUKAJ SEM

Ce me iščeš, veš kje me lahko najdeš: na mojem Teledrinu. Ko zaslišim pisk, se na displayu pokaže telefonska številka in tako vem, da si ti. Takoj, ko morem, te pokličem. Oglasi se, jaz sem vedno tu. Teledrin Sip: zahtevaj ga v vclanjenih trgovinah ali v komercialnem uradu Sip, lahko pa tudi telefoniraš na številko 187.

TELEDRIIN SIP, DOVOLITE, DA VAS NAJDEJO

SIP

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

10.30	Zgodbe iz skoličke, ponovitev
11.25	Slovenska ljudska glasbila in godci: Violinske citre, ponovitev
11.55	Analitična mehanika, ponovitev 20/32 dela ameriške izobraževalne serije, VPS 1155
12.25	Videomeh, ponovitev, VPS 1225
13.00	Poročila
15.45	Oci kritike, ponovitev
17.00	TV dnevnik
17.10	Ziv zav
18.00	Slavnostno zasedanje državnega zbora, prenos
18.45	Pari, tv igrice
19.30	TV dnevnik
20.10	Zarišče
20.40	Gozdarska hisa Falkenau, 3/13 del nemske nanizanke, VPS 2040
21.30	Tednik, VPS 2130
22.15	TV dnevnik 3, VPS 2215
22.50	Sova Novopečeni princ z Bel-Aira, 2. epizoda ameriške nanizanke, VPS 2245
23.15	Nacrt, 1/3 del švedske nadaljevanke, VPS 2310 Režija: Rickard Petrelius, igrajo: Asa Göransson, Marika Lagercrantz, Samuel Fröler, Peter Haber, Gerhard Hoberstorfer in drugi
00.30	Video strani

SLOVENIJA 2

15.45	Film tedna, ponovitev Krapacuk, belgijsko/francosko/spanski film Sova, ponovitev
17.25	V sportnem duhu, 12/15 del ameriške humoristične nanizanke
17.40	Kennedyjevi iz Massachusettsa, 6., zadnji del ameriške nadaljevanke
18.45	Ze veste?
18.55	Berlin: EP v kosarki, M, Slovenija-Nemčija, prenos Ceprav se je slava Slovenije na kosarkarski sceni zelo povečala, moramo računati, da bo Nemčija igrala na domačem terenu in zato nasim fantom zanesljivo ne bo lahko.
20.30	Poslovna borza
20.40	Beneski bienale
21.40	Povečava
23.20	Sredozemske igre: Plavanje, posnetek iz Narbonneja
23.50	Video strani

KANAL A

09.15	MCM
11.00	Med dvema ognjema, ponovitev soočenja
12.00	Helena, ponovitev oddaje
17.45	Drugačen svet, ponovitev 188. dela ameriške nadaljevanke
18.45	Rock starine, ponovitev 20. oddaje
19.15	Kulinarni kotiček, 20. oddaja
20.10	Poročila
20.30	Tilt, ameriški barvni film (Brooke Shields, Charles Durning in drugi)
22.15	Dance Session, 34. oddaja o plesu
22.45	Pet minut
23.10	Drugačen svet, 189. del ameriške nadaljevanke
00.10	MCM (do 1.00)

KOPER

Turistična oddaja

KOROŠKA

Dober dan, Koroska

RAI 1

6.50	Aktualno: Unomattina, vmes dnevnik
9.05	Film: La ballerina e il buon Dio (kom., '58), vmes (11.00) dnevnik
11.05	Dok.: Amerindia
11.30	Nan.: Cuori senza età
11.55	Vremenska napoved
12.00	Variete: Buona fortuna
12.30	Dnevnik 1
12.35	Nan.: Viaggio nel tempo
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Film: La spada di Damasco (pust., ZDA 53)
15.35	Film: Il circo e la sua grande avventura ('64) Dnevnik 1
18.00	Danes v Parlamentu
18.15	Kviz: Patente da campioni (vodi D. Mura)
18.20	Glasba: I Nomadi, 2 del Vreme, dnevnik, sport
18.50	Variete: A Taormina una notte d'estate
20.40	Dnevnik 1
23.00	Košarka: Italija-Grcija
23.15	Dnevnik in vreme
24.00	Danes v Parlamentu
0.30	

RAI 2

7.00	Otroski variete
8.45	Jutranji dnevnik
9.05	Rubrika o vrtnarstvu
9.30	Film: Nathalie ('58)
11.00	Nan.: Lassie
11.30	Kratke vesti
11.45	Segreti per voi...
12.00	Nan.: Una famiglia come tante
13.00	Dnevnik, gospodarstvo, Nonsolomero
14.10	Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara
15.30	Film: La bella e il bandito (kom., VB '88)
17.20	Iz Parlamenta in vesti
17.35	Nan.: Hill Street, 18.40 Miami Vice, vmes (18.30) sport
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventientanti
20.40	Nan.: Scoop - Segreto professionale, 2. del
22.25	Aktualno: Rock café
23.15	TG 2 - Pegaz
23.55	Nočni dnevnik, pregled tiska

RAI 3

6.45	Jutranja oddaja: L'altrarete, vmes vesti
12.15	Pogled na književnost
13.15	Sredozemske igre
14.00	Deželne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	TGR Relais in Drobci
15.45	Sport: namizni tenis, kolesarstvo
17.20	Derby in dok.
18.40	Vreme in sport
18.45	Variete: Maddecheahò (i. C. Guzzanti)
19.00	Dnevnik, deželne vesti
19.50	BlobCartoon, Blob in Una Carlolina
20.30	Film: Francis contro la camorra (kom., '52)
22.30	Dnevnik ob 22.30
22.45	Milano, Italija
23.40	Nan.: Perry Mason
0.30	Dnevnik

RETE 4

6.25	Nanizanke
8.40	Nad.: Marilena, Ines, Soledad, (9.30) vesti
11.35	Nad.: Celeste
12.35	TG 4 vesti
14.00	Nad.: Sentieri, 15.00 Anche i ricchi piangono
16.00	Aktualno: C'eravamo tanto amati, 16.30 Lui lei l'altro, 17.00 La verità, nato (17.30) vesti
17.45	Nad.: Grecia
18.20	Kviz: Il nuovo gioco delle coppie
19.00	TG4 vesti
19.30	Nad.: Micaela
20.30	Filma: Il grande Jake (vestern, ZDA '71), 22.30 Sodoma e Gomorra (pust., It. '62), vmes (23.30) vesti

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
8.35	Nan. in Tv film Mi affilia è innocente ('91)
11.30	Variete: ore 12
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.35	Aktualno: Forum, 14.35 Agenzia matrimoniale, 15.00 Ti amo parliamone, 15.30 L'arca di Noè - Itinerari
16.00	Otroski variete
17.55	TG 5 Flash - vesti
18.00	Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.35	Film: Muro di gomma (dram., It. '91)
23.00	Posebna oddaja o filmu Muro di gomma
0.15	Aktualno: Croce e delizia, nato nanizanka

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.15	Nanizanke
12.40	Odprti studio
13.00	Otroski variete
13.45	Nan.: Ultraman
14.15	Varieteja: Non è la RAI, 16.00 Unomania
16.05	Nan.: Jump Street
17.05	Variete: Twin Clips
17.30	Nan.: Adam 12, 18.05 Poliziotto a 4 zampe, 18.30 Baywatch, vmes (17.55) Studio sport
19.30	Variete: Ma mi faccia il piacere
20.00	Variete: Karaoke
20.30	Nan.: Tequila & Bonetti (i. Jack Scalia)
22.30	Variete: Mai dire TV
23.00	Film: Il lupo di mare (kom., It. '87)
0.45	Odprti studio, pregled tiska in sport

TELE 4

Lastne oddaje:
Kronika in komentar
Dogodki in odmevi

KOPER

13.00	Crime Story, ameriška tv nanizanka
13.50	Ameriške zgodbe. Parker Anderson, filozof, ponovitev
14.25	Skrivnost Charlieja Chana, ameriška kriminalna
15.35	Nočni sodnik, ameriška nanizanka
16.00	TV novice
16.05	Carobna svetilka, otroški program
17.25	Sprehod po moderni umetnosti, it.dok. ser.
18.00	Fantazoo, risanke
18.50	Do konca sveta - ko spregovorijo dan
19.00	Arhitektovi nasveti
19.25	Turistična oddaja
20.00	Primorska kronika
20.15	TV dnevnik
20.40	Crime Story, ameriška tv nanizanka
21.20	Nočni sodnik, tv nan.
21.20	Meridiani
21.50	Prvenci: Robert Zemeckis, am. dok. serija
22.00	TV dnevnik
	Juke box, v živo

AVSTRIJA 1

09.00	Cas v sliki
10.30	Cesarski valček, pon. avstrijskega filma
13.35	Doktor Doogie
14.00	Howser: Na ribolovu z očetom
14.45	Waltonovi: Oliva in veliki svet
15.50	Cirkuska umetnost iz Kanade
16.30	Alfred J. Kwak: Igra golia
16.30	Hevrekka, mini leksikon
18.30	Doktor Trapper John: Bolnik preiskuje
20.15	Sanjaška ladja
21.40	Pot na Divji zahod, ameriški vestern (Kirk Douglas, Richard Widmark, Robert Mitchum in drugi)
23.40	Pummaro - dolga pot na sever, it. film
01.45	Poročila
	Tisot mojstrovin

AVSTRIJA 2

17.00	Tisot mojstrovin
17.10	Belize: Zivalski svet gorovja Maje, 1/4 del
18.00	Ora et Labora, serija
19.00	Regionalna poročila
20.00	Kultura
21.00	Trailer, oddaja za ljubitelje filma
20.15	Domache reportaze
21.00	Trailer, oddaja za ljubitelje filma
21.30	Pozor, kultura!
22.00	Cas v sliki
22.30	Sodobniki: Pogovor z dunajskim pisateljem Milom Dorom, ki je odrasel v Srbiji
23.15	Nagrada Ingeborg Bachman 1993
00.15	Porocila
	Tisot mojstrovin

HRVAŠKA 1

08.50	TV koledar
08.18	Porocila
09.00	Zgodbe z obeh strani, ponovitev 3. dela
09.30	Cobijeva ceta, ponovitev 1. dela
10.00	Porocila
10.05	Poletni solski spored
11.00	Galaktična odiseja, ponovitev 3/9 dela
12.00	Porocila
	Ko se svet vrtil, 154. del
13.00	Monofon
14.00	Porocila
14.05	Poletni predah
15.00	Cosbyjevi, 1/20 del ameriške hum. nan.
14.30	Risanka
14.35	Dragi John, 1/22 del ameriške hum. nan.
15.10	Biti najboljša, ponovitev 3/4 dela
16.00	Porocila
16.10	Morski vrati, 1/13 del novozelandske mladinske nadaljevanke
16.45	Pod sončnikom
18.00	Porocila
18.05	Danes v saboru
18.35	Santa Barbara 438. del
19.30	Dnevnik
20.05	Spekter
20.55	Večer z vami: Đorđe Novković
22.40	Dnevnik (do 00.05)

HRVAŠKA 2

08.50	TV-koledar
09.00	Zasedanje sabora, prenos
18.00	Košarka: NBA liga, posnetek
19.30	Dnevnik, sport, vreme
20.05	Jeeves and Wooster, 2/12 del humoristične nanizanke (Stephen Fry, Hugh Laurie in drugi)
21.00	Biti najboljša, 4., zadnji del angleske nadaljevanke
21.50	Marlboro Music Show
22.25	Meditranske igre: Plavanje, posnetek
00.25	Pepsi DJ Mag
01.25	Horoskop

MADŽARSKA

05.40	Dobro jutro, magazin
08.05	Financial Times
09.00	Svet je cudovit, pzn. serija
10.00	Frida, film za otroke
11.00	Igra
12.00	Porocila
16.00	Popoldanski saldo
17.00	Strast in oblast, 13. del avstralske serije
18.10	Svet denarja
18.20	Cez dan
18.40	Večerna pravljica
19.30	Svet kina
20.00	Dnevnik
20.30	Festival Balaton
20.45	Sosedje, 161. del
21.15	Friderikus, zagotovljeno nepolitični talk-ov
22.40	Aktualno
23.05	Košarka: NBA liga
00.05	Dnevnik/Dnevnik BBC

Slovenija 1

(UKV 88,5; 90,0; 91,8; 92,9; 94,1; 96,4; MHz, od 16.00 SV 918 kHz)
4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila: 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 13.45 Iz tujega tiska; 14.05 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 22.30 Stari gramofon; 23.05 Literarni noćturno.

Slovenija 2

(UKV 87,8; 92,4; 93,5; 95,3; 96,9; 97,7; 98,9; 99,9; MHz)
6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30, 20.30, 21.30, 22.30, 23.30 Poročila: 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.30 Dopoldne na valu 202; 8.40 Koledar prireditelj; 10.35 Kompasovo turistično oko; 10.50 Primorski val; 11.15 Izjava tedna; 12.00 Opoldne; 12.40 Štajerski val; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Drobline; 15.10 Prenos 1. progr.; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbene novice; 17.00 Teme; 17.50 Sport; 19.30 Koncert vala 202 - Prenos iz ljubljanskih Krizank.

Slovenija 3

(UKV 96,5; 101,4; 102,0; 103,9; MHz, od 19.30 88,6; 93,1; 100,3; 100,6; do 16.00 SV 918 kHz)
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila: 8.10 Dobro jutro; 9.05 Matineja; 10.05 Komedija; 11.05 Lahka glasba; 12.05 Pajmo in igra; 12.20 Potpuri; 12.40 Zborovska glasba; 12.50 Orkestri; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvigljena zavesa; 15.00 Kantavtorji in sanseleji; 15.30 Mlad val; Ostani z nami; 17.00 Kultura kronika; 17.10 Mi in glasba; Naša pesem 92 - Zbor iz Nizjega Novgoroda; 18.00 Cetrkova srečanja; Na bregovih Vardarja, Primorci v Makedoniji pred obema vojnama; 18.30 Blues; 19.20 Napovednik.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba in koledar; 6.30 Jutranjik in osmrtnice; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska;

Radio Općine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 18.30 Revolution rock.

Radio Koroška

18.10-19.00 Rož - Podjuna - Zila.

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake on the Wild Side, vodi Rebecca de Ruvo; 10.00 Video, vodi Richie Rich; 13.00 Video, vodi Simone Engelen; 16.00 Greatest Hits, vodi Paul King; 17.00 Coca Cola Report; 17.15 MTV v kinu; 18.00 The Soul of MTV; 18.30 MTV Prime; 20.00 Dial MTV; 20.30 Most Wanted; 22.00 Greatest Hits; 23.00 Coca Cola Report, ponovitev; 23.30 Poročila, ponovitev; 23.45 Trije od enega, ponovitev; 00.00 Partyzone; 02.00 Video; 03.00 Nočni Video

SKY ONE

07.00 The DJ Kat Show; 09.55 Risanke; 10.30 The Pyramid Game; 11.30 Koncertacija; 12.00 Držni in lepi; 12.30 Sokolov greben; 13.30 E Street; 14.00 Drugačen svet; 14.45 Trije so družba; 15.15 Sally Jessy Raphael; 18.00 Star Trek: The Next Generation; 19.00 Games World; 19.30 E Street; 20.00 Rescue; 20.30 Polna hiša; 21.00 Eddie Dodd; 22.00 Chances; 23.30 Star Trek: The Next Generation; 00.00 Ulice San Franciska

PRO 7

06.15 Serije, ponovitev; 10.45 Sotška smrti pri Laramiju, ameriški vestern; 12.40 Roseanne, ponovitev; 13.10 Vegas, Bobby Howard; 14.05 Kid Kane, ameriški film; 17.14 Risanke; 19.30 Roseanne; Sobotne zabave, 10. del; 20.15 Ognjena pot, ameriški pustolovski film; 22.15 T.J. Hooker; Talci v cerkvi; 23.10 Modri vojak, ameriški vestern; 02.10 Iron Warrior, pon. ameriškega filma; 03.50 Vegas, ponovitev

RTL

09.00 Serije, ponovitev; 12.30 Show Bennyja Hilla, 4. del humoristične serije; 22.15 Action USA, ameriški akcijski film; 00.00 Zakon v Los Angelesu

IZBOR IZ SATELITOV

PREMIERE

07.00 Romeo; 14.15 Zabava s Frankensteinom, ameriška komedija; 15.50 Hot Shots! - Mati vseh filmov, ameriški film; 17.20 Curly Sue, ameriška komedija; 20.15 Smrtonosna vprašanja, ameriški film; 23.25 On hoče, ona noče, britanski film; 00.50 Človek s častjo, ameriški film

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 Golf magazin; 10.00 Eurofun; 10.30 Triflora, ponovitev; 11.00 Snooker, finale; 13.00 Nogomet, za ameriški pokal, Argentina-Kolumbija, posnetek; 15.00 Košarka, EP, skupina B, Francija-Bolgarija; 17.30 Triflora, iz Francije; 18.00 Kolesarstvo, svetovni pokal v mountainbikeu; 23.00 Košarka, EP, skupina D, posnetek; 00.30 Nogomet, za ameriški pokal, Cile-Peru, prenos

3 SAT

14.45 17. Nagrada Ingeborg Bachmann; 17.10 Divje živali, s kamero v divljini; 22.25 Jane B. kot Birkin, francoski film

SAT 1

09.15 Ponovitev; 20.15 Pravica iz teme: Reporter na robu prepada; 11. del; 22.15 Neustrahovani, kan./am. vohunski film; 00.25 Zvijžaca s številkami, am. kriminalna

RTL

09.00 Serije, ponovitev; 12.30 Show Bennyja Hilla, 4. del humoristične serije; 22.15 Action USA, ameriški akcijski film; 00.00 Zakon v Los Angelesu

TV SLOVENIJA 2 / NOCOJ OB 21.40

Povečava:
Coppolov Drakula

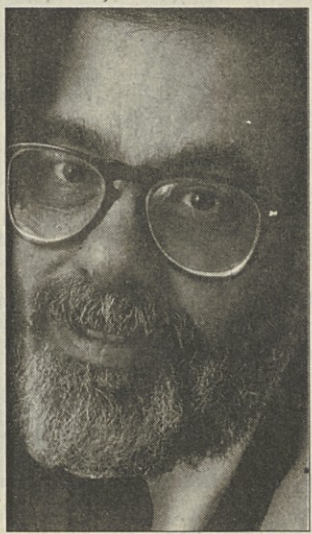
O dokumentarnem filmu Maje Weiss
Sovrašstvo in brezdomstvo in še kaj

Ker je tokrat oddaja na sporedu pozno, bo sledil le tridesetminutni dokumentarni filmski kolaz o nastajanju filma F. F. Coppole (na sliki) **Drakula** oziroma dokument o filmski zgodovini vampirizma.

V informativnem delu nočnejše oddaje bomo zvedeli o prvi slovenski filmski polletki; vključenih bo tudi nekaj tem, ki na filmu zaznamujejo begunstvo in vojno. Predstavljen bo dokumentarni film (v nastajanju) Maje Weiss **Sovrašstvo in brezdomstvo** in njen tv igrani film **Vaski učitelj**, ki ga režiserka pravkar montira.

O dokumentarnem filmu

kcijo z naslovom Darilo za prihodnost. Vse nočnejše prispevke je pripravila urednica Majda Sirca.

TV SLOVENIJA 1 23.10

NACRT, švedska nadaljevanke

<

PLANINSKI SVET

Rafting po Soči

Velik uspeh je dosegel nedeljski izlet Mladinskega odseka SPDT namenjen raftingu po Soči. Udeležilo se ga je peko stiri deset mladincev in mladink, ki so se na izlet popeljali z avtobusom. Ob prihodu v Bovec so priditeltji raftinga opemili vsakega udeleženca s primerno opremo, to je z potapljaškim kombinезonom, rešilnim jopičem, vetrovko in celado ter obrazložili na kratko tehniko veslanja in obnasanja po rečnih brzicah. Udeleženci so se nato razdelili po skupinah in vsaka le stopila v lasten gumijasti coln s krmarjem. Tako so se colni eden po eden spustili od slapa Boka po hitrih vodah Soče in dospeli na cilj v vas Trnovo uro in pol kasneje. Med spustom so se tudi ustavili in si privoščili kopanja v reki, ki ni izgledala tako mrzla, prav zaradi primernih oblačil. Rafting so vsi izpeljali brez težav. Navdušenje, ki je vladalo med udeleženci pa je bilo izredno in tudi doživljaje je bilo enkratno, saj je ta dejavnost pomenila za veliko večino udeležencev pravo novost. Priveditev je torej uspešna in dokazala, da je mogoče pritegniti veliko mladine s pobudami, ki se ujemajo z željami in pričakovanji mladih. (R.D.)

SPDT vabi na Pal Piccolo

Vestni udeleženci planinskih izletov, ki jih prireja SPDT, se bodo prav gotovo razveselili nacrtovanega izleta na 1866 metrov visok Pal Piccolo nad gorskim prelazom Plöckenpass v Kamniških Alpah. Izlet je bil napovedan za 4. julija, vendar bo istega dne na Vrhu na Dobrdomskem Krasu veliko slavlje ob 50. obletnici Partizanskega dnevnika, edinega dnevnika v tedanji okupirani Evropi. SPDT je zato preneslo svoj izlet, da omogoči svojim članom in prijateljem udeležbo na slavlju na Vrhu. Izlet na Pal Piccolo bo zato v nedeljo, 11. julija in udeležencem se obeta veliko, ne samo planinskih užitkov. Imeli bodo priloznost obogatiti svoje zgodovinsko znanje. Področje Pal Piccola je en sam muzej na odprtem iz prve svetovne vojne. Tu so imeli Avstrijci sovje utrjene postojanke, ki so branile dostop italijanskim četam in gora je zato prepredena z rovi in streljnimi jarki, ki se danes pričajo, kaksne krvave bitke in naskoki so se vrstili na tem planinskem svetu pred več kot sedemdesetimi leti.

Izletniki se bodo pripeljali na prelaz z avtobusom, prestopili mejo z Avstrijo in se povzpeli mimo vseh treh ostankov iz hudih časov prve svetovne vojne na Pal Piccolo, na katerega je približno poldrugo uro hoje. Pripodljivo je, da prinesejo izletniki s seboj ročni ali celno svetilko. Po postanku na vrhu, s katerega je lep razgled na avstrijske gore na severu in Kamnijske planine proti jugu, se bodo izletniki približno dve uri vračali po mulatieri na italijansko stran, kjer bo čakal avtobus za povratek domov.

Za izlet na Pal Piccolo, ki ga vodi Silvo Birsa, je že v teku vpisovanje na ZSSDI v uradnih urah. Pri vpisu je treba vplacati 20.000 lir. Pohitite, ker je zanimanje za izlet veliko. Odhod je predviden za nedeljo, 11. julija, ob 7. uri s Trga Oberdan, (L.A.)

Še nekaj dni časa za pohod Gorica - Triglav ob stoletnici organiziranega planinstva

SPD Gorica obvesča, da se izteka rok za prijave za pohod Kekec-Gorica-Triglav od 14. do 18. julija. Pohod, ki ga društvo prireja v sodelovanju s PD Nova Gorica, se bo začel 14. julija zjutraj s Travnika. Udeleženci se bodo nato usmerili proti Steverjanu, na Hum, preko Korade do Srednjega, kjer bo prenočevanje. Drugi dan jih čaka pot iz Srednjega do Kobarida (ogled muzeja) v Dreznico in na Km, kjer bodo prenočili. Tretji dan bodo prečili Komno do doma pri Triglavskih jezerih. Od tu se bodo podali do Stanicevega doma in na Triglav. Spust je predviden v Vrata, povratek pa z vlakom ali avtobusom. Na Livku ali v Kobaridu se bodo pridružili trije ali štiri člani Beneške planinske družine, ob odhodu, na Travniku v Gorici, pa naj bi bili zraven tudi člani SPD Celovec in SPD Trst in seveda člani PD Nova Gorica.

Vsekakor se nekaj dni časa za prijavo in vplacilo stroška za prenočevanje (5 tisoč tolarjev). Za prehrano pa mora poskrbeti vsak udeleženec zase (možnost prehrane v kočah). Prve dni julija bo informativni sestanek-pogovor udeležencev. Časa za prijavo je torej samo še nekaj dni.

Obvestila

OD BOR

sklicuje redni občni zbor, ki bo na Stadionu 1. maj jutri ob 20. uri ob prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

S Z GAJA

organizira:
- v okviru sportnega tedna turnir v odbojki za mešane ekipe; vpisovanje vsak dan od 18. do 19. ure na sedežu združenja do jutri;
- 3. julija, ob 15. uri, v okviru sportnega tedna na Padricah sportni poligon za osnovnosolske in srednjesolske otroke; vpisovanje vsak dan od 18. do 19. ure ali uro pred začetkom tekmovanja;
- 3. julija nočni tek; vpisovanje vsak dan od 18. do 19. ure in uro pred tekom. Informacije tel. 226115.

JK CUPA

obvesča, da je v teku vpisovanje za jadrnalne tečaje, ki bodo v naslednjih izmenah: tečaj za optimiste namenjen otrokom od 8. do 14. leta starosti od 19.7 do 30.7 ter 2 tečaja windsurfa in sicer od 19.7 do 23.7 in od 26.7 do 30.7. Vpisovanje na sedežu društva ob sobotah od 16. do 18. ure, tel. 299858.

SK DEVIN

obvesča smučarje tekmovalce, da bodo poletne priprave na Kaprunu od 25. do 28. t.m. Informacije tel. st. 220423 (Stojan).

SK DEVIN - SEKCIJA M.T.B.

obvesča, da so treninji ob torkih in četrkih, ob 19. uri. Zbirališče pri gostilni Zbogor v Samatorci. Informacije na tel. st. 220423 (David).

JK CUPA

vabi svoje člane, da se v cimvcem številu udeležijo nočne regate za pokal »Trofeja cupa« Se-sljan - Piran - Sesljan. Regata je namenjena kajutnim jadrnicam vseh kategorij. Start bo v soboto, 26. t.m., ob 21. uri.

LOKOSTRELSTVO / POKAL

Granzotto (Zarja) najboljši med mladinci

»Deklica« Katja Ražem 2. Zdjaj še nastop na DP

Na 1.600 m visokem Terminillu pri Riminiju, kjer je bil Pokal dežel v lokostrelstvu, je član bazoviske Zarje Moreno Granzotto v zvrsti »hunter and field« (znane in neznane razdalje tarč) med mladinci dosegel pre-stižno uveljavitev. V konkurenci izbranih predstavnikov vseh italijanskih dežel je namreč osvojil končno prvo mesto, s 510 točkami (268 hunter in 242 field) pa je tudi presegel samega sebe, saj predstavlja ta doseg njegov osebni rekord (izboljšal se je za štiri točke) in šesti najboljši točkovni rezultat na tekmovalnem splohu, če pristojimo tudi rezultate, ki so jih dosegli najboljši člani.

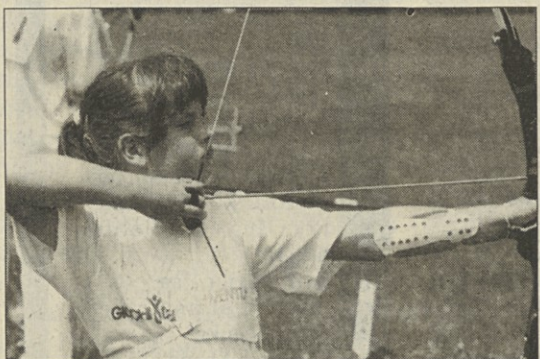
Odlično se je odre-

zala tudi njegova klubska tovariška Katja Razem, ki je med deklkami z izkupičkom 410 točk (209 hunter in 201 field) zasedla končno 2. mesto, potem ko je bila po prvem dnevu celo v vodstvu.

Na ekipnem vrstnem redu je prvo mesto zasedla Toskana pred Emilijo in Venetom, dežela FJK pa se je uvrstila na 9. mesto, kar je za pet mest slabša uvrstitev od lanske, pri čemer je treba upoštevati, da v nekaterih kategorijah ni bila zastopana.

Konec prihodnjega tedna bo v Madonni di Campiglio se absolutno državno prvenstvo v vseh kategorijah.

Poleg Granzotta pa bo Zarjine barve med naraščalniki branil tudi Marko Metlika.

Katja Ražem med »deklkami« druga

TENIS / TROFEJA »HILL SPORT«

Gajini tenisači na domačem turnirju igrajo dokaj uspešno

Gajin turnir v tenisu za Trofeja »Hill sport« za začetnike v organizaciji nogometnega kluba Jezica C kategorije je v polnem teku, zdaj pa je tudi zelo zanimiv. Potem ko so v prvih dneh moči med sabo merili samo neklasificirani igralci, so zdaj na vrsti tudi za prvi nastopi C kategorikov.

Na turnirju, kot znano, nastopa tudi večina članov Gajine tekmovalne skupine. Medtem ko brata Plešničar se nista začela tekmovali, je za zelo dober rezultat je poskrbel Alberto Prelec, ki je včeraj zjutraj po ostrem boju in treh setih igre (6:3, 6:7, 6:3) premagal igralca kategorije C-2 Tognona.

Vasja Vavpetić se je v prvem kolu dobro upiral Bradaschii, a je izgubil z 1:6, 6:2, 4:6. Petnajstletni Milan Vidali je v predtekmovalju s 7:6, 6:4 odpravil Spadara, v prvem kolu pa je gladko klonil pred Roccom (6:3, 6:3).

Člana ekipe za italijanski pokal Andrej Pregarc z zmagami proti Rolliju (6:2, 6:1), Rossiju (6:1, 2:6, 7:6) in Bensiju (6:2, 6:3) ter Riccardo Canone z

Alberto Prelec OK

zmagami proti Grazio-lju (6:1, 6:0), Angeli-nu (6:1, 6:1) in Ugus-siju (6:2, 6:2) sta se dokopala do 4. kola in povsem zadovoljila.

Med Gajinimi rekreativci pa je pravi maraton prestal Andrej Daneu, ki je proti Federiciju izgubil po skoraj starih urah bitke (7:6, 4:6, 6:4).

V čenski konkurenci so dokončali dvo-boje sestajstine finala. Gajina igralca Cirila Devetti, ki je na turnirju nosilka druge skupine je v prvem kolu nadigrala Poa-nijevo. Gajevka je zmagala s 6:1, 6:0.

NOGOMET / TURNIR JEŽICE

Zarja četrta v Ljubljani

V močni konkurenci so se naši »začetniki« res izkazali

Prvi mednarodni turnir »Stefana Beleta« za začetnike v organizaciji nogometnega kluba Jezica je premočno osvojila enajsterica Mure, ki je v finalu premagala celjsko ekipo Studia D kar s petico golov. Nasa združena ekipa Zarja Adriaim-pex se je dobro odrezala, saj je igrala v malem finalu ter tesno s 3:2 izgubila s trboveljsko ekipo Oria Rudar in na koncu zasedla četrto mesto, kar je lep uspeh. Na splošno smo na ljubljanskem stadionu Jezice videli dober nogomet, pravi spektakel so predstavili mladi nogometaši Mure, ko so bili za razred boljši in so prav gotovo najboljša ekipa v republiki Sloveniji.

Nasa združena ekipa je igala v skupini A najprej z domačo ekipo Jezice, ki predstavlja so-lo znanega slovenskega nogometaša Braneta Oblaka in jo tudi premagala z 2:1. Ze na začetku so si ustvarili vrsto priložnosti, potem pa povodli z Longom. Domaci ni so sicer remizirali, a naši so se spet zbrali in zaključili tekmo v svojo korist z zadetkom Jana Pahorja. Poglavje zase je bila naslednja tekma s Celjani Studia D, saj so ti gladko zmagali, čeprav so prvi gol zadeli le minuto pred koncem polca-sa po sumljivi 11-me-

trovki. Najboljša tekma je bila prav gotovo finalna z Rudarjem. Potem ko je ekipa iz Trbovelj po prvem polcasu ze vodila z dvema goloma prednosti, so naši po odmoru zaigrali res odlično. 2:1 je dosegel Manzin, na koncu pa jim je preostalo premalo časa, da bi remizirali, odlični Jan Pahor pa je postavil rezultat 3:2. Poleg vratarja Jasa Gregorija sta se na tem turnirju izkazala se čvrsti Longo in seveda »povsod prisotni« Jan Pahor.

Rezultati:

Studio D - Jezica 1:0, Maribor - Oria Rudar 1:1, Jezica Zarja Adriaimpex 1:2, Oria Rudar - Mura 1:1, Studio D - Zarja Adriaimpex 3:0, Maribor - Mura 0:2.

Finalna srečanja: Jezica - Mribor 4:2 (1:1) po streljanju 11-metrovk, Oria Rudar - Zarja Adriaimpex 3:2, Mura - Studio D 5:0.

Vrstni red: 1. Mura, 2. Studio D Celje, 3. Oria Rudar Trbovlje, 45. Zarja Adriaimpex, 5. Maribor, 6. Jezica Ljubljana.

Zarja je nastopila z naslednjimi igralci: Jas Gregori, Gabrovce, Skabar, Batič, Jan Gregori, Carlo Zornada, Primosi, Jan Pahor, Babudri, Cernjava, Manzin, Alberto Zornada, Longo, Guštin, Berce, Kapun.

Darko Grgić

NOGOMET

Cicibani Primorja končali sezono

Sezona se je končala tudi za cicibane Primorja. Po prvenstvu so sodelovali na treh turnirjih in sicer v Rudi, Ogleju in Tricesimu. Na prvih dveh so osvojili 3. mesto, medtem ko so v Tricesimu prišli do četrtnice finala. Kjer pa jih je premagala Triestina. Prav na tem turnirju so se zbrale vse najboljše ekipe iz nase dežele. Organizatorji so iz nase pokrajine povabili poleg Primorja se Triestino in San Luigi. Stevilo nastopajočih je bilo skupno 24, razdeljenih v 4 skupine s 6 ekipami. To prvo fazo so Prosečani premostili in kot receno so se uvrstili v četrtno finala proti Triestini, ki se je v letosnjem prvenstvu uvrstila za našimi. Tekma je bila izenačena in zanimiva, odločil pa jo je zadetek Trzacačnov v začetnih fazah. Napadi Primorja do konca niso obrodili sadov. Pravilnik je predvideval nato izvedbo dveh tehničnih vaj v obliki stafete. Ekipi sta tokrat pridobili vsaka po eno točko in je bil tako končni rezultat 2:1. Naj omenimo, da se na prosekem igrišču treninji se vedno nadaljujejo. Vabljeni so otroci rojeni v letu '83 in mlajši ob torkih in petkih ob 9. uri na prosekem igrišču. (M.S.)

KOŠARKA / POLETOV POLETNI TURNIR

Boris Vitez in Marko Ban kot v lepih, starih časih

Protagonist 2. kola pa je bil jadranovec Merlin, ki je s pomlajenim Borom (42 točk) ugnal Kontovelce

Na poletnem košarkarskem turnirju Poleta so v tokrek odigrali 2. kolo.

Skupina A
Sokol - Polet 76:75 (35:41)

SOKOL: Stanisa 8 (3:6), Hmeljak 9 (1:2), Devetak 6, Rauber 32 (1:1), Paulina 18 (7:10), Lesica 3, Buzan; trener Tercon.

PM: 12:19. SON: 16. 3T: Rauber 3, Stanisa 1, Paulina 1, Lesica 1.

POLET: D.Taucer, P.Zerjal 2, Škerk 12, Pro 8, Persi 7 (1:3), I.Malalan 3, Škerlavaj 3 (1:1), W.Sosić 10 (4:4), Vitez 23 (2:2), Gregori 7 (1:8); trener Vremec.

PM: 9:18. SON: 18. 3T: Vitez 5, I.Malalan 1.

Sodnika: Bogatec in Ciani.

Peterke tekme: Rauber, Hmeljak, W.Sosić, Vitez, Paulina.

Najboljši igralec: Rauber Presenečenje: Pro.

Z dvema kosema v zadnji minuti tekme so sokolovci presenetili domačo peterko, ki je od 5' dalje stalno vodila, celo z enajstimi točkami razlike v uvodnih minutah drugega

polcasa in se s štirimi minuti pred koncem. Poletovci so z razpoloženim Borom Vitezom, ki je s crte treh točk dosegel kar 15 točk, dajali vtis, da lahko mirno odpravijo z nekoliko okrnjeno postavo Sokola, Sandi Rauber in Robi Paulina pa sta v drugem polcasu zaigrala v prvenstveni preobliki in Nabrezinci so iz minute v minuto nizali različno med ekipama. Prav omenjena igralca sta tudi dosegla zadnjih, odločilnih pet točk in Sokol je tako že osvojil prvo mesto v skupini A.

Skupina B
Bor Radenska - Kontovel 104:100 (45:40)

BOR: Merlin 42 (3:3), M.Ursic 2 (2:4), I.Ursic 6 (4:4), Percic 5 (1:2), Giacomini, Grbec 24 (2:2), Samec 14, M.Jogan 3, Pozar 8 (2:3); trener Krecic.

PM: 14:18. SON: 30. 3T: Merlin 7, Grbec 2, M.Jogan 1.

KONTOVEL: Turk 14 (4:12), Vodopivec 8 (2:4), Civiati 27 (5:8), K. Starc 19 (3:7), C. Cuk 18 (4:8), M.Ban 14 (8:12); trener

W.Sosić.
PM: 26:51. SON: 21. 3T: K.Starc 4.

Sodnika: Vremec in Jogan.

Peterke tekme: Merlin, Grbec, Samec, Civiati, K.Starc.

Najboljši igralec: Merlin. Presenečenje: C.Cuk.

Borova zadnja okrepitev turnirja, jadranovec Umberto Merlin, je z izredno »performance« popeljal mlado Borovo ekipo do presenetljivega uspeha nad starejšo, izkušeno, sicer malostevilno postavbo Kontovela, za katero je po dolgem času spet zaigral Marko Ban. Borovci so s Samcem pod kosema, Grbcem in Merlinom držali visok ritem igre in belozeleni so dalj časa zanesljivo vodili. V drugem polcasu so Kontovelci uveljavili svojo fizično premoč in vzpostavili ravnotežje, v zadnjih minutah pa so borovci dobro izkoristili proste mete (Kontovelci so si jih pripravili kar 25) in zasluzeno zmagali.

DANASNJI SPORED

19:00 prvi polfinale; 21:00 drugi polfinale. (VJ)

OBČNI ZBOR SLOGE / OB PRISOTNOSTI VELIKEGA ŠTEVILA ČLANOV

Velikim težavam navkljub sezona polna zadoščenj

Tesno sodelovanje s sorodnimi društvi bodo še poglobili

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

Podrobnejše poročilo o delovanju Sloge je podal tajnik Ivan Peterlin, ki se je ob razumljivem navajanju uspehov, ki jih je Sloga dosegla, kritično lotil tudi vseh problemov, ki ovirajo delo odbornikov, trenerjev in sportnikov. Poudaril je, da ostajajo glavni problemi se naprej nereseni in delovanje društva primerjal z delovanjem podjetja. To pa se povečuje odgovornost ljudi, ki se morajo s temi problemi vsakodnevno soočati, da sploh lahko zagotovijo normalno delovanje društva ter vadbo in nastope tekmovalcem. Peterlin je opozoril, da zato že dolgo ne poznajo besede improvizacija, saj tega odgovorno delovanje na vzgojnem področju ne dopušča, dodal pa je, da je v tem kriznem obdobju prav sport nosilni element naše narodnostne skupnosti, »kakršni so bili nekoc kultura, pevski zbori, amaterski odri itd.

RADO GRUDEN

njegova vloga ni več samo sportna, rekreativna in razvedrilna, temveč je to danes oblika političnega aktivizma med mladimi in vsi, ki se ukvarjamo z njimi, smo v bistvu zaključili uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

»V slogi je moč, naj živi in se razvija močna Sloga!« S temi besedami je stari in novi predsednik Sloge Vojko Miot zaključil uvodni poseg na 13. rednem obecnem zboru tega sportnega združenja, to pa je bil tudi poziv predsednika članstvu, da naj bi neposrednejše sodelovalo pri razreševanju vseh problemov, s katerimi se odbor Sloge srečuje pri svojem vsakodnevem delu. Opozoril je na težavne politične in gospodarske razmere in v tem kontekstu poudaril pomen sporta za sirso družbeno skupnost.

KOŠARKA / NA EVROPSKEM PRVENSTVU VČERAJ SLOVENIJA PREMAGALA ESTONIJO

Odločilna bitka

Le zmaga zagotavlja Sloveniji zanesljivo pot v München

BERLIN - Slovenska reprezentanca si je s sinočnjim zmago proti Estoniji spet odprla vrata za vstop v nadaljevanje tekmovanja, vendar pa mora zato danes, če noče biti odvisna od rezultatov drugih tekmecev, premagati Nemčijo. Poraz z Nemci pa bi bil lahko usoden. V Münchenu bi potem namreč odšli samo v primeru zmage Belgije nad Estonijo, saj bi imeli Nemčija in Belgija tako po dve zmagi, Slovenija in Estonija po po eno, o napredovanju v naslednji pa bi odločalo medsebojno srečanje, v katerem pa je Slovenija boljša.

Slovenska reprezentanca je proti Estoncem zaigrala veliko bolje kot proti Belgijcem, ki so včeraj visoko izgubili z Nemci. Predvsem so dobro zaigrali Zdobc, Alibegović in Kotnik, tako da razmeroma prepriljiva zmaga ni bila niti trenutek vprašljiva. Od ostalih večerajšnjih srečanj je bila se najbolj razburljiva

tekma med Hrvaško in Francijo, ki so Hrvati dobili šele po podaljsku, nič cudnega pa ne bi bilo, če bi Francozi slavili že v rednem delu, ko so s serijo napak omogočili Hrvatom, da so izsilili podaljske, v katerem so potem tudi zmagali. Hrvati so si s to zmago že zagotovili vstopnico za München, Francozi pa bodo to poskušali doseči danes z zmago nad Bolgarijo.

Rezultati 2. dne

Skupina A:
Svedska - Rusija 100:92 (51:43) po podaljsku; Spanija - BIH 96:89 (46:41).
Vrstni red: Spanija 4, Svedska in Rusija 2, BIH 0.

Skupina B:
Hrvaška - Francija 100:95 (41:42) po podaljsku; Turcija - Bolgarija 78:69 (29:35).
Vrstni red: Hrvaška 4, Francija in Turcija 2, Bolgarija 0.

Skupina C:
Grčija - Izrael 74:79 (41:40); Italija - Latvija 79:80.
Vrstni red: Italija, Izrael, Grčija in Latvija po 2.

Skupina D:
Nemčija - Belgija 93:64 (56:35); Slovenija - Estonija 80:63 (37:28).
Vrstni red: Nemčija, Belgija, Slovenija in Estonija po 2 točk

Današnji spored

Skupina A: BIH - Svedska (14), Spanija - Rusija (16); skupina B: Francija - Bolgarija (13.30), Hrvaška - Turcija (15.30); skupina C: Latvija - Izrael (19), Italija - Grčija (21); skupina D: Estonija - Belgija (19), Slovenija - Nemčija (21).

Na sliki AP: boj pod košem na tekmi Rusija - BIH; Fetisov med Avdičev in Primorcem.

Koncept igre Slovenije se je proti Belgiji sesul

Slovenija - Belgija 61:82 (31:35)

BERLIN - Dvorana Deutschlandhalle, 1000 gledalcev, sodnika Grigorijev (Rusija) in Pittskilis (Grčija).

SLOVENIJA: Horvat 7 (2:2), Bačar 2, Zdobc 16 (6:6), Alibegović 22 (9:10), Gorenc 5, Kotnik 6 (2:2), Djurišić 3.

BELGIJA: Strelens 16 (5:7), Snyders 12, Bayer 25 (7:8), Samay 9 (1:1), Heman 3 (0:1), Cleymans 10 (3:4), Bruynics 3 (3:4), Goethals 7 (3:6).

Wroclaw, Castelanu Le Lez in Berlin so mesta, kjer je nastopala, nastopa in bo nastopala slovenska košarkarska reprezentanca, ki naj bi na svojem letošnjem evropskem »pohodu« naredila tudi nadpovprečen vtis - in ne samo umetniškega. Slovenska ekipa je po uspehu s Poljske prisla naivno prepričana, da je je že »top«. Igralci so sanjarili o velikih stevilkah in se večjih prestopih, večina medijev in »vplivnežev« jih je dvignila visoko pod kosarkarsko nebo. Vsi so mislili, da se svet vrti okoli njih, predvsem pa so bili prepričani, da bo ravno evropsko prvenstvo najprimernejši čas in prostor, kjer bodo pokazali, da sodijo med najboljše na stari celini.

No, začelo se je EP, na vrsto je

prisla tudi prva tekma Slovenije, tekmeč je bila reprezentanca Belgije, z visokega kosarkarskega neba pa ni zasijalo sonce, temveč se je ulil nepričakovan dež. Kosarkarski oblaki so takorekoc jokali ob uvodni tekmi slovenskih kosarkarjev, ki niso le razočarali, temveč poznavalce prisilili tudi k malce drugačnemu razmišljanju. Sploh ni važno, koliko je Slovenija izgubila proti severnjaski ekipi, v kateri lahko brez večjih težav kosarko igrata le dva igralca - branilec Bayer in krilni kosarkar Cleymans. Vsi drugi so zgodba zase.

Slovenija: mostvo je igralo zastarelo, počasno kosarko, brez hitrih protinapadov. Tako zelo opevana obramba bi se lahko kot najboljši primer preselila v duhoviti strip Alan Ford, kjer akterji veliko govorijo o svicarskem siru in marsicem drugem. Kot skatlica se je podrla dvorez na teorija o obrambi, kjer slovenski igralci niso niti skakali, se borili, se manj pa pomagali drug drugemu. Napad ne more temeljiti le na igri Jureta Zdobca, ki je igral zelo slabo ter na Teomanu Alibegoviću, ki je sicer odličan kosarkar, vendar dobesedno »nemogoč« s svojo vsiljivostjo v napadu. Kotnik in Djurišić sta več igrala na položaju zunanjih igralcev kot pod košema

ter tako popolnoma podrli sistem igre v napadu, Hrvat je nerazumljivo igral premalo, Gorenc pa bo moral se malo počakati, če bo hotel reci vsaj crko »e« od evropski. Prav zalostno pa je gledati Maria Kraljevića, ki ne more niti hoditi in razmišljati, kaj sele povprečno igrati kosarko. Podobno velja tudi za Jaka Daneua, le da so vzroki za njegovo »kriminalno« igro malo drugačni. Tudi selektor Janez Drvarić je tekmo vodil brez pravega občutka za ritem svojih kosarkarjev in nasprotnikove ekipe, nerazumljivo menjal igralce ter pripravil čudno taktiko. Odločiti se bo pac moral, da bodo igralci igrali tudi v napadu, saj se je pokazalo, da so večna govorčenja o nekakšni obrambi lahko le milni mehurček.

Danes zvečer (ob 21. uri) bo Slovenija igrala proti domaći ekipi Nemčije, ki v prvi dveh tekmah nikakor ni izpolnila velikih pričakovanj. Obe mostvi sta v zelo nerodnem položaju, saj se bo zmagovalec mimo »kroga« ekip uvrstil v drugi del turnirja, porazenec pa si bo skoraj gotovo zapravljen vse možnosti za uvrstitev v skupino F.

Pravijo pa, da je München zelo lepo mesto.

(J. Z.)

TENIS / TURNIR V WIMBLEDONU

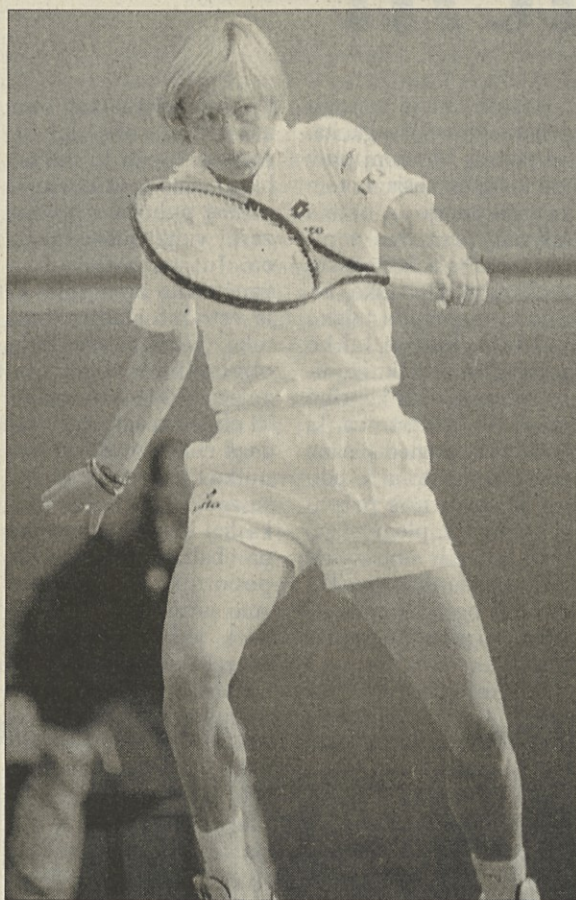
Favoriti nimajo težav Stich hitrejši od teme

LONDON - Boris Becker se je moral potruditi manj, kot se je bal, da se strl odpr vedno nevarnega Rusa Volkova. Izenačen je bil le prvi set, ko je Rusu uspelo priti do »tie breaka«, nato pa za Nemca ni bilo več ovir. Precej bolj se je moral potruditi njegov rojak Michael Stich, ki je imel v Avstralcu Stolleu dostojnega nasprotnika. Stolle je dobil prvi set, po izenacenju na 1:1 pa je v tretjem setu zaigral izredno dobro in celo povedel s 4:1 v igrah. Takrat pa se je Stich le zbral, spreobrnil potek srečanja v svojo korist in set dobil s 7:5. V boju z mrakom in Avstralcem je Nemcu v četrtem setu le uspelo zaključiti

srečanje se pred prekinitvijo. Ostali favoriti so se tudi prebili v naslednje kolo, nekateri z večjimi, drugi z manjšimi težavami. Med tistimi, ki je uspešno preстал 2. kolo je tudi belgijski Italijan Lorenzo Tielman. Na turnir se je prebil skozi kvalifikacije, v Italiji pa so nenadoma odkrili, da ima poleg belgijskega tudi italijansko državljanstvo. Zanj je njegov trener Peter Fleming dejal, da bo kmalu med prvimi petdesetimi igralci na svetu. To mu je morda že uspelo, potem ko je v 1. kolu premagal 46. z ATP lestvice, Američana Renenberga, v 2. pa 59. tenisača na svetu, Francoza Simiana. Zdaj od njega vsi pričakujejo nove podvige.

Pri ženskah je presečenj se manj kot pri moških. Favoritinje so se vse uvrstile v naslednje kolo, nekaj težav sta imeli le šesta nosilka Martinezova, ki je proti Avstrijki Wisnerjevi presenetljivo izgubila drugi set, in sedma nosilka Capriati, ki se je morala tudi nekoliko bolj spottiti, preden je v treh setih strla odpor Avstralkke Smylie. Prva favoritinja wimbledonskega turnirja Steffi Graf je po hitrem postopku opravila z Britanko Woodovo, ki je v dveh nizih uspela Nemki odvzeti le tri igre.

VCERAJSNJI REZULTATI
Moški (2. kolo) - Korda (Čes, 11) - Gilbert (ZDA) 3:6, 6:3, 6:3, 6:2;

Veteranka Martina Navratilova včeraj počivala (AP)

Olhovski (Rus) - Plamer (ZDA) 7:6 (7:5), 6:3, 6:2; Agassi (ZDA, 8) - Cunha-Silva (Por) 5:7, 6:3, 6:2, 6:0; Krickstein (ZDA) - Washington (ZDA, 14) 6:7 (10:12), 6:4, 6:0, 7:6 (7:5); Rostagno (ZDA) - Indruska (J.Afr) 6:2, 2:6, 2:6, 6:4, 7:5; Krajček (Niz, 9) - Eltingh (Niz) 6:4, 6:4, 6:4; Foster (VB) - Herreza (Meh) 6:4, 6:3, 6:4; Tieleman (Ita) - Simian (Fra) 6:3, 6:4, 3:6, 6:4; Hlasek (Svi) - Petchey (VB) 7:6, 4:6, 6:7, 6:2, 10:8; Sampras (ZDA, 1) - Morgan (Avs) 6:4, 6:4, 6:4; Becker (Nem, 4) -

Volkov (Rus) 7:6, 6:1, 6:4; Stich (Nem, 6) - Stolle (Avs) 4:6, 6:1, 7:5, 6:4; Leconte (Fra) - Pri-nosil (Nem) 6:4, 6:4, 6:4.
Ženske (2. kolo) - Sukova (Čes, 15) - Fari-na (Ita) 6:4, 6:2; Martinez (Spa, 6) - Wiesner (Avt) 6:1, 4:6, 6:1; Sawamantsu (Jap) - M. Maleeva-Fraginiere (Svi, 11) 6:3, 6:3; M. Maleeva (Bol, 10) - McNeil (ZDA) 7:6 (9:7), 6:4; Graf (Nem) - Wood (VB) 6:2, 6:1; Sanchez (Spa) - Neiland (Let) 7:6, 6:0; Capriati (ZDA, 7) - Smylie (Avs) 4:6, 6:3, 6:2.

NOVICE

Spet 1:2 - Konec vseh sanj za Slovenski atletski klub

CELOVEC - Nogometasi Slovenskega atletskega kluba tudi v drugem poskusu niso uspeli v kvalifikacijah za vstop v 2. avstrijsko zvezno nogometno ligo. Pred skoraj 4000 navjaci so včeraj zvečer v celovskem mestnem stadionu izgubili tudi drugo tekmo na domačih tleh proti Braunauu z 1:2 in tako zapravili zadnjo možnost za podvig. Zgornjeavstrijski prvak pa si je z zmago nad SAK že zagotovil vstop v drugo najvišjo avstrijsko nogometno ligo. Igra se je za SAK začela kot zazeljeno, saj je Lippusch že v 6. minuti dosegel vodstvo za slovenske nogometase. Namesto da bi SAK igral na drugi zadevek, pa je skušal braniti tesno vodstvo, kar se je ekipi hitro maščevalo. V 45. minuti so gostje iz prostega strela izenačili, v drugem polcasu pa so celo prevzeli iniciativo in v 68. minuti dosegli zmagoviti zadevek. V zadnjih 20 minutah so slovenski nogometasi sicer napadali, toda jim ni uspelo niti izenačiti. Tekma se je končala incidentom in z izključitvijo dveh igralcev (od SAK je bil izključen Tonci Blajs), zvesti navjaci pa so razočarani zapustili kraj poraza. Preostala tekma med stajerskim prvakom Flavia Solva in slovenskimi »atletiki« v soboto popoldne v Wagni je po porazu SAK brez vsakega pomena in samo še za statistiko. SAK bo torej tudi v prihodnji sezoni moral igrati v koroski ligi. (I.L.)

Postava SAK: Prescheren; Blajs, Savić, A. Sadjak, Pappler, Kreutz (64. F. Sadjak), Hober, Smid (53. Gailo), Lippusch, Wölbl, Gröss.

Vrstni red: 1. Braunau 6/4 (3:1), 2. Flavia Solva 3/3 (2:2) 3. SAK 1/3 (2:4).

SP za veterane v Trstu in Celovcu

TRST - Četrto svetovno nogometno prvenstvo za igralce starejše od štirideset let bo letos od 2. do 11. julija v Trstu in Celovcu pod nazivom »Peljejev pokal«. V Trstu bodo igralce reprezentance Italije, Brazilije, Anglije in Nizozemske, v Celovcu pa Avstrija, Nemčija, Argentina in Urugvaj. Po dve najboljši ekipi iz vsake skupine se bosta uvrstili v polfinale, ki bo 9. julija v Celovcu, finalna tekma pa bo 11. julija v Trstu.

Ekvador in Urugvaj prva četrtfinalista za Pokal Amerike

QUITO - Ekvador in Urugvaj sta prva četrtfinalista ameriškega nogometnega prvenstva. V zadnjih dveh tekmah v skupini A je Ekvador premagal Urugvaj z 2:1 (1:0), ZDA in Venezuelu pa sta igrala neodločeno 3:3. Tako je Ekvador končal predtekmovanje s polnim izkupicem, drugi je Urugvaj s 3 točkami, Venezuela ima 2, ZDA pa eno točko. V četrtfinale se uvrstila prvi dve ekipi, nekaj upanja pa ima tudi tretjevršna ekipa, kar pa najbrž ne velja za Venezuelu, ki ima le dve točki in hudo negativno razliko v golih. V četrtfinalu se bo Ekvador v soboto pomeril proti eni od dveh tretjeplasiranih ekip, ki se bosta prebili naprej, Urugvaj pa bo igral proti zmagovalcu skupine C. O njem odločala tekma med Argentino in Kolumbijo, ki so jo igrali ponovi. Drugi par v skupini C pa je bil Mehika - Bolivija.

Italija spet polnopravno v FIVB

LAUSANNE - Italijanska odbojkaška reprezentanca in klubi bodo lahko spet nastopali na mednarodnih tekmovanjih. To je včeraj sporočil predsednik mednarodne odbojkaške zveze FIVB Raul Costa. S tem nastop italijanske reprezentance na EP ni več vprašljiv. Mednarodna odbojkaška zveza je kaznovala Italijo zaradi nepravilnosti pri volitvah vodstva organov italijanske zveze, po nedavnih volitvah pa je bil ta ukrep torej preklinal.

Nova organizacija pri MOK-u

LAUSANNE - Predsednik pravne komisije Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) Keba Nbye je izjavil, da bosta MOK in mednarodna sportna federacija ustanovili Vrhovni svet mednarodne sportne arbitraže, ki naj bi zagotavljal popolno neodvisnost sportnega razsodišča. Naloga arbitraže bi bila tudi omejevanje števila primerov, ki pridejo na državna sodišča, saj naj bi imela nova organizacija strukturo, ki bi omogočale, da vsa sodišča priznajo razsodbe sportnega razsodišča. V vrhovnem svetu bodo izkušeni pravniki, ki jih bodo izbrali MOK, sportne federacije, nacionalni olimpijski komiteji in sportniki. Svet bo zagotavljal tudi financiranje pravne pomoči sportnikom, ki bodo zanj zaprosili.

Težave Čehov

LONDON - Reprezentanca Česke, ki bo od 16. do 18. julija v Halleju proti Nemčiji igrala v Davisovem pokalu, ima velike težave pri sestavi mostva. V Wimbledonu, kjer je podlaga enaka kot v Halleju, so že v prvem krogu izpadli Karel Novacek, Martin Damm in Otislav Dosedel. Težko bodo doleteli tudi drugega igralca, ki bo skupaj s Kordo nastopil v Halleju.

Bradley proti Kitajski

WASHINGTON - Bill Bradley, član ameriške kosarkarske reprezentance, ki je zmagala na olimpijskih igrah leta 1964, je Mednarodni olimpijski komitej (MOK) pozval, naj zaradi kršitve človekovih pravic na Kitajskem zavrne kandidature Bejinga za organizacijo olimpijskih iger leta 2000. Kitajski član MOK-a je očitno ostro zavrnil ter ob tem še dodal, da Bradley s pozivom grobo krši olimpijska načela. V MOK-u opozarjajo, da bi takšne poteze lahko ponovno sprožile plaz bojkotov prihodnjih olimpijskih iger. Končna odločitev o gostitelju OI leta 2000 bodo sprejeli 23. septembra. (Reuters)

Maradona na Otoku?

LONDON - Lastnik angleškega nogometnega prvliga Birmingham Cityja David Sullivan je sporočil, da želi v svoje vrste pripeljati Argentince Diega Maradono, o čemer so že obvestili njegovega menedžerja. Argentincu pogodba s sedanjim klubom Sevillo poteče konec meseca. Angleži pravijo, da so za prestop pripravljeni plačati 2,9 milijona dolarjev. Za bivšega kapetana bivših svetovnih prvakov se zelo zanima tudi neki japonski klub. (Reuters)

SREDOZEMSKESKE IGRE / DANES NOGOMETNI POLFINALE

Slovenski rokometasi v polfinalu

V moštvenem kronometru italijanski kolesarji zlati - Bron Kejžarijevi

Plavanje
NARBONNE - Radovljitanka Alenka Kejzar je 200 metrov prsno preplavala v času novega državnega rekorda (2:34.88) in osvojila bronasto odličje. Jure Bucar je na 200 metrov prosto osvojil sedmo mesto s časom 1:54.53.

Rokomet
NIMES - Slovenski rokometasi so si z zmago nad Italijo s 23:16 (10:4) zagotovili nastop v polfinalu. Pred tem so doslej premagali Grčijo in Tunizijo, ter izgubili proti Hrvaški. Proti Italijanom so ves čas tekme vodili. Zaradi udarca s komolcem je bil izključen Roman Pungertnik, o njegovem nastopu v polfinalu pa bo odločala tekmovalna komisija. Strelci: Likavec 6, Plaskan 5, Serbec 3, Pun-

gartnik, Banfro, Tomcic in Jeršić 2, Stojaković 1.

Zenske so z 28:15 (17:5) premagale Alžirijo. Strelke za Slovenijo: Sturm 13, Marton 5, Mezek, Polajnar, Cotar in Černe 2, Tomsic in Pohleven 1.

Odbojka
PALAVAS - Slovenski odbojkarji so izgubili tudi drugo srečanje, S 3:0 (11, 12, 14) jih je premagala Alžirija.

Kolesarstvo
MENDE - Kolesarji so se pomerili v moštvenem kronometru. Zmagala je Italija pred Spanijo in Francijo, Slovenija pa je bila peta. Slovenska četverka Ugrenović, Baloh, Stangelj in Papez je imela v dežju in hladnem vremenu zavidljivo povprečno hitrost, 50,89 km/h.

Danes se bo tekmovalje nadaljevalo v devetih disciplinah, slovenski predstavniki pa bodo nastopili v petih. Najbolj zanimiv bo nastop bratov Majcen na 1500 metrov. Plavalci bodo tudi Robi Zekanovic (50 metrov prosto), Natalija Repec (200 metrov prosto), Tina Pabernik (100 metrov delfin), Alenka Kejar in Tanja Godina (200 metrov hrbtno) in Polona Rob (200 metrov mešanost). Rokometasice bodo igralo proti Italiji, kosarkarice proti Grčiji, nastopili pa bodo še jadranci in igralci namiznega tenisa.

Nogomet
V polfinalu nogometnega turnirja se bo Italija danes ob 20. uri v Lattesu pomerila z Alžirijo, medtem ko bosta Francija in Turcija igrali že ob 15. uri.

ČRNA KRONIKA

Lačna mladina

LJUBLJANA, KRŠKO - Včeraj, nekaj po polnoci, so policisti na Tržaški cesti prijeli skupino starih mladotnikov, ki so vlomili v okrepčevalnico Julija. Ko so prišli policisti, so si mladenici že pripravljali jedila, v njihovih žepih pa so našli tudi nekaj zavitek zvečelnih gumijev in čokolad. Po zaslišanju na policijski postaji in prijavi tožilstvu so »gladujoče« izročili njihovim staršem.

Tudi na trznici v Krškem so policisti pri vplomu v prostore za prodajo sadja prijeli 25-letnega fanta, ki se je želel v urah po polnoci oskrbeti z vitamini. (V.K.)

Ubil bi starše

MURSKA SOBOTA - Alkohol je v torek precej razvnel mladotnika, ki se je ob prihodu domov znesel nad starši. Ko je prišla intervencijska skupina soboske policije, je fantič pretepal očeta in mater in jima grozil, da ju bo ubil. Togotnega mladeniča so odpeljali na policijsko postajo, dezurna sodnica za prekrške pa je zanj odredila pripor, saj je fant v teh krajih znan razgrajac in ima v sodniških arhivih že lep spisek svojih grehov. Po priporu so nevarnega fanta izročili v obdelavo Centru za socialno delo. (V.K.)

Konoplja je bila pravšnja

RADECE - V teh dneh postaja za zetev primerna indijska konoplja, ki jo tudi na stajerskem koncu navkljub prepovedi gojijo marsikje. Včasih pa jo pozanjejo kar policisti. Na njivi v blizini Radec so policisti pred dnevi odkrili lepo negovan nasad, ki je bil naokoli zamaskiran s fizolom, ki je plezal po preklah. Ko so zetev dokončali, so napravili obracun. Lastniku nasada so pobrali 201 rastlino indijske konoplje, iz katere bi se dalo pridelati okoli deset kilogramov suhe »trave«. Ta bi mu na crnem trgu vrgla med tri in pet tisoč mark dohodka. (B.P.)

Kolesarji na cesti

LJUBLJANA - Dvainsedemletna Franciska S. iz Grosupljega je v torek vozila kolo po lokalni cesti iz naselja Cesta proti križišču za Videm. V križišču pa je zapeljala, ne da bi se prepricala, če je pot prosta in je tako izsilila prednost avtomobilu, ki je pripeljal iz smeri Zdenske vas. Avtomobilist je pripeljal prehitro in pred kolesarko ni uspel pravočasno ustaviti. Hudo ranjeno Francisko so odpeljali v ljubljanski Klinični center.

Kolesar, ki se je v torek ponoči peljal po cesti iz Kamniške Bistrice proti Strahovici, je bil brez prizgane luči, zaradi česar je prepozno opazil oviro na cesti. Zaradi močnega zaviranja je padel in se huje poškodoval. Zdravi se v Kliničnem centru. (V.K.)

PRAZNIK

Dan slovenskih policistov

Proslave, odlikovanja in predstavitve svojega dela - Nova generacija policistov

LUCIJA GROBLER

LJUBLJANA - Letos bodo slovenski policisti že drugič praznovali 27. junij, dan slovenske policije. To je namreč dan, ko so se delavci organov za notranje zadeve neposredno po razglasitvi neodvisnosti Slovenije leta 1991 uprli agresiji nekdanje jugoslovanske vojske. Slovesnosti ob tem pravo-

zniku so se začele že prejšnji teden s koncertom orkestra slovenske policije v Cankarjevem domu, s čimer je orkester praznoval tudi 45-letnico svojega delovanja. Včeraj pa je bila v Mariboru predstavitve dejavnosti operativ-

ne službe policije, policijskih konjenikov, vodnikov s službenimi psi, intervencijskih skupin, protidiverzantskih skupin in drugih. Ta teden pa bodo številne slovesnosti po upravah za notranje zadeve povsod po Sloveniji. Na njih bodo najzaslužnejšim izročili priznanja organov za notranje zadeve, zvrstilo pa se bo še veliko praznov s kulturnim programom, družabnih srečanj in športnih prireditvev. Danes bo v Izobraževalnem centru organov za notranje zadeve v Tacnu prisegla nova generacija policistov.

Na sobotni osrednji proslavi ob dnevu policije v Sempetru pri Novi Gorici bo slavnostni govornik minister za notranje zadeve Ivo Bizjak, ki bo dr. Janezu Pecarju podelil statuo ONZ, 25 zaslužnim članom pa najvišja priznanja ONZ. Ob tej priložnosti bodo odprli tudi nove delovne prostore tamkajšnje prometne policijske postaje. V tem času bodo na nekaterih policijskih postajah pripravili dneve odprtih vrat, kjer se bodo občani lahko približe seznanili z delom policistov. Ponekod pa bodo organizirali tudi obiske policistov v vrtih in solah.

Gneča za poštne liste

KRANJ - Iztekajo se zadnje ure »uporabnosti« rdečega poštne lista (25. junij), zato je gneča tudi na vseh občinskih sekretariatih za notranje zadeve razumljiva, kajti (pre) veliko število državljanov se za zamenjavo odloča prav zadnje dni. Praviloma je na Gorenjskem potrebno na modri dokument čakati tri tedne, izjema je le Radovljica, kjer ga tamkajšnji proslanci dobijo v tednu dni. Doslej so v Kranju izdali 51.000 poštih listov, v Skofji Loki 21.000, Radovljici 7.000 in v Trzinu 8.500. Največja gneča je v Kranju, kjer zadnje dni sprejemajo do 400 prosenj dnevno. (V.B.)

Usodni ovinki

SEZANA - Levi ovinek na cesti Senožeze - Sezana je bil pri odcepu za Dolenjo vas včeraj popoldan usoden za voznika terenskega vozila znamke Mitsubishi. Vanj je namreč pripeljal s preveliko hitrostjo, tako da ni mogel speljati ovinka in ga je zaneslo v obcestno drevo. Voznik je pri tem dobil tako hude poškodbe, da je umrl že na kraju nesreče. (B.V.)

MARIBOR - Približno ob peti uri jutraj je v torek pri naselju Dolnja Počehova 21-letni Anton M. iz Seberovcev pripeljal v ostri desni ovinek na priključku za magistralno cesto. Bil pa je prehitel, zaneslo ga je na bankino nato pa v obcestni jarek, kjer se je prevrnil, in se po desetih metrih drse- nja spet ustavil na kolesih. Anton je bil pri preobracanju huje ranjen, njegova sopotnika pa la- zje. (V.K.)

Otrok pred avtomobil

SENTJUR, CELJE - Ceste, po katerih večina Slovencev vsak dan kam hiti, so le del skupnega življenjskega okolja. Zato se na njih premnogokrat znajdejo tudi otroci. Zal so mnogokrat posledice tragicne.

V torek zvečer je Franc H. iz Sentjurja vozil z osebnim avtomobilom po magistralni cesti med Sentjurjem in Storami. Ko je pripeljal v oster, vendar pregleden desni zavoj pri Prožinski vasi, mu je z leve strani nenadoma pred vozilo pritekel petleten otrok. Voznik zal avtomobila ni mogel pravočasno zaustaviti, zato je otroka zadel s prednjim desnim delom vozila, tega pa je nato vrglo na pokrov motorja; po desetih metrih pa je z avtomobila padel na cestišče. Fantka so hudo poškodovanega najprej pripeljali v celjsko bolnišnico, nato pa v ljubljanski Klinični center. Od Klanca pri Dobrni proti Zavruhu se je v torek zvečer s kolesom peljalo sedemnajstletno dekle. Ko je pripeljalo do prometnega znaka, ki je označeval delo na cesti, je zapeljalo v levo, v tistem trenutku pa ji je nasproti s motornim kolesom pripeljal Ivan T. iz Velenja. Ker se je tudi sam izogibal delu na cesti, je zapeljal proti sredini cestišča, tam pa zadel kolesarko tako, da sta oba padla. Voznik motorja se je pri tem hudo poškodoval. (B.P.)

Črni sekač

SENOVO - V Podlogu pod Bohorjem se neznane prav nič ni bal, da bi staknil kakšnega okuzenega klopa in je meni nič tebi nič posekal osem brestov in tri jelke, skupaj okoli šestnajst kubičnih metrov lesa. S tem je lastnika, Gozdno gospodarstvo iz Brežic, oskodoval za 127 tisoč tolarjev. (B.P.)

Samopostrežba

MARIBOR - V noči na torek je neznan vlomilec vlomil v avtomehanično delavnico in trgovino z avtodeli, ki jo ima v Mariboru Borut J. Istega neznanca sumijo, da je vlomil tudi v samopostrežbo, ki jo ima Janez V. v Vosku pri Mariboru. Iz trgovine je odnesel le manjšo količino denarja, zasebnika sta bila tako oskodovala za približno 200 tisočakov. (V.K.)

Spregledal vdolbino na njivi

MURSKA SOBOTA - V torek popoldne je na Rožickem vrhu 34-letni Franc K. s kombajnom spravljaj jemmen. Spregledal pa je vdolbino na robu njive in ko je s kombajnom zapeljal cezno, se je ta prevrnil in pod seboj pokopal 28-letnega Benjamina P., ki je pomagal pri delu. Nezavesnega fanta so s poškodovanim prsnim košem, hrbtnico in glezljem, odpeljali v sobosko bolnišnico. (V.K.)

JUTRI

25. junija

Dalec od Evrope, pa vendar se je po drugi svetovni vojni Koreja zaslala v podobnem položaju: tako kot Nemčijo in Evropo je Korejo delila železna zavesa.

Med drugo svetovno vojno so Korejo zasedli Japonci. Po zavezniški zmagi so potegnili po 38. vzporedniku črto, ki je ločevala sovjetsko in ameriško okupacijsko cono. Sporazum vzpodbudnega videza, ki je nastal v Moskvi, je obljubljal, da bodo ZDA, Velika Britanija, Sovjetska zveza in Kitajska najkasneje v petih letih omogočile združitve razdeljene države v enotno, demokratično Korejo.

Namerno tega so severnokorejske čete ob zori, 24. junija 1950, prekorčile mejno črto na 38. vzporedniku. Južnokorejska vojska je bila sicer dobro izurjena z ameriško pomočjo, opremljena pa je bila le z lahkim orožjem.

V nedeljo, 25. junija, se je sestal Varnostni svet in sklenil, da se morajo severni Korejci umakniti, pri čemer se je tedanja Jugoslavija vzdržala. Tako se je pričela korejska vojna, prvi spopad po drugi vojni, v katerega so bili vpleteni vojniki. Truman se je znel v težavem položaju, okleval je in stvari so se zapletle tako, da je spopad usel kontroli. Vpleti so se Kitajci z velikanskim številom vojakov in se čez tri leta, ko so padle številne žrtve, je prišlo do premirja ob isti razmej- tveni črti, kot je bila postavljena že pred vojno.

Razdeljena država se danes caka, da izgine umetno potegnjena črta ločnica.

T A J S K A

IGOR FABJAN

Med hribovskimi plemeni

Zadovoljno sem mezikal' v vroče tropsko sonce, ki je zamenjalo osorvrazeno ljubljansko meglo. Naporen let z vzhodnoevropsko letalsko družbo je bil že pozabljen in lahko sem se posvetil raziskovanju dežele smehljajev, kot Tajsko radi opjevajo turistični prospekti.

Hrupni, prenaseljeni Bangkok se je dusil v oblakih izpušnih plinov in neznosni sopari, pred katero me civilci ventilator nikakor ni mogel obvarovati. Med opoldanskim vročino se je vsekaror najpametnejše zavleci v klimatsko hladno sobo, toda cene le- teh so v primerjavi z dolarjem ali dvema, ki jih odsteješ za sobico v ulici Khao san (rizevo polje), astronomsko visoke. Poleg tega pa lahko kakšnih petdeset dolarjev zadostuje za teden dni potovanja po eksotični deželi!

Mesto angelov, kot tudi imenujejo tajsko prestolnico, me s stoterimi templji, pisanimi trzniciami in razuzdanim nočnim življenjem ni uspelo zadržati dlje, kot je bilo treba. S prvim nočnim avtobusom sem se odpravil na sever, kjer se vroče obdobje leta se ni dobro začelo. Udobje hladne noči je bilo vsekar vredno večjega tveganja, ki ga s seboj prinasajo dremavi sofe- rji. Casopisni naslovi kot »15 mrtvih ob trčenju

avtobusa v drevo - pijani sofer izginil v noč«, me niso uspeli prepričati, da bi se odrekel nočnim voznjam, s katerimi prihranil kakšen dan za prijetnejše opravke, kot je celodnevno posedanje na vedno pretesnih se- dežih lokalnih prevoznikov.

Chiang Mai, milijonska prestolnica tajskega severa ob prvem svitu se ni bila pripravljena na zgodnje obiskovalce. Zaman sem se oziral za ka- raterim izmed riksarjev, ki jih je ponavadi treba odganjati. Končno sem le našel na kosčenega mozakarja, s katerim sem neprosto voljno pre- krizaril velik del mesta, preden me je odlozil na pravem naslovu.

Mesto, ki je mnogo prijetnejše od Bangkoka, ne ponuja turistom prav nič manj razkošja: hotele za milijonarje in tiste s (skoraj) praznimi žepi, restavracije s francosko, italijansko, japonsko, indijsko in seveda tajsko kuhinjo, kjer si lahko privoščite tudi krokodi- lje, pitonovo ali kobrinno meso. Velika trznica, ki je na prvi pogled pisana na kožo turistom, je polna pisanih nos pripad- nic gorskih plemen, za- radi katerih sem zaide tudi največ turistov. Tu- ristne agencije na vsake- m vogalu ponujajo obisk in bivanje med gorskimi plemeni, kar sprva morda se diši po pustolovščini, pogosto pa se sprevrže v pravo razočara- nje. Vseka- kor ni pri- jetno, če se med tre- king o m srečujes z glasnimi skupinami turistov in ce te vodi- jo le v va- si, kjer do- macinice ponujajo toplo ko- kakolo in pivo ...

Po na- svetu de- belusnega Svicarja se odpravim naprej proti severu, v Tha Ton. Naslednje dneve sem preživel na uhojenih ste- zicah, ki se vijejo gor in dol po gričevnati pokra-

Po nekajurni voznji sem zamišljeno obsedel na rečnem bregu in užival blagodejno svežino, ki je počasi puhtela s prvimi zarki vzhajajočega sonca. Jutranjo tišino je vznemirilo brencanje, ki je vztrajno sledilo toku reke. Skozi meglo, ki je obvisela na vejah bli- znega gozda, sem zaslu- til obrise značilnega dol- gega colna in nekaj tre- nutkov kasneje je motor se zadnjič zamolklo po- kasljal in coln je nasedel na obali. Skupaj z nekaj popotniki in domaćini smo zavzeli krhko plo- vlo, ki je bilo namenjeno po reki navzdol, vse do Chiang Rajja, ki je lahko primerno izhodišče za obisk zloglasnega zlatega trikotnika. Tromeja Taj- ske, Laos in Myanmara (nekdanje Burme) je po- stala prava vaba za turis- te, medtem ko se je re- šnična predelava opija umaknila v težko dostop- ne hribe na burmanski in laoski strani. Zato sem raje izstopil v prvi hribovski vasi, kjer me je pričakal trop bevska- jocih psov in bosonogih otrok. Nekaj časa so me radovedno ogledovali, potem pa so se razkropi- li med bambusovimi hi- sami, vpjoci: »Farang, farang (tujec) ...« Iz za- drege me je rešil vaski učitelj in kmalu sva v njegovi kolibi kramljala ob čaju.

Naslednje dneve sem preživel na uhojenih ste- zicah, ki se vijejo gor in dol po gričevnati pokra-

jini. Večkrat sem prečkal požgana območja, ki so zgovorno pričala o pri- mitivnem poljedelstvu domaćinov, ki tako uni- cujejo velike gozdne po- vršine. Na tak način pridobljena zemljišča pa običajno ne rodijo dolgo, saj jih nalivi hitro izpira- jo in kmalu je na vrsti nov kos gozda, ki izgine v plamenih.

Na dolgih sprehodih sem občasno srečeval pripadnike različnih gorskih plemen, katerih pisane noše sem poznal že iz knjig. Zal se v mno- gih vaseh oblačijo v tra- dicionalna oblačila le še ob redkih priložnostih, med katere sodi tudi obisk za njih velikega mesta Chiang Rai, kamor nekajkrat tedensko vozi mali kamionček (pick- up) z lesenimi klopni na kesonu.

V sosednji vasi so zi- vele Akhe, ki so prihaja- le k reki s pisano ponu- dbo verizic. Navidez- plasno so cakale na mo- rebite colne s tujci, ki so občasno pribrezli po reki. Toda ob pristanku so se hitro opogumile in postale že skoraj napa- dalne. Turisti seveda prinasajo denar, zato so jih ovseles s sopi oglic in zapestnic. Zal pa jim

tudi tako agresivna pro- daja ni prinesla pose- bnega uspeha, kar pa jih nikakor ni odvrgnilo od celodnevne posedanje na bregu rjave reke.

Akhe so pripadniki starodavnega ljudstva, ki živi raztreseno na obmo- cjih Indokine. Od nekda- j so živeli med naprednej- simi ljudstvi in tujimi kulturami, toda kljub vsemu so ohranili tradi- cionalne običaje in na- cin življenja, ki se skozi stoletja ni veliko spre- menil. Akhe so animisti in se danes najbolj verja- mejo v takšne in druga- cne duhove, čeprav jih je mnogo prevzelo budi- stično ali celo krščansko vero. Preživljajo se z go- jenjem riza, bombaza, čaja, nekateri gojijo tudi mak, pogosto le za svoje potrebe, saj so boleznj ze od nekda- j zdravili tudi z opijem. Okoli njihovih preprostih bambusovih kolib pa se potikajo maj- hni črni pujsi in bevska- joci psi, ki veljajo za naj- večje pošlastice.

V plemenskih sku- pnostih delajo predvsem ženske, moski pa se gre- do hišnega gospodarja. Posebno pozornost vzbujajo oblačila in po- krivala, ki jih nosijo žen- ske. Od rane mladosti so

oblečene v nekakšna mi- ni krila in odpete suknji- ce, izpod katerih pogle- dujejo gole prsi. Poleg pisanih verizic in zape- stnic vzbujajo največ po- zornosti njihova pokri- vala, ki so v kombinaciji živordečih travok, koral in srebrnih novcev pra- va pasa za oči! Z njimi se ponasajo že čisto maj- hne deklice, ki nosijo bombažne cepice, pre- tkane z rdečimi krpami, gumbi in svetlečimi ko- vanci. Ko deklica odra- sca, dodajajo pokrivalu bela semena, srebrne di- ske, rdece in bele korale, vse dokler ni kapa po- polnoma pokrita. Zaradi srebrnega okrasja so taj- ski banditi že večkrat or- ganizirali prave roparske pogone na Akhe, tako da ženske namesto srebra vse pogosteje uporabla- jo veliko varnejši alumi- nij.

Po dobrem tednu dni sem se moral posloviti od gostoljubnega učite- lja. V hladnem jutru ni- sem bil nič kaj navdušen nad vožnjo na odprtem kesonu, toda cakanje na morebitni coln bi bilo se bolj nesmiselno. Sicer pa me je grela misel na eksotične obale otokov, ki so se mi ponujali tam dalec na jugu ...

JEDILNIK

SLAVKO ADAMIJE

ocvrti zajbljevi listi s sunko marinirana goveja pečenka z zelenjavno omako pumpernickel njoki solata po zelji sadni zelee

Marinirana goveja pečenka z zelenjavno omako

SESTAVINE:

sopek jušne zelenjave, 1/2 l belega vina, 200 ml kisa, lovorjev list, zlica rozmarina, poper v zrnu, brinove jagode, 1 kg goveje pečenke, sol, poper, olje, 100 g kruha pumpernickel, 1 kg kolerabe, sopek mlade ce- bule, maslo, sveža zelisca za dekoracijo CAS PRIPRAVE: 120 minut

Za marinado jušno zelenjavo očistimo in grobo narežemo. Belo vino, kis, rozmarin, zrna popra in brinove jagode na hitro pokuhamo. Ohladimo in v to marinado položimo govejo pečenko za 24 ur.

Nato vzamemo pečenko iz marinade, jo osuši- mo, solimo in popramo. V namazanem pekaču pečenko z vseh strani opečemo. Zalijemo z mari- nado, pokuhamo in nato pokrito pečemo pri sre- dnji temperaturi približno 2 uri. Pumpernickel zdrobimo in ga dodamo 15 minut pred koncem pečenja. Medtem očistimo kolerabice in jih zre- zemo na krljhe. Očistimo cebulo in jo narežemo na večje kose. Oboje skupaj kuhamo v slani vodi s sladkorjem približno 12 minut. Maslo raztopi- mo in pred serviranjem kuhano zelenjavo v njem popražimo. Pečenino omako, ki je nastala med pečenjem, z zelenjavo vred zmesamo v elektri- čnem mesalcu, dodamo vreck vode, pokuhamo, po potrebi dosolimo in popramo.

Pečenko narežemo na rezine, ponudimo z ze- lenjavo in oblijemo z omako.

Za prilogo priporočamo njoke ali vodne zlični- ke.

VEGETARIJANSKI JEDILNIK

NEVA MIKLAJČIC-PREDAN

kaviar iz jajcevcev crn kruh z maslom kumarica solata

Kaviar iz jajcevcev

SESTAVINE:

2 jajcevca, 2 stroka cesna, 4-5 zlic olivnega olja, sol, poper

Cela jajcevca damo v naoljen pekač in spe- cemo v pečici, pečena prerežemo in z zlico izdobljemo meso. Pomesamo s strtim cesnom, potem postopoma prilivamo olje in stepemo kot majonezo. Popopravimo in posolimo in ponudi- mo s kruhom.

IRAN / FANATIZEM

Aretirali so 500 »nespodobno« oblečenih Iran

To se ponavlja vsako poletje pred praznikom žalovanja

TEHERAN - Le dva dni po objavi dolgega proglasa v teheranskih časopisih, s katerim je poveljstvo varnostnih sil »velikega« Teherana obvestilo prebivalstvo, da bodo aretirali vse zenske, ki ne bodo oblecene kot to zahteva islam, so v iranskem glavnem mestu aretirali že 500 zensk. Islamska »moda« prepoveduje namrec sminko, zahteva obvezno haljo (sador), ki mora prekriti roke in noge skoraj do gležnjeve, lase pa je treba prekriti z ruto. Da bi bila mera polna, so pod haljo obvezne neprosojne nogavice. V sedanjih poletnih vročini je taka odprava vse prej kot udobna in hladna, tako da ni čudno, da so »varuhi islamske kreposti« polovili toliko »nespodobno oblečenih zensk«. Po sariat-skem pravu bi morali »gresnice« kaznovati z bitem, in sicer s 70 udarci. Od tega pa bi imela država bore malo, zato morajo zenske, ali bolje rečeno, njihovi možje ali očetje placati denarno kazen, imena gresnic pa registrirajo v kompjuter, ker je za »povratnice« kaznen se hujša. Seveda pa tudi pri odmerjanju visine kazni prevladuje pragmatičnost: najstnica iz

bogate družine bo placala več kot uboga mati, ki ima na grbi celo trumo otrok. S to »versko vne-mu« se Iranke ubadajo vsako poletje. Temu v prvi vrsti botruje vročina, ker se zenske v poletni vročini rade »spozabijo« in ne pomislijo, da se blizu dan, ko bodo v vsem Iranu praznovali »asuro«, herojsko smrt Hoseina, tretjega šiitskega imama. Nedvomno imajo Iranke smolo, da je ta mučenih umrl v poletnih mesecih, ko je vročina najhujša. Asura je za pravoverne šiite zelo občuten praznik žalovanja. Na predvečer Hoseinove smrti so po mestih in vaseh dramatične procesije verskih fanatikov, ki se bicajo in s tem aktivno sodelujejo v splošnem žalovanju. To so dnevi, ko je celo za tujce priporočljivo, da se »spodobno« oblečejo, ker bi s svojim pohujšljivim obnašanjem zalili verska čustva ljudi. Za tujke je torej obvezna vsaj črna ruta, če pa bi si katera hotela ogledati te procesije, naj se kar obleče v sador. Manj skrbi bodo imeli možje, saj je dovolj bela srajca in sive hlače, prepovedane so namrec le kričave barve.

BRAZILIJA / V AMAZONIJI

Na tisoče mladoletnih prostitutk

SAO PAULO - Neki italijanski misijonar se v Amazoniji bori proti zločinski organizaciji, ki ima v rokah prostitucijo. Oče Bruno Secchi, star 53 let, je že 25 let misijonar v Braziliji. Brazilski tisk mu te dni posveča cele strani, potem ko se je nad razmerami pritožil parlamentni komisiji, ki preiskuje pojav mladoletniških prostitucij v Braziliji. Celotno ameriško revijo Time se je začela zanimati za ta problem, potem ko je oče Bruno razkril, da imajo »garimpeirosi« (iskalci zlata in dragih kamnov) v ujetništvu v amazonskem gozdu 25 tisoč mladoletnih prostitutk. Duhovnik živi in dela v Belemu, ob izlivu reke Amazonke, kjer ga vsi poznajo, saj se je omislil in pozneje ustanovil delovno organizacijo, ki jo upravljajo poulični otroci. Veliko deklic iz Belega in okolice, starih med 12 in 15 let, so s pretvezo, da jim bodo priskrbeli službo, odpeljali v javne hiše vzdolž reke Jari, na področje skrivnih rudnikov, od koder ni mogoče pobegniti. V družini prirejujejo dražbe, na katerih prodajajo device. Udeležuje se jih na tisoče garimpeirosov, ki

so zaradi revščine, izolacije, slabih življenjskih razmer in tropskega podnebja neznosni. V Amazonki je že 400 tisoč garimpeirosov. Mnogi so obupanci, ki so morali zapustiti družino in iti za zaslužkom. Nekateri so izkoristili priložnost in postali zvodniki. Oče Bruno je razložil, da isčejo čim mlajša dekleta. Družine dovolijo hčerkam zdoma v prepricanju, da bodo postale natakarike ali da se bodo zaposlile pri kakih premožnejši družini. Namesto tega se mladoletnice znajdejo v diskobordelih v mestih kot Laranjal do Jari, ki je mogoče največje naselje garimpeirosov v Amazoniji. Običajno jim nato povedo, da morajo izplačati »dolga« zaradi potovanja z barko ter za sobo in hrano. Brez kakšnega plovila, ni mogoče pobegniti skozi pragozd. Oče Sacchi je pred nedavnim spregovoril o primeru šestih deklic, ki so poskušale zbežati, a so jih priredli nazaj garimpeirosi, ki jim je pomagala celo krajevna policija. Poleg tega se v javnih hišah sedaj pojavljajo tudi deklice indios, veliko otrok pa so vzeli v službo trgovci mamil.

WASHINGTON / ZBOLELA PO WATERGATEU

Nevsiljiva Pat Nixon

WASHINGTON - Kim Taylor, tiskovni predstavnik nekdanjega ameriškega predsednika Richarda Nixona, je naglasil, da je danes zaradi raka na pljučih v svoji hiši v Park Ridgu umrla Nixonova žena Pat, stara 81 let. Gospa Nixon je bila med najbolj nevsiljivimi »first lady« vse ameriške zgodovine. Nikoli se ni prerivala v ospredje, kakor na primer Nancy Reagan ali Hillary Clinton. Možu je stala ob strani vseskozi, tako v dobrih kot v slabih trenutkih. Z Richardom Nixonom sta se poročila leta 1940. Ravno včeraj sta slavila svojo 53. obletnico poroke. V letih Nixonove administracije, od 1969 do 1974, je tudi zanjo bila najtežja preizkušnja, med mnogimi, s katerimi je bila posuta moževa politična pot, nedvomno afera Watergate, zaradi ka-

tere je moral Nixon leta 1974 odstopiti. Hčerka Julie, je dejala, da je bila Pat vselej mnenja, da je bila zadeva manever proti možu. Ko je morala predčasno zapustiti Belo hišo, je bil to zanjo zelo hud trenutek. Mogoče je prav zaradi tega njeno zdravje začelo pesati po tem letu. Leta 1976, nekaj dni potem, ko je prebrala knjigo o aferi Watergate, jo je zadel možganska kap, zaradi katere ji je ohromela leva stran telesa. Čeprav si je pocasi opomogla, je temu sledila dolga vrsta različnih boleznih in operacij. Bill Clinton, ki je pred kratkim vprašal Nixona za nasvet, ravno v trenutku, ko se je Pat zdravila v bolnici, je izjavil, da se Američani s spostovanjem spominjajo »first lady«, ki je z velikim dostojanstvom opravljala svojo nalogo.

NOVICE

V Washingtonu najstnik streljal v bazenu in ranil 6 otrok

WASHINGTON - Šest ranjenih otrok je obračun nevezetnega dogodka v nekem bazenu jugovzhodnega dela Washingtona, ko je najstnik začel na slepo streljati po kopalcih, ki so bili v glavnem otroci s tega črnkega dela mesta. Nastala je nepopisna zmeda in panika, tako da je napadalcu uspelo zbežati, pred pbcinskimi bazenom naj bi ga čakal avto s tremi osebami. Washingtonski zupan Sharon Pratt Kelly je takoj pohitel v bolnišnico, a se je iz nje vrnila zaprepačena, ker v obeh ranjenih otroci ni zaznala strahu ali zmedenosti, temveč »tiho odločnost«. »Ti otroci so videli vse preveč nasilja«, je zagrenjeno navedla prva washingtonska dama.

Na dražbi Clintonove umazane rjuhe

WASHINGTON - V Chillicotheu, malem mestecu v Ohio, bodo na dražbi prodali neoprano posteljino, na kateri je spal Bill Clinton. Ameriški predsednik je februarja prespal v tem malem mestecu ameriškega Srednjega vzhoda po svojem govoru, s katerim je Američane pozval na odkrivanje in zataganje pasu, da bi rešili prizadeto gospodarstvo. S spanjem v cemenem motelu je hotel vsem državljanom dokazati, da se bo tudi sam marsičemu odrek. Lastniki motela pa so bili pametnejši, naslednje jutro rjuh niso oprali, tako da jih bodo sedaj prodali za drag denar in na svojstven način prispevali k sanaciji lastne blaginje.

Ena oseba umrla ob izbruhu ognjenika

TOKIO - V vasi Kamiorihasi na obronkih japonskega ognjenika Unzen so našli truplo nekega vascana. Izbruh ognjenika je torej kljub predhodni evakuaciji terjal eno življenje, lava pa je uničila 134 his. Unzen je okrepil svojo dejavnost junija 1991, ko je nenadoma eksplodiral vrh ognjenika in je življenje izgubilo šest oseb. V kasnejših mesecih je v glavnem zaradi nepazljivosti in nesposobnosti določil o omejenem gibanju življenje izgubilo se 36 oseb.

Diana bi rada v Madjurorje

LONDON - Princesa Diana bi rada obiskala hercegovsko Madjurorje. To je včeraj zapisal Daily Express. Locena žena prestolonaslednika Charlesa, naj bi to obljubila neki zenski, ki dela v london-skem centru »Madjurorje«. Resnici na ljubo, Diana »le upa«, da bp kdaj obiskala Madjurorje. Po vsej verjetnosti Buckinghamska palača ne bo nikoli dovolila tega potovanja. Ne samo, ker se Madjurorje nahaja neadekvatno od spopadov v Hercegovini in je v dometu srbskih topov, temveč predvsem, ker bi obisk katoliškega romarskega kraja negativno vplival na bodočnost monarhije.

TURIN / KONEC LETA NOV MODEL

Fiat obnavlja tradicijo kupejev

TURIN - Po celi vrsti let bo turinski Fiat svojim odjemalcem ob koncu letošnjega leta spet ponudil sportni kupe. Zunanost je sad Fiatovega oblikovalnega centra in Pininfarina, označujejo pa jo dokaj zaobljene linije. Coupe FIAT bo dolg 425 cm, imel bo štiri sedeže, na voljo pa bo z dvema različnima dvolitrskima 16-ventilskima motorjema: eden

bo zmogel 140, drugi pa, ki bo opremljen s turbinskim polnilnikom, 190 KM. Vsaka od obeh različic bo imela dve stopnji opreme. V Turinu napovedujejo, da bo novi avto opremljen z vsemi najso-dobnejšimi varnostnimi napravami. Turinska hiša tako obnavlja svojo tradicijo kupejev, ki gre od modelov 8V, do dina, ter do priljubljenega kupeja 124.

KUBA / ZARADI POMANJKANJA PAPIRJA NE IZHAJAJO NITI ČASOPISI NITI KNJIGE

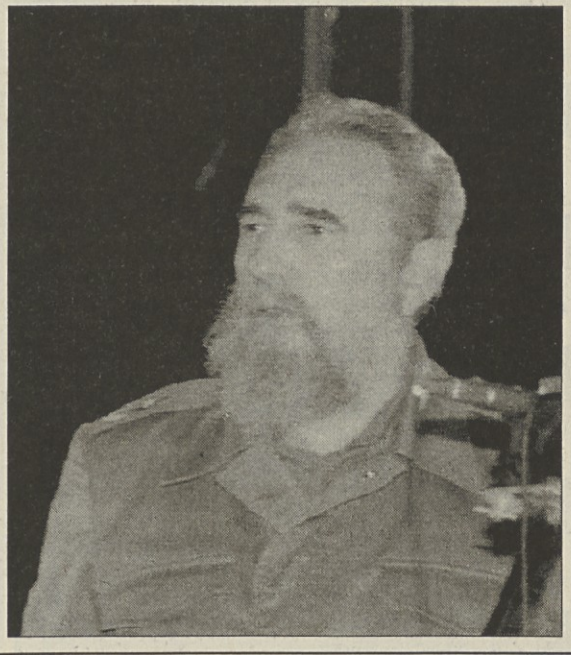
Gospodarska kriza spravila na kolena kubansko kulturo

DARIO GELIEBTER / ANSA

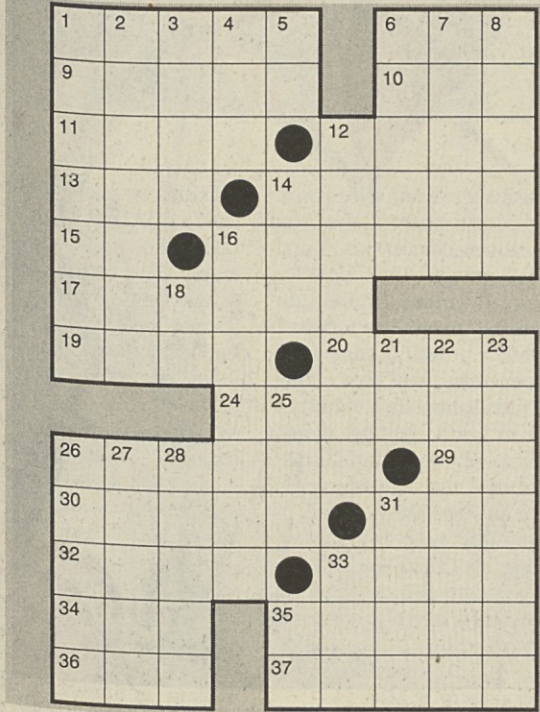
HAVANA - Padec komunizma v Vzhodni Evropi je ob ameriskem embargu spravil na kolena kubansko gospodarstvo, ki lahko vsak trenutek zdrkne v tako imenovano »ničelno opcijo«, ko se zaradi pomanjkanja surovin in energije gospodarski stroj ustavi. Po vsemu sodce pa je to opcijo že dosegla kultura, ki je bila do nedavnega pravi paradni konj Castrovega režima in za zgled vsem državam Latinske Amerike. Najhujša gospodarska kriza v zgodovini te otoške države je že povzročila zaplete na političnem in ideološkem področju, a je predvsem skalila odnose med intelektualci in revolucijo ter zbrisala vsa zunanja znamenja kulturne dejavnosti. »Za kulturo lahko že govorimo o »ničelni opciji«, ker ne izdajamo več knjig, izginili so časopisi z izjemo Granme (partijsko glasilo),

gledališče je zamrlo, film zivotari s koprodukcijami, koncertov ni več...«, trdi Lisandro Otero, eden od najbolj znanih kubanskih pisateljev. Poleg tega je po njegovem kubanska kultura popolnoma izolirana, ker je zaradi pomanjkanja sredstev zamrl vsak pretok informacij. Otero je se med srečez, saj je ohranil stike s tujino, v zameno pa je doživel bojkot domačih oblasti, ker je lani napisal za Le Monde Diplomatieque članek, v katerem je jasno zahteval spremembe na Kubi. Njegov pri-mer in aretacija pesnice Marie Ele-ne Cruz Varele, ki so jo pred kratkim izpustili, sta dovolj zgovorna dokaza, da je prišlo do »raz-poroke« med oblastjo in intelektualci. Po padcu Batistove diktature je kubanska kultura sodelovala v prvi osebi pri gradnji novega revolu-

cionarnega reda. Nekdaj zaostali otok je v tej kulturni pomladi dosegel nepredvidljive visine, saj so skoraj v celoti odpravili nepismenost. Kuba je postala pravi svetilnik kulture za vso Latinsko Ameriko, po kateri so se vsi zgledovali, a je niso uspeli doseči. Danes je od vsega tega ostalo bore malo. Bogata založniška dejavnost (1.700 novih knjig letno) je zaradi pomanjkanja papirja popolnoma zamrla. To je uničilo tudi dnevni in revialni tisk. V težavah sta tudi radio in televizija, ki jo pestita tako pomanjkanje sredstev kot električne redukcije. Za Castrov režim so to skrajno nevarna znamenja. »El Jefe« pa vztraja pri svojem tropskem komunizmu v prepricanju, da bo revolucija zmaga-la kljub ameriskemu embargu in koncu vzhodne »bratske pomo-ci«.

PRIPRAVLJA: SILVO KOVAC

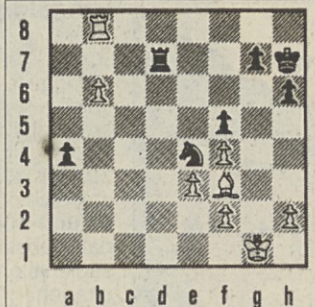
Vodoravno:

- speleolog, 6. latinski izraz za pravo, 9. pismeno potrdilo ali izvid, 10. zemljisce ob hiši, 11. semenu podoben trd plod, 12. rodovitna pokrajina vzhodno od Pariza v Franciji, 13. kaka velikanka, 14. izvozno pristanišče na severu Cila, 15. zacetenici slovenskega književnika Potrca, 16. bankovec za sto enot, 17. izvirno ime za Japonsko, 19. nekdanji kanadski popevkar (Paul), 20. nočna ptica z velikimi, nepremicnimi očmi, 24. ime nekdanjega sovjetskega voditelja Brežnjeva, 26. nekdanji Beatle (John), 29. različni crki, 30. ime avstrijskega zunanjega ministra Mocka, 31. hudobija, 32. storklja, 33. nestrokovnjak, 34. kroglasta bakterija, 35. ime filmske igralka Schygulle, 36. osebni zaimsek, 37. pripadnik grške filozofske sole v južni Italiji.

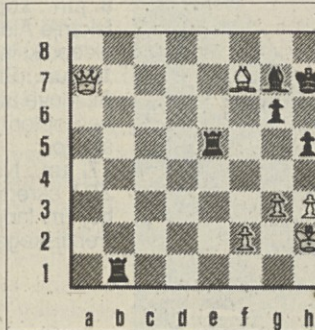
Navpično:

- jazbecov brlog, 2. strupen alkaloid v volčji cesnji, 3. klimakterij, 4. japonski narodni park, 5. ozek konec polotoka, 6. uradni jezik v Izraelu, 7. majhna ura, 8. na raznju ali v masti hitro opečen kos mesa, 12. ameriški filmski igralec (Charles), 14. etiopski naziv za gospoda, 16. železniški vagon s spalnimi kabinami, 18. zacetenici slovenskega geografa in naravoslovca Kunaverja, 21. različni crki, 22. najpomembnejše današnje godalo, 23. odvetnik, 25. grška boginja jutranje zarje, 26. mesto v dolini Savinje, južno od Celja, s pivovar- varno, 27. ime angleškega popevkarja Johna, 28. vrsta kune, 31. ime ameriškega pisatelja Greya, 33. ime nekda-njega indijskega politika Sastrija, 35. kemijski znak za helij.

Vodoravno: 1. jama, 2. leon, 3. leon, 4. leon, 5. leon, 6. leon, 7. leon, 8. leon, 9. leon, 10. leon, 11. leon, 12. leon, 13. leon, 14. leon, 15. leon, 16. leon, 17. leon, 18. leon, 19. leon, 20. leon, 21. leon, 22. leon, 23. leon, 24. leon, 25. leon, 26. leon, 27. leon, 28. leon, 29. leon, 30. leon, 31. leon, 32. leon, 33. leon, 34. leon, 35. leon, 36. leon, 37. leon.

Naloga 233

Naloga 234

Sahovska naloga št.: 233 Kjeldsen - Emilsson / Švedska 1975

Na b liniji je beli kmet prodril ze na sesto vrstico, vendar samo ob pomoči trdnjave ne more uspešno napredovati. Beli lovec pa ima zaprt diagonalo a8 - h1, vendar beli, ki je na potezi, prav na tej diagonali izpelje kombinacijo in zmaga. Kako poteka pot do zmage belega, je naloga reševalcev!

Sahovska naloga št.: 234 Donner - Bouwmeester / OI Munchen 1958

V materialno izenačenem položaju - črni ima za damo dve trdnjavi - beli, ki je na potezi, razmislija, kako črnemu kralju splesti matno mrežo ali pa preiti v boljšo pozicijo. Tokrat velemejster Donner izkoristi nepovezani črni trdnjavi in prisili črnega k predaji. Kljub majhne-

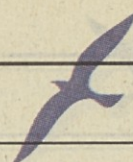
mu številu figur je rešitev zanimiva!

Resitev naloge št.: 231

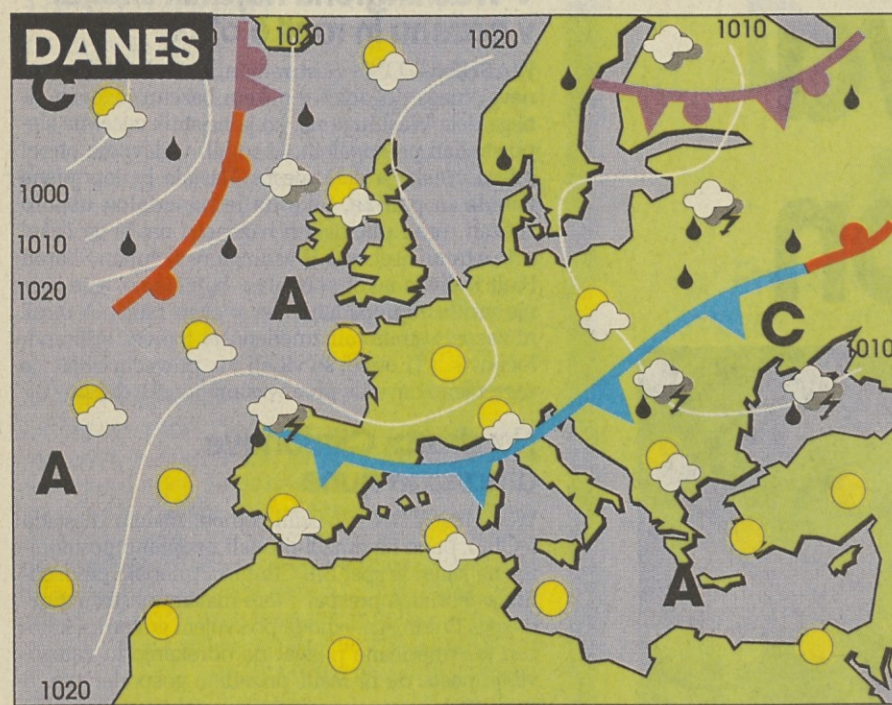
Zukertort je s prvo potezo pogumno zrtvoval damo 1.Db5! in tako omogočil napredovanje svojega c kmeta v damo. 1...Db5: Na 1...Kd7 2.c8D+! in beli zmaga. 2.c8D+ Kg7 Po 2...Se8 3.Sc7+ seh. Beli se vdru-giči začasno zrtvuje damo 3.De6+! Kc6: 4.Sc7+ in beli je za figuro močnejši! Črni se vda.

Resitev naloge št.: 232

Vezave po beli diagonalni a2 - g8 se beli reši z malce nenavadno potezo 1.Ta5!! Slabše je 1.Td1?! Td1: 2.Le6+ Kh8! 3.Lc8: c2 in črni je v materialni prednosti ter zmaga. 1...Ta5: 2.Le6+ Kf8 3.Lc8: Tc5 4.Lf5! in beli zaustavi prodor črne-ga kmeta na c liniji in v nadalje-vanju zmaga!

EVROPA / ANTICIKLON NAD ZAHODNO EVROPO

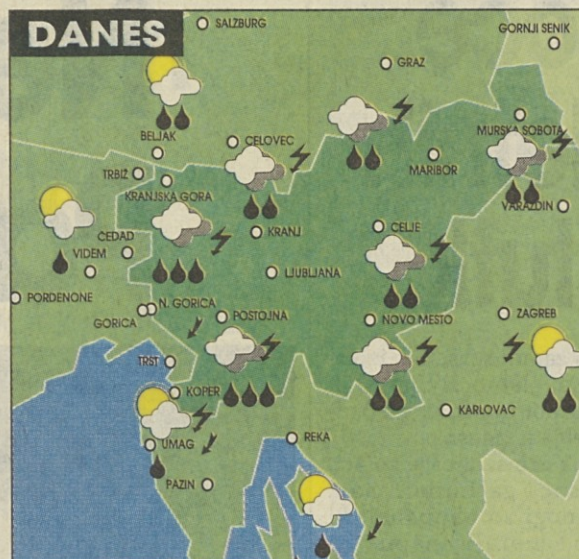
Vremenska slika

Za hladno fronto, ki je v drugi polovici noci presla Slovenijo, se nad srednjo Evropo in Alpami krepi območje visokega zračnega pritiska. Danes priteka k nam v nižjih zračnih plasteh od severozahoda nekoliko hladnejši zrak.

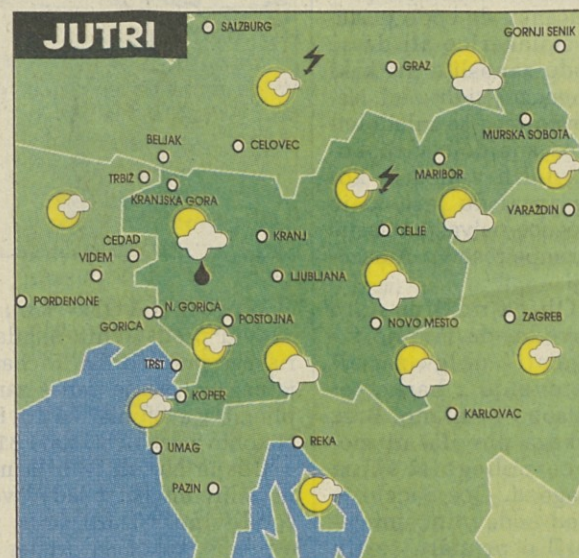
ALPE JADRAN / POSTOPNE RAZJASNITVE

OBLACNOST	DEZ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

Slovenija: Dopoldne bo se oblačno, padavine bodo pomehale. Čez dan se bo v notranjosti delno razjasnilo. Najvišje dnevne temperature bodo od 19 do 24°C.

Sosednje pokrajine: Po nočnih nevihtah se bo v sosednjih pokrajinah delno razjasnilo. V krajih vzhodno od nas bo se oblačno z občasnimi padavinami.

V Sloveniji: V petek bo večinoma sončno, le v gorskem svetu bodo popoldne posamezne nevihte.

Obeti: V soboto bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Popoldne bodo krajevne plohe in nevihte.

RAZMERE NA CESTAH V SLOVENIJI

Ceste v Sloveniji so suhe in normalno prevozne. Promet poteka brez zastojev. Na mejnih prehodih ni daljšega čakanja.

NA POČITNICE

Klimatske informacije za turiste

TANJA CEGNAR

Ko se odpravljamo na daljše potovanje, v kraje z drugačnimi podnebnimi razmerami, nam informacije o tamkajšnjih podnebnih razmerah koristijo. Zgodovinsko se z mesečnimi povprečji in vsotami ter mesečnim številom dni s posameznimi pojavi. Taki podatki so zbrani v turističnih klimatskih atlasih sveta. Poleg opisa splošnih podnebnih značilnosti posameznih geografskih območij so tabelirno podani še podatki o temperaturah, padavinah, vlažnosti zraka in trajanju sončnega obsevanja. Vrednosti meteoroloških parametrov se z leti pogosto zelo spreminjajo; glede na naše želje in potrebe lahko izberemo tisti del leta, ko nam je podnebje najbolj prijetno oziroma povzroča najmanj težav. Podatki o pričakovanih vremenskih razmerah so nam v pomoč tudi pri izbiri ustrezne garderobe.

Pri temperaturah moramo upoštevati vsaj dva podatka za posamezen mesec: povprečno minimalno in povprečno maksimalno temperaturo. Prva nam pove pričakovano temperaturo zraka zjutraj, torej v najhladnejšem času dneva, druga pa kaže temperaturo zraka zgodaj popoldne. Koristen podatek za skrajne previdnosti sta se najnižja in najvišja vrednost temperature zraka, ki so ju kdaj zabeležili v posameznem mesecu. Majhna razlika med maksimalno in minimalno temperaturo zraka je značilna za kraje v širšem pasu okoli ekvatorja in obmorske kraje. Za toplotno občutje je poleg temperature zraka pomembna tudi vlažnost. Pri 30°C se bomo počutili še dokaj dobro, če bo vlažnost zraka zelo nizka in bo pihal vsaj rahel veter. Višja je temperatura zraka, nižja mora biti vlaga. Naslednji pomemben podatek je količina padavin, vendar je bolj kot količina pomembno povprečno število dni s padavinami v posameznem mesecu. Potovanjem v kraje, kjer prevladuje monsunski režim, se bomo v času deževnega obdobja raje izognili. Dnevno število ur s sončnim obsevanjem ali podatek o oblačnosti sta prav tako turistično zanimiva. Podatki o pogostosti močnih vetrov so nam koristni še posebej, če zadevajo prevladujoče lokalne vetrove. Za severno obalo Jadrana je denimo značilna burja, ki je znana kot močan, sunkovit in ljudem neprijeten veter. Iz podatkov razberemo, da se burja pojavlja veliko pogosteje, je močnejša in traja dlje v hladnem delu leta. Poleti, v času turistične sezone, je manj pogosta in sibekeja ter piha le kratek čas. Megla sodi med sila neprijetne vremenske pojave. Se posebej moteca je za turiste, ker zastira razgled. Pojavlja se v plasti temperature inverzije, ki je ugodna za kopičenje škodljivih pramenov v zraku. Počutje v hladnem in vlažnem, pogosto tudi onesnaženem zraku, ki zastira sončne žarke, je neugodno.

Vpliv vremena na ljudi

Minuli petek je vreme ugodno vplivalo na ljudi. Toplo in sončno sobotno vreme je bilo še vedno prav prijetno in je na naše počutje delovno ugodno. V nedeljo je bilo bolj vroče in zrak, ki je pihal nad Slovenijo, je vseboval nekoliko več vlage, a ker je pihal južozahodni veter, ki je blazil vročino, na prostem ni bilo soparno. Obremenilni učinek blazine vremenske fronte so čutili za vreme občutljivi ljudje. Obremenitev se je kazala v obliki slabega počutja, povečanega nemira, razdražljivosti, motenj v spanju, utrujenosti in otonosti. V takih vremenskih razmerah je priporočljivo uživanje lahke hrane in upoštevanje predpisanih diet in odmerkov zdravil.

Obremenilne vremenske razmere, ki so odsevale na počutje, so se nadaljevale tudi v ponedeljek, le da je toplotna obremenitev nekoliko popustila. V torek je ponovno prevladovalo sončno vreme, obremenilni vpliv vremena na počutje pa se je nadaljeval. Neugoden vremenski vpliv so za vreme občutljivi ljudje zaznavali tudi v sredo.

Prehod fronte v noci na četrtek je prinesel osvežitev, obenem je postopno popustil tudi obremenilni učinek vremena. V petek bo vreme predvidoma ugodno vplivalo na naše počutje. V soboto, ko se nam bo približevala hladna fronta, se bo pojavil zmerno obremenilni vpliv vremena, ki se bo izrazil kot povečan nemir, razdražljivost, manjše motnje v spanju in utrujenost.

TEMPERATURE ALPE JADRAN včeraj ob 8. in ob 14. uri	TEMPERATURE PO EVROPI včeraj ob 8. in ob 14. uri
LJUBLJANA..... 19/26	HELSINKI..... 12/16
TRST..... -27	STOCKHOLM..... 6/17
CELOVEC..... 16/25	KOPENHAVN..... 9/18
BRNIK..... 20/26	MOSKVA..... 11/-
MARIBOR..... 22/26	BERLIN..... 13/19
CELJE..... 22/26	VARSAVA..... 9/21
NOVO MESTO..... 23/27	LONDON..... 12/19
NOVA GORICA..... -26	AMSTERDAM..... 9/19
MUR. SOBOTA..... 23/28	BRUSEL..... 13/21
PORTOROŽ..... 24/28	PARIZ..... -22
POSTOJNA..... 18/24	DUNAJ..... 17/23
ILIRSKA BISTRICA..... 20/22	MÜNCHEN..... 11/22
KOČEVJE..... 21/22	ZÜRICH..... 15/23
CRNOMELJ..... 22/26	ZENEVA..... 16/20
SLOV. GRADEC..... 21/25	MILAN..... 21/28
BOVEC..... 17/19	ROMA..... 18/27
RATEČE..... 15/21	BEOGRAD..... 21/33
VOGLJE..... 11/12	BARCELONA..... 16/25
KREDARICA..... 5/6	BUKARESTA..... 15/33
VIDEM..... 21/-	ISTAMBUL..... 20/28
GRADAC..... 19/26	MADRID..... 16/23
MONOSTER..... 22/25	LIZBONA..... 16/23
ZAGREB..... 24/-	ATENE..... 18/28
REKA..... 23/25	TUNIS..... 18/31
	MALTA..... 22/27
	KAIRO..... 21/34

DOLŽINA DNEVA
Sonce bo danes vzhlo ob 05.12 in zšlo ob 20.57. Dan bo dolg 15 ur in 45 minut. Luna bo vzhla ob 10.17 in zšla ob 23.31.
SETVENI KOLEDAR
Luna je v znamenju Device, elementu zemlje. Lahko okopavate zelenjavo s podzemnimi plodovi. Dan je primeren za izkop zgodnjega krompirja in setev korenčka za zimo.
TEMPERATURE JEZER, REK IN MORJA
Iezera: Blejsko 21°C, Bohinjsko 17°C.
Jadransko morje: Portorož NP, Koper 23,6°C, Trst NP, Gradec NP, Crikvenica NP, Pulj NP, Losinj NP, Split 22,5°C, Hvar 22,5°C, Vis 22,6°C.
Reke: Mura (G. Radgona) 17,4°C, Sava (Raovljica) 14,6°C, Sava (Sentač) 17,1°C, Sava (Radece) 21°C, Savinja (Lasko) 18°C, Ljubljana (Moste) 19,7°C, Bistrica (Sodražica) 16°C, Sora (Suha) 17,5°C, Iska 14,1°C.
PLIMOVANJE
Danes: ob 6.16 najnižje -61 cm, ob 13.07 najvišje 41 cm, ob 18.48 najnižje -13 cm, ob 24.12 najvišje 32 cm.
Jutri: ob 6.53 najnižje -54 cm, ob 13.50 najvišje 40 cm, ob 19.47 najnižje -13 cm.

SOMALIJA / »Z ALAHOVO POMOČJO IN OB PODPORI LJUDSTVA«

Generala Aidida ne skrbijo naporji mirovnih sil OZN ki ga skušajo za vsako ceno izslediti in aretirati

Američane moti strategija italijanskega kontingenta, ki daje prednost dialogu in noče razkazovati mišic

Mirovne sile iščejo Aidida

Urad generalnega sekretarja OZN je izdal povelje za aretacijo generala Mohameda Faraha Aidida zaradi umora 23 pakistanskih vojakov 5. junija. Sile UNOSOM tudi iščejo orožje po vsem južnem Mogadišu.

Kronologija:

9. dec. 1992: Cete ZDA in OZN pridejo v Somalijo v okrepitev 500 pakistanskih vojakov z namenom, da zagotovijo prebivalstvu pomoč za premostitev lakote.

20. apr. 1993: Aidid se po dveh mesecih odsotnosti vrne v Somalijo.

5. jun.: Spopad med uporniki in pakistanskimi vojniki, ki so hoteli zapleniti orožje. Velike izgube na obeh straneh.

6. jun.: Več kot 18.000 vojakov prejme povelje za aretacijo Aidida. Začnejo se hišne preiskave.

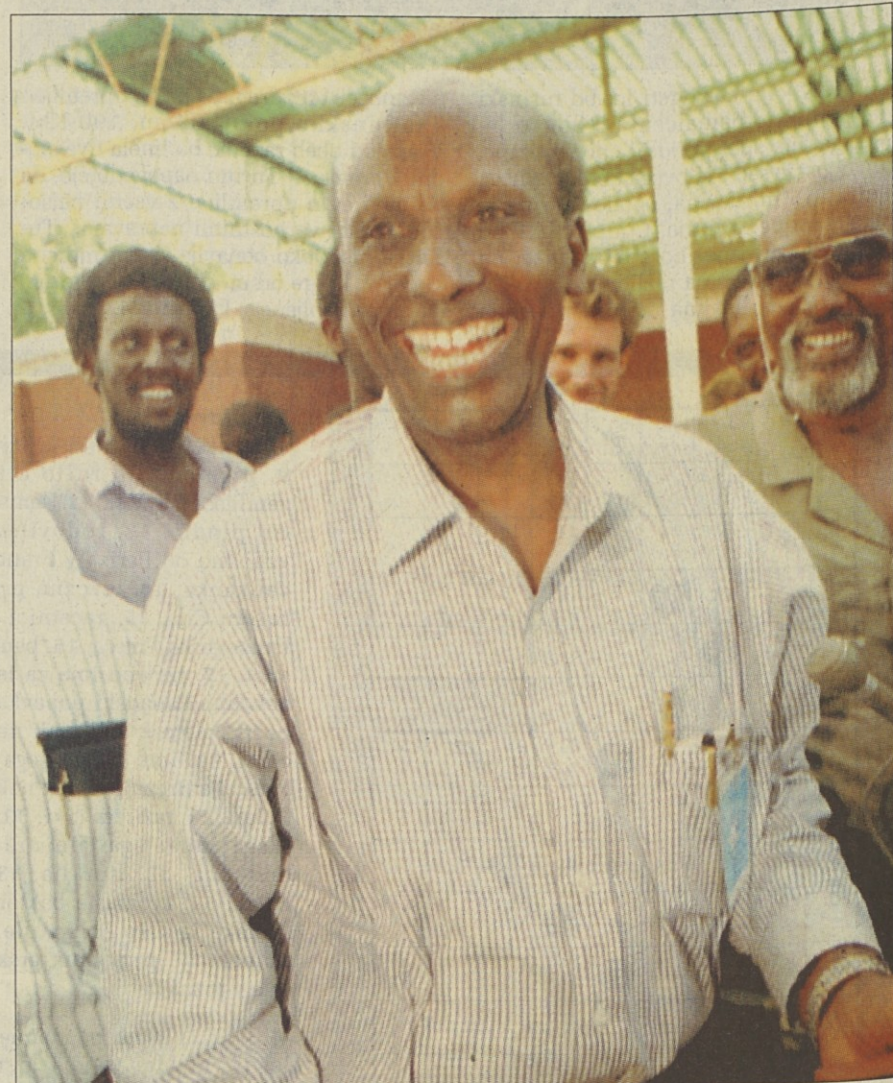
8. jun.: Zopet napad na cete OZN. Iskanje Aidida se nadaljuje tudi z oklopniki in helikopterji.

16. jun.: Sile ZDA in OZN napadejo Aididove utrbe z letali AC 130 in helikopterji cobra ter povzročijo veliko škodo.

17. jun.: Nadaljuje se iskanje Aidida. ZDA okrepijo svojo prisotnost s štirimi bojnimi ladjami, ki odplujejo iz Perzijskega zaliva.

MOGADIS - Iskanje somalskega generala Mohameda Faraha Aidida se že spreminja v tragico farso nepredvidljivih posledic. Ko je admiral Jonatan Howe, poseben odposlanec OZN za Somalijo, po nalogu generalnega sekretarja Butrosa Galija izdal ukaz o aretaciji upornega Aidida, brzokone ni niti pomislil, da bo to povzročilo več zapletov kot koristi. Mimo torkovega incidenta, ko so ameriški specialci skušali izslediti Aidida na območju, ki ga nadzoruje italijanski kontingent mirovnih sil, je treba poudariti, da se tudi med Aididu sovražnimi klani siri nezadovoljstvo zaradi vodenja sedanjih »mirovnih operacij«. V noči na sredo so na območju starega ameriškega veleposlaništva, kjer je poveljstvo UNOSOM izstrelili nekaj minometnih granat. Turški, maroški in tunizijski vojniki so odgovorili na napad in baje ubili dva oborožena Somalca. Napetost na širšem mogadiškem območju ne pomenja, iskanje generala Aidida pa to napetost se stopnjuje. Tega se dobro zaveda poveljstvo italijanskega kontingenta, ki skuša v svojem sektorju vzpostaviti dialog z vsemi klani. General Bruno Loi se je sestel s starešini klanskih veljaki v upanju, da bi omilil posledice torkovega incidenta. Po vseum sodec Americanom ne gre v račun, da Italijanom uspe ohraniti dobre odnose s prebivalstvom in to ne račun neodločnosti, temveč z uspešnim dialogom in rahlostnostjo do po-

treb ljudi. Včeraj so iz švedske bolnišnice v Mogadišu odslavili k enoti turek »potočenega« italijanskega vojaka, ki ga je v celado zadel ameriški dimni naboj. To je do sedaj edini italijanski ranjenec, kar prav tako marsikateremu ne gre v račun. Italijanski kontingent je do sedaj uspešno razoroževal Somalce in brez zapletov delil humanitarno pomoč, a po vsemu sodec noče loviti Aidida, ker bi to bil prevelik rizik. Predstavniki Aididu neprijateljskega klana Sekalov je Italijanom jasno povedal, naj se ne vpletejo v iskanje upornega generala in naj raje nadaljujejo svojo humanitarno misijo. To seveda ne bo lahko, ko hočejo Američani za vsako ceno izslediti Aidida, da bi ga

Mohamed Farah Aidid izvalno daje intervjuje celo ameriškim novinarjem (Telefoto AP)

Horoskop

piše

Aleksandra Zorc Berce

OVEN 21-3/20-4 : Ponovno vas mika dogodivščina, toda zavedajte se, da boste samo zapravljali čas in denar. Energijo raje prihranite za prihodnje tedne, saj jo boste se kako potrebovali.

BIK 21-4/20-5 : Nikakor vam ne bo jasno, kaj sodelavec od vas želi, zdi se vam, da imajo njegove besede globlji pomen in da skrivajo očitke in zamero. Odkrito se pogovorita.

DVOJČKA 21-5/21-6 : Probleme ne boste mogli reševati preko dopisovanja, zato je najbolje, da se pogovorite osebno. Svoje globokoumne pripombe raje zadržite zase.

RAK 22-6/22-7 : Odločili ste se, da boste naredili po svoje, sedaj pa vam je hudo, ker ozačje postaja čedalje bolj napeto. Jasno vam je, da imate prav, zato vztrajajte še naprej.

LEV 23-7/23-8 : Če imate načrt, kako bi svojega sefa »zmleli« v prah na eleganten in sarmanten način, si to lepo odmiselite, kajti nekje ste se ušli.

DEVICA 24-8/22-9 : Vse kaže, da se vam obeta počasen, a zagotov napredek na finančnem področju. Odpovedati pa se boste morali povabilu na kozarec, saj veste, kam vas to navadno vodi.

TEHTNICA 23-9/22-10 : Danasnji dan ni naklonjen skrivnostnem znenku, pa čeprav ga vi ne jemljete kot romantičnega, ampak poslovnega. Izdali se boste in presenečenja ne bo.

ŠKORPIJON 23-10/22-11 : Kljub vaši iskreni želji, da se temu izognete, bosta s prijateljem le izmenjavala par ostrih besed na račun vajinega odnosa, ki jih bosta pozneje obzvalovala.

STRELEC 23-11/21-12 : Pripravite se na obračun s samim seboj. Svojih pogledov na svet pred seboj ne morete skrivati, pa če ste se tako uspešni pred drugimi. Prišel je trenutek resnice.

KOZOROG 22-12/20-1 : Čaka vas prava norišnica na finančnem področju in izgubi se ne boste mogli izogniti. To bo ponoven dokaz, da se ne smete spuščati v nepreverjene projekte.

VODNAR 21-1/19-2 : Tega si sicer niste želeli, morali pa se boste sprijazniti s tem, da so tudi taki dnevi, ko vam ni nič po godu in ko za vsako delo potrebujete dvakrat več časa kot sicer.

RIBI 20-2/20-3 : Čeprav ste mislili, da ste z znancom zakopala bojno sekuro, njegove poteze tega ne potrjujejo. Premislite, če je mascevanje pravi odgovor.